

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE PLZEŇSKÉHO KRAJE

2020

Regionální statistiky

Plzeň, 29. 10. 2021

Kód publikace: 330133-21

Č. j.: CSU-009770/2021-7401

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Plzni

Ředitel odboru: Ing. Miloslav Chlad, Ph. D.

Kontaktní osoba: Mgr. Tereza Mildorfová, e-mail: tereza.mildorfova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	7
2. Sociální vývoj.....	20
3. Ekonomický vývoj	46
4. Životní prostředí.....	81
Tabulková příloha.....	89
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	90
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj	91
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj	92
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí	93
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Plzeňského kraje v letech 2001–2020	94
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - demografický vývoj.....	96
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - sociální vývoj	97
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - ekonomický vývoj	100
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - životní prostředí	102
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2019 a 2020.....	103
Zkratky krajů a okresů.....	106

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší kvantifikovaný obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Plzeňského kraje v roce 2020, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2014). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Mimo to jsme opět zařadili také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat, v době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2020. Proto v některých tématech (především makroekonomika a některé sociální statistiky) uvádíme časový pohled pouze do roku 2019, v některých dalších oblastech jsou údaje za rok 2020 pouze předběžné a budou se ještě zpřesňovat.

Z územního hlediska jsme analýzu neomezili na kraj jako celek, ale snažili jsme se postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, a to podle jednotné osnovy. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od roku vzniku současné podoby krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.plzen.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje **Statistická ročenka Plzeňského kraje**, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí **Statistický bulletin Plzeňského kraje**, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 29. 10. 2021. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Plzeňského kraje roste, ale pouze důsledkem stěhování, neboť přirozenou měnou dochází k úbytku. Počet zemřelých převažoval nad narozenými o 1 190 osob.
- Do Plzeňského kraje se během roku 2020 přistěhovalo 7 243 osob, z toho 3 501 z ciziny, tj. 48,3 % z přistěhovalých celkem.
- Podíl cizinců na obyvatelstvu Plzeňského kraje má mírně rostoucí trend, region se hodnotou 6,7 % řadí na čtvrté místo v ČR. Více než jednu čtvrtinu cizinců v kraji tvořili Ukrajinci.
- Oproti roku 2019 došlo k poklesu sňatků, rozvodů i živě narozených. Naopak meziročně vzrostl počet zemřelých a potratů. Průměrný věk matky při narození dítěte byl v tomto roce 30,7 let.
- Mimo manželství se narodilo 2 985 dětí, tj. 49,2 % z celkového počtu živě narozených. Došlo tak k poklesu, jinak podíl dětí narozených mimo manželství na živě narozených celkem rostl až do roku 2018.
- Vývoj indexu stárí potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě uplynulých deseti let. V kraji celkem dosáhl index stárí hodnoty 131,8 v roce 2020, nejvyšší byl v okrese Klatovy (151,1).

Sociální vývoj

- Nezaměstnanost se v Plzeňském kraji vlivem pandemie COVID–19 zvýšila. Podíl nezaměstnaných osob dosáhl k 31. 12. 2020 hodnoty 3,36 %. V podílu nezaměstnaných k 31. 12. se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji dostal ze 4. pozice v roce 2019 na 6. pozici v roce 2020.
- Průměrný roční hrubý příjem na osobu dosáhl v Plzeňském kraji 247 557 Kč (5. nejvyšší mezikrajský příjem). Na základě subjektivního názoru jednotlivých domácností vycházelo s vlastním příjmem s velkými obtížemi 2,6% domácností, s obtížemi 13,8 % domácností a s menšími obtížemi 36,8 % domácností.
- V roce 2020 dosáhla podle předběžných výsledků průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance přepočtená na plnou pracovní dobu (zpracovaná pracovištní metodou) výše 34 441 Kč.
- V roce 2012 studovalo na vysokých školách 15 917 studentů s trvalým bydlištěm v kraji, v roce 2019 se tento počet studentů snížil na 11 338, tj. pokles o 28,8 %, ale v roce 2020 došlo opět k mírnému navýšení až na 11 587. Absolventů VŠ s místem výuky v kraji pak bylo v roce 2020 celkem 2 419.
- Hodnota dávek sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele kraje se meziročně zvýšila téměř o 40 % až na 4 240 Kč. Celkový objem výdajů na dávky státní sociální podpory v roce 2020 činil 2 275,359 mil. Kč, což bylo o 45,9 % více než v předchozím roce.
- V časovém rozmezí 1991–2020 bylo v Plzeňském kraji spácháno nejméně trestných činů v roce 2020. V počtu trestných činů na 1 000 obyvatel obsadil Plzeňský kraj v mezikrajském porovnání 5. místo. Z regionálního pohledu byla téměř polovina trestných činů (48,5 %) zaznamenána v okrese Plzeň-město.

Ekonomický vývoj

- Regionální makroekonomické ukazatele zahrnují výsledky mimořádné revize ročních národních účtů v roce 2020, která se týkala celé časové řady. Údaje za rok 2019 zatím vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů. Plzeňský kraj dosáhl v roce 2019 v HDP na 1 obyvatele v PPS 81,1 % průměru EU 28 členských zemí a v mezikrajském porovnání se umístil na pátém nejvyšším místě. Regionální HDP na 1 obyvatele, který v roce 2019 činil 474,3 tis. Kč, meziročně vzrostl o 3,3 %. Meziroční růst čistého disponibilního důchodu domácností (ČDDD) na 1 obyvatele byl ze všech krajů nejvyšší.

- Příjmy místních rozpočtů v Plzeňském kraji v roce 2020 dosahovaly výše 37,07 mld. Kč (tzn. meziroční nárůst o 3,3 %), vzrostly také výdaje (o 7,3 %) až na 36,48 mld. Kč.
- V roce 2020 bylo z celkové krajské výměry sklizňové plochy 102,29 tis. ha sklizeno 599,56 tis. tun obilovin. Meziročně v kraji klesla sklizeň ječmene a žita, naopak vzrostla sklizeň pšenice a ovesa.
- Nahodilá těžba dřeva se na celkové těžbě dřeva v Plzeňském kraji podílela 95,7 %, což představuje objem 2 890 106 m³.
- V roce 2020 bylo v kraji dokončeno celkem 2 506 bytů, více než polovina pak v rodinných domech. Ve stejném období byla zahájena výstavba 2 740 bytů, přičemž meziroční nárůst počtu zahájených bytů byl v mezikrajském porovnání nejvyšší (o 27,1%).
- Výdaje na vědu a výzkum v Plzeňském kraji dosáhly v roce 2019 částky 5 098,3 mil. Kč, což představovalo 4,6 % celkových výdajů ČR. Na financování se nejvíce podílely podnikatelské zdroje.
- V registru ekonomických subjektů Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2020 evidováno 147 671 ekonomických subjektů, z nichž nejvíce (30 470) podnikalo v oblasti Velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel. Živnostníci tvořili 70,2 % z celkového počtu ekonomických subjektů.
- V Plzeňském kraji patří k největším výrobcům elektřiny parní elektrárny, které se na výrobě elektřiny brutto podílí 58,3 %. Z hlediska odvětvové struktury se v roce 2020 na spotřebě elektřiny netto v kraji nejvíce podílel průmysl (34,4 %) a domácnosti (31,2 %).
- V období let 2015–2020 byl v důsledku pandemické situace COVID–19 zaznamenán nejvyšší pokles tržeb v roce 2020. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (201,6 mld. Kč) klesly v Plzeňském kraji v porovnání s předchozím rokem o 12,2 %. Plzeňský kraj se podílel na celkových tržbách ČR 5,7 %.
- Pandemie COVID–19 se projevila výrazně v cestovním ruchu. V Plzeňském kraji klesla meziroční návštěvnost hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 38,8 %. Průměrná doba pobytu hostů činila 3,81 dne. Ze zahraničních hostů měli největší zastoupení turisté z Německa, Slovenska a Polska.

Životní prostředí

- Celková výměra kraje k 31. 12. 2020 činila 7 649 km², z toho připadlo 49,3 % na zemědělskou půdu a 50,7 % na nezemědělskou půdu. Z celkové zemědělské půdy tvořila orná půda 66,3 %.
- V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 v průměru denně spotřebováno na osobu 87,3 litrů fakturované vody. V mezikrajském porovnání byl v Plzeňském kraji zaznamenán nejnižší podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů (85,7 %).
- Plzeňský kraj byl v roce 2019 v porovnání s ostatními kraji druhý v nejnižších hodnotách měrných emisí tuhých znečišťujících látek a oxidu dusíku podle REZZO1-4.
- Produkce celkového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2019 dosáhla v Plzeňském kraji 3 421,9 kg, z toho nebezpečný odpad činil 73,1 kg na 1 obyvatele a v porovnání s ostatními kraji zde byla výše nebezpečného odpadu připadající na 1 osobu nejnižší.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele regionu v roce 2019 dosáhla 448,0 kg, z toho nebezpečný odpad činil 0,8 kg na 1 obyvatele a v mezikrajském porovnání byl tento podíl šestý nejnižší.
- V roce 2019 dosahoval objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v kraji 1 167,9 mil. Kč, což v meziročním srovnání představovalo nárůst o 3,2 %. V přepočtu na jednoho obyvatele zde bylo v roce 2019 proinvestováno 1 988 Kč, což byl v porovnání s ostatními kraji čtvrtý nejnižší podíl na 1 obyvatele.

1. Demografický vývoj

Územní změny, sídelní struktura

Základními územními samosprávnými celky jsou obce dělicí se na venkovské obce a města

S účinností od 1. ledna 2000 na základě ústavního zákona č. 347 bylo na území České republiky zřízeno 14 **vyšších územních samosprávních celků**, z nichž jeden tvoří Plzeňský kraj vymezený územím okresů Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov. Následně bylo v červnu 2002 zákonem č. 314 ustanoveno v Plzeňském kraji 35 správních obvodů **obcí s pověřeným obecním úřadem** a 15 správních obvodů **obcí s rozšířenou působností**, které do jisté míry převzaly kompetence a pravomoci zrušených okresních úřadů. Základními územními samosprávnými celky jsou obce dělicí se z hlediska osídlení na venkovské obce a města.

V důsledku integračních a desintegračních procesů měl vývoj sídelní struktury proměnlivý charakter

Vývoj **sídelní struktury** Plzeňského kraje měl značně proměnlivý charakter prováděný integračními (slučování malých obcí) a desintegračními procesy (zánik a rušení některých částí obce). Po poválečné stabilizaci bylo na území kraje v roce 1961 celkem 773 obcí, po roce 1970 se jejich počet v důsledku integrace radikálně snížil, a to až na 307 obcí v roce 1980. Nejméně obcí měl Plzeňský kraj v roce 1990, a to pouhých 258. Demokratizační proces po listopadu 1989 vnesl změny i do samosprávy měst a obcí. V důsledku zvyšování pravomoci a odpovědnosti měst a obcí se některé menší obce znovu osamostatnily a k 1. 1. 1991 měl Plzeňský kraj již 445 obcí. Proces vzniku dalších samostatných obcí pokračoval až do roku 1994, kdy dosáhl počtu 507. Od roku 2003 se počet obcí stabilizoval na čísle 501.

V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji 501 obcí, z toho 57 měst a 12 městysů

V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji stále 501 **obcí** (o 272 obcí méně než v roce 1961), 1 538 částí obcí, 57 obcí se statutem města a 12 městysů. Počet obcí se statutem města vzrostl od roku 2000 o téměř čtvrtinu. Území kraje je rozděleno do sedmi územních celků (okresů), z nichž největší plochu zaujímá okres Klatovy (25,4 %), následuje okres Tachov (18,0 %), Plzeň-sever (16,8 %) a Domažlice (14,7 %). Z hlediska **hustoty osídlení** jsou nejhustěji osídleny okresy Tachov (jen 39,5 obyvatel na km²), Klatovy a Domažlice, tedy pohraniční okresy s velmi nízkou obydleností (Šumava, Český les). Na druhé straně poměrně hustě zalidněné jsou okresy sousedící s okresem Plzeň-město, tj. Rokycany (75,4 obyvatel na km²), Plzeň-jih a Plzeň-sever. V okrese Plzeň-město, zahrnujícím převážně město Plzeň a jeho periferie, žila trvale k 31. 12. 2020 téměř třetina (33,0 %) veškeré populace Plzeňského kraje, přestože tento okres zaujímá nejmenší rozlohu v rámci kraje (jen 3,4 %).

Kraj má v rámci ČR třetí největší rozlohu, ale je i třetím nejhustěji zalidněným regionem

Svou **rozlohou** 7 649 km² je Plzeňský region třetím největším krajem v České republice po Středočeském a Jihočeském kraji, avšak počtem obyvatel se řadí na osmé místo v ČR. Hustota obyvatel v kraji představuje 77,3 obyvatel na km², jsme tedy třetím nejhustěji zalidněným regionem v rámci ČR (hustota v ČR celkem činila 135,7 obyvatel na km²), nejnižší hustota obyvatel byla v krajích Vysočina (74,9) a Jihočeském (64,0). Nejnižší hustoty v rámci našeho regionu dosahují okresy Tachov (39,5 obyvatel na km²) a Klatovy (44,3 obyvatel na km²), nejvyšší samozřejmě okres Plzeň-město.

Zrušením vojenského újezdu Brdy došlo k nárůstu katastrální výměry některých obcí z SO ORP Blovice a Rokycany

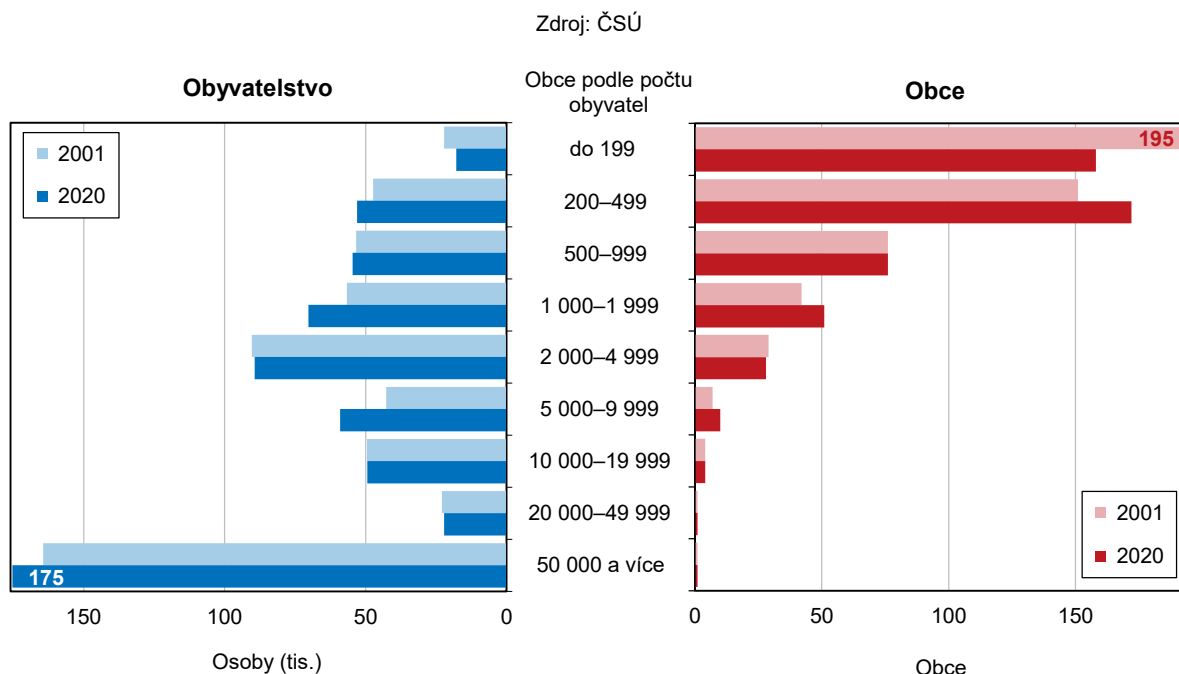
Na základě zákona č.15/2015 Sb., o hranicích vojenských újezdů ve znění pozdějších předpisů, byl k 1. 1. 2016 zrušen vojenský újezd Brdy a jeho části katastrálního území byly připojeny k následujícím obcím (část první, § 1, odst. 2): z ORP Blovice Borovno, Spálené Poříčí, Míšov a z ORP Rokycany Dobřív, Mirošov, Strašice, Skořice, Štítov, Trokavec a Těně. Katastrální výměra těchto obcí byla

připojením území zrušeného vojenského újezdu navýšena nejvíce u obcí Strašice (o 2,7 tis. ha), Skořice (o 2,0 tis. ha), Těně (o 1,6 tis. ha) a Dobřív (o 1,5 tis. ha). Naopak nejméně se dotklo toto připojení části území vojenského újezdu Brdy obce Trokavec, kde se výměra zvýšila jen o 16,9 ha.

Podíl městského obyvatelstva činil v roce 2020 více jak dvě třetiny obyvatelstva celkem

Z hlediska struktury osídlení měst a venkovských obcí připadlo v roce 2020 na městské obyvatelstvo 66,7 % obyvatel z celkového počtu a na obyvatele venkovských sídel pouhých 33,3 %. Plzeňský kraj má celkem 57 obcí se statutem **města** (tj. 11,4 % z celkového počtu obcí v kraji), z toho 40 měst má méně obyvatel než 5 000. Významnou skupinu tvoří čtyři města s počtem obyvatel od 10 do 20 tisíc (Sušice, Domažlice, Tachov a Rokycany), město Klatovy s 22 140 obyvateli je jediným městem v kraji s počtem obyvatel nad 20 tisíc. Největší je krajské město Plzeň patřící do skupiny měst, ve kterých bydlí více než 100 000 obyvatel, k 31. 12. 2020 zde žilo 175 219 obyvatel.

Graf 1.1 Sídlní struktura Plzeňského kraje v letech 2001 a 2020 (stav k 31. 12.)

Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel kraje vzrostl vlivem stěhování

Jak již bylo uvedeno, i když je Plzeňský kraj svojí rozlohou třetím největším krajem v ČR, z hlediska počtu obyvatel (591,0 tis.) se řadí na osmé místo a s hustotou 77,3 obyvatel na 1 km² je dokonce až 12. v rámci mezikrajského porovnání. K 31. 12. 2020 žilo v Plzeňském kraji 591 041 obyvatel, z toho 50,3 % tvořily ženy. Meziročně se počet obyvatel zvýšil o 1 142 osob, tj. o necelé dvě desetiny procenta. Meziroční nárůst byl způsoben zejména vlivem přírůstku stěhování. Od roku 2010 se stále zvyšuje **celkový přírůstek** zejména vlivem vyššího migračního přírůstku. Na celkovém přírůstku se nejvíce podílely okresy Plzeň-sever (692 osob) a Plzeň-město (560 obyvatel). K poklesu došlo jen v okresech Domažlice (o 278 obyvatel) a Klatovy (o 152 osob).

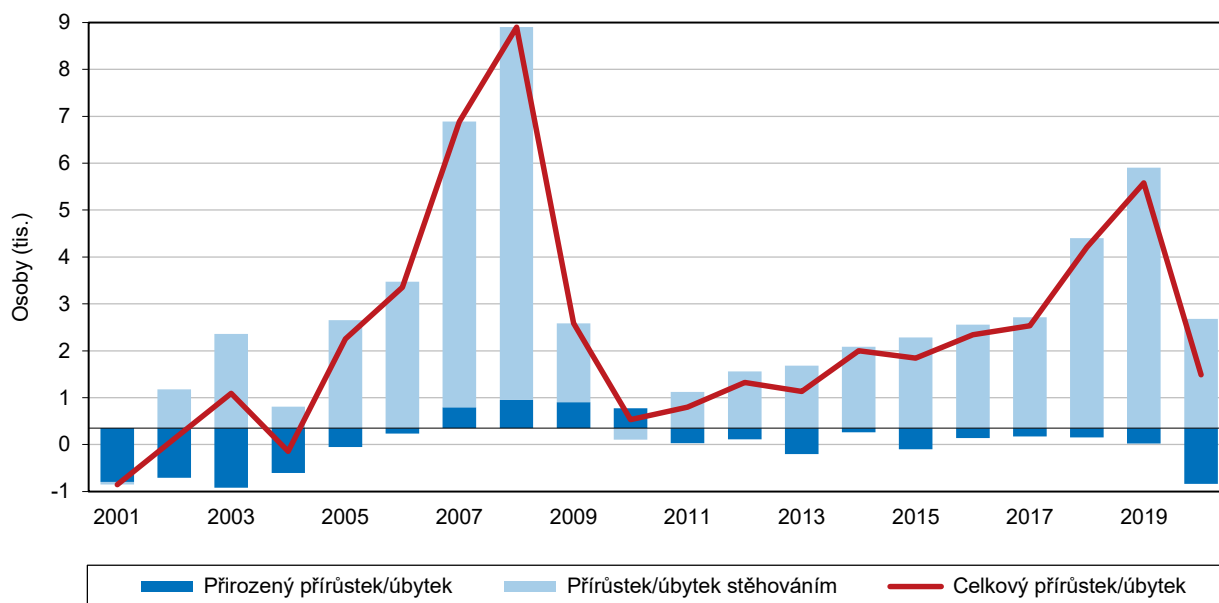

Počet obyvatel se v kraji meziročně mírně zvýšil

Plzeňský kraj byl v rámci ČR jedním z pěti regionů, kde se **počet obyvatel** meziročně zvýšil (o 0,2 %), což byl v porovnání s ostatními kraji čtvrtý nejvyšší relativní růst obyvatel. Nejvyšší nárůst zaznamenal Středočeský kraj (0,9 %), naopak nejvyšší pokles vykázal Moravskoslezský kraj (-0,6 %). V rámci Plzeňského kraje došlo k nejvyššímu nárůstu obyvatel v okrese Plzeň-sever (o 0,9 %), Plzeň-město a Rokycany (shodně o 0,3 %), k poklesu došlo v okresech Domažlice (-0,4 %) a Klatovy (-0,2 %).

Graf 1.2 Pohyb obyvatel v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

V kraji opět převažoval počet zemřelých nad živě narozenými

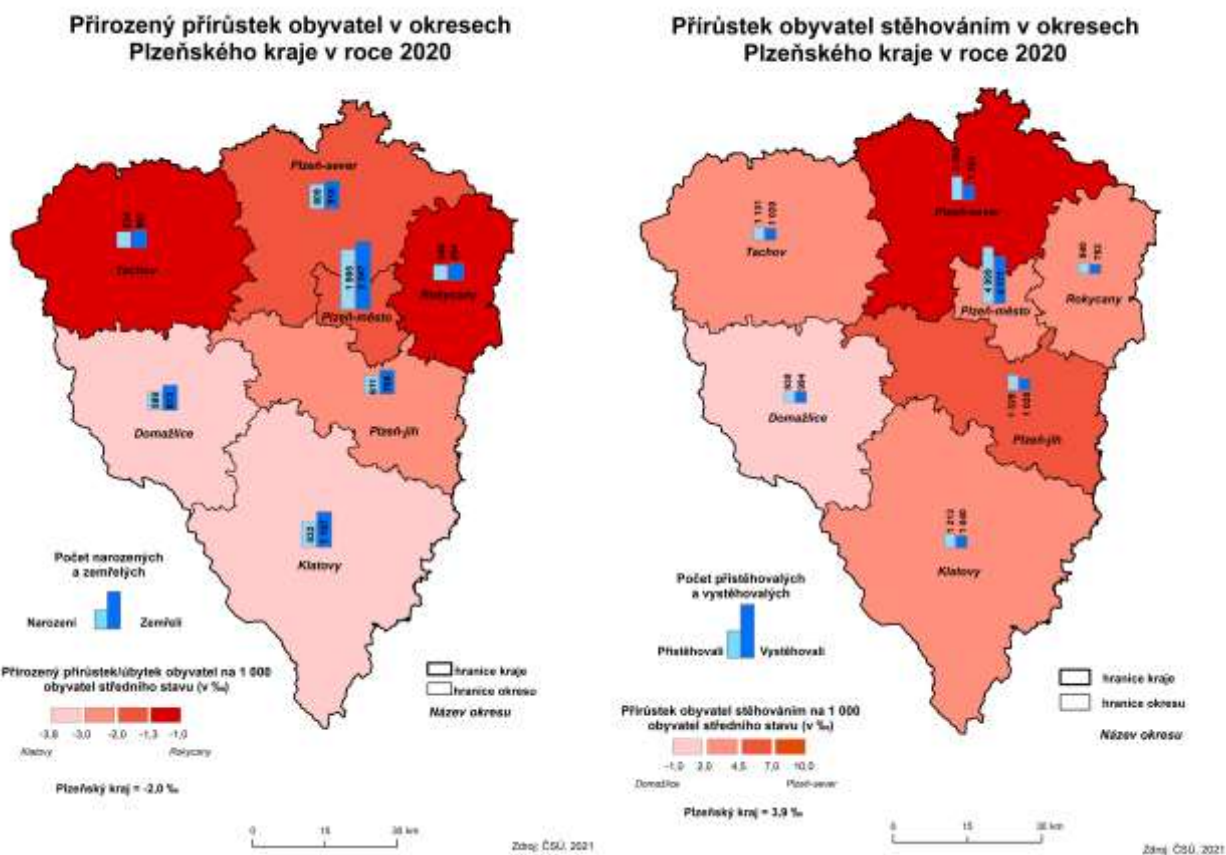
Přirozený přírůstek/úbytek¹ dosáhl v roce 2020 absolutní hodnoty -1 190 osob, což značí převahu zemřelých nad živě narozenými. Ve srovnání s předchozím rokem (-329 osob) se hodnota přirozeného úbytku bohužel výrazně zvýšila. V přepočtu na 1 000 obyvatel dosahuje přirozený přírůstek hodnoty -2,0 ‰ a řadí Plzeňský kraj na osmé nejnižší místo v ČR. Přirozený přírůstek dosáhl záporných hodnot ve všech okresech kraje. Nejvýraznější úbytek byl v okrese Klatovy, kde zemřelo o 325 osob více, než se narodilo.

Migrační přírůstek od roku 2011 poprvé klesá

V časové řadě od roku 2011 nabývá **migrační přírůstek²** kladných hodnot, proti počátku sledovaného období téměř třikrát vyšších. V meziročním srovnání však hodnota migračního přírůstku poprvé od roku 2011 poklesla. Do Plzeňského kraje se během roku 2020 přistěhovalo 7 243 osob, z toho 3 501 z ciziny, tj. 48,3 % z přistěhovalých celkem. Z celkového počtu přistěhovalých v kraji bylo 55,2 % mužů. Z regionu se naopak vystěhovalo celkem 4 911 osob (muži tvořili 56,9 %), z toho 1 727 (tj. 35,2 %) do ciziny. Přistěhovalých i vystěhovalých v regionu bylo nejvíce ve věkové skupině 25–34 let (cca 30 %). Přírůstek stěhováním v kraji činil 2 332, což je poměrně velký rozdíl oproti předchozímu roku, kdy činil 5 556. Výrazný pokles o více než 61 % byl zaznamenán i u přírůstku stěhováním s cizinou, který činil 1 774 (v roce 2019 dosáhl hodnoty 4 617).

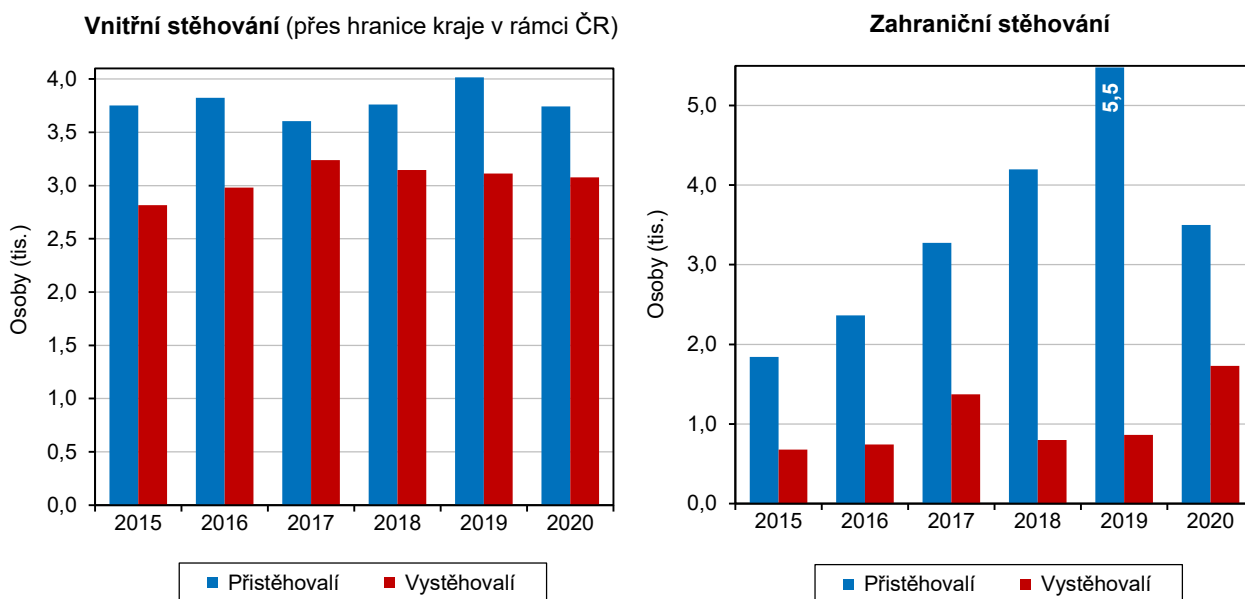
¹ Rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a celkovým počtem zemřelých osob za stejné období a území

² Rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období a území

Graf 1.3 Migrace v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

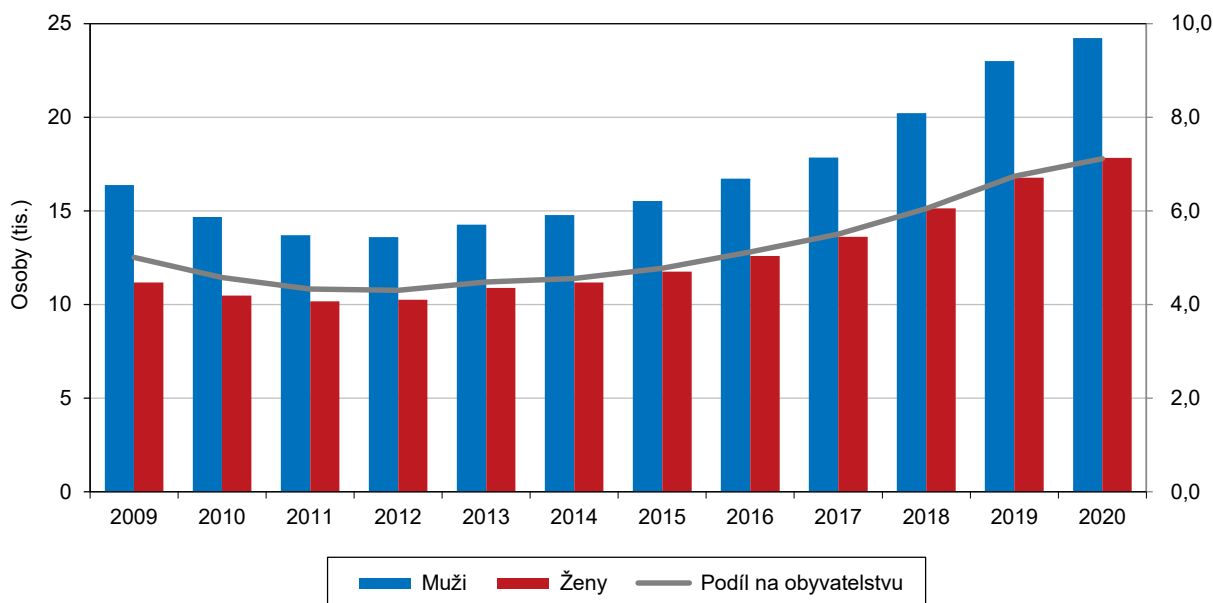

Více než jednu čtvrtinu cizinců v Plzeňském kraji tvoří Ukrajinci

Na území Plzeňského kraje v roce 2020 žilo 42 070 **cizinců** (bez azylantů), tj. 7,1 % z celkového počtu obyvatel v regionu. Z celkového počtu cizinců na území ČR představuje skupina cizinců žijící v Plzeňském kraji 6,7 % (čtvrtý nejvyšší podíl v celorepublikovém srovnání). Z hlediska státní příslušnosti nejvyšší zastoupení mají Ukrajinci (tvořili více než jednu čtvrtinu), dále státní příslušníci Slovenska (20,5 %), Vietnamu (14,2 %), Bulharska (7,1 %) a Rumunska (6,6 %). Počet občanů z Německa postupně klesá, ještě v roce 2016 tvořili 8,0 % všech cizinců v kraji, v roce 2020 je to již jen 4,5 %. Tento vývoj je ovlivněn charakterem nabídky pracovních míst na trhu práce.

Graf 1.4 Cizinci (bez osob s platným azylem) v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)

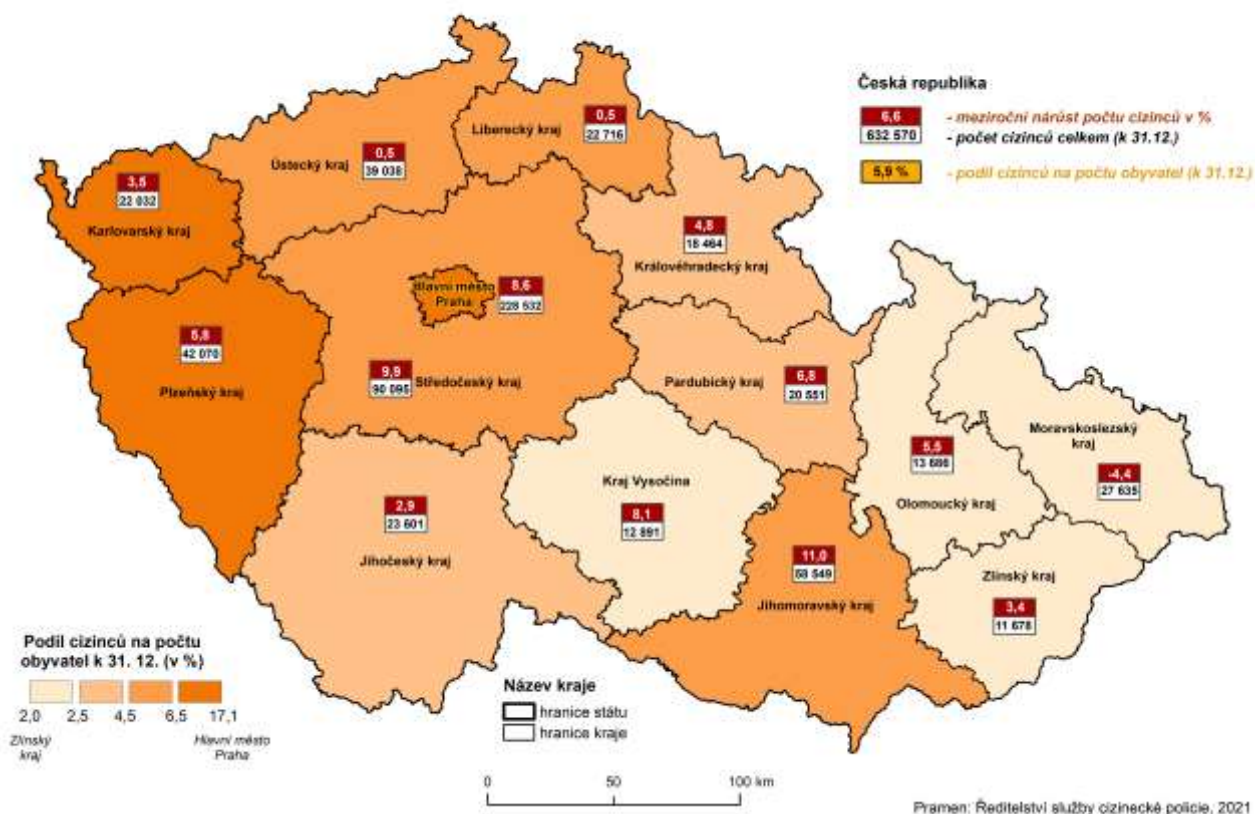
Zdroj: ČSÚ

Zhruba polovina cizinců v kraji žije v Plzni-městě

Zhruba polovina cizinců z celkového počtu v kraji žije na území okresu Plzeň-město (51,2 %). V celém kraji došlo ke zvýšení počtu cizinců oproti roku 2019, nejvíce pak v okresech Plzeň-sever (o 8,6 %), Plzeň-město (o 7,4 %), Plzeň-jih (o 6,8 %) a Tachov (o 5,6 %). V okresech Plzeň-město, Plzeň-jih, Tachov a Rokycany dominovali v roce 2020 Ukrajinci, na Domažlicku převažovali cizinci vietnamské národnosti a v okresech Klatovy a Plzeň-sever tvořili nejpočetnější skupinu Slováci. Podíl cizinců na obyvatelstvu kraje má rostoucí trend, region se hodnotou 7,1 % řadí na třetí nejvyšší místo v ČR hned po krajích HI. město Praha a Karlovarském. Oproti roku 2019 se podíl cizinců na obyvatelstvu kraje zvýšil o 0,4 procentní body.

Cizinci podle krajů v roce 2020

Demografické události

Celkový počet sňatků v kraji značně poklesl

Mezi základní demografické ukazatele patří i **sňatky**. V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji uzavřeno 2 479 sňatků, došlo tak k jejich značnému poklesu oproti roku 2019 (o 527). K nejvyššímu poklesu došlo v okresech Plzeň-město (o 106), Klatovy (o 101) a Plzeň-jih (o 90). Počet sňatků je nyní srovnatelný s roky 2011 (2 454) a 2012 (2 498). Nejvíce manželství bylo v roce 2020 uzavřeno v okresech Plzeň-město (32,4 %), Klatovy (14,6 %) a Plzeň-sever (14,5 %), nejméně pak v okrese Rokycany (8,6 %). Průměrný věk ženicha při vstupu do manželství byl 37,8 let a nevěsty 34,8 let. Při prvním sňatku dosahoval věk ženicha v průměru 33,3 let a nevěsty 30,3 let. Do manželství vstupovali snoubenci převážně svobodní (v 61,9 % případů) a jednalo se o první sňatek (ženichové 72,8 % a nevěsty 72,0 %). Rozvedených byla zhruba jedna čtvrtina (26,3 % u ženichů a 26,4 % u nevěst).

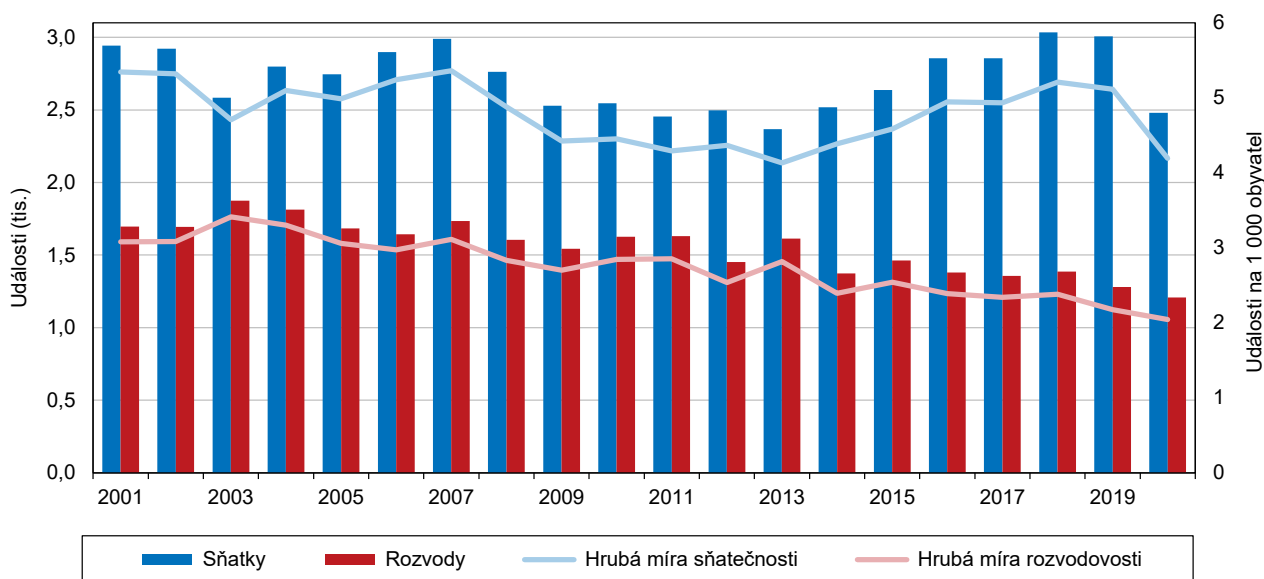
Poklesl i počet rozvodů

V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 **rozvedeno** 1 207 manželství, tj. o 72 méně než v roce 2019. K poklesu došlo ve čtyřech okresech našeho kraje, nevíce pak v Plzni-městě a na Rokycansku. Podíl rozvedených bezdětných manželství představoval 41,5 %, s jedním nezletilým dítětem 28,0 % a se dvěma nezletilými dětmi 27,1 %. Ve zhruba 80 % případů se jednalo o rozvod první, a to u obou pohlaví. Průměrný věk při rozvodu v roce 2020 dosáhl 45,0 let u mužů a 41,9 let u žen. Z časové řady za posledních deset let lze zjistit, že se průměrný věk rozvádějících mírně zvyšoval v případě mužů i žen, jen v letech 2013 a 2018 došlo k lehkému poklesu. Více než 15,4 % mužů resp. 17,4 % žen se rozvádí podruhé. Nejčastější příčinou rozpadu manželství jsou rozdílné povahové rysy, názory a zájmy (cca polovina). V meziokresním porovnání bylo nejvíce manželství rozvedeno v Plzni-městě (382) a nejméně na Rokycansku (81).

Graf 1.5 Sňatky a rozvody v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Index rozvodovosti po dlouhodobém poklesu v roce 2020 vzrostl

Významným demografickým ukazatelem rozvodovosti je **index rozvodovosti**³. V roce 2020 dosáhl v Plzeňském kraji hodnoty 48,7. Tato hodnota je nejvyšší za posledních pět let, v meziročním srovnání vzrostl počet rozvodů na 100 sňatků o 6,1. K nárůstu došlo dohromady ve třinácti krajích a i v republice celkem, pokles nastal pouze ve Zlínském kraji. V indexu rozvodovosti dosáhl Plzeňský kraj čtvrté nejvyšší hodnoty v České republice, nejvyšší hodnota byla zaznamenána v Karlovarském kraji (54,5). Ve srovnání s republikovým průměrem je hodnota indexu rozvodovosti v regionu vyšší o 0,8. V rámci kraje byl tento index nejvyšší v okrese Plzeň-jih (55,4), k nejvyššímu meziročnímu nárůstu ale došlo na Klatovsku (o 17,9), k poklesu naopak na Rokycansku (o 6,7).

Počet živě narozených dětí poklesl

Jedním z hlavních ukazatelů ovlivňujících přirozenou měnu obyvatelstva je počet **živě narozených** dětí za dané období a ve sledované oblasti. V průběhu roku 2020 se v kraji živě narodilo 5 893 dětí, což představuje ve srovnání s předcházejícím rokem snížení o 151 osob. Z genderového pohledu bylo téměř stejné zastoupení chlapců (51,0 %) i dívek (49,0 %) a tato tendence se projevovala i po celé desetiletí. Variabilitu vývojového trendu nejlépe dokazuje relativní ukazatel **porodnosti**⁴, který dosáhl v roce 2020 hodnoty 9,9 ‰. Průměrný věk matky při narození dítěte byl v tomto roce 30,7 let. V průběhu uplynulého desetiletí docházelo k posunu ve věkových kategoriích žen-matek. Ve věkové kategorii 25–29 let počet rodiček od roku 2010 nejprve klesal, pak zase vzrostl, a v roce 2020 opět mírně poklesl. Ve věkové skupině 30–34 let byl podíl rodiček nejvyšší a jejich počet kolísal. V roce 2020 v této věkové skupině porodily ženy 34,2 % dětí z celkového počtu živě narozených.

Počet dvojčat vzrostl

Z živě narozených dětí v regionu bylo 47,0 % prvorozených, 38,7 % druhorozených a 14,3 % bylo v pořadí třetí a další. Průměrný věk matky při narození prvního dítěte se zvýšil od roku 2011 o 0,9 roku na 28,8 let. Z celkového počtu živě narozených se v roce 2020 narodilo 44,8 % dětí matkám svobodným, 50,8 % dětí ženám vdaným

³ Počet rozvodů připadajících na 100 sňatků

⁴ Živě narozené děti na 1 000 obyvatel středního stavu

a jen 4,3 % dětí ženám rozvedeným. Dvojčat bylo od roku 2005 nejméně v roce 2019, od roku 2010 jejich počet téměř stále klesal (jen lehký nárůst v roce 2015 a 2018), nejméně jich bylo v roce 2019 (jen 62) a meziročně tedy došlo k nárůstu o více než polovinu (na 94).

Hodnota úhrnné plodnosti mírně klesla

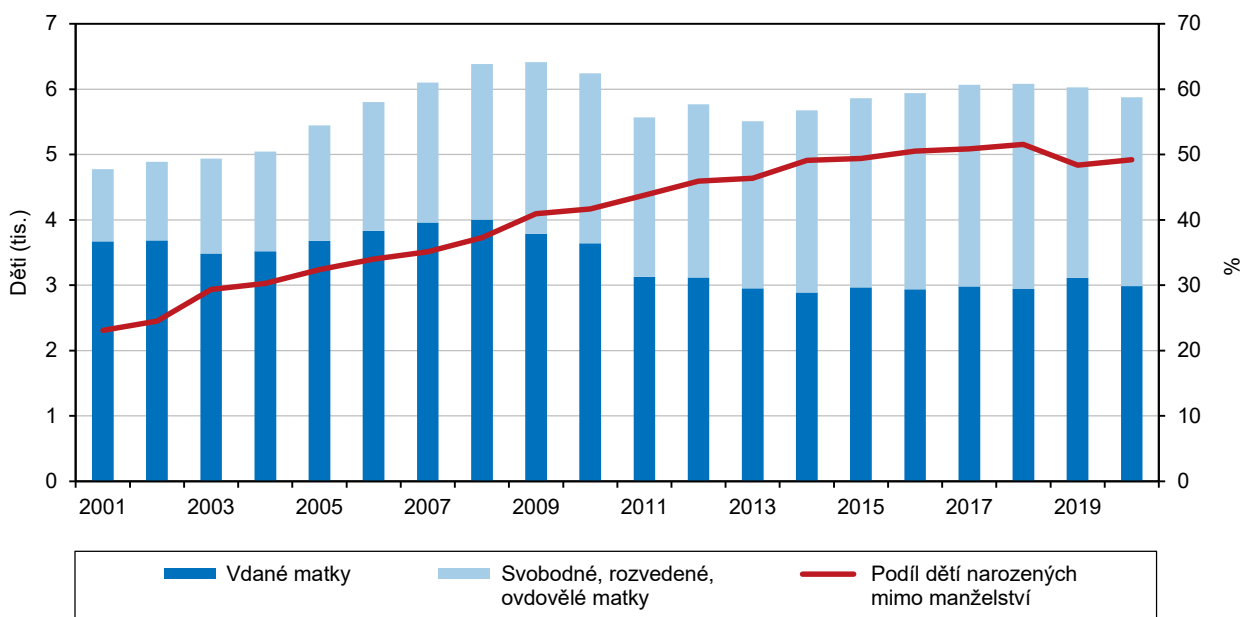
Úhrnná plodnost⁵ prošla za posledních deset let proměnlivým vývojem, ale dochází k jejímu ustálení. V roce 2020 dosáhla v Plzeňském kraji hodnoty 1,688, což znamená proti předcházejícímu roku jen mírný pokles. V průběhu sledovaného období od roku 2011 tento ukazatel stále mírně rostl, až právě v roce 2020 došlo k poklesu, a to o 0,8 %.

Podíl živě narozených dětí mimo manželství na celkovém počtu živě narozených mírně klesl

V Plzeňském kraji se narodilo v roce 2020 v manželství 2 985 dětí, tj. 50,8 % z živě narozených dětí celkem. **Mimo manželství** se narodilo 2 891 dětí, tj. 49,2 %. V meziročním srovnání počet živě narozených dětí mimo manželství poklesl o 23 (tj. o 0,8 %). Podíl dětí narozených mimo manželství na živě narozených celkem rostl v retrospektivním pohledu až do roku 2018. V roce 2009 činila hodnota tohoto podílu pouze 40,9 %, v roce 2018 již 51,6 %, po dlouhé době v roce 2019 i v roce 2020 mírně klesl. V dosaženém podílu živě narozených mimo manželství se pohybuje Plzeňský kraj o 0,7 procentního bodu nad republikovým průměrem (48,5 %) a řadí se tak na osmé místo v mezikrajském porovnání. Nejvyšší hodnoty dosáhl Ústecký kraj (62,8 %) a nejnižší Hl. město Praha (jen 40,5 %).

Graf 1.6 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Potratovost v desetileté časové řadě klesá s mírnými výkyvy

V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji provedeno 1 513 **potratů**, což v meziročním srovnání znamená nárůst o 201 potratů, tj. o 11,7 %. Počet potratů v desetileté časové řadě spíše klesá s mírnými výkyvy. Počet umělých přerušování těhotenství se za období uplynulých deseti let snížil až na 657 (proti roku 2019 o 151)

⁵ Počet živě narozených dětí v přepočtu na jednu ženu v reprodukčním věku 15–49 let

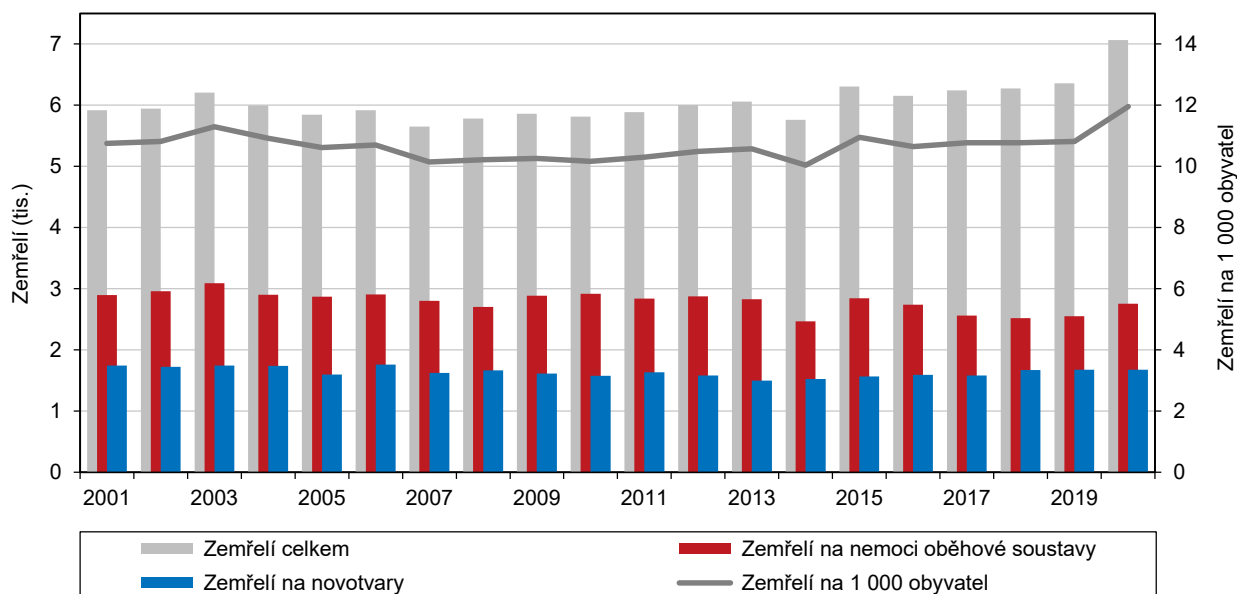
a tvořil 43,4 % ze všech potratů. Nejčastěji docházelo k potratům ve věkové kategorii 25–39 let (71,8 % z celkového počtu potratů) a nejvíce u svobodných. U více než pětiny žen docházelo k umělému přerušení těhotenství ze zdravotních důvodů (22,5 %). Z celkového počtu potratů připadalo v roce 2020 na potraty samovolné 51,6 %, meziročně se jejich počet snížil o 101 potratů. Pokles s mírnými výkyvy během desetileté časové řady zaznamenal i **index potratovosti**⁶. Zatímco v roce 2011 dosahoval hodnoty 42,7 potratů na 100 narozených, v roce 2020 již jen 25,7 (tedy o 17,1 potratů na 100 narozených méně). Ve srovnání s předchozím rokem index potratovosti klesl o 2,7 potratů na 100 narozených.

Počet zemřelých meziročně značně vzrostl

Úmrtnost⁷ je vedle porodnosti další ze základních složek demografického vývoje. V Plzeňském kraji v roce 2020 zemřelo 7 066 osob. V porovnání s předchozím rokem to byl bohužel značný nárůst až o 710 osob více, tj. o 11,2 %. Z genderového pohledu tvoří úmrtí mužů i žen zhruba stejný podíl, tj. asi jednu polovinu. Rozdílný je však vývoj ve věkových skupinách. Ženy se v porovnání s muži dožívají vyššího věku, a proto jich umírá více ve vyšší seniorské kategorii (65 a více let), za rok 2020 to bylo 89,5 %. Mužů v této kategorii zemřelo o 8,5 procentních bodů méně (81,0 %). Rozdíl mezi muži a ženami lze zaznamenat i v kategorii produktivního věku (15–64 let), kde podíl zemřelých žen dosahuje 10,3 %, podíl mužů je naopak vyšší (18,6 %). Dle věkových kategorií bylo nejvíce zemřelých mužů ve věku 70–74 let (17,1 %) a žen ve věku 85–89 (20,4 %). Hlavním důvodem úmrtí mužů zejména mladších ročníků je poměrně rizikovější způsob života. Muži v porovnání s ženami dosahují většího počtu tragických úmrtí, vykonávají častěji fyzicky náročnější práci. Ženy ve srovnání s muži bývají pečlivější v preventivních lékařských prohlídkách.

Graf 1.7 Zemřelí v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

⁶ Počet potratů celkem na 100 narozených dětí

⁷ Počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu

Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy a zhoubné novotvary

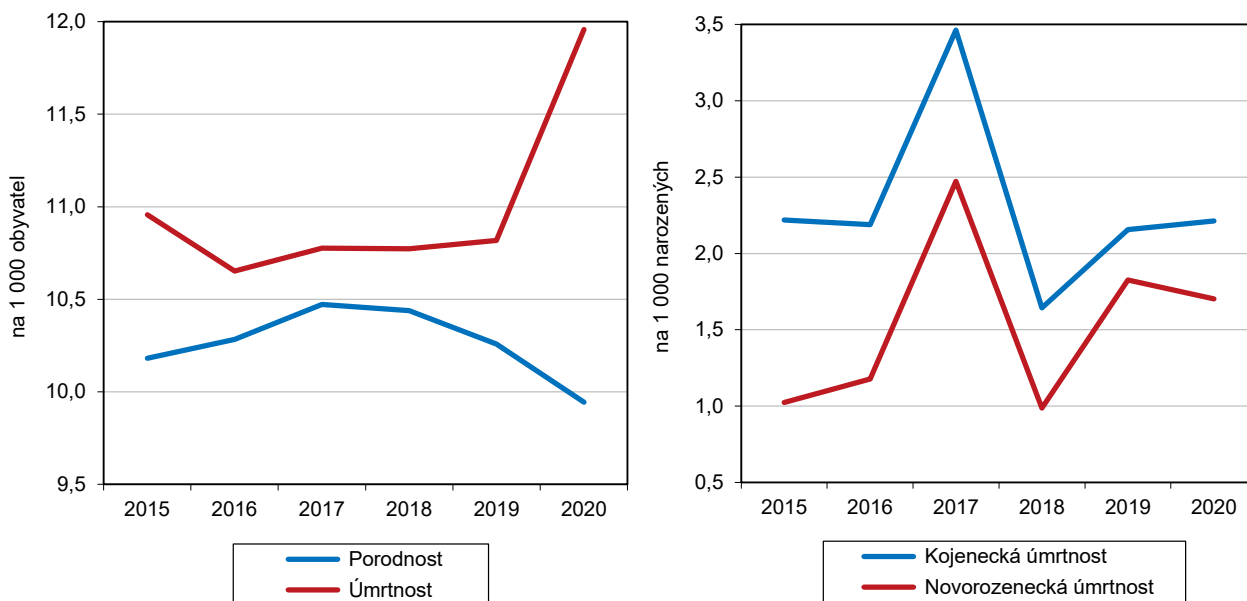
Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy (ischemické choroby srdeční, cévní nemoci mozku, infarkt myokardu apod.) a zhoubné novotvary, toto lze pozorovat ve všech krajích ČR. Z celkového počtu zemřelých v regionu činily nemoci oběhové soustavy 39,0 % a novotvary 23,8 %. Ačkoli celkový počet zemřelých byl mírně vyšší u mužů (53,4 % ze všech zemřelých) a jejich počet převažoval i u zemřelých na novotvary (o 15,8 procentního bodu), ženy mírně převažovaly v počtu zemřelých na nemoci oběhové soustavy (o 1,4 procentních bodů). Také v meziokresním porovnání je nejčastější příčinou úmrtí nemoc oběhové soustavy a na druhém místě novotvary. Nejvíce zemřelých v kraji bylo v okresech Plzeň-město, Klatovy a Plzeň-sever, nejméně pak na Rokycansku.

Na COVID-19 zemřelo v kraji nejvíce obyvatel v okrese Plzeň-město

V roce 2020 lze již také porovnat **počty zemřelých na COVID-19**. V Plzeňském kraji jich bylo celkem 510, z toho nejvíce v okresech Plzeň-město (160, tedy 31,4 %), Klatovy (89, tj. 17,5 %) a Plzeň-jih (70, tj. 13,7 %). Nejméně osob na tuto nemoc zemřelo na Tachovsku (jen 35, tedy 6,9 %). V České republice zemřelo v roce 2020 na COVID-19 celkem 10 539 osob, v Plzeňském kraji to bylo 4,8 % z ČR celkem. Z ostatních krajů bylo nejvíce úmrtí na tuto nemoc zaznamenáno v Jihomoravském (12,4 %), Moravskoslezském (11,2 %) a Středočeském kraji (10,6 %). Naopak nejméně zemřelých dle zmíněné příčiny bylo v Karlovarském, Libereckém a Pardubickém kraji. Plzeňský region se zařadil na čtvrté místo od konce, tedy na 11. místo v mezikrajském porovnání.

Graf 1.8 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Kojenecká i novorozenecká úmrtnost má proměnlivý vývoj

V souvislosti s dětskou věkovou kategorií obyvatelstva je nutno též zmínit **kojeneckou úmrtnost** (zemřelí do 1 roku na 1 000 živě narozených) a **novorozeneckou úmrtnost** (zemřelí do 28 dnů na 1 000 živě narozených). Oba ukazatele mají v desetileté časové řadě velmi proměnlivý vývoj se značnými výkyvy. Z meziročního srovnání vyplývá, že kojenecká úmrtnost jen mírně vzrostla (o 0,1 procentního bodu) na 2,2 ‰ a současně leží jen o 0,05 procentního bodu pod

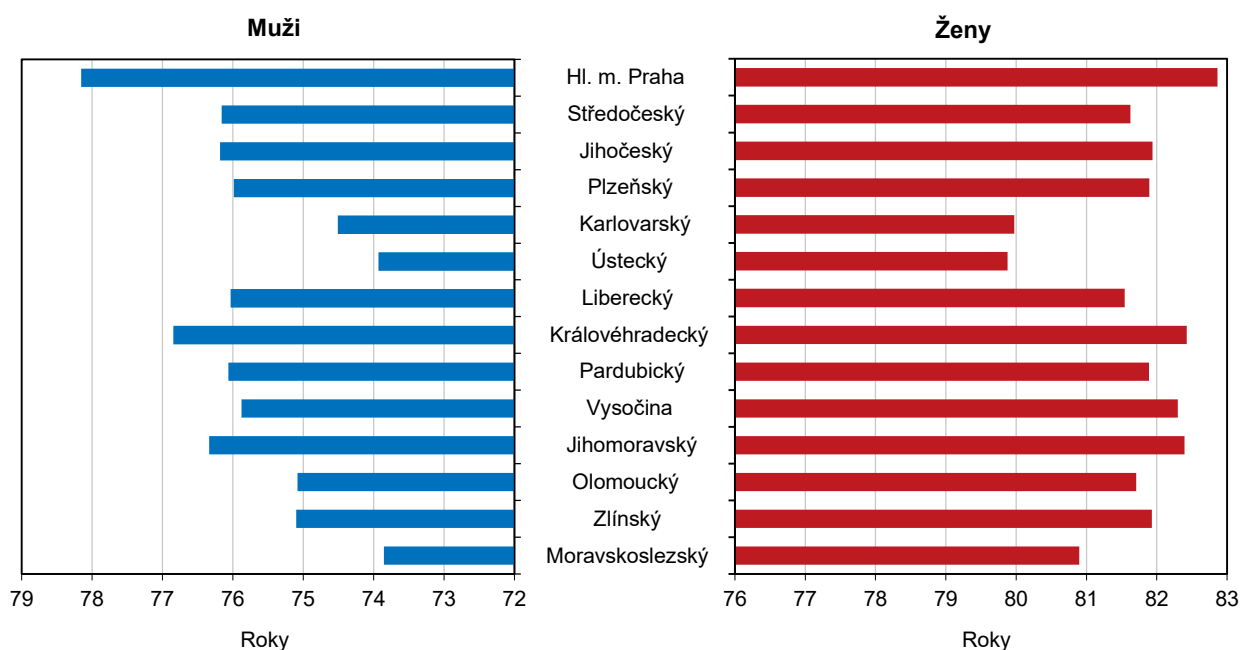
republikovým průměrem (2,3 ‰). Novorozenecká úmrtnost dosáhla v roce 2020 hodnoty 1,7 ‰, což představuje ve srovnání s rokem 2019 naopak pokles (o 0,1 bodu). Dosažená hodnota se pohybuje nad hranicí republikového průměru (o 0,1 procentního bodu), který činí 1,6 ‰.

Naděje dožití u obou pohlaví neustále roste

Rostoucí trend v Plzeňském kraji zaznamenává ukazatel **naděje dožití**⁸. Naděje dožití při narození činila v regionu u mužů 75,99 let a u žen 81,90 let. Oproti roku 2011 se v roce 2020 zvýšila naděje dožití při narození u mužů o 0,85 roku a u žen 1,38 roku.

Graf 1.9 Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2019–2020

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura

Věková struktura obyvatel v kraji je ovlivňována i charakterem migrace

Vedle přirozené změny obyvatelstva ovlivňuje populační vývoj zásadním způsobem **migrace**. V posledních letech byl přirozený úbytek obyvatelstva kompenzován migračním přírůstkem. Migrující osoby, které hledají v regionu nové pracovní příležitosti, ovlivňují především věkové složení ekonomicky produktivního obyvatelstva. V případě migrace celých rodin působí též na věkovou strukturu dětské složky obyvatelstva. Na migračním přírůstku se podílely především osoby ve věku 15–64 let, které tvořily 83,4 % z celkového migračního přírůstku. Děti ve věku 0–14 let představovaly 17,1 % a u seniorů ve věku 65 let a více došlo dokonce k úbytku o 0,5 %. V migračním přírůstku podle pohlaví převažoval podíl mužů nad ženami. Z celkového migračního přírůstku tvořili muži 51,6 % a ženy 48,4 %. Uvnitř kraje činilo stěhování mezi okresy regionu 54,1 % a stěhování mezi obcemi okresu 45,9 %.

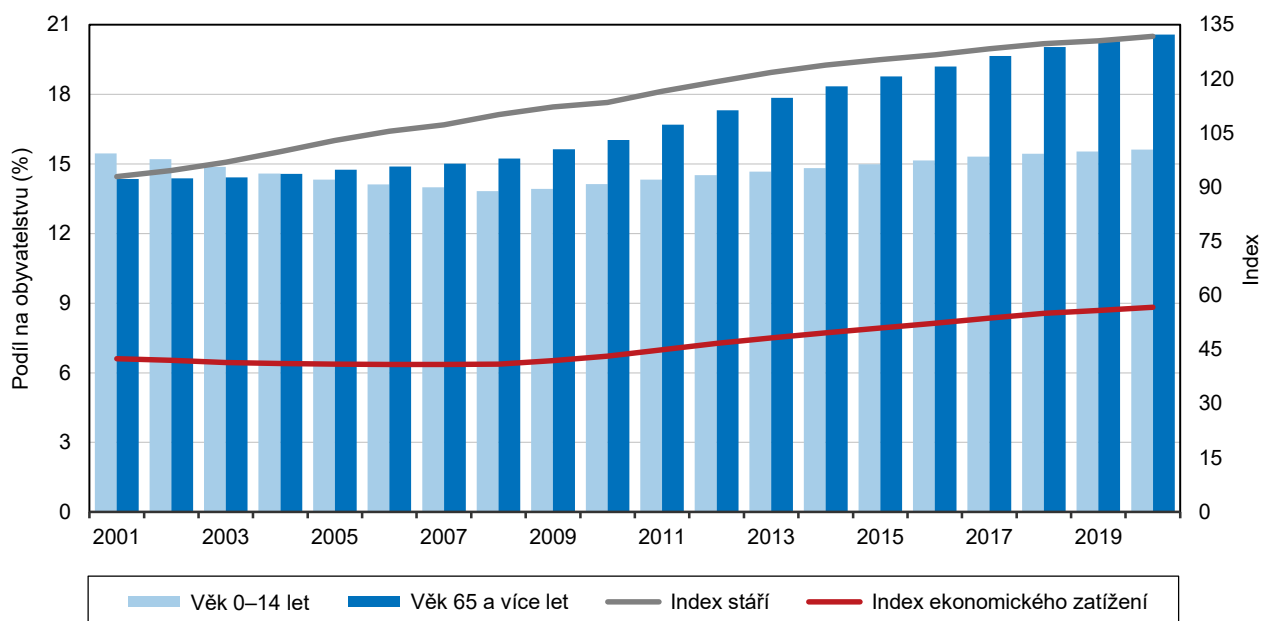
⁸ Počet let, která pravděpodobně ještě prožije osoba právě x-letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání zjištěný úmrtnostní tabulkou (střední délka života)

Pokles obyvatelstva v produktivním věku opět pokračuje

Z celkového počtu 591 041 obyvatel v Plzeňském kraji bylo 92 300 dětí ve věku 0–14 let, tj. 15,6 % z celkové populace regionu. Ve srovnání s předchozím rokem došlo v této věkové kategorii ke zvýšení o 607 dětí, tj. o 0,7 %. Za posledních deset let se v této **věkové skupině** projevuje rostoucí trend, který je v ještě vyšší míře zaznamenán v kategorii seniorů (65 a více let). K 31. 12. 2020 žilo na území kraje 121 635 obyvatel v seniorském věku, což znamená v meziročním srovnání o 1 945 více, tedy o 1,6 %. Od roku 2008 se naopak projevovat klesající trend ve skupině osob produktivního věku (15–64 let). Ačkoli v roce 2019 se stav proti předcházejícímu roku v této kategorii mírně zvýšil, a to o 1 306 osob, tj. o 0,3 %, v roce 2020 došlo opět k poklesu o 1 410 osob (tj. o 0,4%).

Graf 1.10 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší průměrný věk byl v okrese Klatovy

V roce 2020 dosáhl **průměrný věk** obyvatel Plzeňského regionu výše 42,9 let (u mužů 41,7 let, u žen 44,1). V retrospektivním pohledu z hlediska desetileté časové řady se jedná o dlouhodobý rostoucí trend. Dosažený průměrný věk v celé ČR je o 0,3 let nižší než v našem regionu (muži o 0,6 let a ženy 0,2 let). V rámci kraje byl nejvyšší průměrný věk zaznamenán v okresech Klatovy (44,0 let) a Plzeň-město (43,1 let). Naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Tachov (42,0 let).

Základním indikátorem stárnutí populace je index stáří

Základním indikátorem procesu stárnutí populace je **index stáří**⁹. Vývoj tohoto ukazatele potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě uplynulých deseti let. V meziokresním srovnání nejvyšších hodnot dosahovaly okresy Klatovy (151,1), Plzeň-město (135,4) a Plzeň-jih a Rokycany (shodně 132,9). Naopak nejnižší hodnotu vykazuje opět okres Tachov (115,7), který překročil hranici sta procent poprvé v roce 2014. V kraji celkem dosáhl index stáří hodnoty 131,8 výrazně přesahující republikový průměr (125,5), a to o 6,3. Oproti roku 2019 došlo k nárůstu výše indexu o 1,2.

⁹ Poměr seniorské složky (65 a více let) na 100 osob dětské složky (0–14 let)

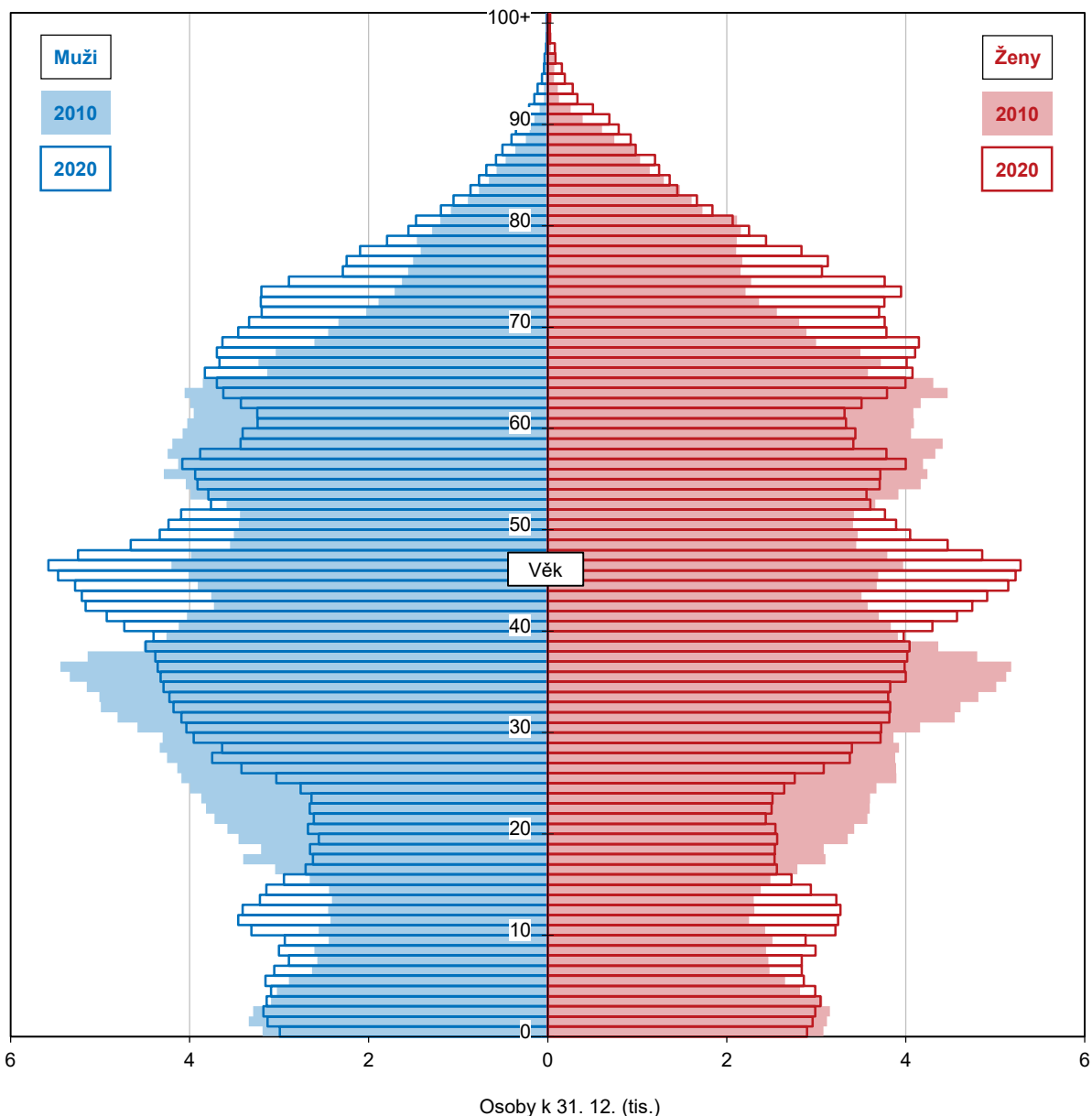

Index ekonomického
zatížení meziročně vzrostl

Index ekonomického zatížení¹⁰ dosahoval v roce 2020 v Plzeňském kraji 56,7, což představuje v meziročním srovnání nárůst o 0,9. V retrospektivním pohledu má vývoj tohoto ukazatele rostoucí tendenci. V meziokresním srovnání se nejvyšší hodnota indexu ekonomického zatížení vyskytuje u okresů, které mají i vysoký index stáří. Jsou to okresy Klatovy (59,0), Plzeň-město (57,6) a Plzeň-jih (57,4). Relativně nejnižší index ekonomického zatížení má v rámci kraje okres Tachov (51,2). Plzeňský kraj celkem je s hodnotou tohoto indexu jen mírně pod celorepublikovým průměrem (o 0,1).

Graf 1.11 Věkové složení obyvatel Plzeňského kraje v letech 2010 a 2020

Zdroj: ČSÚ

¹⁰ Poměr seniorů a dětské složky populace k ekonomicky aktivní části populace (15–64 let)

2. Sociální vývoj

Zaměstnanost vč. ekonomické aktivity

V posledních 3 letech se pracovní síla v Plzeňském kraji zvyšuje

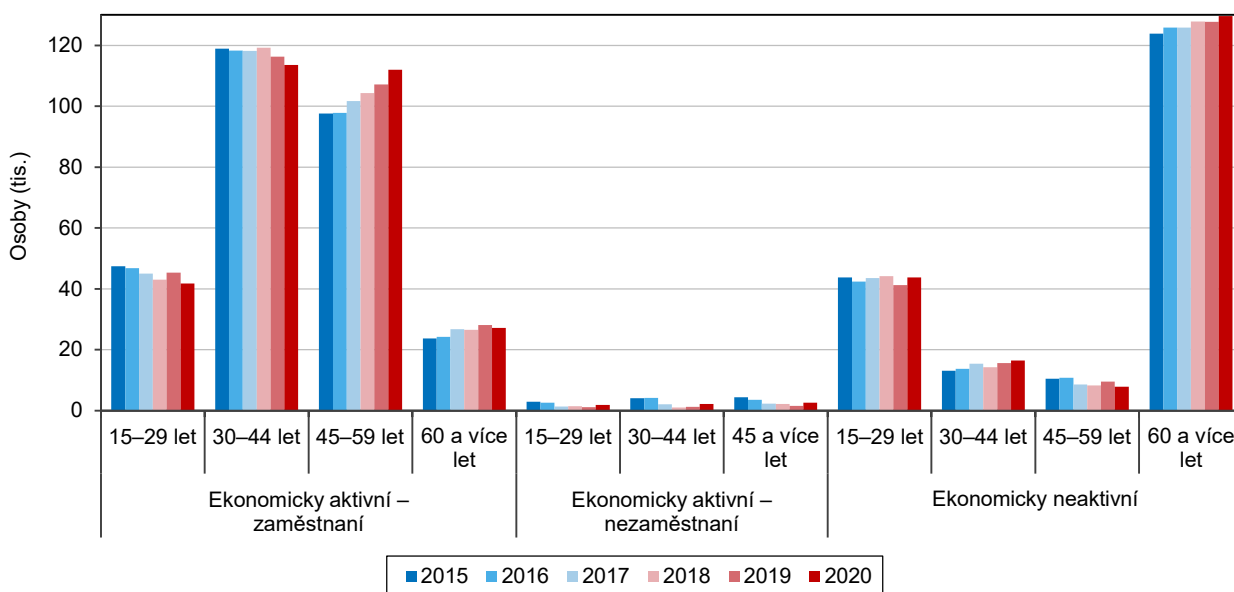
Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (dále jen VŠPS) představovalo v roce 2020 **pracovní sílu**¹¹ v Plzeňském kraji 301,0 tis. osob, což znamená jen mírný meziroční nárůst. Ve srovnání s rokem 2015 se však jedná o vyšší hodnou o 2,2 tis. osob, tedy o 0,7 %. Změna vzdělanostní struktury obyvatelstva ve věku 15 a více let se ve sledovaném časovém období nejvíce pozitivně projevila u středoškolsky vzdělaných s maturitou, kde se podíl těchto středoškoláků (35,4 %) zvýšil meziročně o 1,1 procentního bodu (dále jen p. b.). Naopak u osob s dosaženým středním vzděláním bez maturity došlo k mírnému poklesu.

Úroveň vzdělanosti pracovní síly se mírně zvyšuje

K růstu od roku 2015 (o 0,1 p. b.) došlo také v případě skupiny obyvatel vysokoškolsky vzdělaných, kteří se nyní na pracovní síle podílí 15,5 %. V pětileté časové řadě došlo u této skupiny nejprve k nárůstu, postupně ale zase klesá. U skupiny obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání, kteří se na celkové pracovní síle podílí 13,7 %, došlo sice od roku 2015 k poklesu, ale meziročně jejich podíl vzrostl o 0,7 p. b.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Plzeňského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

K nejvýraznější změně ve věkové struktuře pracovní síly došlo u osob ve věku 30 až 44 let

Ve **věkové struktuře pracovní síly** v období roku 2015–2020 došlo ke změně u ekonomicky aktivních ve věkové kategorii nad 60 let, kdy na začátku sledovaného období bylo v této věkové skupině 8,0 % ekonomicky aktivních, zatímco na konci sledovaného období představovali ekonomicky aktivní ve věku nad 60 let již 9,1 %. Tato změna souvisela s prodlužováním věku při odchodu do důchodu. Naopak výraznější pokles zaznamenala věková kategorie 30–44 let (38,4 %), a to o 2,7 p. b. V roce 2015 patřilo 136 274 obyvatel celkem do věkové kategorie 30–44 let, zatímco v roce 2020 pouze 130 791, což představuje celkový pokles o 4,2 %.

¹¹ Pracovní síla je tvořena osobami ekonomicky aktivními (zaměstnanými i nezaměstnanými)

Mezi zaměstnanými je podíl mužů vyšší

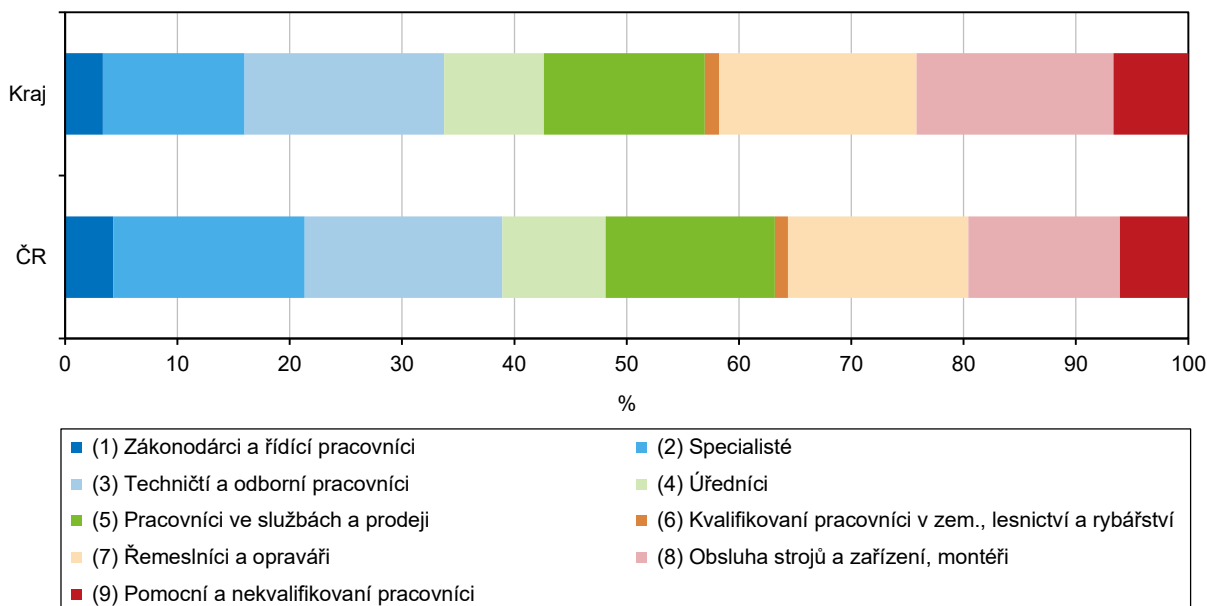
Počet **zaměstnaných** má v posledních pěti letech kolísavý charakter, v roce 2020 dosáhl hodnoty 294,4 tis. osob, což představuje meziroční pokles o 0,8 %. Nejvyšší počet zaměstnaných (296,8 tis. osob) byl ve sledovaném období v roce 2019. Z celkového počtu osob tvořících pracovní sílu představovali zaměstnaní 97,8 % pracovní síly. V meziročním srovnání byl podíl zaměstnaných nižší o 0,9 p. b. Z celkového počtu zaměstnaných tvořily 43,7 % ženy. Podíl žen se meziročně zvýšil o 0,3 p. b. I když se podíl mužů v roce 2020 snížil, během sledovaného období byl vyšší než podíl žen, v roce 2020 zaznamenal hodnotu 56,3 %.

Zaměstnanost je nejvyšší v terciárním sektoru, kde pracuje až 54,8 % zaměstnaných v kraji

V hodnoceném období se podíl zaměstnaných od roku 2015 do roku 2019 navýšil pouze v terciárním sektoru (služby). **Sekundární sektor** (průmysl a stavebnictví) vykazuje spíše kolísavý charakter vývoje a v **primárním sektoru** (zemědělství, lesnictví a rybářství) jde jen o klesající tendenci v tomto mezidobí. V roce 2015 dosahoval podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru 42,0 %, v roce 2019 poklesl na 41,3 %. I když se podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru meziročně snížil o 0,6 p. b., přesto v mezikrajském srovnání byl sedmým nejvyšším podílem v ČR (přesahující republikový průměr o 5,1 p. b.). Zaměstnanost v **terciární sféře** meziročně narostla o 0,7 p. b. Celkově se sektor služeb na celkové zaměstnanosti v kraji podílí 54,8 %. V rámci ČR se jedná o sedmý nejvyšší podíl, který nedosahuje republikového průměru o 6,0 p. b. Klesající tendence podílu zaměstnaných v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) stále a dlouhodobě přetrvávají. Od roku 2015 došlo k poklesu podílu zaměstnanosti o 0,4 p. b. na hodnotu 3,9 %.

Graf 2.2 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Plzeňském kraji a ČR v roce 2020

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Podíl podnikajících osob na celkově zaměstnaných dosáhl hodnoty 11,2 %

Podle postavení v zaměstnání (CZ-ISCE) představují nejvyšší podíl zaměstnaných osob v roce 2020 zaměstnanci (od roku 2012 včetně členů produkčních družstev), a to 85,8 %. V ostatní skupině podnikatelů (pracujících na vlastní účet) byl podíl zaměstnaných podstatně nižší (11,2 %). V meziročním srovnání mírně poklesl počet zaměstnanců včetně členů produkčních družstev o 1,0 %, a také klesl počet pracujících na vlastní účet o 2,6 %. Na počtu zaměstnaných celkem v ČR se podílel

Plzeňský kraj v roce 2019 celkem 5,6 %, v případě zaměstnanců 5,8 % a podnikatelů 4,7 %. V mezikrajském srovnání vykazuje Plzeňský kraj pátý nejnižší podíl podnikatelské sféry na zaměstnaných celkem a zároveň sedmý nejvyšší podíl zaměstnanců na zaměstnaných osobách celkem. V podnikatelské sféře nedosahuje republikového podílu o 2,3 p. b., u zaměstnanců naopak převyšuje republikový podíl o 2,6 p. b. I když zaměstnanost roste, podnikání se stává z hlediska pohledu stability pravidelných příjmů poměrně rizikové a pro určitou část podnikatelů je bezpečnější, pokud vedle podnikání vykonávají ještě další výdělečnou činnost formou zaměstnání.

Dlouhodobě se pokles projevuje zejména u profesí zaměstnanců zákonodárců a řídicích pracovníků

V roce 2020 se meziročně zvýšily počty zaměstnaných (podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO) v kategorii řemeslníků a opravářů (o 12,8 %), úředníků (o 9,6 %), technických a odborných pracovníků (o 3,2 %), a také u pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (o 1,1 %). Naopak pokles zaznamenala kategorie kvalifikovaných pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství (o 20,3 %), specialistů (o 12,0 %), obsluha strojů a zařízení, montérů (o 6,4 %) a pracovníků ve službách a prodeji (o 5,4 %). Mírný meziroční pokles je vidět u zákonodárců a řídicích pracovníků (o 0,2 %). Z dlouhodobého pohledu (od roku 2015) se nárůst projevuje nejen u pomocníků a nekvalifikovaných pracovníků (o 13,1 %), ale také u specialistů, úředníků, technických a odborných pracovníků, řemeslníků a opravářů, a také u pracovníků ve službách a prodeji. Nejvýraznější snížení zaměstnaných z dlouhodobého pohledu se projevovalo ve skupině zaměstnanců zákonodárců a řídicích pracovníků (pokles o 32,1 %).

Plzeňský kraj dosáhl v roce 2020 třetí nejvyšší hodnoty míry zaměstnanosti

Míra zaměstnanosti¹² v roce 2020 dosáhla 59,0 % a představovala zvýšení o 0,4 p. b. od roku 2015. Ve srovnání s předchozím rokem poklesla o 0,9 p. b. V mezikrajském srovnání se jedná o třetí nejvyšší hodnotu v ČR, převyšující republikový průměr o 0,7 p. b. Míra zaměstnanosti mužů činila 67,2 % a žen 51,0 %. Meziroční pokles míry zaměstnanosti byl vyšší u mužů než u žen. Zatímco míra zaměstnanosti u mužů klesla o 1,6 p. b., u žen došlo k poklesu o 0,3 p. b.

Míra ekonomické aktivity představuje mírně klesající trend

Míra ekonomické aktivity¹³ v roce 2020 činila 60,4 %, což představuje v meziročním srovnání mírný pokles o 0,4 p. b. V rámci ČR má Plzeňský kraj třetí nejvyšší míru ekonomické aktivity za Hl. městem Prahou (64,3 %) a Středočeským krajem (62,0 %). Republikový průměr přesahuje jen o 0,6 p. b. Míra ekonomické aktivity mužů se meziročně snížila o 1,2 p. b. na 68,4 % a u žen naopak narostla o 0,4 p. b. na 52,5 %.

U počtu osob s druhým (dalším) zaměstnáním došlo k meziročnímu nárůstu 40,7 %

V roce 2020 vykonávalo **druhé (další) zaměstnání** 8,6 tis. osob, což znamená o 2,5 tis. více než v předchozím roce. Z celkového počtu zaměstnaných v kraji činily tyto osoby 2,9 %, tj. devátý podíl v mezikrajském srovnání. Z genderového pohledu druhé (další) zaměstnání mělo 5,9 tis. mužů a 2,7 tis. žen. Meziročně se tyto počty zaměstnaných zvýšily o 46,5 % u mužů a 29,6 % u žen. Z dlouhodobého pohledu se u obou pohlaví projevuje stejná tendence vývoje, přesto u mužů byl zaznamenán výraznější růst. Na celkovém počtu zaměstnaných mužů se podílejí muži s druhým (dalším) zaměstnáním 3,6 % a na celkovém počtu žen poté ženy s dalším zaměstnáním 2,1 %.

Plzeňský kraj byl v obecné míře nezaměstnanosti na pátém nejnižším místě

Počet **nezaměstnaných** se během posledních pěti let snížil (ve srovnání s rokem 2015) o více než dvě pětiny na hodnotu 6,6 tis. osob v roce 2020. Nejnižší počet nezaměstnaných (3,8 tis. osob) z celé časové řady byl v roce 2019. Meziročně se

¹² Podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob 15letých a starších

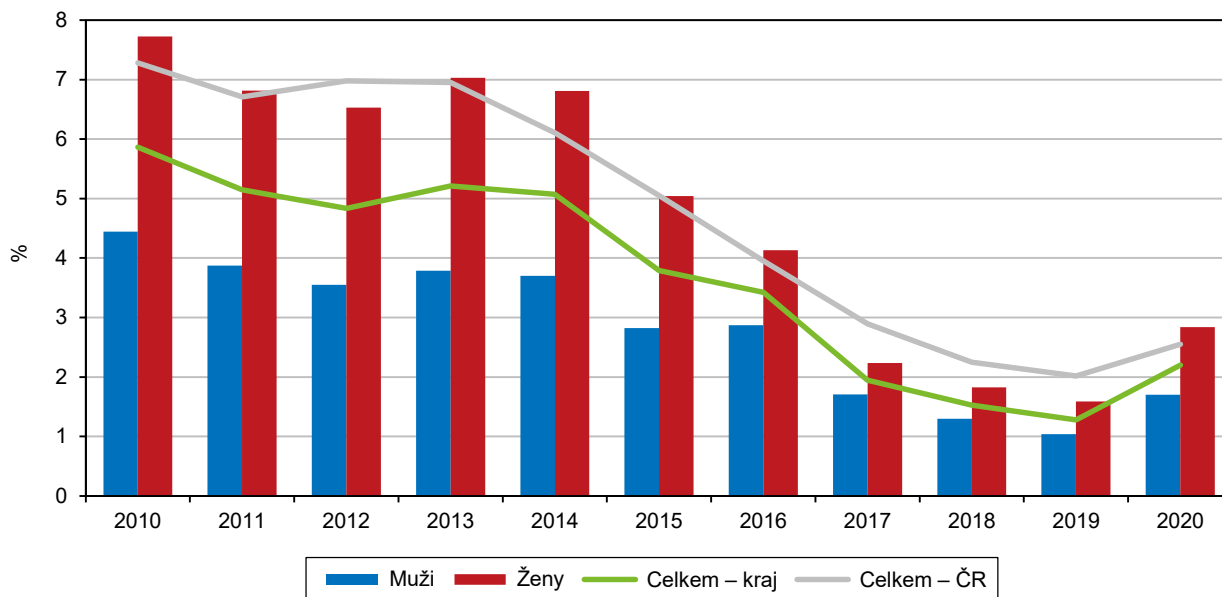
¹³ Podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu osob 15letých a starších

počet nezaměstnaných zásadně zvýšil, a to o 72,8 %. Ženy představovaly z celkového počtu nezaměstnaných 56,7 %. Klesající trend z dlouhodobého pohledu se projevil i z genderového pohledu. **Obecná míra nezaměstnanosti**¹⁴ dosáhla v roce 2020 hodnoty 2,2 %. Meziročně vzrostla hodnota tohoto ukazatele o 0,9 p. b. V mezikrajském srovnání zaujímá Plzeňský kraj páté nejnižší místo. Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla u mužů 1,7 % a u žen 2,8 %. Pokles obecné míry nezaměstnanosti v rámci časové řady byl stejný u žen i mužů. Zatímco obecná míra nezaměstnanosti u mužů se od roku 2015 snížila pouze o 1,1 p. b., u žen o 2,2 p. b.

Graf 2.3 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Plzeňský kraj v podílu seniorské kategorie na celkovém počtu ekonomicky neaktivních osob zaujímá páté nejvyšší místo v ČR

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo má v dlouhodobé časové řadě velice variabilní průběh, střídavě s mírnými výkyvy. V roce 2020 dosáhl počet ekonomicky neaktivních hodnoty 197,6 tis. osob, což meziročně znamenalo nárůst o 1,8 %. Z celkového počtu ekonomicky neaktivních osob bylo 65,6 % ve věkové kategorii 60 a více let (meziročně o 0,2 p. b. méně). Ekonomicky neaktivní ve věkové kategorii 15 až 29 let tvořily z celkového počtu ekonomicky neaktivních 22,1 % (meziroční nárůst o 0,9 p. b.). Z dlouhodobého vývoje jsou zřejmé narůstající počty ekonomicky neaktivních ve věku 60 a více let vlivem stárnutí populace. Zatímco v roce 2015 činil podíl ekonomicky neaktivních seniorů (60 a více let) z celkového počtu ekonomicky neaktivního obyvatelstva 64,8 %, v roce 2020 se zvýšil o 0,8 p. b. V mezikrajském srovnání zaujímá Plzeňský kraj v podílu seniorské kategorie na celkovém počtu ekonomicky neaktivních osob páté nejvyšší místo v ČR za kraje Vysočina, Karlovarským, Pardubickým a Zlínským. Z genderového pohledu v roce 2020 ženy tvořily 60,5 % z celkového počtu ekonomicky neaktivních (meziročně podíl klesl o 1,2 p. b.), muži se podíleli 39,5 % (meziroční nárůst o 1,2 p. b.). U mužů se mírně snížil meziročně podíl 60 a více letých seniorů na celkovém počtu ekonomicky neaktivních, u žen se naopak zvýšil, jedním z důvodů může být i prodloužení odchodu do důchodu.

¹⁴ Podíl všech dosažitelných uchazečů o zaměstnání a ekonomicky aktivních osob (pracovní síly)

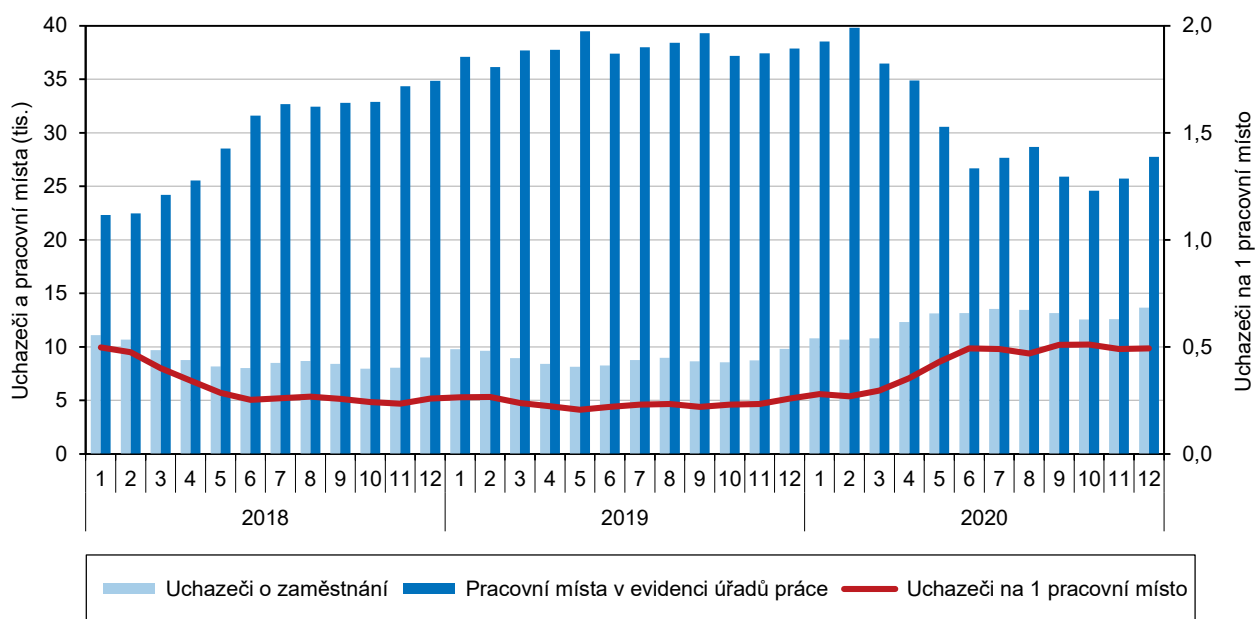
Nezaměstnanost

Počet uchazečů o zaměstnání meziročně vlivem pandemie COVID-19 vzrostl

K 31. 12. 2020 bylo na úřadech práce Plzeňského kraje evidováno 13 673 **uchazečů o zaměstnání**, tj. o 39,4 % více než na konci roku 2019. Meziroční zvýšení uchazečů o zaměstnání bylo způsobeno pandemií COVID-19. I když v roce 2020 počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce meziročně vzrostl, v porovnání s rokem 2013 byl nižší o 46,8 %. Z celkového počtu uchazečů v roce 2020 mírně převažovaly ženy s 50,3 %, zbylých 49,7 % tvořili muži. Počet dosažitelných uchazečů v roce 2020 činil 12 670 osob, což znamenalo oproti roku 2019 zvýšení o 45,0 %. Průměrný věk uchazeče se zvýšil z 39,7 let v roce 2013 na 42,7 let v roce 2020, tj. zvýšení o 3 roky. K 31. 12. 2020 dosáhl počet uchazečů absolventů škol a mladistvých 611 osob, meziročně se počty uchazečů této skupiny zvýšily o 27,0 %. Vzestupnou tendenci vykazovaly také počty uchazečů se zdravotním postižením. Zatímco v roce 2019 bylo evidováno 1 708 uchazečů se zdravotním postižením, v roce 2020 se počty uchazečů v této skupině zvýšily na 2 182 osob, tj. vzestup o 27,8 %. V roce 2020 byly v porovnání s rokem 2013 nižší nejen počty uchazečů absolventů škol a mladistvých (o 63,4 %), ale i počty osob se zdravotním postižením, a to o 32,7 %.

Graf 2.4 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v Plzeňském kraji (stav ke konci měsíce)

Pramen: MPSV

Mezi uchazeči se nejvíce snížily počty uchazečů ve věku 20–24 a se základním vzděláním

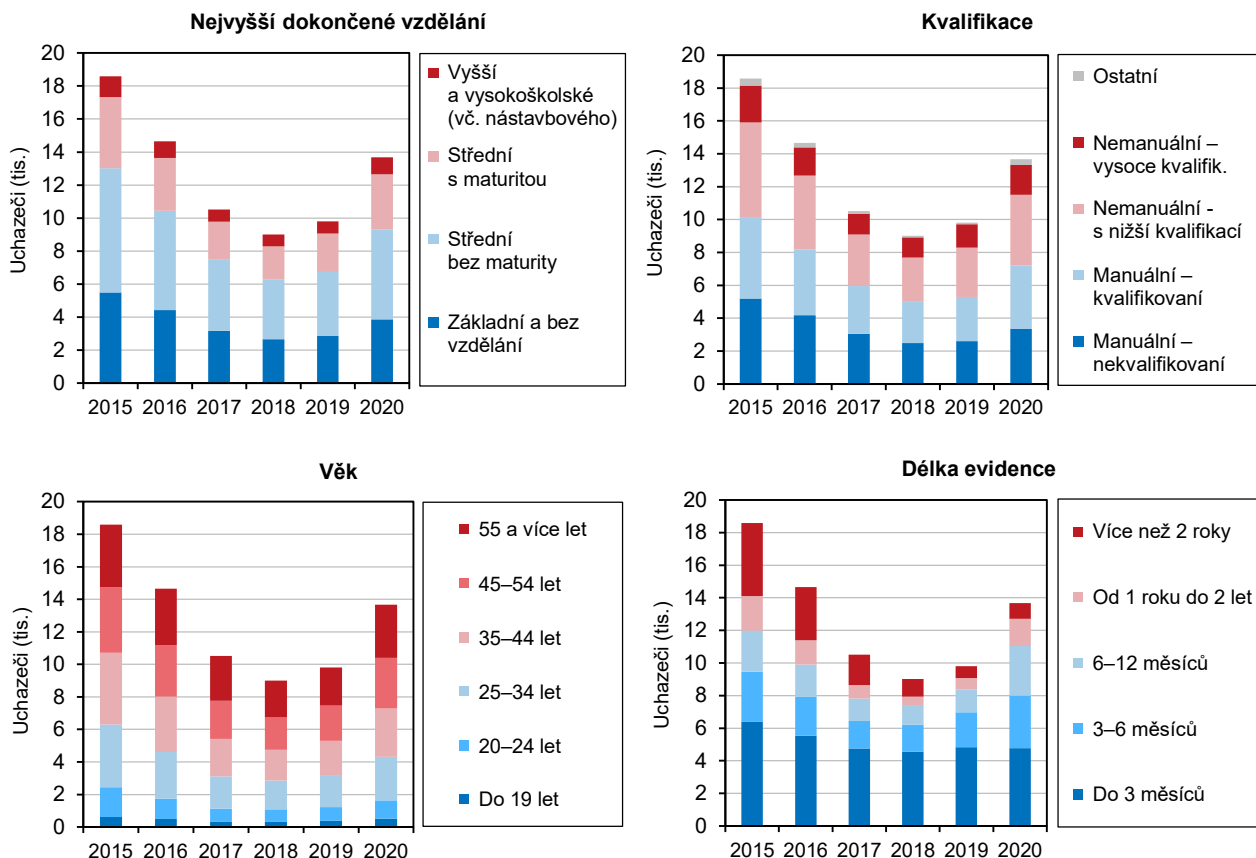
V průběhu let 2013–2020 se ve **věkové struktuře** nejvíce snížil počet uchazečů o zaměstnání ve věkovém rozmezí 20–24 let (o 64,3 %), dále ve skupině 35–39 let (o 55,2 %). Naopak počty uchazečů v seniorské kategorii (60–64 let a 65 let a více) se zvýšily o 39,1 %. Z pohledu **vzdělanostní struktury** se počty nezaměstnaných uchazečů nejvíce snížily ve skupinách se základním vzděláním (o 51,9 %), s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (o 51,8 %) a s vyučením bez maturity (o 50,8 %). Nejnižší pokles nezaměstnaných uchazečů byl zaznamenán ve skupinách se středním vzděláním bez maturity (o 3,7 %) a vyučených s maturitou (o 4,5 %). Nejvyšší nárůst nezaměstnaných s výjimkou uchazečů s nejnižším vzděláním byl v rámci časové řady evidován ve skupině uchazečů se středním všeobecným vzděláním (o 14,6 %). Počty uchazečů s vyšším vzděláním a vysokoškolským vzděláním se rovněž snížily, ale v porovnání se skupinou se základním vzděláním byl tento pokles nižší. Oproti roku 2013 byl zaznamenán

pokles počtu uchazečů s vyšším vzděláním (o 44,7 %) a vysokoškoláků (o 31,5 %). Obecně se dá říci, že vzdělání uchazečů co do struktury absolvovaných oborů vysokoškoláků často neodpovídá potřebám trhu práce. Neumístění vysokoškolští uchazeči často mají humanitní vzdělání, což je určitým handicapem pro větší uplatnění v regionu s vysokým podílem průmyslu, jakým je i Plzeňský kraj. Skupina uchazečů o zaměstnání s nejnižším vzděláním (bez vzdělání a s neúplným vzděláním) vzrostla ze 103 uchazečů v roce 2013 na 250 uchazečů v roce 2020.

Graf 2.5 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Plzeňský kraj byl v podílu dlouhodobě nezaměstnaných šestým nejnižším krajem v ČR

Podle délky nezaměstnanosti se oproti roku 2013 nejvíce snížily počty uchazečů s délkou evidence nad 2 roky (o 81,6 %). V roce 2020 činili nezaměstnaní uchazeči od 1 roku do 2 let v evidenci úřadu práce 1 679 osob, v porovnání s rokem 2013 zaznamenala tato skupina uchazečů pokles o 58,3 %. **Podíl dlouhodobě nezaměstnaných**, který je definován jako podíl nezaměstnaných v evidenci úřadu práce více než 12 měsíců na počtu obyvatel ve věku 15–64 let. Tento podíl dosáhl k 31. 12. 2020 hodnoty 0,70 %, meziročně došlo ke zvýšení o 0,32 procentního bodu. V podílu dlouhodobě nezaměstnaných se Plzeňský kraj v mezikrajském porovnání umístil na šestém místě po krajích Pardubickém (0,44 %), Jihočeském (0,55 %), Královéhradeckém (0,61 %), Zlínském (0,64 %) a HI. městě Praze (0,67 %).

Podíl nezaměstnaných osob v Plzeňském kraji byl v mezikrajském porovnání šestý

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2020 dosáhl v Plzeňském kraji hodnoty 3,36 %, což představuje meziroční nárůst o 1,04 procentního bodu. V rámci ČR řadí tato hodnota Plzeňský kraj na šesté místo za kraje Pardubický (2,92 %),

Královéhradecký (3,11 %), Jihočeský (3,19 %), Zlínský (3,22 %) a Vysočinu (3,31 %). V porovnání s republikovým průměrem byl podíl nezaměstnaných osob v Plzeňském kraji o 0,65 procentního bodu nižší. K 31. 12. 2020 dosáhl podíl nezaměstnaných mužů hodnoty 3,25 % a žen 3,48 %. Meziroční nárůst byl u mužů 1,02 procentního bodu a u žen 1,05 procentního bodu. Od roku 2013 se podíl nezaměstnaných osob snížil o 3,08 procentního bodu. Mezi okresy Plzeňského kraje bylo dosaženo nejnižšího podílu nezaměstnaných osob v okrese Plzeň-jih (2,57 %). Druhé místo v podílu nezaměstnaných osob v roce k 31. 12. 2020 obsadil okres Klatovy (3,29 %). Okres Plzeň-město se s hodnotou 3,43 % umístil na třetím místě. Nejvyšší nezaměstnanost v kraji zaznamenal okres Tachov (3,77 %) a Plzeň-sever (3,50 %). V případě Tachovska se jedná o příhraniční oblast, která má charakter řídkého osídlení bez středních měst zabezpečujících obyvatelům více pracovních příležitostí a zároveň se potýká se zhoršenými dopravními podmínkami. V porovnání s rokem 2013 se v roce 2020 nezaměstnanost nejvíce snížila v okrese Tachov (o 4,78 p. b.), zejména vlivem rozvoje nových průmyslových zón podél dálnice D5 u Stříbra (Panattoni Park) a Boru (CTPark).

Na 1 pracovní místo připadlo v Plzeňském kraji 0,5 uchazeče, což představuje druhou nejnižší hodnotu po Hl. městě Praze v ČR

K 31. 12. 2020 bylo v Plzeňském kraji evidováno úřady práce 27 764 pracovních míst. Počet pracovních míst rostl až do roku 2019. Meziročně se počet pracovních míst díky pandemii COVID-19 snížil o 26,7 %. Na jedno pracovní místo připadlo 0,5 uchazeče, což byla výrazně nižší hodnota v porovnání s hodnotou zaznamenanou v roce 2013 (10,0 uchazečů na 1 pracovní místo). Plzeňský kraj se umístil v mezikrajském srovnání na druhém místě s nejnižším **počtem uchazečů na 1 pracovní místo** po Hl. městě Praze (0,4 uchazeče na 1 pracovní místo). Průměr ČR dosáhl hodnoty 0,9 uchazeče na 1 pracovní místo. V meziokresním srovnání připadl nejnižší počet uchazečů na 1 pracovní místo v okrese Plzeň-jih (0,2) a Tachov (0,3), Domažlice a Rokycany (shodně 0,5). Naopak relativně nejvyšší počet uchazečů na 1 pracovní místo zaznamenaly okresy Plzeň-sever (0,8), Klatovy (0,7) a Plzeň-město (0,6).

Výše průměrné měsíční podpory oproti roku 2013 vzrostla o 2 407 Kč

Nárok na podporu v nezaměstnanosti v roce 2020 mělo 5 049 uchazečů, což představovalo meziroční nárůst o 19,8 %. Výše průměrné měsíční dávky v nezaměstnanosti v roce 2020 činila 8 892 Kč. V porovnání s rokem 2013 se počet uchazečů s nárokem na podporu v roce 2020 snížil o 891 uchazečů, tj. o 15,0 % méně a výše průměrné měsíční dávky v nezaměstnanosti se zvýšila o 2 417 Kč, tj. o 37,3 % více.

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele dosáhl v roce 2019 hodnoty 265 019 Kč

Čistý disponibilní důchod domácností¹⁵ (ČDDD) je částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu a úspory. Tento ukazatel zachycuje do značné míry úroveň materiálního bohatství domácností. ČDDD v Plzeňském kraji trvale rostl. V roce 2019 dosáhl hodnoty 155,7 mld. Kč, meziročně vzrostl o 9,3 %. V časové řadě 2014–2019 se meziročně nejméně zvýšil v roce 2016, zatímco nejvíce vzrostl v roce 2019. Plzeňský kraj se podílel na ČDDD v ČR 5,4 % a v porovnání s ostatními kraji byl tento podíl sedmý nejvyšší. **Relativní ukazatel ČDDD na 1 obyvatele** činil 265 019 Kč. V časové řadě 2014 až 2019 vykazoval s výjimkou roku 2016 rostoucí trend. Mezi kraji zaujímal Plzeňský kraj v tomto ukazateli třetí nejvyšší místo. V porovnání s průměrem ČR v roce 2019 byl nižší o 3 088 Kč.

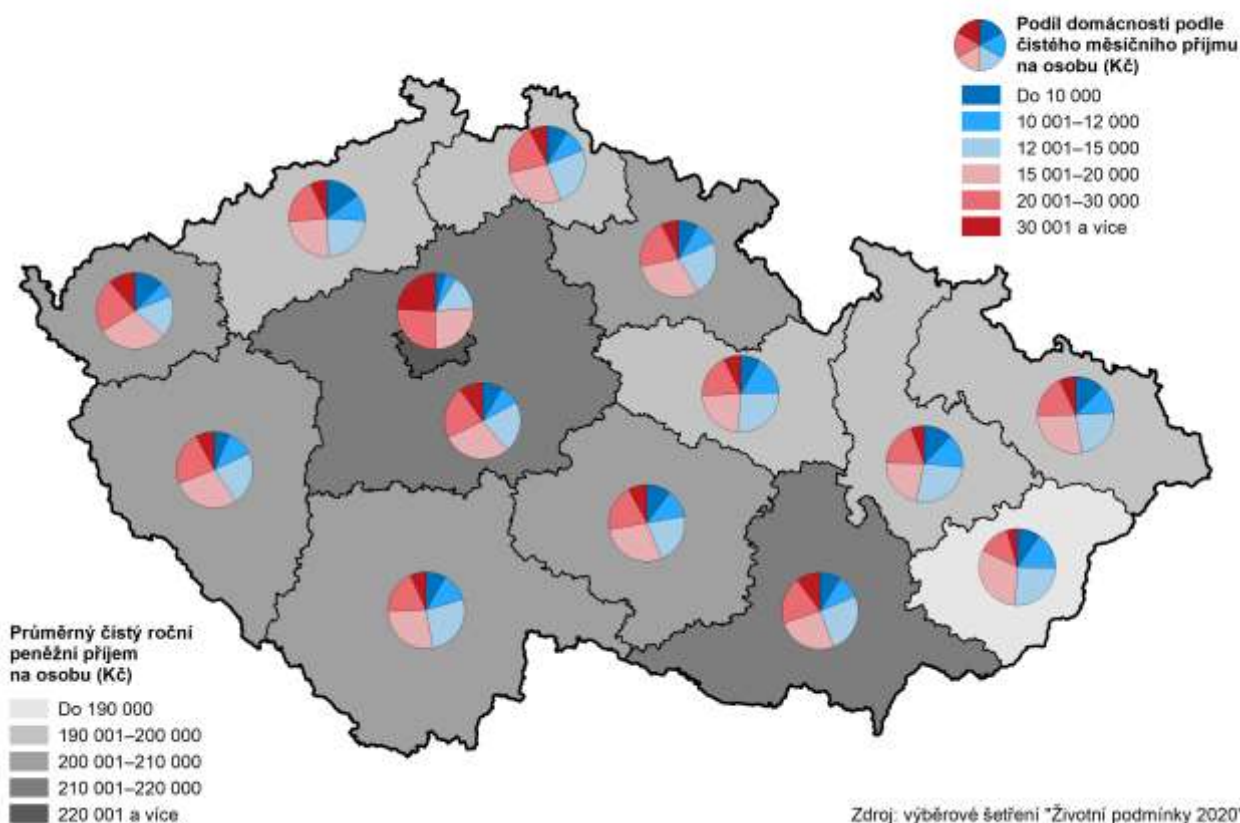
¹⁵ Čistý disponibilní důchod domácností - ČDDD (makroekonomický agregát), který pro sektor domácností představuje běžný důchod po zdanění, který slouží k pokrytí konečné spotřeby a úspory; data za rok 2020 budou k dispozici v lednu 2022

Průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu dosáhl meziročního zvýšení 8,1 %

Podle výsledků výběrového šetření **Příjmy a životní podmínky domácností 2020**¹⁶ dosáhl **průměrný roční hrubý příjem na osobu** 247 557 Kč, což představovalo pátou nejvyšší hodnotu v rámci krajů. **Průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu** činil 206 738 Kč. Oproti průměru ČR byla dosažená hodnota v kraji nižší o 3 016 Kč. V porovnání s rokem 2018 se průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu zvýšil o 8,1 %. **Průměrný celkový roční čistý příjem včetně naturálního příjmu** představoval 214 401 Kč na 1 člena domácnosti, z toho naturální příjem (např. produkce z vlastního hospodářství) činil 3,6 %. Meziročně se celkový roční čistý příjem na osobu zvýšil o 8,5 %. Nejvyšší průměrný celkový roční čistý příjem na 1 osobu byl dosažen v Hl. městě Praze (280 219 Kč) a nejnižší ve Zlínském kraji (192 468 Kč). Oproti ČR byl průměrný celkový roční čistý příjem na 1 osobu v Plzeňském kraji nižší o 3 226 Kč, tj. o 1,5 %.

Příjmy domácností podle krajů v roce 2019

Nejvyšší podíl domácností pobíral průměrný čistý měsíční příjem na osobu v intervalu od 15 001 do 20 000 Kč

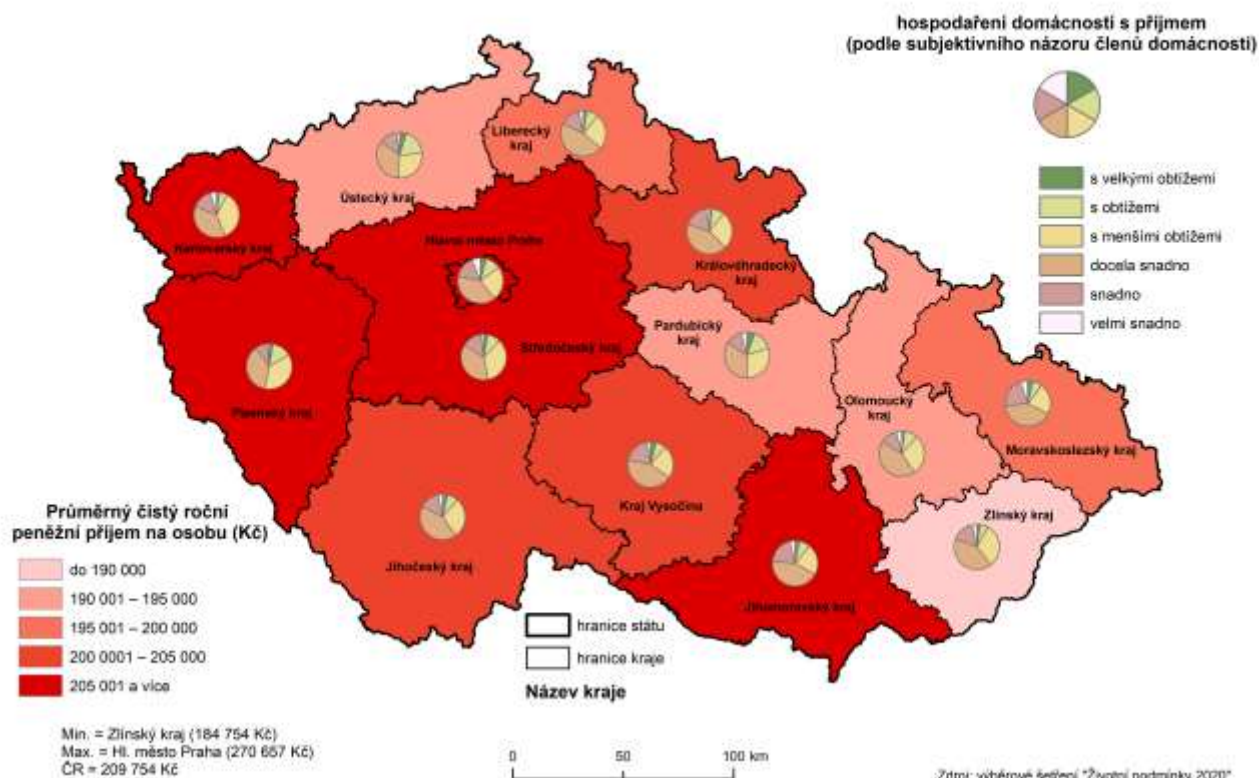
Nejvyšší podíl domácností v Plzeňském kraji (28,7 %) pobíral v průměru čistý měsíční příjem na osobu v příjmové skupině 15 001–20 000 Kč. Druhou nejččetněji zastoupenou skupinu (23,2 %) tvořily domácnosti s příjmem od 20 001–30 000 Kč. Domácnosti s příjmem od 12 001–15 000 Kč představovaly skupinu s třetím nejvyšším výskytem, tento příjem pobíralo 22,4 % domácností v Plzeňském kraji. Nejnižší podíl domácností v Plzeňském kraji měl nejnižší měsíční čistý příjem do 6 000 Kč na osobu a nejvyšší měsíční čistý příjem 50 001 Kč a více. Nejnižší i nejvyšší měsíční peněžní příjem pobíralo shodně 0,4 domácností v kraji. Meziročně vzrostl nejvíce podíl domácností v příjmové skupině mezi 15 001–20 000 Kč, a to o 7,9 p. b. V pořadí druhou nejrychleji meziročně rostoucí skupinu tvořily domácnosti v příjmové skupině mezi 20 001–30 000 Kč, v této příjmové skupině se podíl domácností meziročně zvýšil o 4,0 p. b.

¹⁶ Příjmy domácností byly šetřeny za rok 2019

Více než polovina domácností uvedly, že vychází se svými příjmy s určitými obtížemi

V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji 248 032 **hospodařících domácností**, které představovaly 5,6 % z celkového počtu hospodařících domácností v ČR. Na základě subjektivního názoru jednotlivých domácností vycházelo s vlastním příjmem velmi snadno jen 1,6 % domácností a snadno 8,5 %. Nejvyšší podíly domácností uvedly, že se svými příjmy vychází docela snadno (36,8 %) a s menšími obtížemi (36,8 %). Druhou nejčteněji zastoupenou skupinu (13,8 %) tvořily domácnosti, které vycházely se svými příjmy s obtížemi. S velkými obtížemi vycházelo se svým příjmem (2,6 %) domácností. Shrneme-li podíl domácností, které měly vůbec nějaké obtíže, aby vyšly se svými příjmy, dostaneme celkový podíl 53,2 %. Oproti roku 2019 se situace zlepšila, protože se podíl těchto domácností snížil o 5,9 procentního bodu.

Příjmy domácností podle krajů v roce 2019

Průměrné náklady na bydlení jsou v rámci krajů sedmé nejvyšší

Náklady na bydlení činily 14,1 % z čistých peněžních příjmů domácností v Plzeňském kraji (sedmý nejvyšší podíl nákladů na bydlení z čistých měsíčních peněžních příjmů v mezikrajském porovnání). Nejnižší podíl nákladů na bydlení k čistým peněžním měsíčním příjmům domácností byl zaznamenán v Kraji Vysočina (12,1 %), nejvyšší podíl (17,3 %) v Hl. městě Praze a (17,2 %) v Ústeckém kraji. Oproti průměru ČR byl podíl nákladů na bydlení v Plzeňském kraji nižší o 0,5 p. b. Meziročně se podíl nákladů na bydlení na čistých peněžních měsíčních příjmech v Plzeňském kraji nepatrně snížil, a to o 0,4 p. b. Měsíční náklady na bydlení v domácnostech Plzeňského kraje činily v průměru 5 641 Kč. Na těchto nákladech se nejvíce podílela elektřina (25,9 %) a nájemné, úhrada za užívání bytu (25,2 %). Náklady spojené s užíváním plynu z dálkového zdroje činily 14,3 %, teplo a teplá voda 10,4 % a vodné a stočné 10,3 %. Nejvyšší náklady na bydlení zaplatily v průměru domácnosti v Hl. městě Praze 8 221 Kč, nejnižší v Kraji Vysočina 4 827 Kč. **Podle subjektivního názoru domácností** v Plzeňském kraji nepředstavovaly náklady na bydlení vůbec žádnou zátěž pro 10,1 % domácností, 76,4 % domácností uvedlo, že zaplatit náklady na bydlení pro ně představuje určitou zátěž. Zaplatit náklady na bydlení bylo velkou zátěží pro 13,6 % domácností, meziročně se podíl těchto domácností snížil o 3,0 p. b.

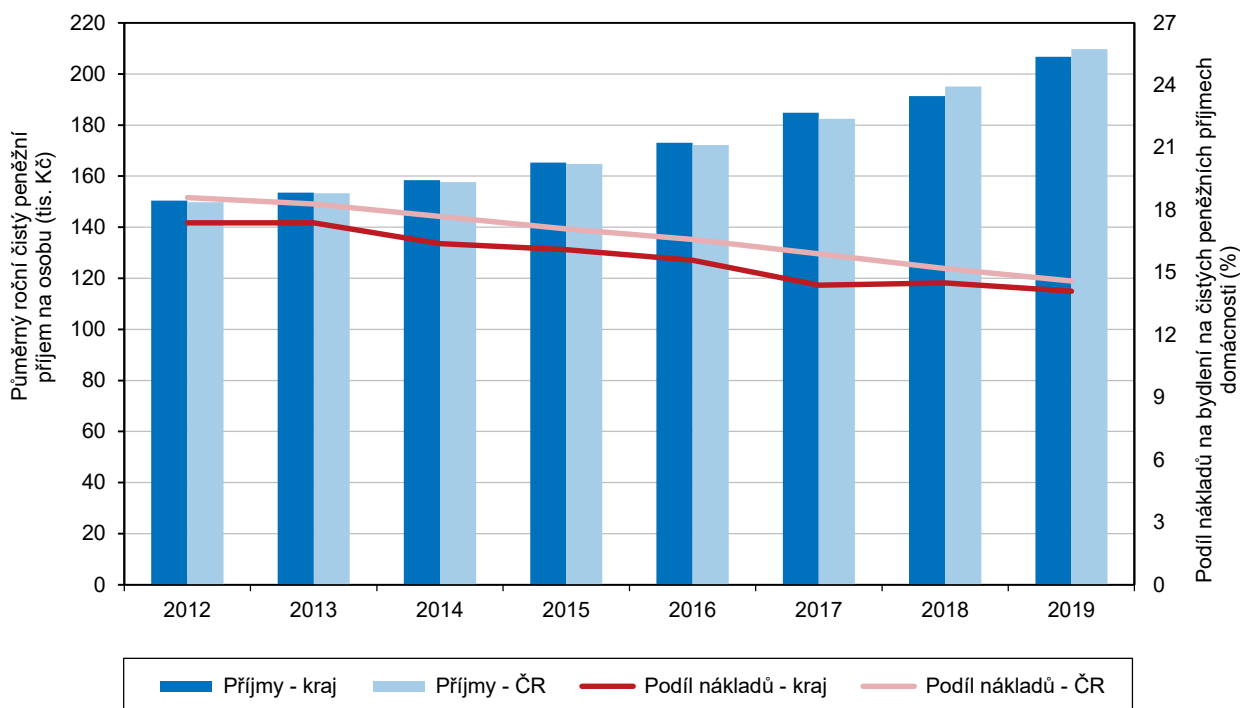

Podíl domácností, které bydlely v bytě v osobním vlastnictví, byl mezi kraji třetí nejvyšší

Podle právní formy užívání bytu bydlelo nejvíce domácností Plzeňského kraje ve vlastním domě (40,9 %) a v bytě v osobním vlastnictví (33,2 %). V regionu využívalo pronajatý byt 19,8 % domácností a u příbuzných a známých žilo 4,2 % domácností. Nejméně domácností (1,8 %) bydlelo v družstevních bytech. V porovnání s ostatními kraji byl podíl domácností v Plzeňském kraji, které bydlely v bytě v osobním vlastnictví, třetí nejvyšší. Podíl domácností, které bydlely ve vlastním domě, byl v rámci mezikrajského porovnání šestý nejnižší. Nejnižší podíl domácností v Plzeňském kraji v porovnání s ostatními kraji bydlel v družstevním bytě.

Graf 2.6 Příjmy domácností a náklady na bydlení v Plzeňském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)

Mzdy¹⁷

Výše průměrné hrubé měsíční mzdy v Plzeňském kraji byla v mezikrajském srovnání čtvrtá nejvyšší

V roce 2020 dosáhla podle předběžných výsledků **průměrná hrubá měsíční mzda** zaměstnance, přepočteného na plnou pracovní dobu (zpracovaná pracovní metodou) výše 34 441 Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 826 Kč, tj. 2,4 %. V porovnání s průměrnou mzdou v ČR (35 662 Kč) byla průměrná mzda v Plzeňském kraji o 1 221 Kč nižší a kraj se tak v mezikrajském srovnání umístil na čtvrtém nejvyšším místě. Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla dosažena v Hl. městě Praze 43 847 Kč, naopak nejnižší v Karlovarském kraji (31 187 Kč). Variační rozpětí hrubé měsíční mzdy mezi kraji v roce 2020 představovalo 12 660 Kč. Tato hrubá měsíční mzda byla zjištěna z podnikového výkaznictví, kde představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc.

Nejvyšší mzda byla dosažena v informační a komunikační činnosti

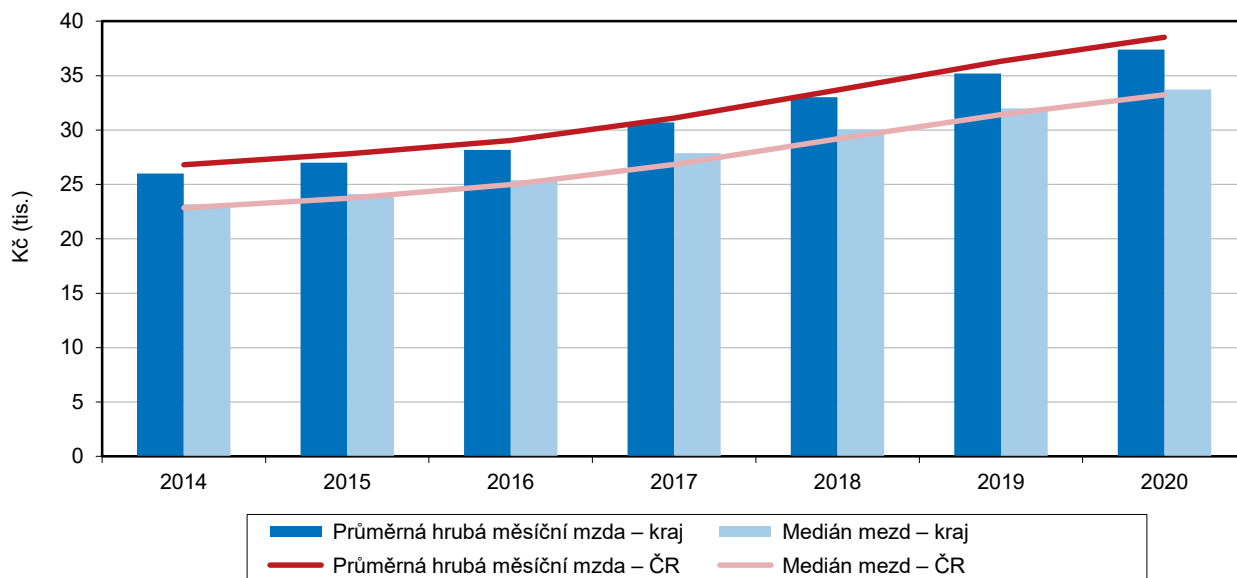
V roce 2019 byla v Plzeňském kraji dosažena nejvyšší **průměrná hrubá měsíční mzda podle CZ-NACE** v odvětví informační a komunikační činnosti (49 443 Kč) a naopak nejnižší mzda (14 952 Kč) v odvětví těžba a dobývání. V ČR byla také

¹⁷ Údaje za rok 2019 jsou předběžné

nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví informační a komunikační činnosti (59 268 Kč) a nejnižší mzda v odvětví ubytování, stravování a pohostinství (20 969 Kč). V porovnání s Plzeňským krajem byla průměrná hrubá měsíční mzda za ČR v odvětví informační a komunikační činnosti vyšší o 9 825 Kč.

Graf 2.7 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Plzeňském kraji a ČR

Pramen: MPSV, MF

Mzdy získané na základě výběrového šetření MPSV a MF se odlišují od mezd získaných z podnikového výkaznictví

Mzdy získané na základě **výběrového šetření Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí** se odlišují od mezd získaných z podnikového výkaznictví v tom, že jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Průměrná mzda zaměstnance v daném roce je vypočtena poměření s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, a je odečtena doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci pro daný rok. Výhoda takto sledované mzdy spočívá v tom, že umožňuje porovnávat mzdovou úroveň získanou v různých pracovních místech při přesně zjištěném objemu placené doby. V časové řadě je takto získaná mzda porovnatelná od roku 2011. Od roku 2011 jsou sledováni i zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů fyzických osob. Výsledky před rokem 2011 nebyly přepočtené, a proto **nejsou srovnatelné**.

Ženy měly v porovnání s muži nižší mzdu o 15,2 %

V roce 2020 činila průměrná hrubá měsíční mzda (získaná z výběrového šetření ministerstev) v Plzeňském kraji 37 397 Kč a meziročně vzrostla o 6,2 %. V časové řadě 2012–2020 se v Plzeňském kraji průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 53,9 %. Průměrná hrubá měsíční mzda dosáhla u mužů 39 671 Kč, u žen 34 449 Kč. Ženy měly v průměru o 5 222 Kč nižší průměrnou hrubou měsíční mzdu než muži, tj. o 15,2 %.

Variační rozpětí průměrné hrubé měsíční mzdy mezi kraji činilo 14 307 Kč

Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda dosažená v Hl. městě Praze činila dle šetření ministerstev 47 924 Kč a nejnižší v Karlovarském kraji 33 617 Kč. **Variační rozpětí hrubé měsíční mzdy** mezi kraji představovalo v tomto případě 14 307 Kč.

Medián mezd se v časové řadě 2012–2020 zvýšil o 55,1 %

Rozdíly mezi úrovní jednotlivých hrubých měsíčních mezd daleko přesněji vystihuje **medián**, který sledovaný soubor rozdělí na dvě stejně početné skupiny. Přesně 50 % osob má mzdu nižší než medián mezd a přesně 50 % osob má mzdu vyšší. V roce

2020 dosáhl medián mezd v Plzeňském kraji 33 735 Kč a meziročně se zvýšil o 5,5 %. V časové řadě 2012–2020 se pak zvýšil o 55,1 %. Medián mezd u mužů dosáhl 35 621 Kč a u žen 31 569 Kč, u žen byl tedy o 4 052 Kč nižší, tj. o 12,8 %.

Vzdělávání

Ve školním roce 2020/21 navštěvovalo mateřské školky 18 789 dětí

Ve školním roce 2020/21 navštěvovalo v Plzeňském kraji 18 789 dětí mateřské školky (deváté místo v mezikrajském porovnání), necelých 52 % z nich tvořili chlapci, dívky se podílely lehce přes 48 % na celkovém počtu dětí ve věku 3–6 let. Tyto děti navštěvovaly v Plzeňském kraji celkem 280 **mateřských školek** a na 1 třídu připadlo 21,6 dětí. Počtem učitelů v mateřských školkách se Plzeňský kraj v rámci krajů umístil na devátém místě (1 738,3 přepočtených osob na plně zaměstnané včetně ředitelů).

Počet žáků v mateřských školkách má proměnlivý charakter

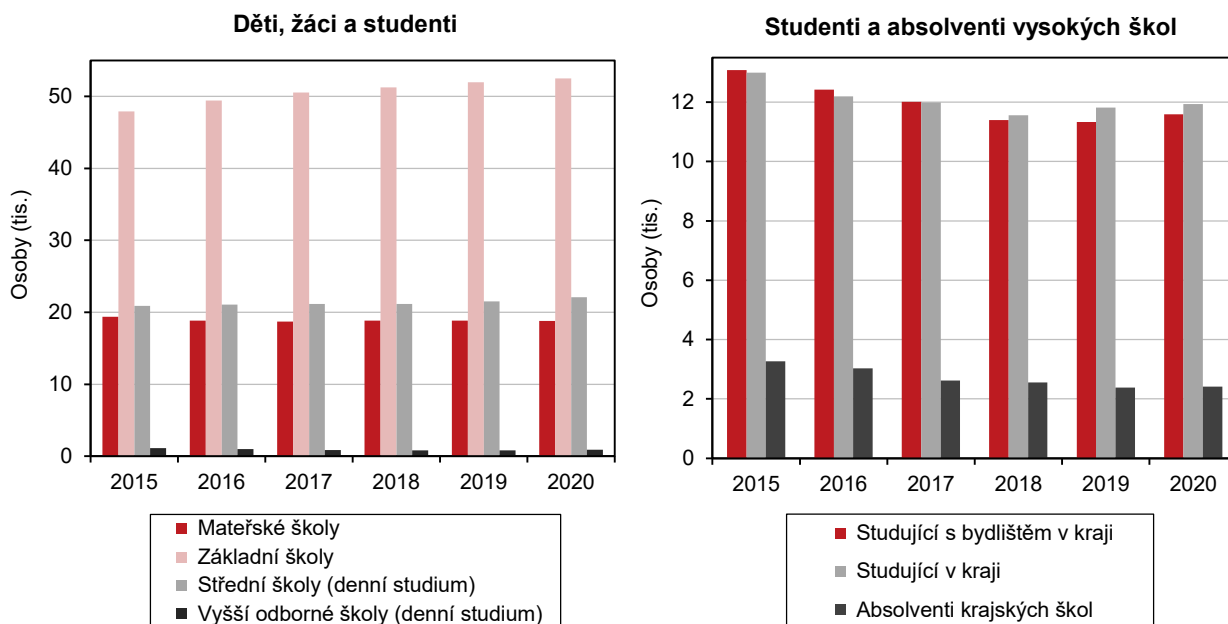
V časové řadě 2010/11–2020/21 vzrostl v Plzeňském kraji počet mateřských školek o 20, **počet tříd** o 109, **počet dětí** o 971 a **počet přepočtených učitelů** o 342,3. Ve školních letech 2010/11–2014/15 se počet dětí v mateřských školkách neustále zvyšoval. Pokles dětí v mateřských školkách se poprvé projevil ve školním roce 2015/16. V dalších letech zůstal stav téměř neměnný. Nejvyšší meziroční nárůst (1 023 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2010/11. Nejvíce dětí připadlo na 1 třídu ve školním roce 2011/12, a to 23,6 dětí. Nejvyšší meziroční úbytek dětí v mateřských školkách (546) byl zaznamenán v roce 2016/17.

Kraj je v počtu školek až dvanáctý

V rámci České republiky měly nejvyšší počet dětí v mateřských školách kraje Středočeský (51 197), Hl. město Praha (42 578) a Jihomoravský (41 058). Naopak nejméně dětí (8 341) navštěvovalo mateřskou školku v kraji Karlovarském. Nejvyšší počet školek se vyskytoval v krajích Středočeském (803), Jihomoravském (673) a Moravskoslezském (464), nejnižší pak v kraji Karlovarském (124). Plzeňský kraj se v celorepublikovém srovnání zařadil počtem mateřských školek až na dvanácté místo.

Graf 2.8 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Plzeňském kraji

Pramen: MŠMT

Základní školy v roce 2020/2021 navštěvovalo přes 52 tisíc žáků

V **základních školách** se začal postupně projevovat zvýšený počet žáků vlivem vyšší porodnosti v letech 2005–2009. Nejvíce žáků navštěvovalo základní školu právě v roce 2020/21, kdy jejich počet činil 52 501 a oproti roku 2010/11 se zvýšil o 10 423 žáků. Meziroční zvýšení dosahovalo 1,0 %. Na jednu třídu připadlo 20,0 žáků.

Počet žáků i učitelů na základních školách postupně roste

V časové řadě 2010/11–2020/21 vzrostl v Plzeňském kraji **počet tříd** v základních školách o 396 a **počet učitelů** (v přepočtených osobách na plně zaměstnané) o 602,8. **Počet žáků** v základních školách se začal postupně zvyšovat od roku 2011/12. Nejvyšší meziroční nárůst (1 649 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2014/15. Nejvíce dětí připadlo na 1 třídu ve školním roce 2018/19, a to 20,5 žáků. Počet přepočtených učitelů na plně zaměstnané se meziročně zvýšil nejvíce ve školním roce 2019/20, kdy vzrostl meziročně počet pedagogů v základních školách v regionu o 131,7. Ve školním roce 2020/21 vyučovalo na základních školách 3 696,9 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané včetně ředitelů, zástupců a výchovných poradců).

Na středních školách v posledních pěti letech počet studentů mírně narůstá

Na **středních školách** (denní studium) se počty studentů do roku 2015/16 snižovaly, v posledních pěti letech je však z vývoje patrný mírný růst. V roce 2015/16 studovalo na středních školách 20 889 studentů, v roce 2020/21 se jejich počet zvýšil na 22 100. Počty studentů **vyšších odborných škol** (denní studium) do roku 2018/19 klesaly. Mezi lety 2009–2016 se jejich počet pohyboval nad tisícovou hranicí. I když od roku 2017 ubývalo studentů vyšších odborných škol, v roce 2019 došlo k mírnému zvýšení o 0,9 % a v roce 2020 vystoupal počet na hodnotu 904 studentů.

Počty vysokoškolských studentů klesaly v důsledku poklesu obyvatel ve věku 20–24 let

Počty studentů **vysokých škol** (občané ČR) v průběhu posledních osmi let klesaly. Hlavní příčinou poklesu vysokoškolských **studentů** byl pokles počtu obyvatel ve věku 20–24 let o čtvrtinu. V roce 2011 studovalo na vysokých školách s trvalým bydlištěm v kraji 16 280 studentů, v roce 2020 se tento počet studentů snížil na 11 587, tj. pokles o 28,8 %. V roce 2020 dosáhl počet vysokoškolských studentů s místem výuky v kraji 11 939 a oproti roku 2011 klesl o 31,1 %. Z celkového počtu studentů s místem výuky v kraji studovalo v roce 2020 v prezenčním studiu 88,4 %. Podíl studentů v prezenčním studiu klesl v desetiletém horizontu o 25,5 %. V roce 2020 absolvovalo vysokou školu (občané ČR) s místem výuky v kraji 2 419 studentů a jejich počet se oproti roku 2011 snížil o 43,6 %. V Plzeňském kraji mohou studenti studovat na **Západočeské univerzitě** se sídlem v Plzni, která má 9 fakult (aplikovaných věd, designu a umění Ladislava Sutnara, ekonomickou, elektrotechnickou, filozofickou, pedagogickou, právní, strojní a zdravotnických studií). Ostatní fakulty, které sídlí v Plzeňském kraji, patří pod vysoké školy, které zde však nemají sídlo (např. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy nebo Metropolitní univerzita Praha).

Kultura a sport

Počet návštěvníků knihoven měl do roku 2019 klesající tendenci

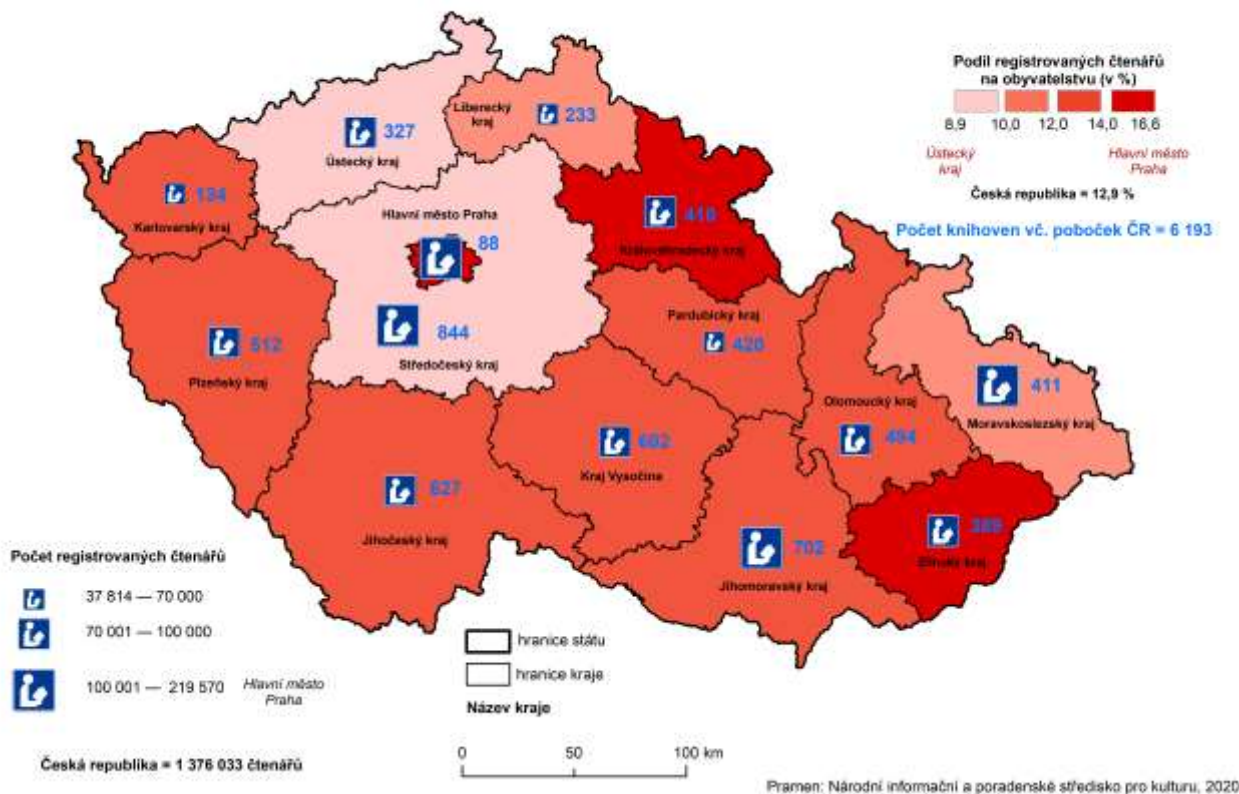
Plzeňský kraj se s počtem 464 **knihoven** zařadil na páté nejvyšší místo v rámci ČR. K 31. 12. 2019 poskytovala veřejné knihovnické služby v České republice dle údajů Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu síť 5 307 knihoven, z toho nejvíce jich bylo ve Středočeském kraji (787). Za posledních deset let bohužel ubylo v Plzeňském kraji 5 knihoven. V celé republice byl zaznamenán úbytek počtu knihoven o 2,3 % za deset let. Lokálně vyčleněnou částí knihovny je pak **pobočka**, která je její organizační částí a pracuje pod jejím přímým vedením. V Plzeňském kraji bylo ke konci roku 2019 takovýchto poboček 48 a jejich počet se v desetileté časové řadě příliš neměnil, během této doby došlo k nárůstu o 6 poboček.

Knihovny navštívilo přes 2 mil. čtenářů

Všech 512 **knihoven v kraji (vč. poboček)** disponovalo ve stejném období více než 4,6 miliony knihovních jednotek a registrovalo se zde 77 tisíc čtenářů. Celkem zde bylo uskutečněno téměř 2,9 milionů výpůjček, přičemž od roku 2012 byl zaznamenán klesající trend. V roce 2019 navštívilo veřejné knihovny necelé 2,2 miliony návštěvníků, také tento ukazatel vykázal klesající tendenci kromě roku 2019, kdy došlo k meziročnímu nárůstu počtu návštěvníků, a to o 43 tisíc. Z celkového počtu návštěvníků knihoven bylo 47,7 % **on-line hostů**, což byl sedmý nejnižší podíl mezi kraji. Nejvíce registrovaných on-line návštěvníků bylo v kraji Hl. město Praha (88,0 %).

Veřejné knihovny a registrovaní čtenáři podle krajů v roce 2019

Vzrostl počet návštěvníků hradů, zámků a kin

V roce 2019 bylo v Plzeňském kraji možné navštívit 32 **muzeí a památníků**, 3 **galerie** a 15 **poboček muzeí a galerií**. V těchto objektech jsme mohli shlédnout 112 expozic a 249 výstav, což využilo 390 tisíc osob. V porovnání s ostatními regiony se řadí Plzeňský kraj na šesté místo v součtu muzeí, galerií a památníků, nejvíce jich bylo ve Středočeském (67 objektů) a nejméně v Karlovarském kraji (13 objektů). Počet **hradů, zámků a ostatních památkových objektů** Plzeňského regionu se od roku 2009 do roku 2014 téměř neměnil, až v posledních pěti letech se zvýšil na 28 objektů celkem. Celkový počet návštěvníků těchto objektů vzrostl na 583 tisíc.

Počet kin i jejich návštěvníků se v kraji zvyšuje

Unie filmových distributorů uvádí, že v našem regionu bylo k 31. 12. 2019 v provozu celkem 59 **kin**, z nichž 45,8 % tvořila kina letní, 16,9 % kina stálá a zbytek kina ostatní. Počet kin v kraji se v časové řadě od roku 2013 zvýšil o 17 zařízení a došlo také k nárůstu počtu diváků i představení. V rámci ČR se Plzeňský kraj v počtu kin zařadil na osmé místo, nejvíce jich bylo zaznamenáno v kraji Středočeském (95 kin), naopak nejméně v Karlovarském kraji (33 kin).

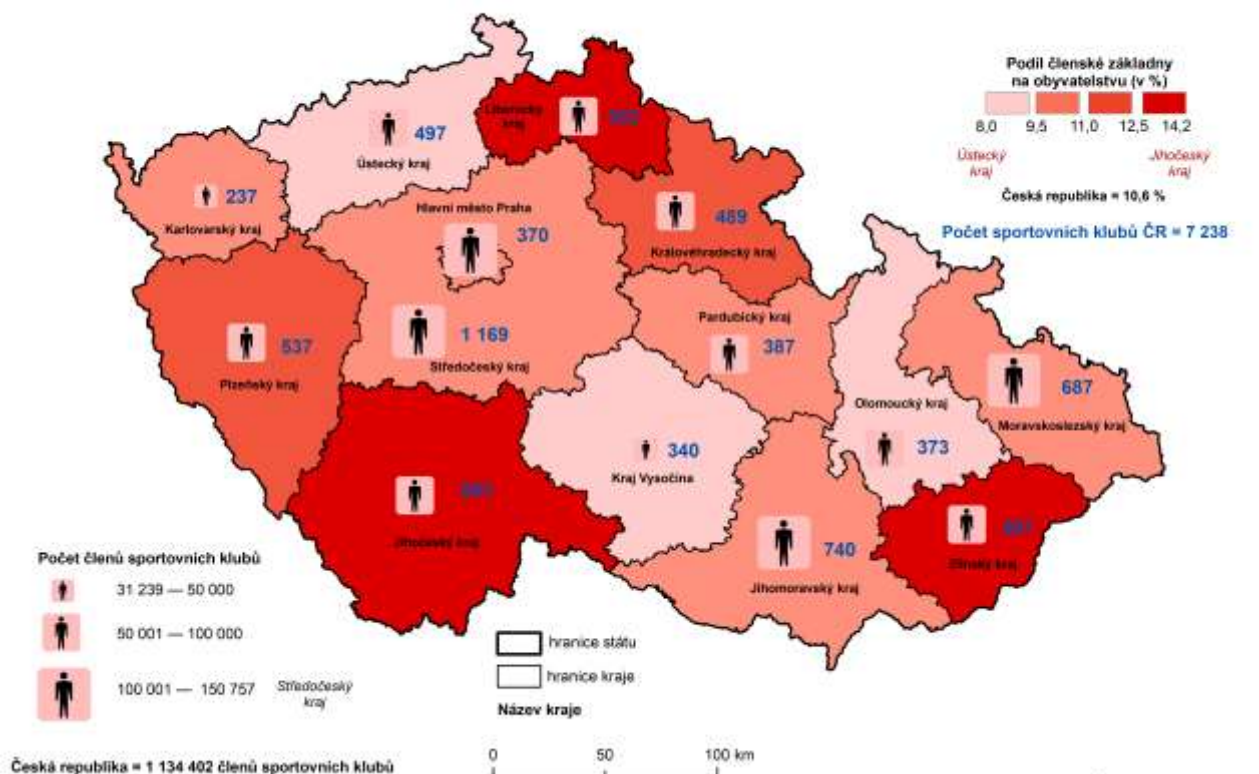
Nejvíce sportovců je v okrese Plzeň-město

V Plzeňském kraji tvořilo k 31. 12. 2019 členskou základnu České unie sportu celkem 69 669 členů, z toho jen 19 658 žen (28,2%). Nejpočetnější členskou základnou disponoval okres Plzeň-město, kde na 157 oddílů TJ/SK bylo sdruženo 28 269 členů. Druhé místo v počtu členů zaujímal okres Plzeň-sever (9 754) a třetí místo okres Domažlice (8 314). Nejmenší členskou základnu tvořili sportovci v okrese Tachov (3 915). Největší podíl členů v Plzeňském kraji tvořili dospělí ve věku 19 a více let (47 090), druhou nejpočetnější skupinou byli žáci 0–14 let (16 515) a zbytek členů se skládal z dorostu ve věku 15–18 let (6 064).

Mezi sporty vyniká nejsilnější členskou základnou fotbal

Nejsilnější členskou základnu v Plzeňském kraji měl stejně jako v celé České republice **fotbal**. Se svými 21 268 členy a 251 oddíly tak potvrdil v regionu své prvenství. Dalšími sportovními odvětvími v Plzeňském kraji podle počtu oddílů byli na druhém místě volnočasový a rekreační sport společně se sportem pro všechny (shodně 73 oddílů), na třetím místě stolní tenis (67 oddílů) a na čtvrtém místě tenis (62 oddílů). Následoval volejbal, lední hokej, nohejbal a lyžování. Také co do počtu členů disponoval druhou největší základnou hned po fotbale volnočasový a rekreační sport (5 619 členů), třetí místo obsadil sport pro všechny (5 322 členů), čtvrté místo patřilo lednímu hokeji (3 023 členů), páté tenisu (2 735 členů) a následují volejbal, národní házená, atletika, golf a první desítku uzavřela házená. Obecně došlo bohužel tak jako v celé České republice za uplynulých pět let k razantnímu poklesu počtu členů sportovních oddílů. Zatímco v rámci celé České republiky došlo k úbytku členů od roku 2014 o 5,9 %, v Plzeňském kraji byl pokles mnohem razantnější, a to o 19,6 %.

Sportovní kluby a jejich členská základna podle krajů v roce 2019

Zdravotnictví

Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 4,7 lékařů

V roce 2019 bylo v Plzeňském kraji zaměstnáno 2 744 **lékařů**. V období 2013–2019 se počet lékařů zvýšil z 2 672 v roce 2013 na 2 744, tj. zvýšení o 2,7 %. Meziroční zvýšení počtu lékařů činilo 0,7 %. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 4,7 lékařů. Na 1 lékaře v kraji připadlo v průměru 214 obyvatel. V porovnání s průměrem ČR (210) byl počet obyvatel připadajících na 1 lékaře v Plzeňském kraji vyšší o 4 obyvatele. Nejhorší situace byla v okrese Plzeň-sever, kde na 1 lékaře připadlo 775 obyvatel, což byl zároveň nejvyšší počet v rámci všech okresů ČR.

Nejvyšší počet lékařů v okresech Plzeňského kraje byl v okrese Plzeň-město

V porovnání s ostatním kraji ČR připadl v Plzeňském kraji na 1 000 obyvatel pátý nejvyšší počet lékařů. Nejvyšší **počet lékařů na 1 000 obyvatel** měl kraj Hl. město Praha (8,0) a na druhé pozici se umístil Jihomoravský kraj (5,4), naopak nejméně lékařů na 1 000 obyvatel (3,3) bylo zaznamenáno ve Středočeském kraji, což úzce souvisí s blízkostí Hl. města Prahy. V okresech Plzeňského kraje byl nejvyšší počet lékařů na 1 000 obyvatel v okrese Plzeň-město (8,8), naopak nejnižší (1,3) v okrese Plzeň-sever. K okresům s nízkým počtem lékařů na 1 000 obyvatel patřily rovněž okresy Domažlice (2,5) a Tachov (2,3).

Počet lůžek v nemocnicích v roce 2016 mírně vzrostl vlivem některých LDN, které se staly součástí nemocnic

Lůžka v nemocnicích se v Plzeňském kraji postupně snižovala, výjimku představoval rok 2016, kdy se některé LDN staly součástí nemocnic, což způsobilo meziroční zvýšení o 239 lůžek. V dalších dvou letech 2017 a 2018 se počet lůžek v nemocnicích v Plzeňském kraji snižoval. První nepatrné zvýšení počtu nemocničních lůžek bylo zaznamenáno v roce 2019. V tomto roce dosáhl počet lůžek v nemocnicích Plzeňského kraje 3 332 lůžek, meziročně se tento počet zvýšil o 11 lůžek, tj. nárůst o 0,3 %.

Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo v kraji 5,7 lůžek v nemocnicích

V roce 2019 připadlo v Plzeňském kraji **na 1 000 obyvatel středního stavu 5,7 lůžek**. V rámci mezikrajského provnání byl Plzeňský kraj v tomto ukazateli pátý nejvyšší. Počet lůžek na 1 000 obyvatel středního stavu v Plzeňském kraji byl shodný s republikovým průměrem. V časovém období let 2013–2019 se pohyboval tento ukazatel v rozmezí hodnot 5,6 až 6,0. Nejvyšší počet lůžek 6,0 na 1 000 obyvatel středního stavu byl v roce 2016 a naopak nejnižší hodnota tohoto ukazatele 5,6 byla zaznamenána v roce 2015. Nejvíce nemocničních lůžek (7,4) připadlo na 1 000 obyvatel v Hl. městě Praze, nejméně (4,2) v Karlovarském kraji. V okresech Plzeňského kraje byl nejvyšší počet lůžek na 1 000 obyvatel středního stavu (11,8) v okrese Plzeň-město, což byl zároveň nejvyšší počet lůžek na 1 000 obyvatel středního stavu ze všech okresů ČR. Nejméně nemocničních lůžek na 1 000 obyvatel středního stavu (2) měly okresy Plzeň-sever a Tachov. Údaje o případech hospitalizace a průměrné ošetrovací době hospitalizovaných nebyly za rok 2020 k dispozici. V roce 2019 klesl v porovnání s rokem 2018 počet případů hospitalizace o 8 tis. případů. V roce 2018 bylo zaznamenáno 115,6 tisíc případů hospitalizace a v roce 2019 bylo 107,5 tisíc případů hospitalizace, tj. pokles o 7,0 %. Průměrná ošetrovací doba se mezi lety 2018 a 2019 zvýšila o 2,5 %.

Průměrný denní počet dočasně práce neschopných osob měl v důsledku pandemie COVID-19 výrazně rostoucí trend

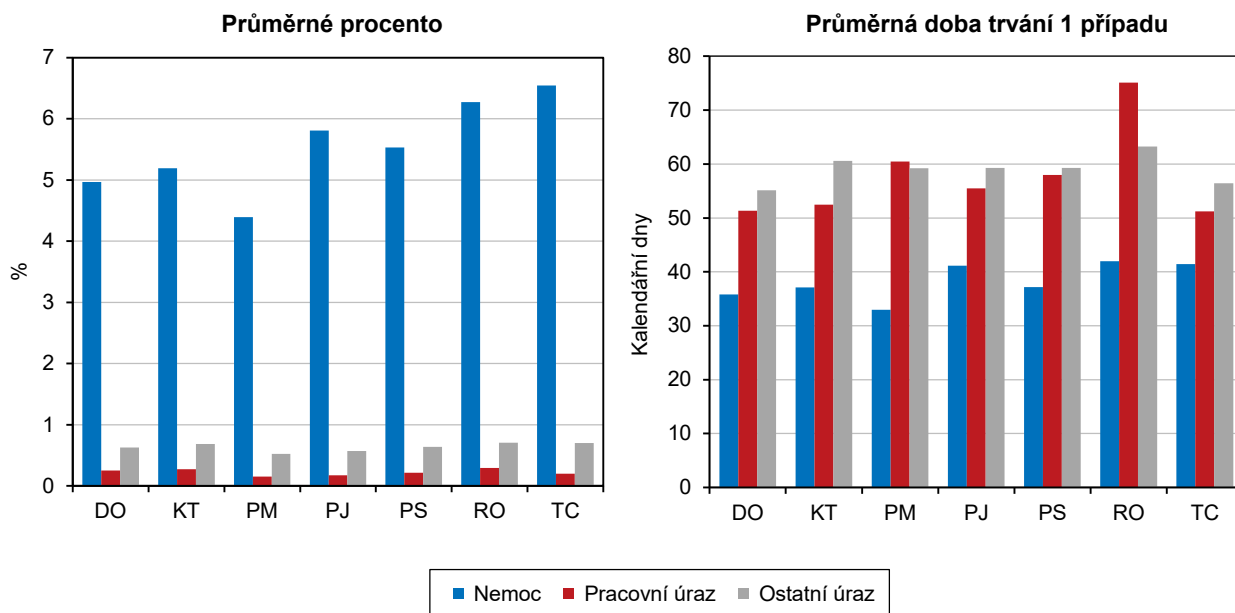
V roce 2020 bylo hlášeno 125 999 **nových případů dočasné pracovní neschopnosti**, což představovalo v průměru denně 13 186 dočasně práce neschopných osob. V důsledku pandemie COVID-19 vzrostl výrazně oproti roku 2019 jak počet nových případů, tak i průměrný denní stav nemocných. Počet nových případů dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšil o 19,0 % a průměrný denní stav práce neschopných o 15,0 %. Průměrná délka trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v roce 2020 činila 38,3 kalendářního dne, z toho pro nemoc 36,3, pro pracovní úraz 57,8 kalendářního dne a pro ostatní úraz 59,1 kalendářního dne. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla průměrná doba trvání dočasné pracovní neschopnosti v Plzeňském kraji o 1,1 dne kratší.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji je sedmé nejnižší v ČR

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti dosáhlo v roce 2020 v Plzeňském kraji hodnoty 5,872 %. Meziročně se zvýšilo o 0,839 procentního bodu. V časovém období 2013–2020 bylo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti nejvyšší v roce 2020. Výrazné zvýšení trendu vývoje bylo způsobeno především pandemií COVID–19. V porovnání s ČR bylo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Plzeňském kraji vyšší o 0,382 procentního bodu. Nejnižší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti vykazovaly HI. město Praha (3,942 %) a Jihomoravský kraj (5,437 %), naopak nejvyšší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti měly kraje Zlínský (7,042 %) a Moravskoslezský (6,996 %). V průměrném procentu dočasné pracovní neschopnosti se Plzeňský kraj v rámci ostatních krajů umístil na sedmém nejnižším místě. V okresech Plzeňského kraje dosahují nejvyššího průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti okresy Tachov (7,444 %) a Rokycany (7,274 %). Naopak nejnižší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti trvale zaznamenává okres Plzeň-město (5,071 %).

Graf 2.9 Dočasná pracovní neschopnost v okresech Plzeňského kraje v roce 2020

Pramen: ČSSZ

Nemocenské pojištění

Od roku 2015 došlo k více než dvojnásobnému nárůstu výdajů na dávky nemocenské pojištění

V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 evidováno 224 561 **nemocensky pojištěných osob**, z toho 107 831 žen. Počet nemocensky pojištěných osob se meziročně snížil o 3 348 osob. Z hlediska vývoje **dávek nemocenského pojištění** v Plzeňském kraji docházelo k poklesu až do roku 2012, kdy byly výdaje abnormálně nízké a od té doby znovu výrazněji narůstají. Za posledních pět let tak došlo k více než dvojnásobnému nárůstu na hodnotu 2 927 936 tis. Kč zaznamenanou v roce 2020. Dávky nemocenského pojištění se meziročně zvýšily o 43,1 %.

Výdaje na nemocenskou tvoří 61,0 % dávek nemocenského pojištění

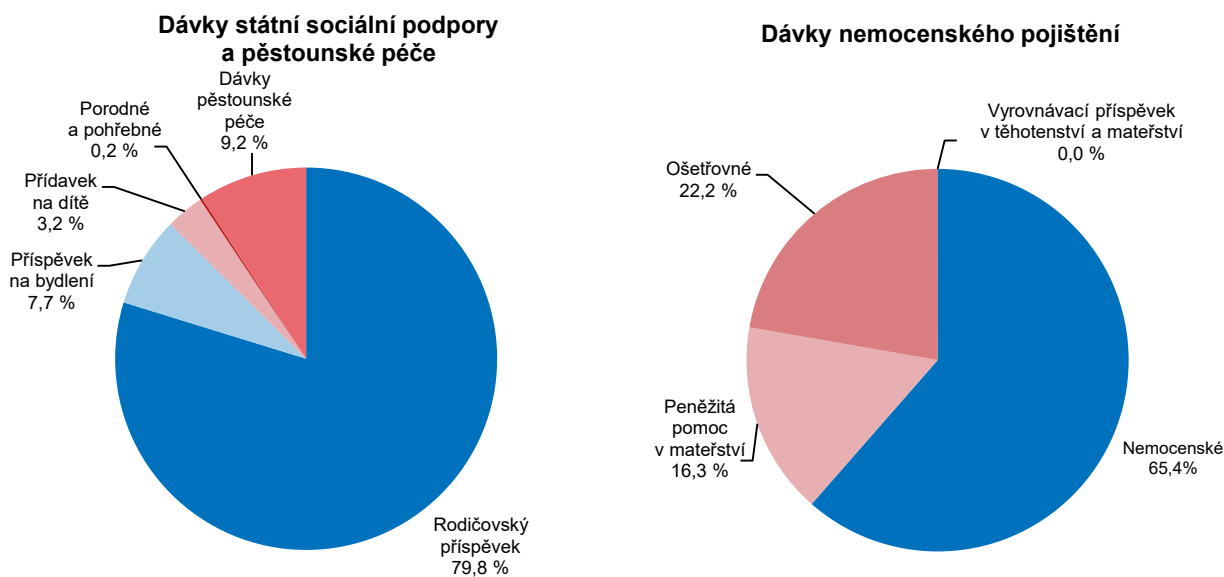
Z hlediska **struktury dávek**, tvoří největší část 61,0 % **nemocenské** (tj. 1 786 649 tis. Kč), na kterou má zaměstnanec nebo OSVČ nárok spolu s dalšími podmínkami od 15. kalendářního dne trvání jeho dočasné pracovní neschopnosti. Pokud zaměstnanec nemůže pracovat z důvodu, že musí ošetřovat nemocného člena domácnosti nebo dítě mladší 10 let, protože školské zařízení bylo uzavřeno, vzniká mu nárok na tzv. **ošetřovné**. V Plzeňském kraji se tento druh na celkových

výdajích nemocenského pojištění podílel 22,1 % a meziročně tyto výdaje extrémně narostly o více než šestinásobek. Na meziroční nárůst těchto výdajů mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 včetně souvisejících legislativních úprav. Třetím největším výdajem nemocenského pojištění je **peněžitá pomoc v mateřství**, v roce 2020 to bylo celkem 473 943 tis. Kč (tj. podíl 16,2 %). Strukturu dávek doplňuje **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství**, na který v kraji připadlo 507 tis. Kč a má na něj nárok zaměstnankyně, která byla z důvodu těhotenství, mateřství převedena na jinou práci a z tohoto důvodu dosahuje bez svého zavinění nižšího příjmu než před převedením. Od 1. 2. 2018 byla zavedena nová dávka **otcovská poporodní péče**, na kterou bylo v kraji v roce 2020 vynaloženo 13 519 tis. Kč, meziroční nárůst dosáhl 1,4 %. Na **dlouhodobé ošetřovné**, dávka zavedena od 1. 6. 2018, bylo vyplaceno 6 998 tis. Kč, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst téměř o třetinu. Z hlediska vývoje největší rostoucí trend zaznamenává kategorie výdajů na ošetřovné, v průběhu posledních pěti let jde o desetinásobný nárůst. Výdaje na peněžitou pomoc v mateřství klesaly v letech 2010 až 2013. Od roku 2013 je zaznamenávám rostoucí průběh a za posledních pět let došlo k navýšení o 45,1 %, meziroční nárůst o 7,8 %. Průběh vývoje výdajů na nemocenské měl po celou dobu sledování rostoucí charakter, v roce 2020 bylo vyplaceno téměř 1,8 mld. Kč, meziroční navýšení o 20,1 %.

Graf 2.10 Výdaje na dávky státní sociální podpory a nemocenského pojištění v Plzeňském kraji v roce 2020

Pramen: MPSV

Podíl dávek nemocenského pojištění v Plzeňském kraji činí 5,3 % z celkových výdajů za ČR

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Plzeňském kraji se podílely 5,3 % na celkovém úhrnu dávek v ČR. Tento podíl řadí Plzeňský kraj na sedmé nejvyšší místo. Stejnou pozici má i podíl výdajů na nemocenské, který činí 5,5 % z celkového republikového úhrnu. Vyšší podíl, a tedy šesté místo v mezikrajském porovnání, dosáhl kraj v dávkách ošetřovného, zde se podílí na celkových výdajích v ČR 5,6 %. U peněžité pomoci v mateřství participuje kraj 4,5 % na celorepublikových sociálních dávkách tohoto typu.

Státní sociální podpora

Z celkového objemu vyplacených dávek tvořily přídavky na děti téměř 30 %

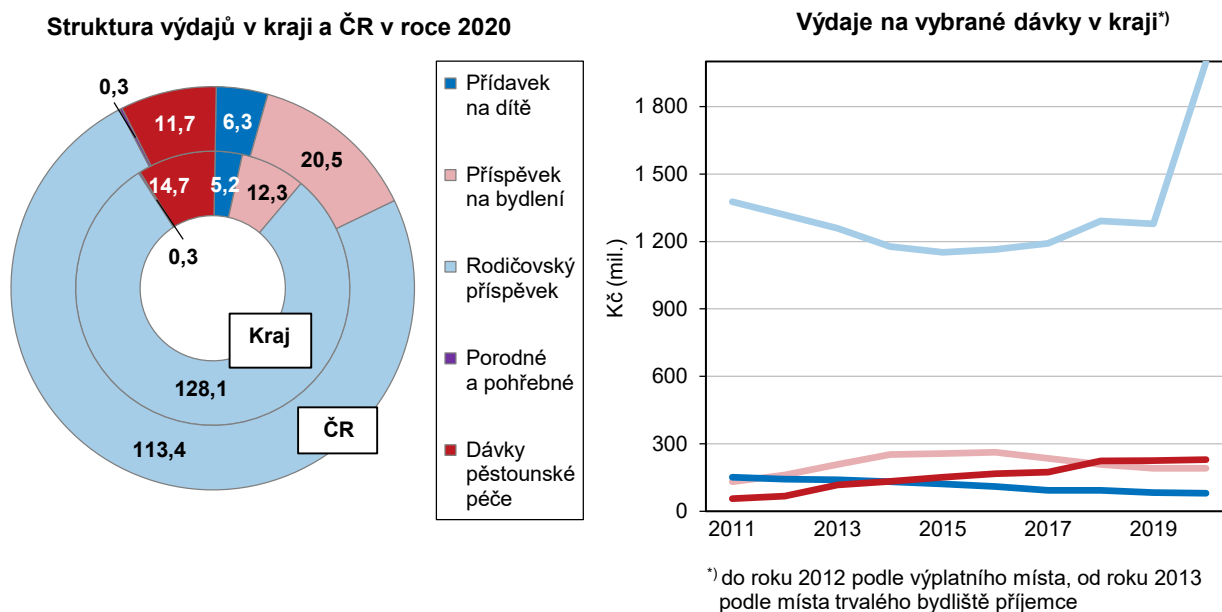
Systém **státní sociální podpory** je legislativně upraven předpisy o státní sociální službě. Podle zákona o státní sociální podpoře se poskytují následující dávky: přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné a pohřebné. V roce 2020 bylo vyplaceno v Plzeňském kraji 351,5 tis. dávek státní podpory, z toho 28,5 % na přídavky na dítě. **Přídavek na dítě** je definován jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi na krytí nákladů spojených s jejich výchovou a výživou, jejichž příjem nedosahuje 2,7 násobku životního minima. Počet vyplacených dávek státní sociální podpory celkem v posledních letech klesal, meziročně však mírně vzrostl (o 4,0 %). U přídavků na dítě, na bydlení nebo u porodného došlo k poklesu proti roku 2019, ale u rodičovského příspěvku a u pohřebného se dávky zvýšily.

Plzeňský kraj má pátý nejnižší objem dávek státní sociální podpory z úhmu ČR

Objem **výdajů na dávky státní sociální podpory** klesal do roku 2015, poté mírně narostl a zase poklesl. V roce 2020 činil objem výdajů 2 275,359 mil. Kč, což je meziročně až o 45,9 % více v porovnání s předchozím rokem. Z celkového objemu dávek státní podpory v ČR připadá na Plzeňský kraj až desátý podíl (4,8 %), z toho u přídavků na dítě dokonce předposlední podíl (3,8 %). V mezikrajském srovnání má nejvyšší podíl celkových výdajů na ČR Hl. město Praha (12,8 %), naopak nejnižší kraj Karlovarský (2,4 %).

Graf 2.11 Výdaje na dávky státní sociální podpory a péče v Plzeňském kraji a ČR

Pramen: MPSV

Z celorepublikového pohledu je hodnota dávek státní sociální podpory druhou nejnižší v přepočtu na obyvatele v Plzeňském kraji

Výdaje na dávky státní sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele mají variabilní průběh, meziročně se hodnota ukazatele zvýšila. I tak měl v celorepublikovém srovnání Plzeňský kraj nejnižší hodnotu **dávek sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele** (4 240 Kč). Nejvyšší hodnotu mají kraje s vysokou nezaměstnaností, a to Moravskoslezský (5 565 Kč/obyv.) a Ústecký (5 210 Kč/obyv.). Hodnota relativního ukazatele v Plzeňském kraji je nižší než republikový průměr (4 833 Kč/obyv.), a to o 594 Kč.

Zařízení sociálních služeb

Jednu třetinu služeb sociální péče tvořily služby provozované formou celoročního pobytu

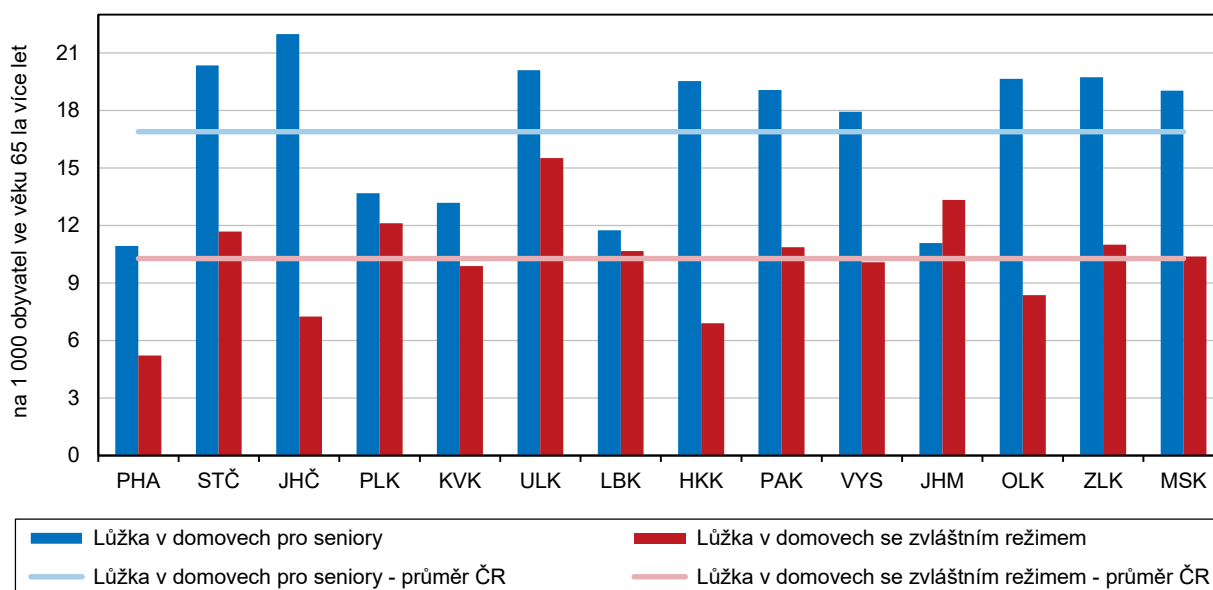
V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji provozováno celkem 153 **zařízení sociálních služeb**. V příslušných sociálních zařízeních tvořily jednu třetinu služby provozované formou celoroční pobytové služby. Jedná se o domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

V Plzeňském kraji bylo provozováno 24 domovů pro seniory s kapacitou 1 665 lůžek

Jednou z legislativně stanovených služeb sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v **domovech pro seniory**. Tato služba je určena zejména těm seniorům, jimž nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí. V Plzeňském kraji bylo provozováno 24 domovů pro seniory s kapacitou 1 665 lůžek. Z dlouhodobého pohledu má vývoj počtu lůžek proměnlivý charakter. Meziročně se počet lůžek v domovech pro seniory zvýšil o 26 lůžek (1,6 %). K mírnému navýšení došlo už v roce 2019 (o 0,6 %), v roce 2018 bylo naopak evidováno meziroční snížení o 98 lůžek (5,7 %). Průměr počtu lůžek na jedno zařízení dosahuje hodnoty 69,4 v kraji, což téměř odpovídá průměru za ČR (69,6 lůžek). U tohoto typu zařízení bylo zaznamenáno až 1 747 neuspokojených žádostí o sociální služby, což je sice více než výše uvedená kapacita v kraji, ale meziročně to znamená pokles o 1,1 % a oproti roku 2017 je to dokonce pokles o 62,4 %.

Graf 2.12 Lůžka v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem v krajích v roce 2020

Pramen: MPSV

Pro osoby s duševními poruchami je v kraji k dispozici 18 zařízení s kapacitou 1 473 lůžek

Další legislativně definovanou službou sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem - **domov se zvláštním režimem** - poskytující služby osobám trpícím duševní nemocí, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. V Plzeňském kraji se nachází těchto zařízení 18 s kapacitou 1 473 lůžek. Z retrospektivního pohledu je patrné, že již v roce 2016 došlo k navýšení počtu i kapacit zařízení, do roku 2017 se poté počet o jedno zařízení snížil, což se na kapacitě lůžek projevilo poklesem o 8,1 %. V roce 2018 kapacita lůžek vzrostla o 23,1 %, v roce 2019 o 7,6 % a v roce 2020 dokonce o 14,8 %. Průměrná kapacita lůžek v těchto zařízeních činí 81,8 lůžek, tj. o 21,4 lůžek na jedno zařízení nad republikový průměr. V zařízeních tohoto typu bylo k 31. 12. 2020 evidováno celkem 1 846 neuspokojených žádostí o příslušnou sociální péči, což je též více než celková současná kapacita.

Domovů pro osoby se zdravotním postižením funguje v kraji 12 s lůžkovou kapacitou 1 064 lůžek

V zařízeních sociální péče je dále definována pobytová služba s celoročním provozem pro osoby se sníženou soběstačností vyžadující pravidelnou a komplexní péči, kterou jim nelze zajistit v jejich přirozeném sociálním prostředí - **domovy pro osoby se zdravotním postižením**. V Plzeňském kraji se nalézá 12 těchto zařízení s kapacitou 1 064 lůžek. Od roku 2015 do roku 2019 zůstal počet lůžek zachován, v roce 2020 došlo jen k mírnému poklesu (o 12). Přepočet lůžkové kapacity na jedno zařízení představoval v kraji hodnotu 88,7 a převýšil republikový průměr o 32,1 lůžek na jedno zařízení. Z údajů o neuspokojených žádostech o sociální služby v Plzeňském kraji lze konstatovat, že neuspokojených žádostí o umístění ve výše citovaném typu zařízení sociální péče výrazně ubylo, meziročně to byl pokles o 36,0 %.

Většina ostatních sociálních služeb patří do oblasti sociální prevence

Sociální služby kromě služeb sociální péče zahrnují ještě oblasti **sociálního poradenství** (v kraji v provozu 30 sociálních poraden) a služby sociální prevence, které se zaměřují na oblast sociálně negativních jevů (např. raná péče, azylové domy, nízkoprahová denní centra apod.).

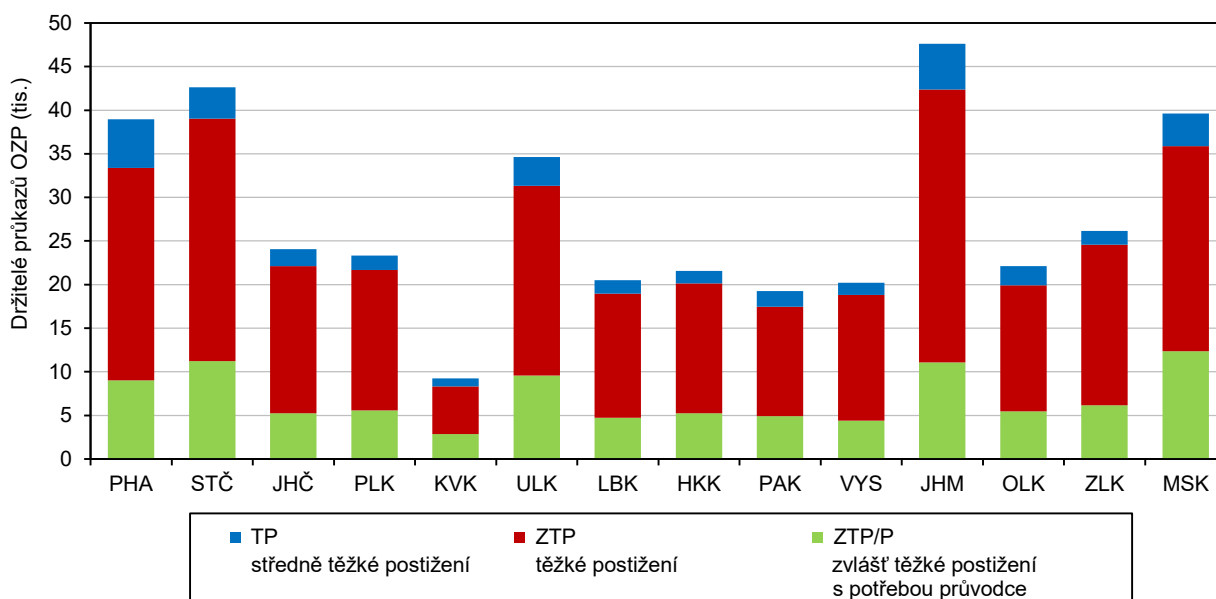
Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením v roce 2020 byl 23 341

V prosinci roku 2020 bylo evidováno 23 341 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením, tj. o 553 osob se zdravotním postižením více než v roce 2019. Meziročně se také jednalo o rostoucí tendenci držitelů průkazů osob se zdravotním postižením (nárůst o 2,4 %). Velký podíl osob se zdravotním postižením tvoří držitelé průkazů ZTP (osoby s těžkým postižením). V roce 2020 se jednalo o 16 085 osob s těžkým postižením, jež tvořili 68,9 % z celkového počtu držitelů průkazů se zdravotním postižením. Osob se středně těžkým postižením (TP) bylo 1 676 a osob se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) bylo 5 580. Z hlediska závažnosti postižení se od roku 2017 významně zvýšil počet osob se středně těžkým (o 25,4 %) a těžkým postižením (21,7 %). Průkaz osob se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce drželo v roce 2020 o 170 osob více v porovnání s rokem 2017.

Graf 2.13 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2020

Pramen: MPSV

Ženy představují 51,3 % z celkového počtu držitelů průkazů se zdravotním postižením

Podíl žen na celkovém počtu držitelů v Plzeňském kraji mírně převažuje nad podílem mužů ve sledovaném období 2017–2020. V roce 2020 drželo průkaz se zdravotním postižením 11 991 žen (51,3 %) a 11 377 mužů (48,7 %). Jen podle druhu průkazu byl podíl mužů, jež jsou držiteli průkazu ZTP/P, v roce 2019 i 2020 mírně vyšší než podíl žen s tímto druhem průkazu.

Nejvíce držitelů průkazu ZTP/P je ve věku 15–64 let

V roce 2020 bylo nejvíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením ve věku 65 let a více (64,0 %), naopak nejmenší počet byl evidován u osob ve věku do 14 let (3,2 %). Lidé ve věku 65 a více let drží průkaz ZTP (těžké postižení) tvořili nejvyšší podíl z celkového počtu osob se zdravotním postižením (50,0 %). Nejvíce osob se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) bylo ve věku 15–64 let (2 742 osob).

Nejvíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením je v okrese Plzeň-město, naopak nejméně v okrese Tachov

V mezikrajském srovnání byl Plzeňský kraj v roce 2020 na osmém místě v počtu držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejnižší počet byl evidován v kraji Karlovarském (9 248), nejvyšší naopak v kraji Jihomoravském (47 610). Podíl Plzeňského kraje z celkového počtu držitelů v ČR činil 6,0 %. V rámci meziokresního srovnání byl v Plzeňském kraji nejnižší počet držitelů v okrese Tachov (1 861 osob), Plzeň-sever (2 220 osob) a Rokycany (2 340 osob). Nejvíce osob se zdravotním postižením žilo v okrese Plzeň-město (6 229), jejich podíl na celkovém počtu držitelů průkazů v kraji činil 26,7 %.

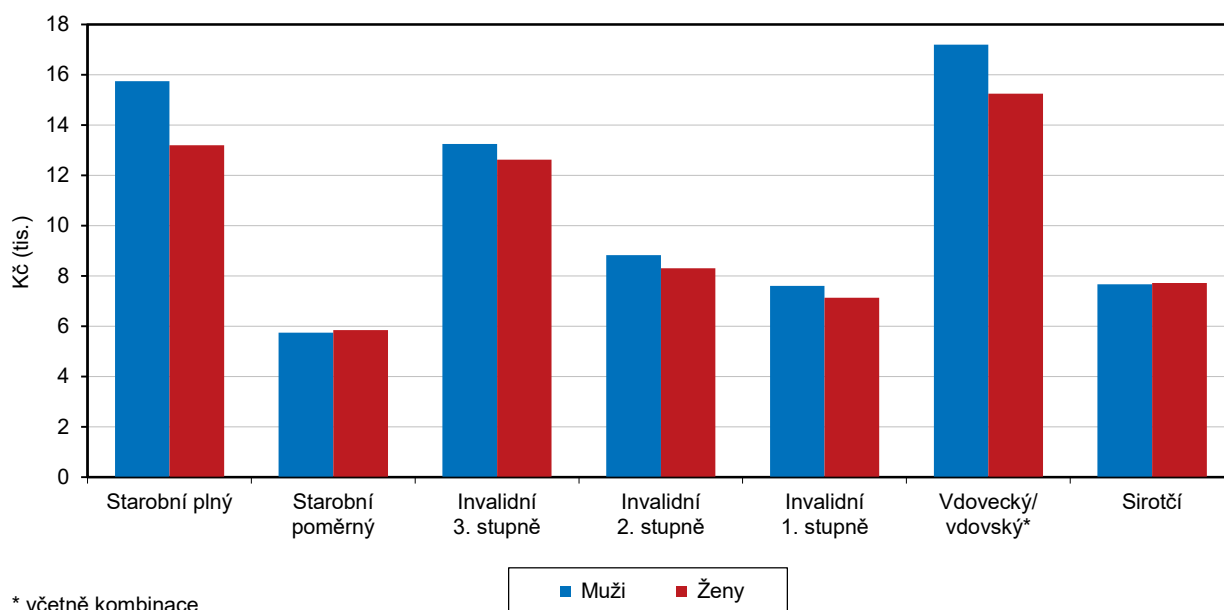
Důchodci, důchody

Počet příjemců starobních důchodů se zvýšil

V roce 2020 dosáhl počet **příjemců pobírajících starobní důchod celkem (včetně souběhu)** 133 188, v porovnání s rokem 2015 vzrostl o 1,5 %. V roce 2020 ženy tvořily 59,5 % z celkového počtu příjemců, v porovnání s rokem 2015 se jejich podíl snížil o 1,4 procentního bodu. V příjemcích starobních důchodů jsou zahrnuti, jak příjemci pobírající důchod sólo, tak příjemci pobírající důchod v souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem. V příjemcích starobních důchodců nejsou zahrnuti příjemci pobírající poměrný důchod.

Graf 2.14 Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví v Plzeňském kraji v prosinci 2020

Pramen: ČSSZ

Příjemci starobních důchodů sólo činili 75,6 % z příjemců starobních důchodů celkem

Příjemci starobních důchodů sólo představovali 75,6 % z příjemců starobních důchodů celkem (včetně souběhu). Oproti roku 2015 se tento podíl zvýšil o 1,0 procentního bodu. V roce 2020 činil počet příjemců starobního důchodu sólo 100 638 a v porovnání s rokem 2015 vzrostl o 2,9 %.

Nejrychleji rostl počet příjemců předčasných důchodů

V roce 2020 se v porovnání s rokem 2015 zvýšil počet **příjemců předčasných starobních důchodů** (včetně souběhu) o 8,1 % (absolutně o 3 971 osob). V roce 2020 dosáhl počet příjemců předčasných starobních důchodů (včetně souběhu) 39 610, z toho bylo 57,2 % žen. Oproti roku 2015 se tento podíl zvýšil o 0,5 procentního bodu.

Ženy měly v průměru o 19,3 % nižší důchod než muži

Výše **průměrného důchodu sólo (bez souběhu)** v roce 2020 činila 14 434 Kč. Ve sledovaném období 2015–2020 se zvýšil důchod o 3 126 Kč, tj. nárůst o 27,6 %. Výše důchodů mužů byla 15 746 Kč a žen 13 199 Kč. Ženy měly v průměru nižší důchod o 19,3 % než muži. Ve sledovaném období se zvýšily důchody mužům o 3 296 Kč, tj. o 26,5 %, a ženám o 2 915 Kč, tj. o 28,3 %. V roce 2020 činil podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu 42,8 %.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet spáchaných trestných činů v roce 2020 v kraji dosáhl téměř 9 tisíc

V Plzeňském kraji v roce 2020 bylo podle údajů Policejního prezidia ČR spácháno 8 996 **registrovaných trestných činů**, což představuje nejnižší počet trestné činnosti ve sledovaném období od roku 1991. V roce 2020 se Plzeňský kraj v rámci mezikrajského porovnání zařadil počtem registrovaných trestných činů na šesté místo. Nejvyšší počet trestné činnosti byl zaznamenán v roce 1999, a to 18 446 registrovaných trestných činů. Meziročně se snížila trestná činnost o 12,9 %. Pokles kriminality byl částečně ovlivněn omezením pohybu obyvatel v rámci hygienicko-protiepidemických opatření v důsledku pandemie COVID–19. Z hlediska klasifikace registrovaných trestných činů patřily téměř tři čtvrtiny do oblasti **obecné kriminality** (74,2 %). **Hospodářská kriminalita** se podílela na celkovém počtu trestných činů 9,1 %. Z oblasti obecné kriminality je nejvíce trestných činů majetkových (66,2 %) a násilných (10,0 %). Z násilných činů se jedná nejčastěji o úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody nebo nebezpečné vyhrožování apod. Majetková trestná činnost zahrnuje především krádeže vloupáním a krádeže prosté (věci z automobilů, jízdních kol) apod.

V přepočtu připadlo na 1 000 obyvatel kraje 15,2 registrovaných trestných činů

V roce 2020 připadlo v Plzeňském kraji **na 1 000 obyvatel 15,2 registrovaných trestných činů** a v rámci krajů se region v tomto ukazateli umístil na pátém místě. V Plzeňském kraji byla hodnota tohoto ukazatele v porovnání s republikovým průměrem nižší o 0,2 trestných činů na 1 000 obyvatel.

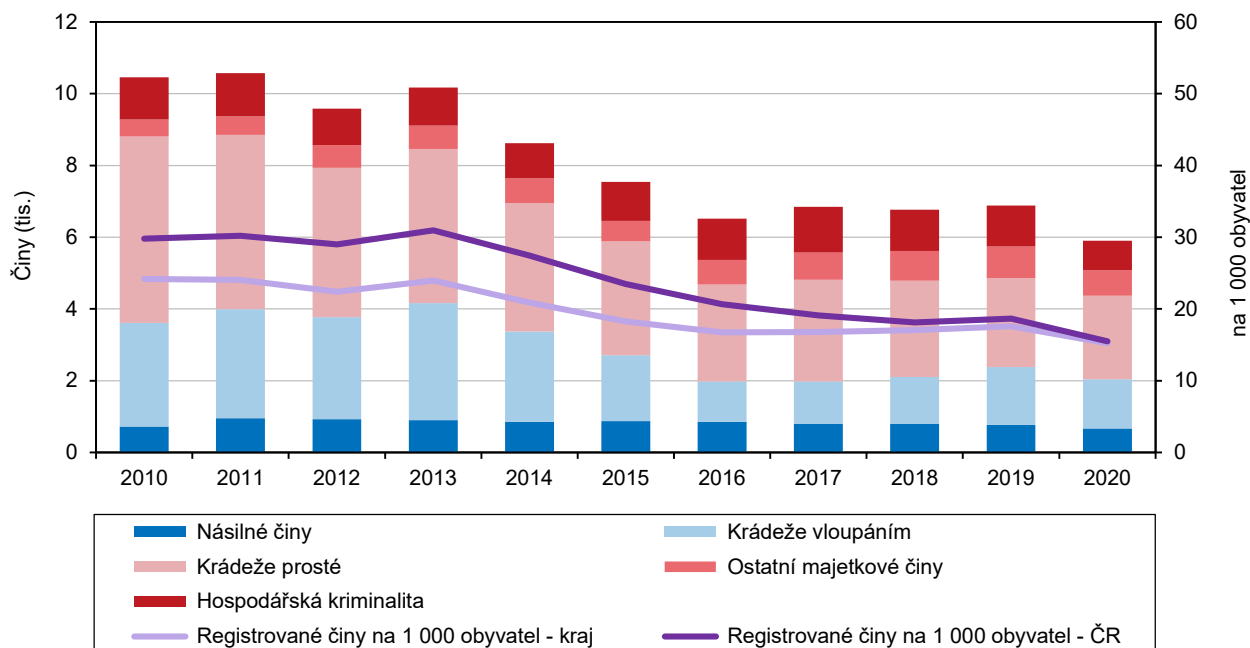
Nejvíce trestných činů bylo spácháno v okrese

Z regionálního pohledu byla téměř polovina registrovaných trestných činů spáchána v okrese Plzeň-město. Druhý nejvyšší počet byl zaznamenán ve sloučených okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever (16,5 %). Naopak nejnižší podíl trestné činnosti v regionu vykazoval okres Rokycany (6,6 %). V přepočtu trestných činů na 1 000 obyvatel dosáhl opět nejvyšší hodnoty okres Plzeň-město (22,4) a dále následovaly okresy Tachov (15,1), Domažlice (12,1) a Rokycany (12,1). Nejnižší hodnota tohoto ukazatele (10,3) byla registrována v okresech v blízkosti města Plzně (Plzeň-sever a Plzeň-jih). Ve všech okresech Plzeňského kraje se meziročně počet registrovaných trestných činů snížil. Nejvyšší meziroční pokles trestných činů byl zaznamenán v okresech Klatovy (21,0 %), Plzeň-město (13,7 %) a Rokycany (11,0 %), naopak nejnižší pokles měly okresy Tachov (5,8 %) a Domažlice (8,4 %).

Graf 2.15 Registrované trestné činy v Plzeňském kraji a ČR

Pramen: Policejní prezidium ČR

Obecná kriminalita v kraji meziročně klesla

V roce 2020 bylo zaznamenáno v Plzeňském kraji 6 672 **trestných činů obecné kriminality**, meziroční pokles činil 9,3 %. Obecná kriminalita se meziročně zvýšila jen ve dvou okresech v Tachově o 5,2 % a Domažlicích o 2,2 %. V ostatních okresech obecná kriminalita oproti roku 2019 klesla. Nejvíce se snížila v okrese Plzeň-město o 13,2 % a Klatovy o 9,6 %. Počet registrovaných **trestných činů hospodářské kriminality**, který v Plzeňském kraji dosáhl 823 trestných činů, se meziročně snížil o 28,1 %. Nejvyšší meziroční pokles hospodářské kriminality měly okresy Plzeň-město o 52,8 % a Tachov 47,5 %. Nejméně meziročně klesla hospodářská kriminalita v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever, a to o 14,2 %.

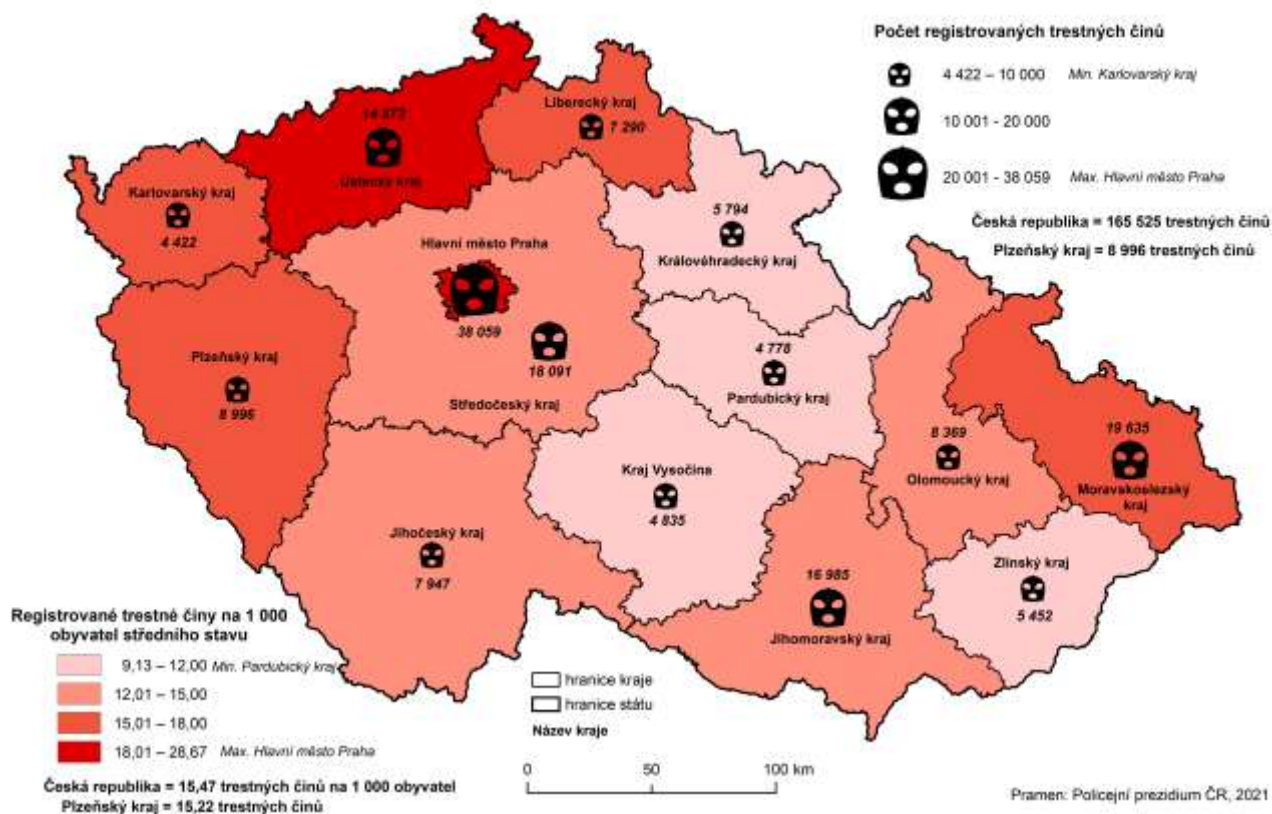
Nejvyšší objasněnost trestných činů byla zaznamenána v okrese Domažlice

Z hlediska **objasněnosti** bylo nejvíce registrovaných trestných činů vyšetřeno v roce 2020 v okresech Domažlice (60,4 %), Tachov (59,1 %) a Klatovy (54,3 %). Nejnižší objasněnost trestných činů celkem byla zjištěna v okresech Plzeň-město (34,3 %) a Rokycany (47,2 %). Meziročně se nejméně snížila objasněnost v okresech Tachov (o 1,4 procentního bodu), Plzeň-jih a Plzeň-sever (o 1,5 procentního bodu) a Plzeň-město (o 2,0 procentního bodu). Naopak nejvyšší meziroční snížení objasněnosti bylo zaznamenáno v okresech v okresech Klatovy (o 9,6 procentního bodu), Rokycany (o 7,0 procentního bodu) a Domažlice (5,1 procentního bodu).

Objasněno bylo v kraji 44,5 % registrovaných trestných činů

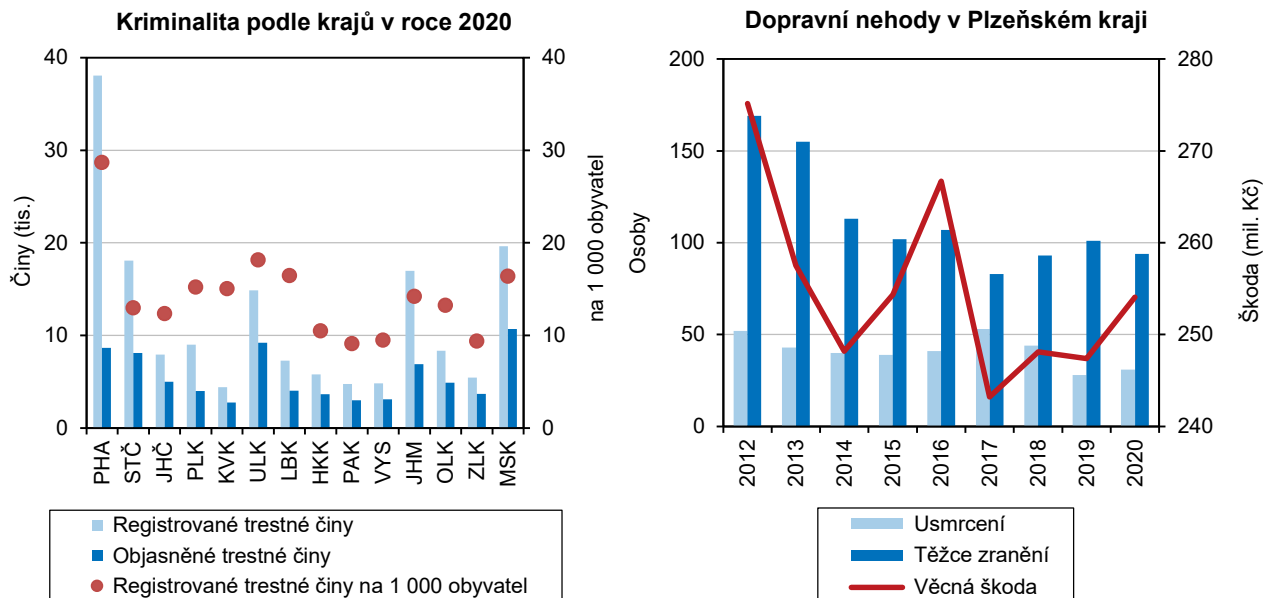
Policejní orgány objasnily v regionu v rámci celkové kriminality 4 005 činů, což znamená v meziročním srovnání pokles o 18,8 %. Celkové **procento objasněnosti** činilo 44,5 %. V porovnání s ČR byla objasněnost v kraji nižší o 2,5 procentního bodu. V případě obecné kriminality bylo vyřešeno 2 610 trestných činů, a jejich objasněnost dosáhla 39,1 %. V hospodářské kriminalitě bylo zaznamenáno 353 trestných činů a jejich objasněnost činila 42,9 %.

Kriminalita podle krajů v roce 2020

Graf 2.16 Kriminalita v krajích a dopravní nehody v Plzeňském kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

Počet dopravních nehod v Plzeňském kraji představuje 3,9 % z úhrnu dopravních nehod v ČR

V Plzeňském kraji se v roce 2020 přihodilo celkem 3 731 **dopravních nehod**, což představuje 3,9 % z celkového počtu dopravních nehod v ČR. Meziročně se dopravní nehody snížily o 8,8 %. Tento pokles byl v roce 2020 do určité míry

ovlivněn snížením dopravy v rámci pandemie COVID-19. Nejnižší počet dopravních nehod (2 813) byl v Plzeňském kraji zaznamenán v roce 2010, v porovnání s tímto rokem vzrostly dopravní nehody v roce 2020 o 32,6 %. V roce 2020 připadlo na 1 000 obyvatel 6,3 dopravních nehod. V rozmezí let 2015–2020 byl tento ukazatel nejvyšší v roce 2019, kdy bylo zaznamenáno 7,0 dopravních nehod na 1 000 obyvatel středního stavu. Věcná škoda způsobená dopravními nehodami dosáhla výše 254,1 mil. Kč, tj. o 2,7 % více než v roce 2019.

Okres Rokycany
zaznamenal nejnižší počet
nehod mezi okresy celé ČR

V pořadí podle nejnižšího počtu dopravních nehod se Plzeňský kraj umístil v roce 2020 na druhém místě za Karlovarským krajem. V majetkových škodách způsobených při nehodách zaujímá Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji desáté místo. Nejnižší počet dopravních nehod (282) byl zaznamenán v okrese Rokycany, který byl zároveň okresem s nejnižším počtem dopravních nehod v rámci celé ČR. Naopak nejvyšší počet dopravních nehod v kraji (1 332) se vyskytoval v okrese Plzeň-město. Druhý nejvyšší počet dopravních nehod (694) byl zaznamenán dohromady za oba okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever. Počet usmrčených osob byl nejvyšší za oba okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever (13 osob). Nejvíce osob lehce i těžce zraněných bylo v okrese Plzeň-město, a to 397 lehce a 55 těžce. Nejvyšší věcná škoda 73,7 mil. Kč byla při dopravních nehodách způsobena v okrese Plzeň-město.

Na silnicích Plzeňského
kraje zavinili řidiči pod
vlivem alkoholu
301 dopravních nehod

Při dopravních nehodách bylo v regionu usmrceno 31 osob, což je o 3 osoby více než v roce 2019. Těžce zraněno bylo o 7 osob méně než v minulém roce, ubylo zranění lehčího rázu o 9,1 %. Nejvyšší počet usmrčených na 1 000 dopravních nehod byl zaznamenán v Jihočeském kraji (8,9 úmrtí na 1 000 nehod), v Plzeňském regionu bylo zaregistrováno 8,3 úmrtí na 1 000 nehod (v mezikrajském porovnání druhé místo za Jihočeským krajem). Nejnižší počet usmrčených na 1 000 dopravních nehod (1,3) byl zaznamenán v Hl. městě Praze. Pod vlivem alkoholu zavinili řidiči v Plzeňském kraji 301 dopravních nehod (více než polovina nehod se stala v okresech Plzeň-město, Plzeň-jih a Plzeň-sever). V porovnání s rokem 2019 klesl počet nehod pod vlivem alkoholu o 9,3 %.

Z celkového počtu
registrovaných řidičů
v Plzeňském kraji
představuje podíl
bodovaných řidičů 5,2 %

K 31. 12. 2020 bylo v Plzeňském kraji v **centrálním registru řidičů** evidováno 20 381 řidičů, kteří se dopustili přestupku započítávaného do bodového hodnocení řidiče. Z celkového počtu řidičů v Plzeňském kraji se dopustilo přestupku 5,2 %. Nejnižší podíl řidičů s přestupkem byl registrován v Hl. městě Praze (4,6 %). Plzeňský kraj se umístil na druhém místě za Hl. městem Prahou. Naopak nejvyšší podíl řidičů s přestupkem měl Moravskoslezský kraj (8,0 %). Počet řidičů s přestupkem se v regionu meziročně snížil o 4 456, tj. pokles o 17,9 %. V roce 2020 se Plzeňský kraj podílel na celkovém počtu bodovaných řidičů v České republice 4,8 %.

Hasičský záchranný sbor
evidoval v Plzeňském kraji
v průběhu roku 2020 celkem
1 085 požárů

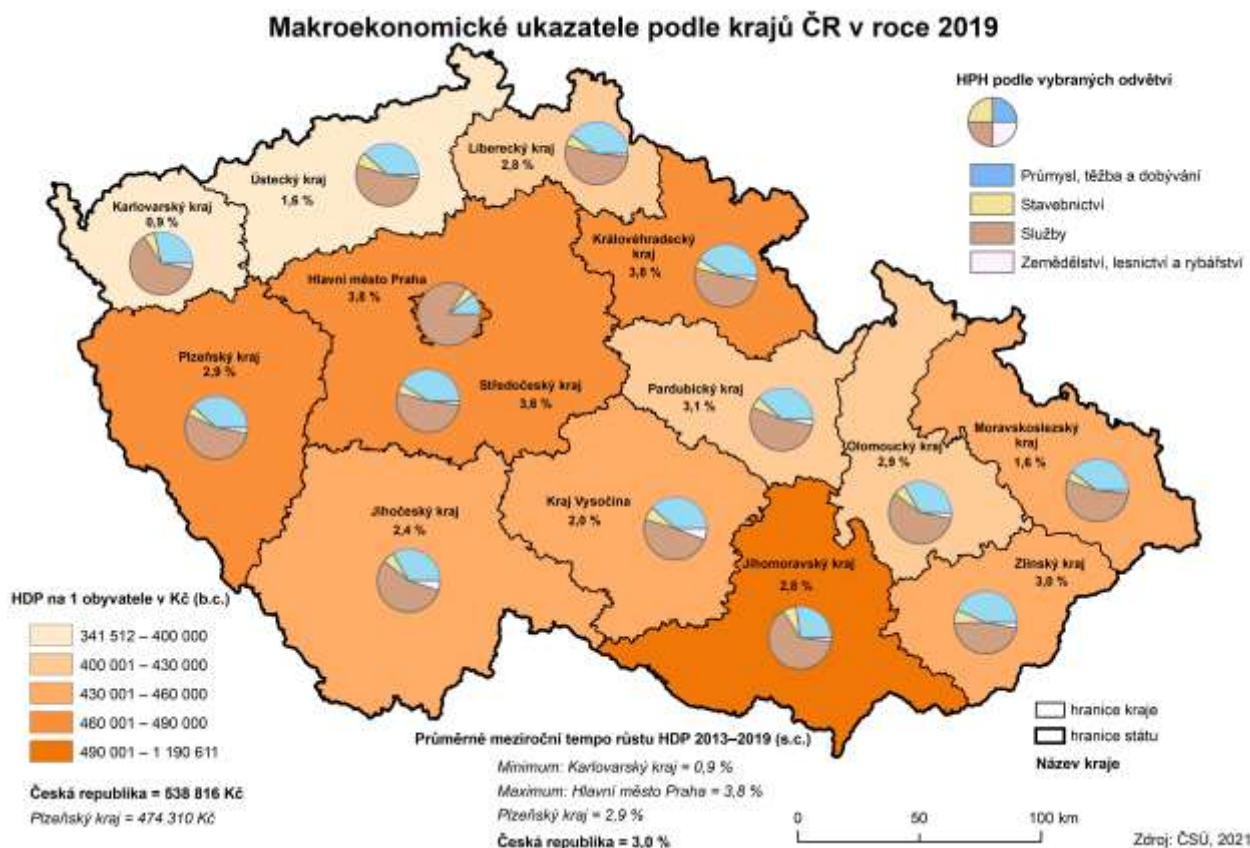
V Plzeňském kraji bylo evidováno v průběhu roku 2020 podle statisticky vedených údajů Ministerstva vnitra - Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru 1 085 **požárů**. Na 1 000 obyvatel v kraji připadlo 1,8 požárů, což v porovnání s průměrem České republiky (1,6) bylo o 0,2 více než byl průměr v ČR. V porovnání s rokem 2019, kdy vzniklo 1 082 požárů, se meziročně počet požárů zvýšil o 3. V okrese Plzeň-město bylo v roce 2020 lokalizováno 292 požárů, což byl nejvyšší počet požárů v regionu. Na všech požárech v regionu se okres Plzeň-město podílel 26,9 %. V roce 2020 vznikla při požárech v Plzeňském kraji přímá škoda ve výši 184,9 mil. Kč. V porovnání s rokem 2019 se přímá škoda při požárech zvýšila o 45,9 mil. Kč, tj. meziroční zvýšení o 33,1 %. V roce 2020 připadla v průměru na 1 požár škoda ve výši 170 421 Kč. Při požárech bylo v regionu usmrceno 6 osob a 41 osob se zranilo.

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický rámec¹⁸

Podíl regionálního HDP na ČR činil 4,8 % a byl sedmý nejvyšší mezi kraji

Hrubý domácí produkt (dále jen HDP) je základním kritériálním makroekonomickým ukazatelem, který vyjadřuje výši hodnoty vytvořené v národním hospodářství resp. regionu za dané období. Je významným ukazatelem ekonomické úrovně daného území. V roce 2019 dosáhl HDP v běžných cenách v Plzeňském kraji 278,7 mld. Kč, meziročně se zvýšil o 4,2 %. Výše regionálního HDP představovala 4,8 % z celkově vytvořeného HDP v ČR. Plzeňský kraj se v tomto ukazateli v rámci mezikrajského porovnání umístil na sedmém místě. Z dlouhodobého hlediska se jeho krajský podíl pohybuje okolo 5 %. Nejvyššího podílu dosáhly kraje Hl. město Praha (27,2 %), Středočeský (11,6 %) a Jihomoravský (10,5 %), naopak nejnižšího kraj Karlovarský (1,8 %).

Regionální HDP na 1 obyvatele v PPS dosáhl 81,1 % průměru 28 zemí EU

V případě **relativního ukazatele HDP**, tj. v přepočtu na 1 obyvatele, byla hodnota v roce 2019 nejvyšší za posledních 24 let. V roce 2019 činila tato hodnota v běžných cenách 474,3 tis. Kč a meziročně se zvýšila o 3,3 %. Plzeňský kraj s podílem 88,0 % průměru ČR zaujímá v mezikrajském srovnání **páté místo** za kraji Hl. městem Prahou, Jihomoravským, Středočeským a Královéhradeckým. Postavení Hl. města Prahy je však z pohledu hodnocení **HDP na obyvatele** zcela výjimečné. V roce 2019 dosáhl kraj Hl. město Praha v **HDP na 1 obyvatele** 221,0 % průměru ČR v Kč a 203,7 % průměru 28 zemí Evropské unie v PPS¹⁹. V roce 2019 činil podíl HDP na jednoho obyvatele v Plzeňském kraji 81,1 % průměru EU 28 v PPS. Tento podíl se v porovnání s rokem 2018 snížil o 1,5 procentního bodu.

¹⁸ Aktuální údaje zahrnují výsledky mimořádné revize ročních národních účtů v roce 2020, která se týkala celé časové řady; údaje za rok 2019 zatím vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů

¹⁹ Purchasing Power Standard - standard kupní síly

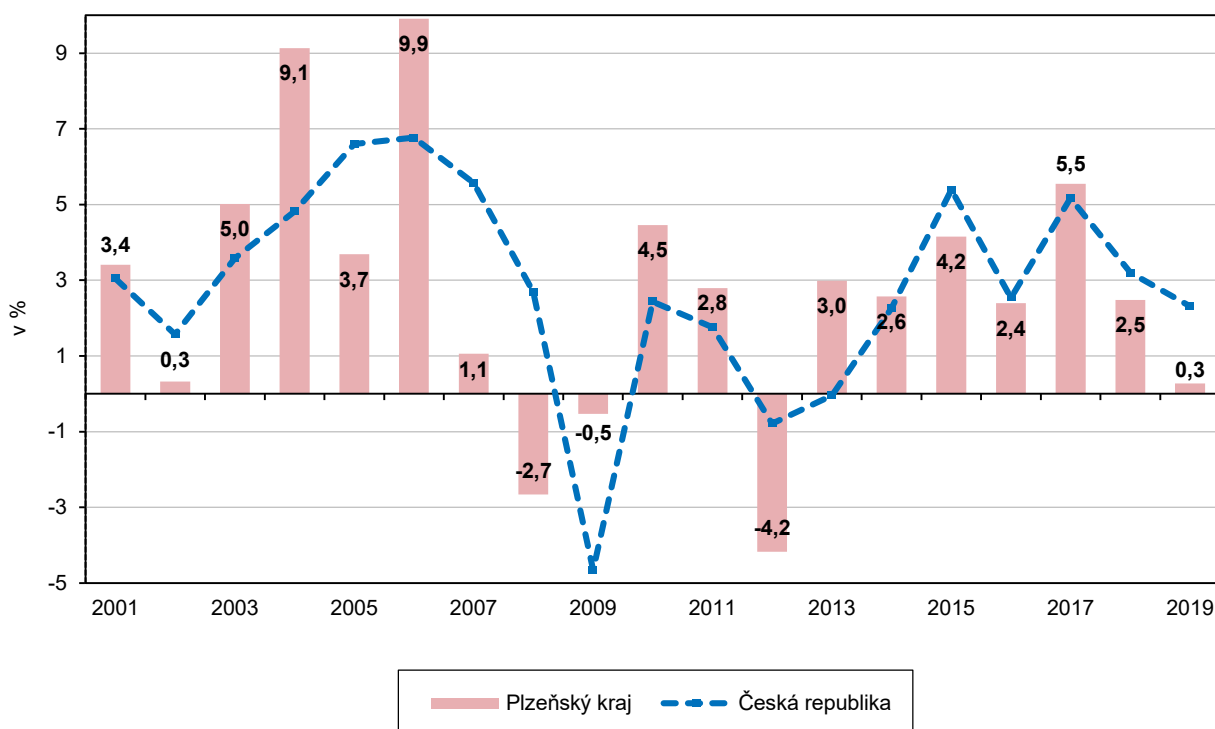

V produktivitě na 1 zaměstnaného se Plzeňský kraj umístil na pátém místě

Významným indikátorem ekonomického rozvoje je **produktivita práce** měřená podílem HDP na 1 zaměstnaného (podle místa pracoviště vč. sebezaměstnaných). Hodnota tohoto ukazatele v Plzeňském kraji v roce 2019 dosáhla 964,2 tis. Kč a od roku 2012 se neustále zvyšovala. Meziročně se zvýšila o 2,3 %. Plzeňský kraj se v produktivitě práce v mezikrajském srovnání umístil na pátém místě. Produktivita na 1 zaměstnaného v ČR činila 1 058,5 tis. Kč a dosažená produktivita v Plzeňském kraji představovala 91,1 % průměru ČR.

Graf 3.1 Vývoj HDP ve srovnatelných cenách v Plzeňském kraji a ČR (předchozí rok = 100)

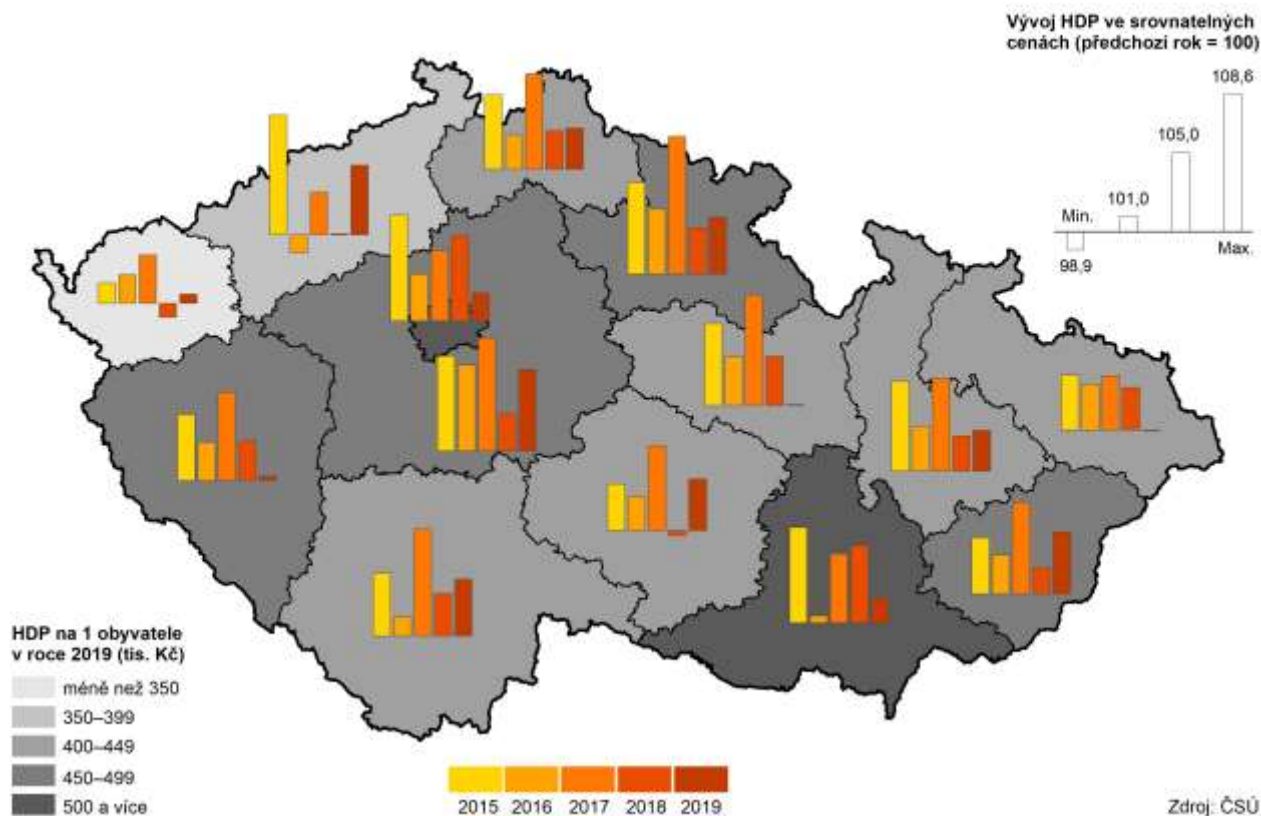
Zdroj: ČSÚ

V HDP ve srovnatelných cenách byl kraj až na dvanáctém místě

Regionální ukazatel HDP ve srovnatelných cenách (předchozí rok = 100) rostl nejrychleji v roce 2006, kdy vzrostl o 9,9%. Naopak nejvyšší pokles o 4,2 % byl v tomto ukazateli zaznamenán v roce 2012. Mezi roky 2013 až 2017 byl růst HDP kolísavý, meziroční tempo růstu bylo nejvyšší v roce 2017, a to o 5,5%. V posledních dvou letech 2018 a 2019 byl v tomto ukazateli zaznamenán pokles. V roce 2019 se Plzeňský kraj v HDP ve srovnatelných cenách (předchozí rok = 100) v porovnání s ostatními kraji umístil na dvanáctém místě. **HDP ve srovnatelných cenách v roce 2019** (předchozí rok = 100) činil 100,3 %, oproti roku 2018 byl nižší o 2,2 procentního bodu. Nejvyšší meziroční snížení v porovnání s ostatními kraji byla zjištěna v Hl. městě Praze (3,6 procentního bodu) a Jihomoravském kraji (3,3 procentního bodu). Naopak nejvyšší meziroční růst byl zaznamenán v krajích Ústeckém (4,3 procentního bodu) a Vysočině (3,5 procentního bodu). **HDP ve srovnatelných cenách** (předchozí rok = 100) rostl v **Plzeňském kraji** v období let 2013–2019 **průměrným meziročním tempem 2,9 %** (sedmé nejvyšší průměrné meziroční tempo růstu v porovnání s ostatními kraji). V období 2013–2019 činilo průměrné meziroční tempo růstu v ČR 3,0 %. Průměrné meziroční tempo růstu bylo v tomto období nejvyšší v Hl. městě Praze (3,8 %), Královéhradeckém kraji (3,8 %) a naopak nejnižší v krajích Karlovarském (0,9 %) a Moravskoslezském (1,6 %).

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2015 až 2019

Meziroční růst HPH byl v porovnání s ostatními kraji až dvanáctý

Hrubá přidaná hodnota (dále jen HPH) představuje rozdíl mezi celkovou produkcí zboží a služeb a mezi spotřebou, tj. hodnotou statků a služeb spotřebovaných ve výrobě. Od roku 1995 si zachovávala regionální HPH rostoucí trend až do roku 2008, kdy poprvé klesla proti předchozímu roku o 0,7 %. Od roku 2009 (s výjimkou roku 2012) pokračuje rostoucí trend. V roce 2019 dosáhla HPH 251,6 mld. Kč (běžné ceny), což znamená zvýšení proti předcházejícímu roku o 4,4 %. **V meziroční růstu HPH se** Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na dvanáctém místě. Nejvyšší meziroční růst se vyskytoval v krajích Středočeském (9,0 %), Ústeckém (8,8 %) a Jihočeském (8,1 %). Nejnižší meziroční růst HPH byl zaznamenán v krajích Moravskoslezském (3,4 %) a Pardubickém (4,1 %). Oproti ČR byl meziroční růst HPH v Plzeňském kraji nižší o 2,1 procentního bodu.

Podíl primárního sektoru na HPH byl mezi kraji čtvrtý

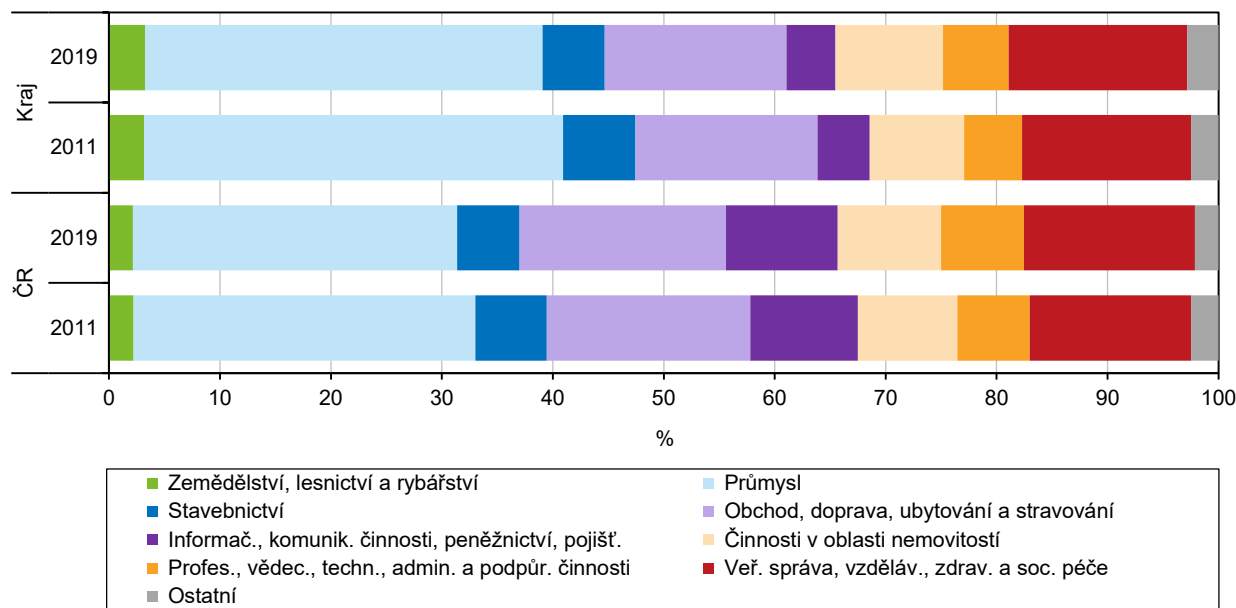
V roce 2019 činil podíl primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) **na HPH 3,2 %**. V mezikrajském srovnání byl tento podíl čtvrtý a v porovnání s ČR byl o 1,1 procentního bodu vyšší. V období 2010–2016 dosáhl tento podíl nejvyšší hodnoty (3,9 %) v roce 2014. V letech 2015–2019 nebyla výše podílu primárního sektoru v roce 2014 překročena. Porovnáme-li podíl primárního sektoru na HPH v rámci delší časové řady od roku 1995, pak v roce 2019 klesl oproti roku 1995 o více než polovinu.

Podíl primárního sektoru na HPH byl mezi kraji čtvrtý

V roce 2019 činil podíl primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) **na HPH 3,2 %**. V mezikrajském srovnání byl tento podíl čtvrtý a v porovnání s ČR byl o 1,1 procentního bodu vyšší. V období 2010–2016 dosáhl tento podíl nejvyšší hodnoty (3,9 %) v roce 2014. V letech 2015–2019 nebyla výše podílu primárního sektoru v roce 2014 překročena. Porovnáme-li podíl primárního sektoru na HPH v rámci delší časové řady od roku 1995, pak v roce 2019 klesl oproti roku 1995 o více než polovinu.

Graf 3.2 Hrubá přidaná hodnota podle odvětví CZ-NACE v Plzeňském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Podíl sekundárního sektoru na HPH meziročně klesl o 1,6 procentního bodu

Na ekonomické výkonnosti Plzeňského kraje se významně podílí **sekundární sektor** zastoupený průmyslem a stavebnictvím. V roce 2019 činil podíl sekundárního sektoru na HPH 41,4 %, meziročně se tento podíl snížil o 1,6 procentního bodu. V porovnání s ČR byl podíl sekundárního sektoru vyšší o 6,6 procentního bodu. V mezikrajském porovnání se Plzeňský kraj umístil až na 9. místě. V časové řadě 1995–2019 se podíl sekundárního sektoru na HPH zvýšil z 37,4 % v roce 1995 na 41,4 % v roce 2019, tj. zvýšení o 4,1 procentního bodu. Historicky nejvyšší hodnoty (46,0 %) dosáhl tento podíl v roce 2015. V období let 2016–2019 začal podíl tohoto sektoru postupně klesat.

Na celkové tvorbě HPH se v regionu nejvíce podílel průmysl

Na celkové tvorbě HPH se v regionu nejvíce podílel **průmysl** celkem (35,8 %), zejména pak průmysl zpracovatelský (31,0 %). Meziročně se snížil podíl průmyslu celkem o 1,9 procentního bodu z toho zpracovatelský průmysl o 1,4 %. V absolutní výši se odvětví průmyslu celkem na hrubé přidané hodnotě podílelo 90 124 mil. Kč, z toho odvětví zpracovatelského průmyslu 78 094 mil. Kč. Oproti roku 2018 se snížilo odvětví průmyslu celkem v roce 2019 o 737 mil. Kč, z toho zpracovatelského průmyslu o 60 mil. Kč. **Stavebnictví** v Plzeňském kraji se v roce 2019 podílelo na HPH 5,6 %, meziročně tento podíl vzrostl o 0,3 procentního bodu. Hrubá přidaná hodnota v odvětví stavebnictví (14 091 mil. Kč) dosáhla v roce 2019 nejvyšší hodnoty od roku 1995. Meziročně vzrostlo odvětví stavebnictví o 1 223 mil. Kč. V ČR se na HPH podílel průmysl celkem 29,2 % a stavebnictví 5,6 %. V porovnání s Plzeňským regionem byl podíl průmyslu v ČR nižší o 6,6 procentního bodu. Podíly stavebnictví na celkové HPH dosahovaly jak v ČR, tak v Plzeňském kraji téměř stejné výše.

Podíl terciárního sektoru na HPH se zvýšil

Terciární sektor, který zahrnuje odvětví služeb, se v roce 2019 podílel na HPH 55,3 %. Meziročně se tento podíl zvýšil o 1,5 procentního bodu. Plzeňský kraj se umístil v podílu terciárního sektoru na HPH v mezikrajském porovnání na pátém. Tato hodnota (55,3 %) byla v porovnání s republikovým podílem (63,0 %) nižší o 7,7 procentního bodu. Z dlouhodobého hlediska mezi roky 1995–2019 dosáhl podíl terciárního sektoru na HPH nejvyšší hodnoty (56,8 %) v roce 2003 a nejnižší (50,4 %) v roce 2014. V rozmezí let 2015 až 2019 se začal tento podíl postupně

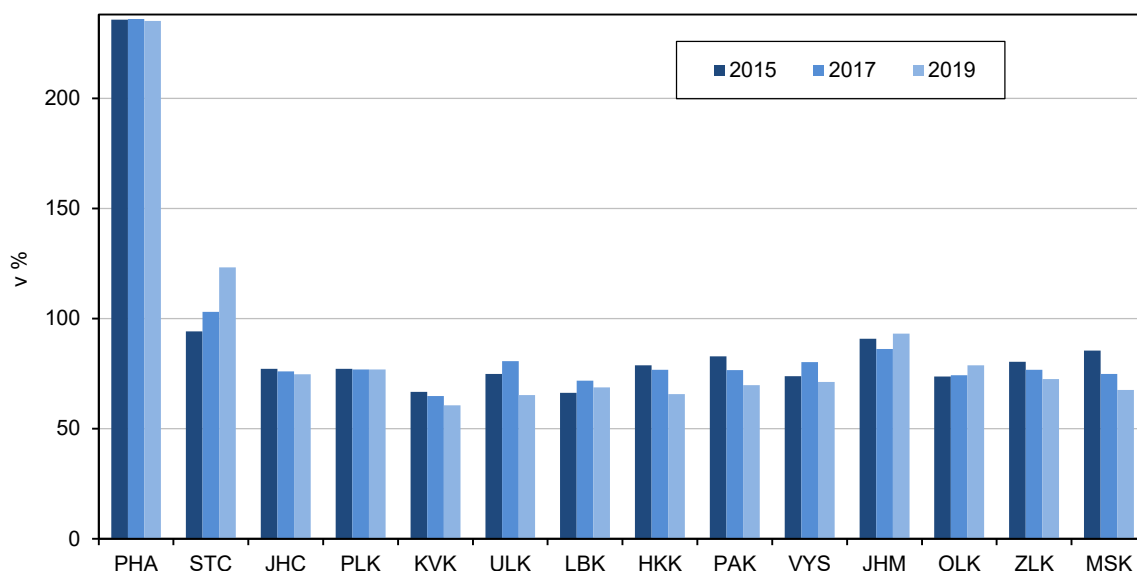
zvyšovat. Dosažený podíl v roce 2019 byl v porovnání s podílem v roce 1995 nižší o 0,5 procentního bodu. Podíl terciárních služeb (55,9 %) v roce 1995 byl třetím nejvyšším podílem v rámci celé časové řady.

Podíl regionálního THFK na ČR činil jen 4,2 % a Plzeňský kraj zaujímal osmé místo mezi kraji

Investice vyjádřené **tvorbou hrubého fixního kapitálu**²⁰ (dále jen THFK) dosáhly v roce 2019 v Plzeňském kraji hodnoty 63,9 mld. Kč v běžných cenách. Meziroční zvýšení činilo 3,2 %. Plzeňský kraj se podílel na celkové THFK v ČR jen 4,2 % a v mezikrajském srovnání se umístil na osmém místě. V časové řadě 2010–2019 dosáhla v roce 2010 THFK 51 mld. Kč. Tato hodnota byla poprvé překročena až v roce 2015, kdy dosáhla 51,7 mld. Kč. Od roku 2015 začal objem investic s výjimkou roku 2016 trvale růst. Nejvyšší meziroční zvýšení představovalo 8,3 mld. Kč a bylo zaznamenáno mezi lety 2017 a 2018. Meziroční zvýšení v roce 2019 nedosáhlo ani čtvrtinového růstu mezi roky 2018 a 2017. V absolutní výši se objem investic v roce 2019 oproti roku 2018 zvýšil o 2,0 mld. Kč.

Graf 3.3 Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele podle krajů (průměr ČR = 100)

Zdroj: ČSÚ

V porovnání s ostatními kraji se Plzeňský kraj v míře investic umístil na jedenáctém místě

Míra investic, která vyjadřuje poměr THFK k HDP, dosáhla v roce 2019 v Plzeňském kraji 22,9 % a v porovnání s ostatními kraji se Plzeňský kraj umístil na jedenáctém místě. Meziročně míra investic klesla o 0,2 procentního bodu. Oproti ČR byla nižší o 3,3 procentního bodu. V časové řadě 2010–2019 míra investic s výjimkou roku 2015 a 2018 meziročně klesala. V roce 2019 se oproti roku 2010 míra investic snížila o 2,9 procentního bodu. Nejvyšší míra investic byla v roce 2019 ve Středočeském kraji (36,0 %), naopak nejnižší v Královéhradeckém kraji (19,4 %).

THFK na 1 obyvatele se meziročně snížila o 2,4 %

V relativním ukazateli **THFK na 1 obyvatele** dosáhl Plzeňský kraj v roce 2019 hodnoty 108,8 tis. Kč. V porovnání s ostatními kraji se region umístil na pátém místě. Meziročně se THFK na obyvatele zvýšila o 2,4 %. V průměru na 1 obyvatele Plzeňského kraje připadlo o 32,6 tis. Kč méně než v ČR. THFK na 1 obyvatele v kraji činila 76,9 % průměru ČR.

²⁰ THFK představuje přírůstky/úbytky hmotných a nehmotných aktiv

Podíl regionálního ČDDD na ČR činil 5,4 %

Čistý disponibilní důchod domácností (dále jen ČDDD) je výsledkem tvorby rozdělování důchodů v peněžní formě a je určen na konečnou spotřebu. Tento ukazatel do značné míry zachycuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v regionu. ČDDD se v Plzeňském kraji neustále zvyšoval. V roce 2019 dosáhl hodnoty 155,7 mld. Kč a meziročně vzrostl o 9,3 % a tento růst byl zároveň nejvyšší v časové řadě 2010–2019. Na republikovém ČDDD se kraj podílel 5,4 %, v mezikrajském porovnání zaujímal tento podíl sedmé místo.

Meziroční růst ČDDD na 1 obyvatele (8,4 %) byl v porovnání s ostatními kraji nejvyšší

ČDDD na 1 obyvatele dosáhl v roce 2019 v Plzeňském kraji 265,0 tis. Kč (třetí nejvyšší hodnota v mezikrajském porovnání). ČDDD na 1 obyvatele v ČR činil 268,1 tis. Kč. V Plzeňském kraji byl tento ukazatel oproti průměru ČR nižší o 1,2 %. V časové řadě 2010–2019 se hodnota relativního ukazatele ČDDD na 1 obyvatele v Plzeňském regionu s výjimkou roku 2016 zvyšovala. V roce 2019 byl zaznamenán nejvyšší meziroční růst tohoto ukazatele (8,4 %), který byl zároveň nejvyšší i v porovnání s ostatními kraji. Druhý nejvyšší meziroční růst (8,2 %) měl Královéhradecký kraj, naopak nejnižší růst Hl. město Praha (2,4 %) a Jihočeský kraj (4,2 %).

Místní rozpočty

Příjmy místních rozpočtů meziročně stouply o 3,3 %

Údaje o příjmech a výdajích krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí jsou přebírány z Ministerstva financí, které potřebná data zpracovává z účetních a finančních výkazů za jednotlivé územní celky. Příjmy a výdaje jsou uváděny po konsolidaci, to je po úpravě odstraňující duplicitní položky a položky, které nejsou přímou součástí hospodaření. Souhrnně za Plzeňský kraj, obce a dobrovolné svazky obcí činily po konsolidaci **příjmy do místních rozpočtů** 37,07 mld. Kč. Od roku 2012 docházelo k jejich růstu a hodnota příjmů se za toto období celkem zvýšila o 13,35 mld. Kč (tj. o 56,3 %). Meziročně se příjmy navýšily o více než 1,19 mld. Kč, což představuje nárůst o 3,3 %.

Významný podíl příjmů územních rozpočtů tvoří daň z přidané hodnoty

Nejvyšší příjmy do územních rozpočtů Plzeňského kraje plynuly z daňových příjmů, kdy částka z těchto příjmů v roce 2020 činila 17,76 mld. Kč. Nejvyšší podíl na daňových příjmech územních rozpočtů představovala **daň z přidané hodnoty**, v částce 8,04 mld. Kč. Druhým největším daňovým přispěvatelem do územních rozpočtů jsou **fyzické osoby**, kdy podíl na dani z příjmů fyzických osob v daňových příjmech rozpočtů činil 4,50 mld. Kč. Daň z příjmů **právnických osob** se pak podílí na příjmech územních rozpočtů částkou 3,53 mld. Kč. Dalšími významnými příjmy územních rozpočtů jsou **přijaté transfery**, které tvoří 40,3 % z celkových příjmů.

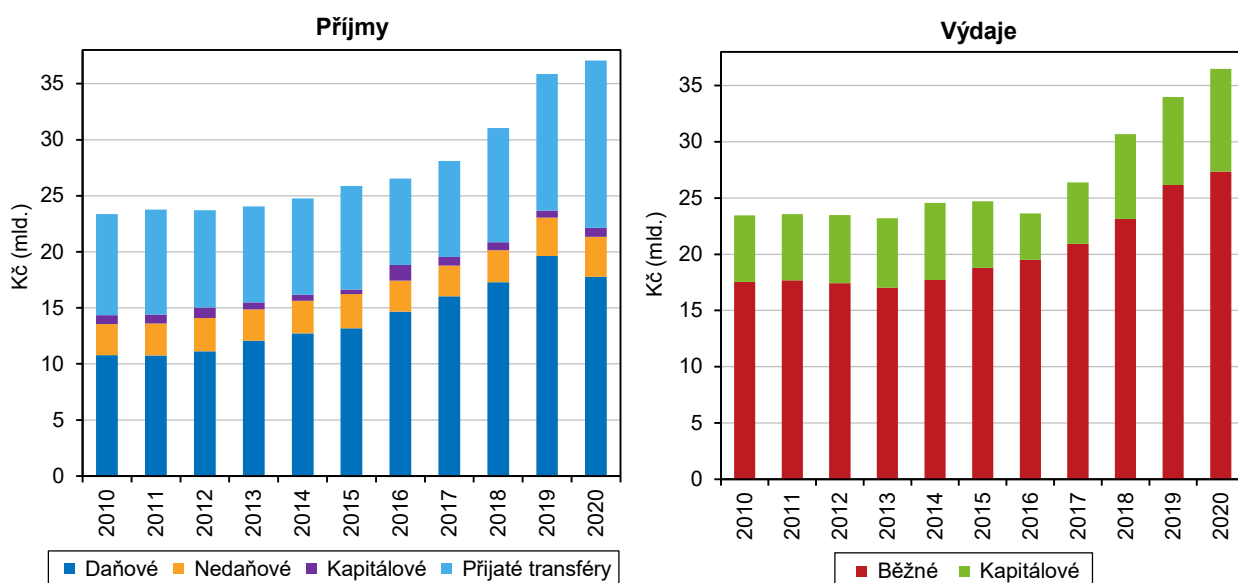
Saldo příjmů a výdajů územních rozpočtů kleslo

Současně však také narostly **výdaje**, které se za období od roku 2012 zvýšily téměř o 13 mld. Kč (o 55,4 %) na současnou sumu 36,48 mld. Kč. Jejich vývoj v tomto období však byl kolísavý. Po meziročním poklesu v roce 2016 o 4,3 % je však v následujících letech zaznamenáván nárůst celkových výdajů. V roce 2019 došlo k meziročnímu nárůstu výdajů o 10,8 % a v roce 2020 o 7,3 %. V tomto období se **běžné výdaje** meziročně zvýšily o 4,6 % na částku 27,36 mld. Kč a **kapitálové výdaje**, které jsou klíčové pro rozvoj infrastruktury, dosáhly výše 9,11 mld. Kč (nárůst až o 16,5 %). Rekordní meziroční nárůst kapitálových výdajů byl zaznamenán v roce 2018, a to o 38,2 %. Přesto je výše kapitálových výdajů v roce 2020 nejvyšší za sledované období od roku 2007. Z hlediska využití zdrojů je významným indikátorem podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích, který v roce 2020 činil 25,0 %. Nejvyšších podílů kapitálových výdajů na celkových výdajích (v rozmezí 27,6 % až 28,8 %) za sledované období od roku 2007 bylo dosaženo v letech 2007–2009. V rámci celého sledovaného období od roku 2012 převažovaly v Plzeňském kraji příjmy nad výdaji, tj. veškeré dispoziční zdroje nebyly využity k vynaložení výdajů.

V letech 2015–2017 se tato převaha ještě zásadněji prohloubila a již v roce 2015 příjmy převýšily výdaje o 1,17 mld. Kč, o rok později dokonce téměř o 3 mld. Kč. V roce 2018 došlo v tomto směru ke zlomu a kladné saldo rozpočtů se snížilo na celkových 371,2 mil. Kč. V roce 2019 se však opět zvýšilo na částku 1,89 mld. Kč, avšak v posledním sledovaném roce (2020) došlo bohužel opět k poklesu až na 586,13 mil. Kč.

Graf 3.4 Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Plzeňském kraji (po konsolidaci)

Pramen: MF

Věda, IT

Ženy tvořily více než jednu pětinu z celkového počtu přepočtených pracovníků ve vědě a výzkumu

V roce 2019²¹ disponoval Plzeňský kraj **144 výzkumnými a vývojovými pracovišti**, v porovnání s rokem 2018 přibylly 4 pracoviště. Z celkového počtu 144 výzkumných a vývojových pracovišť připadlo 118 na podnikatelský sektor a 17 na vysokoškolský sektor. Ve vědě a výzkumu pracovalo v Plzeňském kraji 3 725 zaměstnanců (přepočtené osoby na plně zaměstnané), z toho 2 255 výzkumných pracovníků, tj. 60,5 % a 900 techniků, tj. 24,2 %. Ve vědě a výzkumu bylo zaměstnáno 764 žen (přepočtené osoby), tj. 20,5 %.

Výdaje na vědu a výzkum v Plzeňském kraji představovaly 4,6 % celkových výdajů ČR

Celkové výdaje na vědu a výzkum dosáhly v roce 2019 v regionu částky 5 098,3 mil. Kč, což činilo 4,6 % výdajů ČR. Celkové výdaje na vědu a výzkum vzrostly meziročně o 16,9 %. V letech 2005–2019 byly výdaje na vědu a výzkum nejvyšší v roce 2019. V porovnání s rokem 2005 se zvýšily více než 4,5 krát.

Neinvestiční výdaje tvořily 87,2 % z celkových výdajů na výzkum a vědu v kraji

Neinvestiční výdaje činily 4 444,1 mil. Kč, tj. 87,2 % z celkového objemu na vědu a výzkum. Z celkových neinvestičních výdajů připadlo na výdaje v sektorech podnikatelském 3 370,1 mil. Kč, tj. 75,8 % a vysokoškolském 1 007,6 mil. Kč, tj. 22,7 %. Plzeňský kraj se na neinvestičních výdajích na výzkum a vývoji v ČR podílel 4,4 %. **Neinvestiční mzdové výdaje** (2 339,9 mil. Kč) tvořily 52,7 % z celkových neinvestičních výdajů. V podnikatelském sektoru činily neinvestiční mzdové výdaje 1 752,0 mil. Kč, tj. 74,9 % a ve vysokoškolském sektoru 534,5 mil. Kč, tj. 22,8 %, zbývající 2,3 % připadly na vládní a soukromý neziskový sektor. Plzeňský kraj se podílel 3,8 % na celkových neinvestičních mzdových výdajích v ČR.

²¹ Údaje roku 2020 nejsou zatím k dispozici

Investiční výdaje činily 12,8 %

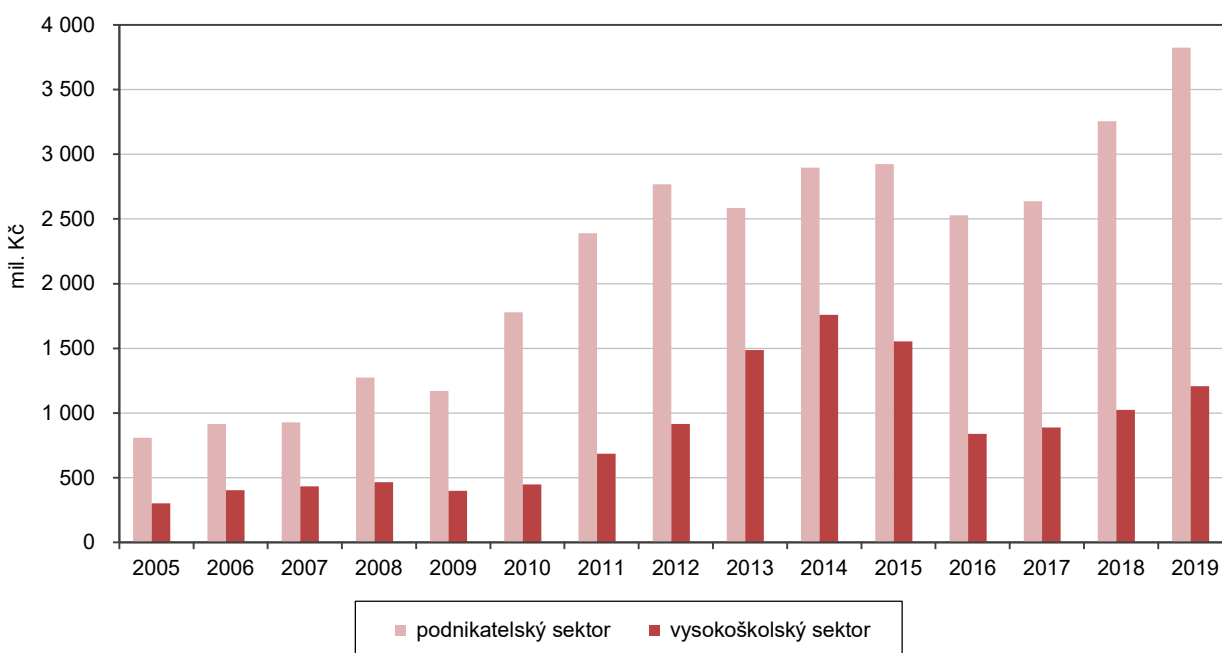
Investiční výdaje na vědu a výzkum (654,2 mil. Kč) dosáhly 12,8 % z celkových investic na vědu a výzkum. Na investičních výdajích ČR se podílel kraj 6,2 %.

Na financování celkových výdajů na vědu a výzkum se nejvíce podílely podnikatelské zdroje

Na financování celkových výdajů na výzkum a vědu se nejvíce podílely **podnikatelské zdroje** 3 550,8 mil. Kč, tj. 69,6 % a druhé v pořadí byly veřejné zdroje s celkovou výší 1 173,8 mil. Kč, tj. 23,0 %. Plzeňský kraj se podílel na celkových podnikatelských zdrojích v ČR 5,5 % (4. místo v mezikrajském porovnání) a na celkových veřejných zdrojích ČR 3,1 % (7. místo v porovnání s ostatními kraji). Veřejné zahraniční investice dosáhly hodnoty 357,7mil. Kč, což tvořilo 7,0 % z celkových výdajů na vědu a výzkum v Plzeňském kraji. Veřejné zahraniční zdroje činily 4,4 % z veřejných zahraničních zdrojů ČR a Plzeňský kraj se v porovnání s ostatními kraji umístí na šestém místě.

Graf 3.5 Výdaje na výzkum a vývoj v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Významným centrem výzkumu a vývoje je krajské město Plzeň

Významným centrem výzkumu a vývoje je krajské město Plzeň. Západočeská univerzita zřídila v roce 2000 **Výzkumné centrum nových technologií**, které se orientuje na potřeby průmyslových podniků, a to nejen v Plzeňském regionu. V roce 2019 se **celkové výdaje na vědu a výzkum** podílely 51,5 % na **aplikovaném výzkumu**, 37,7 % na **experimentálním výzkumu** a 10,7 % na **základním výzkumu**. V roce 2019 bylo v Plzeňském kraji přiznáno 12 patentů. Podíl těchto patentů v rámci kraje činil 2,2 % ze všech přiznaných patentů v ČR. Nejvyššího počtu přiznaných patentů (26) dosáhl Plzeňský kraj v roce 2015.

Nejvyšší podíl výdajů na výzkum a vědu směřoval do podnikatelského sektoru

Nejvyšší podíl výdajů v objemu 3 823,3 mil. Kč směřoval do podnikatelského sektoru, tj. 75,0 %, na druhém místě se umístil vysokoškolský sektor s částkou 1 208,5 mil. Kč, tj. 23,7 %. Nepatrné podíly pak tvořily výdaje v sektorech vládním (1,0 %) a neziskovém soukromém (0,3 %).

Podíl domácností s připojením k vysokorychlostnímu internetu zaznamenává rostoucí trend

V Plzeňském kraji využívalo v roce 2019²² **osobní počítač** (dále PC) 79,7 % domácností. Ve srovnání s předchozím rokem tento podíl nepatrně vzrostl, a to o 0,6 procentního bodu. Podíl osob využívajících internet v domácnostech regionu činil 83,2 %, oproti roku 2018 se tento podíl zvýšil o 2,8 procentního bodu. V mezikrajském porovnání dosáhl Plzeňský kraj čtvrtého nejvyššího podílu domácností vybavených internetem. **Podíl domácností vybavených internetem** v Plzeňském kraji byl v porovnání s ČR vyšší o 2,1 procentního bodu. V průběhu tří let **se výrazně zvýšil podíl domácností s vysokorychlostním internetem** ze 76,8 % v roce 2016 na 83,2 % v roce 2019. Plzeňský kraj se v porovnání s ostatními kraji umístil v tomto podílu na třetím nejvyšším místě. Nákupy přes internet realizovalo v kraji 57,9 % osob ve věku 16 let a více, oproti roku 2018 vzrostl tento podíl o 4,6 procentního bodu. V porovnání s ostatními kraji byl podíl nakupujících přes internet sedmý nejnižší a oproti ČR byl nižší o 1,6 procentního bodu. Nejvíce nakupovali přes internet občané Hl. města Prahy (68,1 %) a nejméně v Ústeckém kraji (50,7 %).

Organizační struktura

Počet registrovaných ekonomických subjektů meziročně mírně vzrostl

V registru ekonomických subjektů Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2020 zaznamenáno 147 671 ekonomických subjektů, což představovalo 5,0 % ze všech evidovaných subjektů v ČR. Z meziročního srovnání vyplývá, že počet těchto subjektů v kraji mírně vzrostl o 1 289 subjektů, tj. nárůst o 0,9 %.

Ekonomickou aktivitu vykazovalo 49,5 % subjektů

Z celkového počtu ekonomických subjektů vykazovalo aktivitu jen 73 071 subjektů, tj. 49,5 %. Podle **zjištěné ekonomické aktivity** v rámci subjektů zapsaných v registru se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na 11. místě. Nižší ekonomickou aktivitu oproti Plzeňskému kraji vykazovaly kraje Karlovarský (45,0 %), Ústecký (47,6 %) a Liberecký (48,4 %). Nejvyšší podíl ekonomicky aktivních subjektů byl zaznamenán v krajích Hlavní město Praha (59,1 %) a Vysočina (55,8 %). V ČR bylo z celkového počtu 2 932 963 ekonomických subjektů 53,7 % ekonomicky aktivních.

Nejvíce subjektů působilo v oblasti Velkoobchodu, maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel

Z hlediska **struktury registru ekonomických subjektů podle odvětví CZ-NACE** působilo ve všech krajích nejvíce subjektů v oblasti **Velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel**. V Plzeňském kraji bylo k 31. 12. 2020 v tomto odvětví registrováno 30 470 subjektů, což z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji představovalo 20,6 %. V porovnání s loňským rokem se počet subjektů ve Velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav údržby motorových vozidel snížil o 3,9 %. V časové řadě 2010–2020 zaznamenalo toto odvětví úbytek téměř o jednu pětinu.

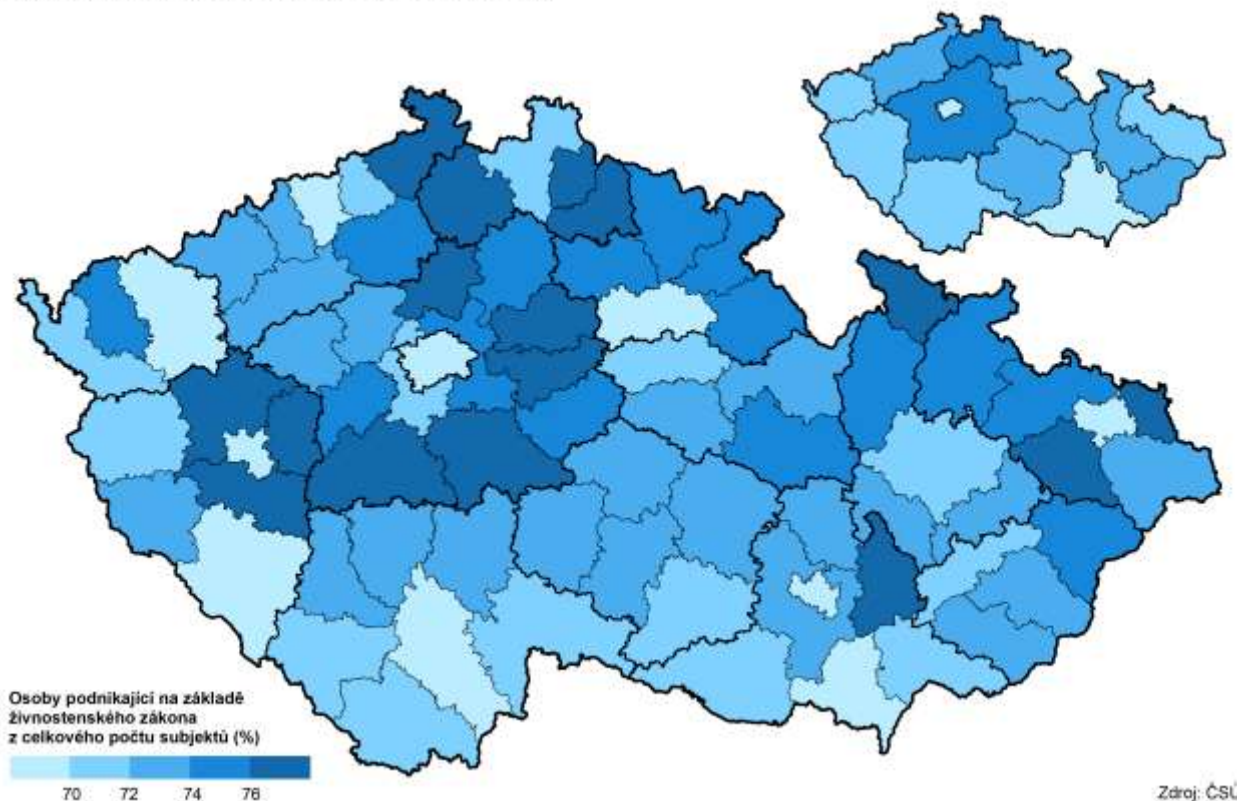
Vyšší zastoupení měl i průmysl a stavebnictví

V registru ekonomických subjektů patřil k dalším více zastoupeným odvětvím **Průmysl** (13,2 %) a **Stavebnictví** (11,5 %). V Plzeňském kraji bylo k 31. 12. 2020 registrováno 19 426 subjektů v odvětví průmyslu a 17 011 subjektů v odvětví stavebnictví. Počet subjektů ve stavebnictví i v průmyslu se meziročně zvýšil o 1,1 %. Nejnižší podíl z celkového počtu ekonomických subjektů tvořila odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví (0,5 %), Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení (0,9 %) a Zdravotní a sociální péče (1,3 %).

²² Údaje jsou publikovány jako tříleté klouzavé průměry

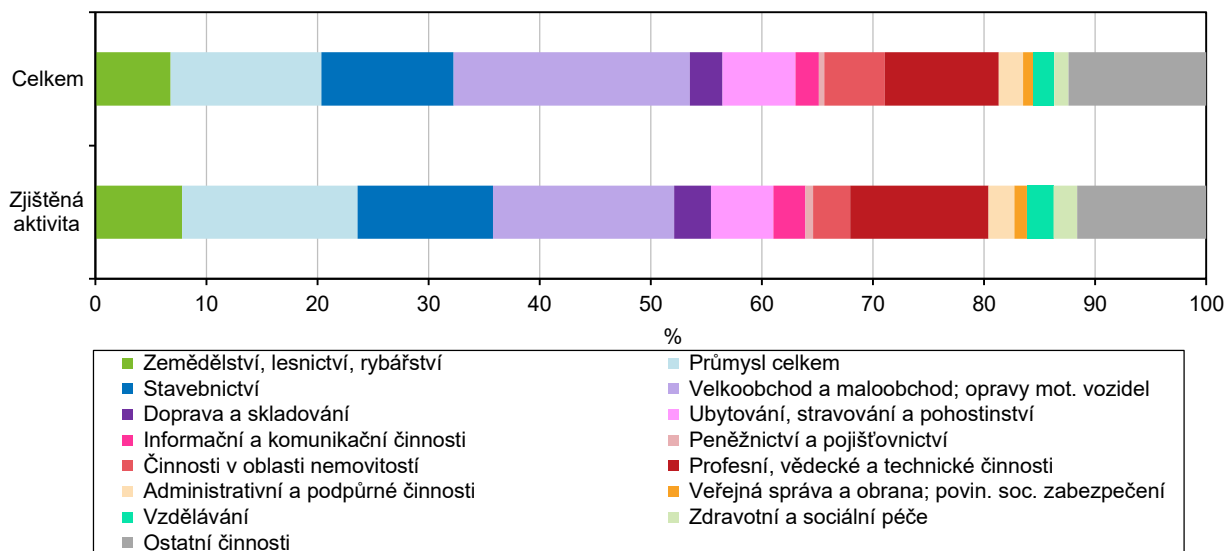

Podíl živnostníků v okresech a krajích k 31. 12. 2020
(ekonomické subjekty se sídlem na daném území)

Graf 3.6 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Plzeňském kraji k 31. 12. 2020 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

Více jak tři čtvrtiny subjektů tvoří fyzické osoby

K 31. 12. 2020 bylo v Plzeňském kraji zapsáno v registru ekonomických subjektů 115 174 **fyzických osob** a 32 497 **právnických osob**, z celkového počtu ekonomických subjektů v registru tvořily fyzické osoby 78,0 % a právnické osoby 22,0 %. V porovnání s loňským rokem se počet fyzických osob zvýšil o 1 047 subjektů a počet právnických osob vzrostl o 242 subjektů. Podíl fyzických osob činil 5,4 % z celkového počtu fyzických osob ČR. Právnické osoby se na

celkovém počtu právnických osob ČR podílely 4,1 %. Nejčteněji zastoupenou právní formou byli živnostníci (fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona). K 31. 12. 2020 bylo v registru ekonomických subjektů 103 679 živnostníků, tj. 70,2 % z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji. Meziročně se počet živnostníků zvýšil o 0,9 %.

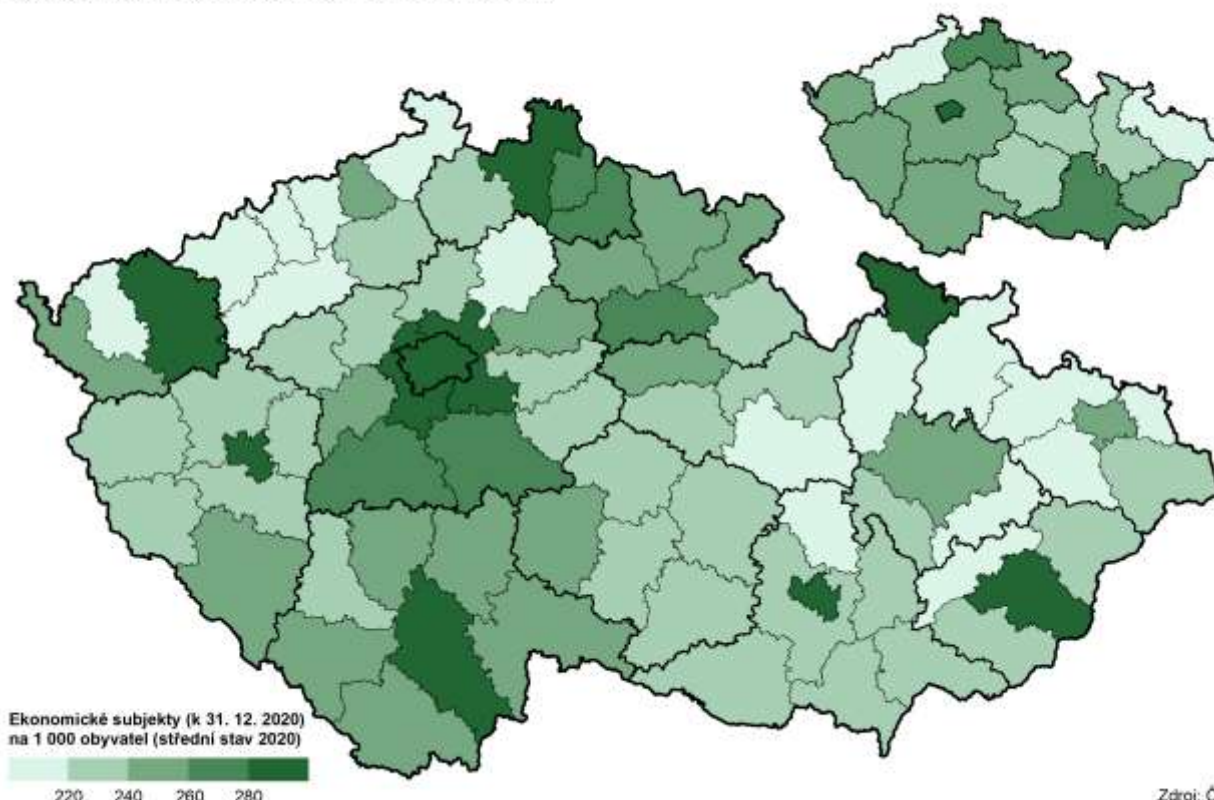
Nejvíce se zvyšoval počet ekonomických subjektů bez zaměstnanců

Ekonomické subjekty, kde nebyla uvedena **velikostní kategorie počtu zaměstnanců**, se podílely na celkovém počtu ekonomických subjektů 59,7 %. Druhou nejčteněji zastoupenou skupinu tvořily subjekty bez zaměstnanců (31,8 %). Další skupinu představovaly malé podniky od 1 do 5 zaměstnanců, které tvořily 5,9 % z celkového počtu ekonomických subjektů. **Nejvyšší meziroční přírůstek** byl zaznamenán ve skupině ekonomických subjektů bez zaměstnanců. Meziročně se počet subjektů v této skupině zvýšil o 1 231, tj. zvýšení o 2,7 %. Skupina ekonomických subjektů bez uvedení velikosti se zvýšila o 323, tj. meziroční zvýšení o 0,4 %.

Počty subjektů s uvedeným počtem zaměstnanců poklesly

Ekonomické subjekty s uvedeným počtem zaměstnanců zaznamenaly meziroční pokles, jedinou výjimku tvořily subjekty v kategorii od 20–24 zaměstnanců. Počet subjektů v této kategorii se zvýšil o 10 subjektů. Meziroční pokles se nevyhnul ani větším firmám. Počet ekonomických subjektů, který zaměstnával 1 000 a více osob, se snížil o 2 subjekty.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech a krajích v roce 2020
(ekonomické subjekty se sídlem na daném území)

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce subjektů vzniklo v regionu v roce 2009 a nejvíce jich zaniklo v roce 2013

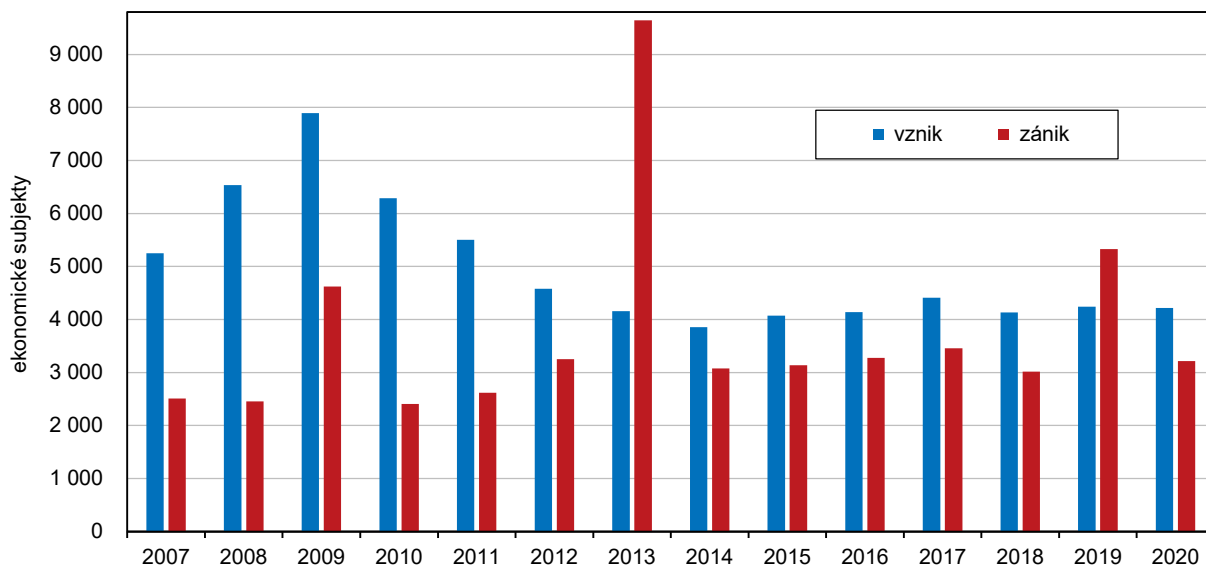
V registru ekonomických subjektů bylo k 31. 12. 2020 v Plzeňském kraji zaznamenáno 4 219 vzniklých subjektů a 3 216 zaniklých subjektů. Z celkového počtu ekonomických subjektů (147 671) tvořily vzniklé subjekty 2,9 % a zaniklé subjekty 2,2 %. Na celkovém počtu vzniklých subjektů v ČR (94 490) se podílely vzniklé subjekty v Plzeňském kraji 4,5 %. Z celkového počtu zaniklých subjektů v ČR

(61 601) tvořily zaniklé subjekty Plzeňského kraje 5,2 %. V časové řadě 2007–2020 vzniklo v Plzeňském kraji nejvíce (5,6 %) subjektů v roce 2009 a nejvíce (6,8 %) subjektů zde zaniklo v roce 2013. Právě v roce 2013 výrazně převažoval zánik ekonomických subjektů nad jejich vznikem, příčinou těchto vysokých počtů zániků byly zejména přeregistrace a aktualizace údajů ve fyzických osobách podnikatelů a v zahraničních osobách.

Graf 3.7 Vznik a zánik ekonomických subjektů v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Zemědělství

V roce 2019 došlo k meziročnímu zvýšení hrubé zemědělské produkce

Hrubá zemědělská produkce (dále jen HZP) vyjádřená v běžných cenách souhrnným zemědělským účtem dosáhla v roce 2019²³ hodnoty 11,5 mld. Kč, meziročně došlo ke zvýšení o 5,4 %. Od roku 2009 lze zaznamenat rostoucí tendenci a za desetileté období došlo ke zvýšení o 38,5 %. Pro srovnání, na celorepublikové úrovni došlo ve sledovaném období ke zvýšení HZP o 37,5 %. Jiný pohled, oproštěný od cenových vlivů, nabízí HZP vyjádřená ve stálých cenách. V Plzeňském kraji HZP (ve stálých cenách) v roce 2019 meziročně vzrostla o 2,7 % a obdobný byl i celorepublikový trend, kdy na republikové úrovni došlo k meziročnímu nárůstu HZP o 1,5 %. V porovnání s předchozími lety zůstala produkce na přibližně stejné úrovni.

Na celkové zemědělské produkci ČR se Plzeňský kraj podílel 8,2 %

Na celkové zemědělské produkci ČR (v běžných cenách) se Plzeňský kraj ve sledovaném období podílel 8,2 %, což představuje nepatrný meziroční nárůst o 0,1 procentního bodu. Podíl **rostlinné produkce** na HZP v peněžním vyjádření v roce 2019 představoval 48,9 % (5,6 mld. Kč), živočišné produkce 41,1 % (4,7 mld. Kč). Významnými komoditami s největším podílem na rostlinné produkci byly obiloviny s 42,1 %, následované s 29,9 % pěstovinami. Technické plodiny, jako jsou řepka, slunečnice či sójové boby, se podílejí na rostlinné produkci 18,7 %. Zelenina (mimo brambor) a zahradnické produkty se na rostlinné produkci podílí pouze 3,9 %, ovoce jen 0,4 % a brambory 3,5 %. Hlavním reprezentantem zastupujícím **živočišnou produkci** je mléko s podílem 55,6 %, následované chovem zvířat s podílem 37,4 %. Intenzita zemědělské produkce vyjádřená HZP/ha

²³ Údaje roku 2019 zatím nejsou k dispozici, data za rok 2018 jsou semidefinitivní

dosahuje v Plzeňském kraji hodnoty v běžných cenách 36 091 Kč a meziročně hodnota tohoto ukazatele stoupla o 4,9 %.

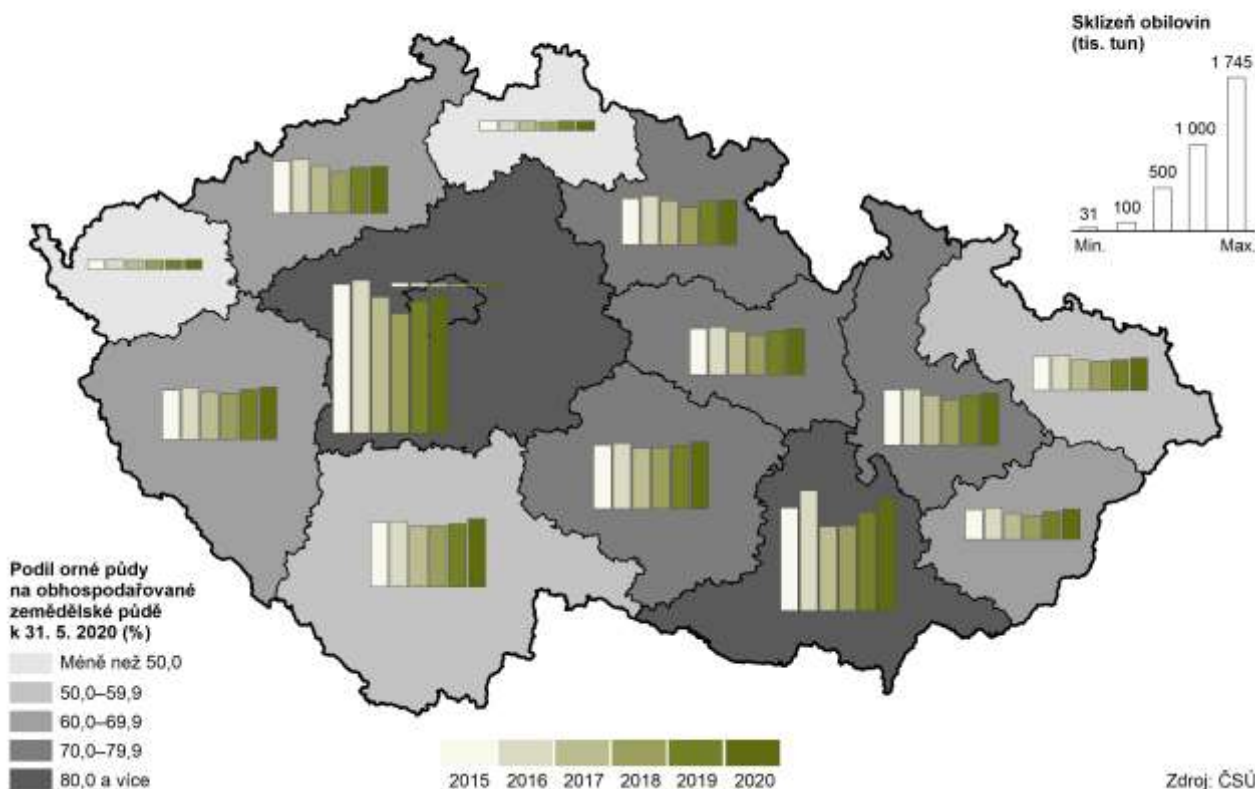
Výměra zemědělské půdy dlouhodobě klesá

K 31. 12. 2020 byla registrována **výměra zemědělské půdy** o rozloze 376 919 ha a byl zaznamenán mírný pokles oproti roku 2019. Podíl zemědělské půdy na celkové výměře půdy Plzeňského kraje činil 49,3 %. Z údajů meziročních změn za posledních deset let je patrný dlouhodobý mírný pokles výměry zemědělské půdy. V roce 2010 činil podíl zemědělské půdy na celkové výměře kraje 50,3 %. V roce 2020 z výměry zemědělské půdy připadlo na ornou půdu 66,3 %. Z dlouhodobého pohledu ve srovnání s rokem 2010 ubylo orné půdy o 3,5 %.

Meziročně vzrostly jen osevní plochy ovsa, luskovin a pícnin

Osevní plocha celkem zaznamenala jen velmi mírný meziroční nárůst o 0,2 %. Z dlouhodobého pohledu klesají osevní plochy **obilovin**, kde za posledních deset let došlo k poklesu o 8,2 %. V roce 2020 došlo k meziročnímu mírnému snížení osevní plochy obilovin o 1,8 % na 102,03 tis. ha. Zároveň došlo ke snížení osevní plochy **ječmene** o 3,3 % či **olejnin** o 3,5 %. Osevní plochy **řepky** se meziročně snížily o 4,1 %, což je změna oproti předchozím rokům, kdy spíše rostly. Dlouhodobý růst osevních ploch **pícnin** se zastavil v roce 2017, kdy došlo meziročně k poklesu o 6,4 %, tento pokles pokračoval i v roce 2018 (pokles o 1,7 % na 47 525 ha osetých pícnin). V roce 2019 je naopak zaznamenán nárůst o 7,8 % v porovnání s rokem 2018 a v roce 2020 došlo opět k nárůstu, a to o 6,8 %. V Plzeňském kraji od roku 2016 osevní plochy **brambor** stoupají. Po proměnlivém vývoji se výměra půdy pro pěstování brambor dostala na hodnotu 1 142 ha, což je srovnatelné s rokem 2019. Tento proměnlivý charakter lze spatřovat i na celostátní úrovni, kdy v období 2017/2018 došlo k meziročnímu poklesu osevních ploch brambor o 2,3 %, ale v období 2018/2019 došlo k nepatrnému meziročnímu nárůstu o 5 ha a podobné to bylo i v období let 2019/2020 (nárůst o 4,3 %).

Skřízeň obilovin v krajích v letech 2015 až 2020

Meziročně klesla sklizeň ječmene a žita, naopak sklizeň pšenice a ovsa vzrostla

V roce 2020 bylo z celkové **výměry sklizňové plochy** 102,29 tis. ha v Plzeňském kraji sklizeno 599,56 tis. tun obilovin, což znamená nárůst o 4,2 %, avšak mírně snížení osevní plocha. Produkce **pšenice** se v Plzeňském kraji zvýšila o 4,4 %, k mírnému zvýšení došlo i na celorepublikové úrovni, a to o 1,9 %. **Ječmen** zaznamenal v roce 2019 výrazný nárůst o 11,2 %, zatímco v roce 2020 jeho produkce meziročně opět mírně klesla (o 2,3 %). Naopak významně vzrostla produkce **ovsa** (i na celostátní úrovni), a to o 43,8 %. Sklizeň **žita** po výrazném vzrůstu v roce 2019 (o 67,0 %) zase klesla (o 16,5 %). Ke zvýšení došlo opět u sklizně **luskovin**, a to o 9,9 %. Stejnou tendenci lze zaznamenat u produkce **brambor**. V roce 2019 vzrostla produkce o 6,3 %, v roce 2020 vzrostla o 12,5 %. U **řepky** se produkce sice v roce 2019 snížila o 18,1 % (97 209 t), ale v roce 2020 zase vzrostla o 7,7 %. Za desetileté období byla nejnižší úroda řepky v roce 2017, a to 90 193 t.

Výnos obilovin byl od roku 2010 druhý nejvyšší

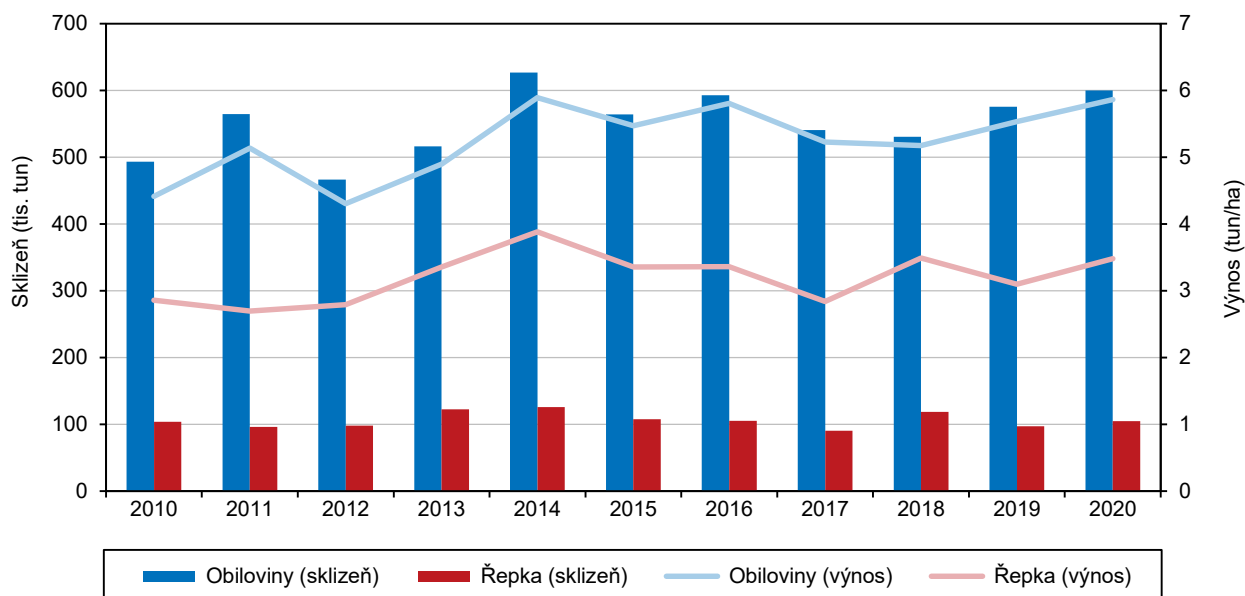
Výnos obilovin v roce 2020 činil 5,86 t/ha a meziročně vzrostl o 6,0 %, přičemž samotná tato hodnota je z dlouhodobého hlediska druhá nejvyšší od roku 2010. Vůči celorepublikovému průměru byl výnos v Plzeňském kraji o 0,18 t/ha nižší. V mezikrajském srovnání výnosů obilovin dosáhl Plzeňský kraj na deváté místo. Nejvyšší výnosy vykázal Jihomoravský, nejnižší pak Karlovarský kraj.

Výnosy pšenice v kraji stouply

Výnosy **pšenice** stouply o 6,8 % na 6,23 t/ha a v mezikrajském srovnání se jednalo o čtvrté nejvyšší výnosy těsně za Jihočeským krajem. Celorepublikový průměr výnosů pšenice meziročně také vzrostl, a to o 7,1 % na 6,14 t/ha. V roce 2020 nebyl zaznamenán pokles výnosů pšenice u žádného z krajů. U ostatních obilovin došlo v Plzeňském kraji k nárůstu výnosnosti. Výnosy ječmene vzrostly jen o 1,0 % na 5,75 t/ha, výnosy žita o 9,9 % na 5,58 t/ha a u ovsa vzrostly o 26,3 % na 3,99 t/ha.

Graf 3.7 Sklizeň a hektarové výnosy obilovin a řepky v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Výnosnost řepky meziročně klesla o 11,3 %

Brambory zaznamenaly nárůst výnosů o 12,6 %, což znamená 31,49 t/ha. Jedná se o druhou nejvyšší výnosnost hned po Jihočeském kraji. Hektarový výnos brambor v Plzeňském kraji byl v roce 2020 vyšší než průměr na národní úrovni o 2,33 t/ha. U **luskovin** bylo dosaženo výnosu 2,34 t/ha, což činí nárůst o 5,2 %. Výnosnost **řepky** vzrostla meziročně o 12,3 % na hodnotu 3,48 t/ha, což znamená čtvrtou

nejvyšší výnosnost v mezikrajském srovnání (první byl opět Jihočeský kraj). V roce 2019 byla naopak tendence opačná, v Plzeňském kraji byl zaznamenán meziroční pokles o 11,3 %. V roce 2018 byly evidovány nadprůměrné výnosy řepky ve všech krajích ČR, v roce 2020 pak byly mírně překročeny jen ve třech krajích (Jihočeském, Karlovarském a na Vysočině).

V chovu prasat nastal obrat ke snížení produkce

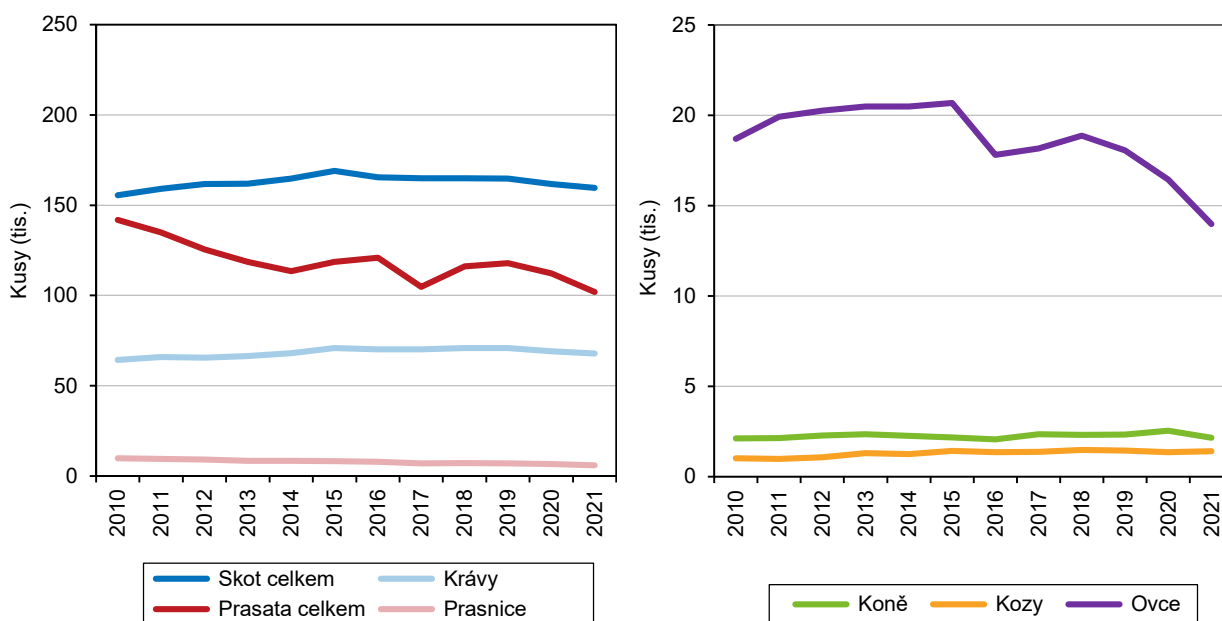
Dle **soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. 2021** se stavy **skotu** meziročně snížily o 1,3 %, tj. na 159 536 ks. Na celorepublikové úrovni došlo jen k mírnému navýšení (o 0,2 %) na celkový počet 1406 430 ks. Počet **krav** v kraji se rovněž snížil, a to o 1,8 %. U stavu **prasat** došlo meziročně k poklesu o 9,2 % na počet 101 864 ks. V chovu prasat v Plzeňském kraji byl mezi lety 2017–2019 sledován pokles, v roce 2020 a 2021 pak nárůst. V ČR má tento ukazatel proměnlivý charakter, k 1. 4. 2021 zde bylo evidováno 1 518 402 kusů prasat (meziroční nárůst o 1,3 %). Pro zajímavost lze uvést, že nejvyšší počet prasat byl v České republice chován v roce 1981, a to 5 105 489 ks. Obdobná situace byla sledována u **prasnic**, kdy stavy v Plzeňském kraji klesly o 10,8 % a na celorepublikové úrovni vzrostly o 3,2 %.

Stavy slepic, ovcí i koní meziročně klesly, vzrostl počet koz a drůbeže celkem

Počet kusů **drůbeže** v kraji meziročně výrazně stoupl o 12,6 %, což znamená navýšení o 356 292 kusů na konečných 3 193 078 kusů. Stav drůbeže se tím dostaly na své maximum ve sledovaném období od roku 1986. **Slepic** v kraji paradoxně mírně ubylo (o 4,2 %) a jejich stav činil 1 169 667 ks; stejný trend se projevil na celorepublikové úrovni, kde byl zaznamenán pokles počtu slepic o 4,2 %. Stavy **ovcí** se v kraji snížily o 15,1 % na 13 973 ks a **koz** bylo více o 4,4 % (1 410 ks). Z dlouhodobějšího pohledu nejvyšší stav koz, od sledovaného roku 1996, byl zaznamenán v roce 2018, a to 1 479 ks. Počet **koní** klesl o 15,0 % na 2 155 ks. Snížení počtu koní je evidován i na celorepublikové úrovni, a to o 12,8 % na celkový počet 33 213 ks.

Graf 3.8 Hospodářská zvířata v Plzeňském kraji (stav k 1. 4.)

Zdroj: ČSÚ

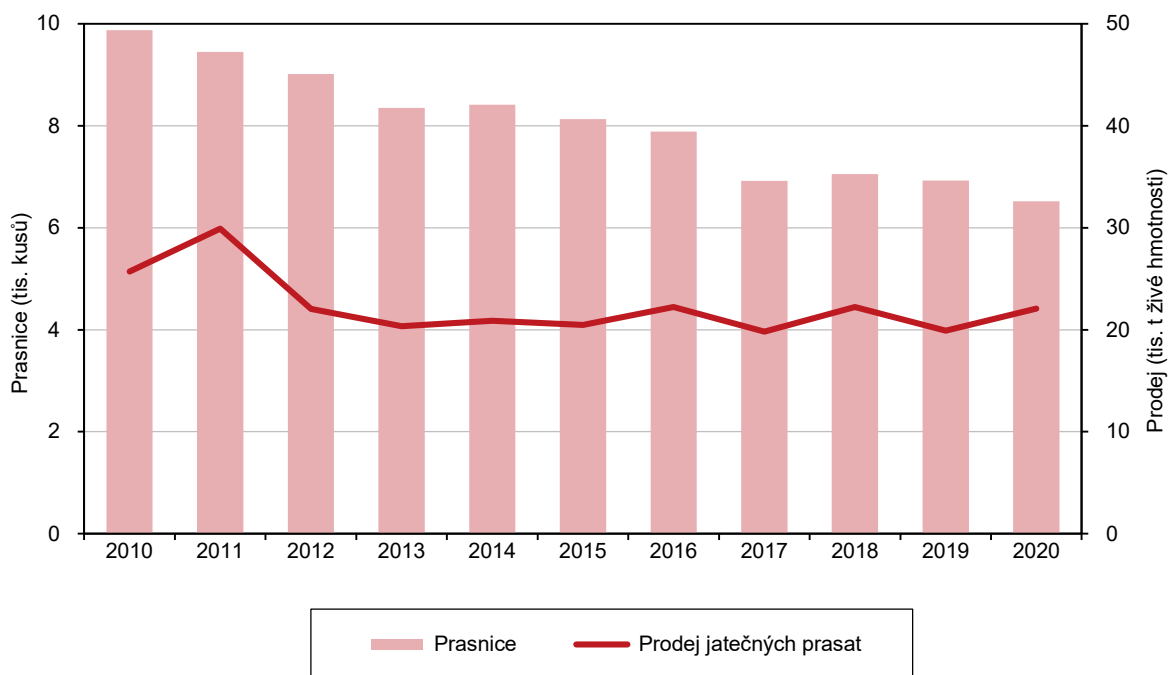

Intenzita chovu skotu i prasat se meziročně snížila

Intenzita chovu skotu²⁴ se v Plzeňském kraji meziročně snížila na 50,6 ks na 100 ha. Plzeňský kraj má třetí nejvyšší hodnotu v rámci ČR za kraji Jihočeským a Vysočina. Ukazatel **intenzity chovu prasat**²⁵ se meziročně snížil o 2,9 procentního bodu. V roce 2020 ukazatel dosáhl hodnoty 56,8 ks na 100 ha a mezi kraji se zařadil na šesté místo.

Graf 3.9 Stav prasnic a produkce jatečných prasat v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Snáška vajec v Plzeňském kraji jen mírně vzrostla

V roce 2020 průměrná **snáška vajec** na jednu slepici vykazovala hodnotu 319,1 ks a meziročně vzrostla o 0,1 procentního bodu. Z historického hlediska snáška vajec v Plzeňském kraji dosáhla svého maxima v roce 2017, kdy jedna slepice snesla 326,5 vajec, což zajistilo Plzeňskému kraji prvenství v mezikrajském porovnání. V roce 2018, 2019 i 2020 zaujal první místo kraj Karlovarský, který za poslední období vykázal 326,9 vejce na 1 slepici. Celková snáška vajec v Plzeňském kraji klesla o 12,3 % na 190 992 vajec (v roce 2019 to bylo 217 742 ks). Region je tak v celorepublikovém srovnání na třetím místě v absolutním počtu produkce vajec.

Zvyšování produkce mléka i průměrné dojivosti je dlouhodobý trend

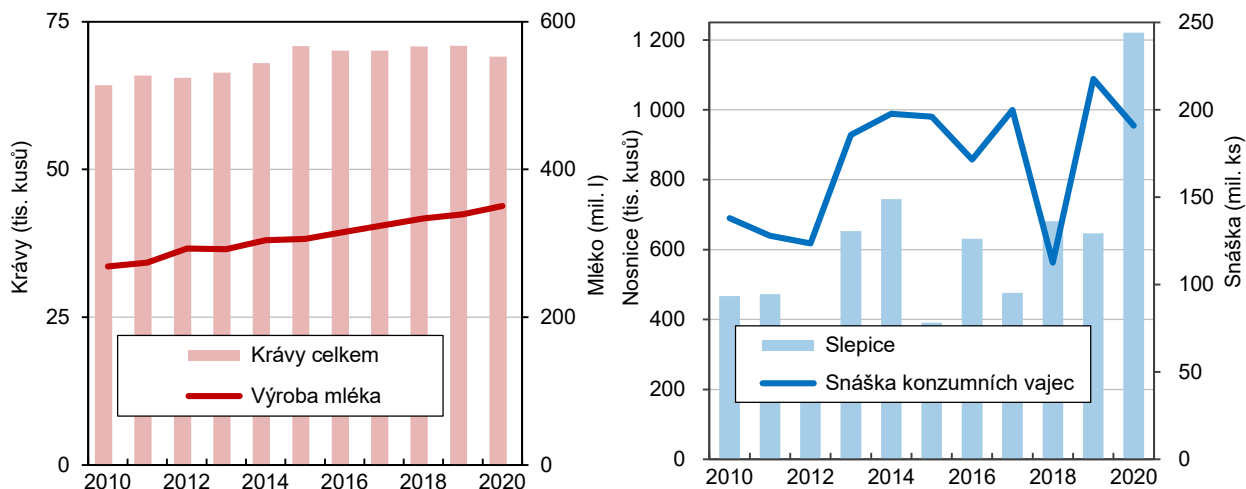
V Plzeňském kraji se meziročně zvýšila **produkce mléka** o 3,4 % na 350 541 litrů. Jednalo se tak o čtvrtou nejvyšší produkci mléka v České republice. Nejvyšší produkce mléka je tradičně v kraji Vysočina, kde dosáhla produkce mléka výše 592 195 l. Průměrná dojivost krávy se v Plzeňském kraji zvýšila o 6,1 % na 8 979,3 l. Lze tak hovořit o dlouhodobém rostoucím trendu, kdy průměrná roční dojivost krávy v roce 2020 vzrostla o 33,4 % oproti roku 2010. Nejvyšší dojivost 9 550,9 l byla v roce 2020 dosažena v Moravskoslezském kraji.

²⁴ Podíl stavu skotu (k 1. 4. 2020) na 100 ha obhospodařované zemědělské půdy (k 31. 5. 2020)

²⁵ Podíl stavu prasat (k 1. 4. 2020) na 100 ha obhospodařované orné půdy (k 31. 5. 2020)

Graf 3.10 Stav krav a výroba mléka, stav slepic a produkce vajec v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Lesnictví

Plochy lesních pozemků dlouhodobě mírně rostou

V roce 2020 **lesní pozemky** v Plzeňském kraji zaujímaly rozlohu 308,9 tis. ha, tj. 40,4 % z celkové výměry půdy v kraji. Významný podíl na ploše lesních pozemků v kraji mají okresy Klatovy (Šumava), Tachov (Český les), Rokycany (Křivoklátská a Brdská vrchovina). Z dlouhodobého pohledu má výměra lesních ploch mírně rostoucí trend, poslední meziroční nárůst činil 186 ha. Na celkové výměře lesů v ČR se Plzeňský kraj podílel 11,5 %. Zalesněno bylo 2 829 ha, tj. o 644 ha více než v předchozím roce. Přirozenou obnovou prošlo 310 ha lesa, což je o 40 ha méně než v roce předešlém. Při zalesňování převažovaly jehličnaté dřeviny v rozsahu 1 789 ha, zbytek tvořily listnaté dřeviny. Dále byly v roce 2020 v Plzeňském kraji provedeny prořezávky (výchovní zásah u mladých porostů, např. odstranění přílišné hustoty porostů) na 3 344 ha a probírky (výchovní zásah u dospělých porostů) na 2 368 ha.

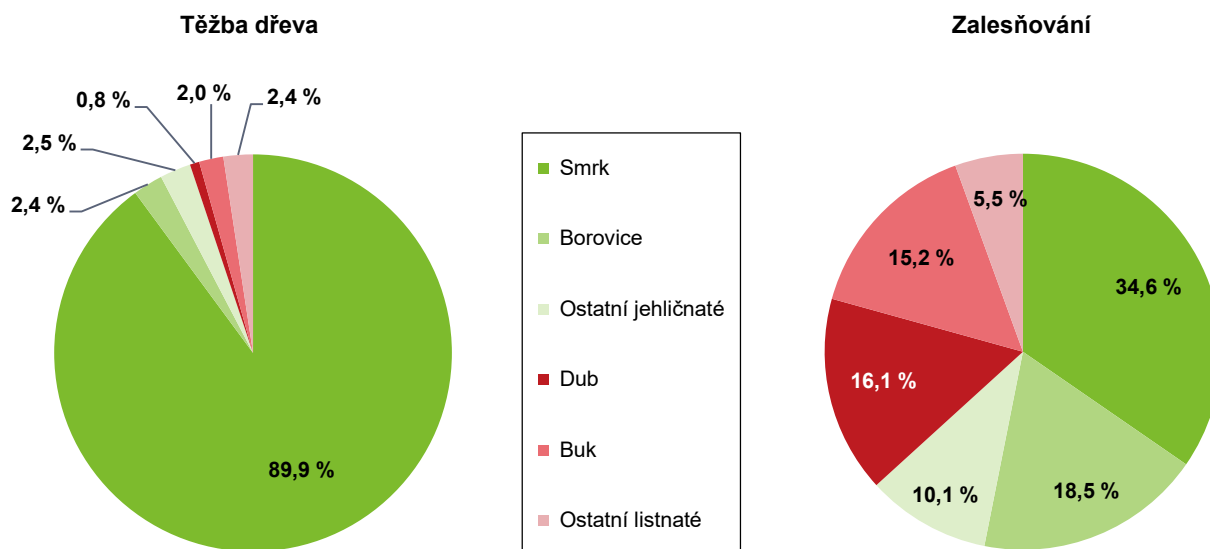
Škody zapříčiněné suchem a hmyzem způsobují vyšší podíl nahodilé těžby dřeva

Těžba dřeva dosáhla v Plzeňském kraji výše celkem 3,02 mil. m³, z toho 99,0 % představovalo dřevo jehličnaté a zbytek dřevo listnaté. Plzeňský kraj se podílel na celkové těžbě dřeva v ČR 8,4 %, což představovalo pátou nejvyšší těžbu v mezikrajském porovnání. Těžba nahodilá se na celkové těžbě dřeva v Plzeňském kraji podílela 95,7 %, což činí objem 2 890 106 m³. Jedná se o jednu z forem těžby, která je prováděna za účelem zpracování stromů poškozených v důsledku škodlivých vlivů (vítr, námraza, škodlivý hmyz apod.). Z celkového objemu nahodilé těžby se jednalo o 80,2 % těžby hmyzové, zbytek těžby živelní. Během posledních let se negativně promítá na stavu lesů sucho a činnost škůdců a působení těchto faktorů škodí zejména smrkovým porostům. Z uvedených důvodu přibývá i nahodilé těžby.

Graf 3.11 Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin v Plzeňském kraji v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Průmysl

Průměrný evidenční počet zaměstnanců se oproti roku 2019 snížil o 4,3 %

V Plzeňském kraji se v roce 2020 oproti předcházejícímu období snížil počet velkých **průmyslových podniků**²⁶ o 5 subjektů. **Průměrný evidenční počet zaměstnanců** (fyzické osoby) se snížil z 59 524 v roce 2019 na 56 961 zaměstnanců v roce 2020, tj. pokles o 4,3 %. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na šestém místě. Tito zaměstnanci se podíleli na celkovém průměrném evidenčním počtu zaměstnanců v ČR 6,9 %. V roce 2020 v porovnání s rokem 2015 klesl průměrný evidenční počet zaměstnanců o 2 720, tj. snížení o 4,6 %.

Plzeňský kraj dosahuje čtvrté nejvyšší průměrné měsíční hrubé mzdy v průmyslu

V roce 2020 dosáhla **průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu** v Plzeňském kraji 37 130 Kč a v porovnání s rokem 2019 se zvýšila o 571 Kč. V mezikrajském srovnání se jednalo o čtvrtou nejvyšší průměrnou hrubou měsíční hrubou mzdu, která byla jen o 117 Kč nižší než průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v ČR (37 247 Kč). Vyšší průměrné měsíční hrubé mzdy v ČR významně ovlivňovaly dosažené mzdy ve Středočeském kraji (45 886 Kč) a v Hl. městě Praze (44 224 Kč). Oproti roku 2015 se zvýšila průměrná hrubá měsíční mzda v Plzeňském kraji o 8 078 Kč, tj. nárůst o 27,8 %.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy oproti roku 2019 klesly o 12,2 %

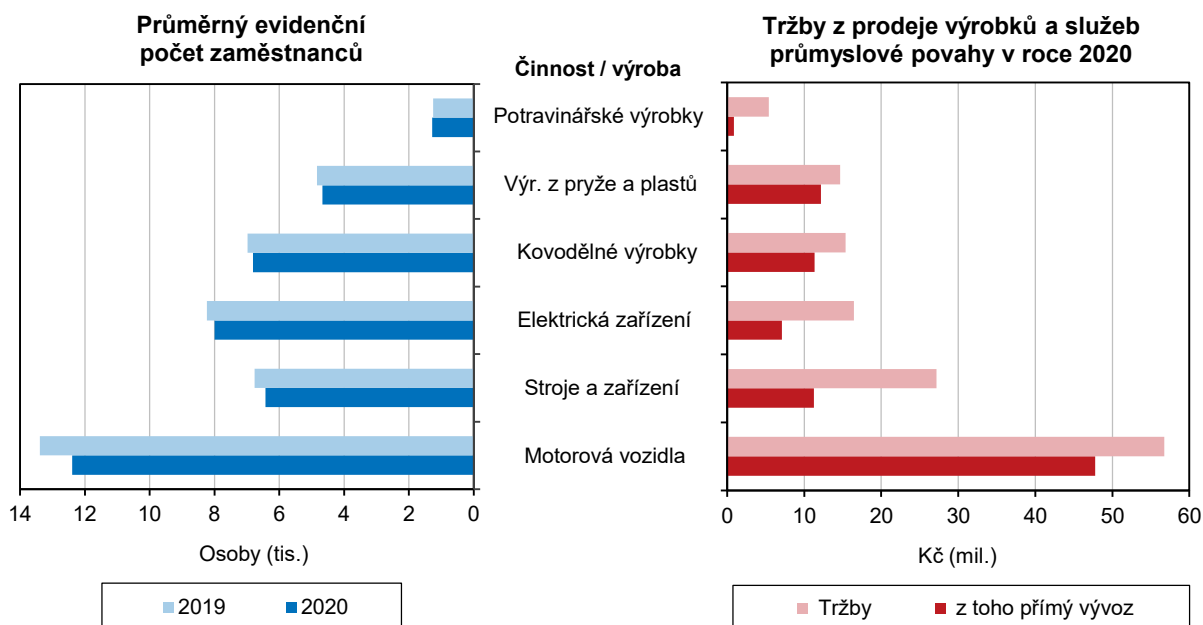
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy²⁷ dosáhly v roce 2020 v běžných cenách hodnoty 201 623 mil. Kč, v porovnání s rokem 2019 klesly o 12,2 %. Meziroční pokles v tržbách byl zaznamenán ve všech krajích s výjimkou krajů Královéhradeckého a Pardubického. Královéhradecký kraj dosáhl nejvyššího meziročního růstu tržeb, a to o 14,4 %, naopak nejvyšší meziroční pokles tržeb o 15,2 % měl Ústecký kraj. Plzeňský kraj se podílel 5,7 % na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v ČR. V časové řadě 2015–2020 byl v důsledku pandemické situace COVID–19 zaznamenán nejvyšší pokles tržeb v roce 2020, naopak nejvíce rostly tržby v roce 2018.

²⁶ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

²⁷ Bez DPH

Graf 3.12 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Plzeňském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Plzeňském kraji)

Zdroj: ČSÚ

Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách celkem byl v Plzeňském kraji nejvyšší v roce 2016

Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2020 v Plzeňském kraji 62,6 %, meziročně se tento podíl snížil o 1,4 procentního bodu. V mezikrajském porovnání se Plzeňský kraj v tomto ukazateli umístil na sedmém místě. Podíl tržeb z přímého vývozu v Plzeňském kraji překročil podíl tržeb v ČR o 1,5 procentního bodu. Nejvyššího podílu tržeb z přímého vývozu dosáhl Středočeský kraj (74,3 %), naopak nejnižšího Hl. město Praha (35,6 %). V rozmezí let 2015–2020 byl podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách celkem nejvyšší v roce 2016, kdy dosáhl 67,7 %, v porovnání s rokem 2020 byl vyšší o 5,1 procentního bodu.

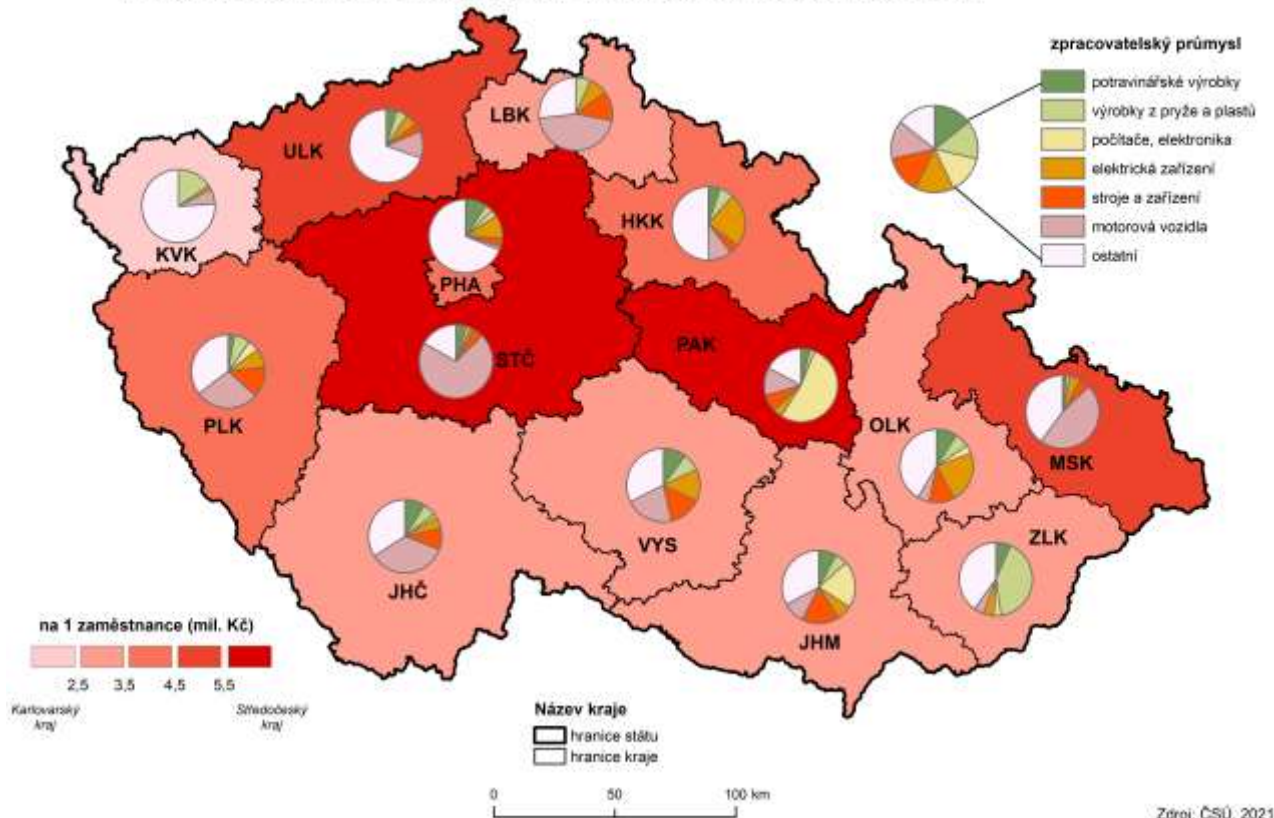
Produktivita práce byla v rámci ostatních krajů sedmá

Produktivita práce²⁸ se v Plzeňském kraji snížila z 3 857 tis. Kč v roce 2019 na 3 540 tis. Kč v roce 2020, tj. pokles o 8,2 %. Oproti průměru ČR byla produktivita práce v Plzeňském kraji nižší o 771 tis. Kč na 1 zaměstnance. V porovnání s ostatními kraji se Plzeňský kraj umístil v tomto ukazateli na sedmém místě. Nejvyšší produktivita práce byla dosažena ve Středočeském kraji (7 013 tis. Kč), naopak nejnižší měl Karlovarský kraj (2 346 tis. Kč). Produktivita práce v Plzeňském kraji byla v porovnání s rokem 2019 nižší o 317 tis. Kč. Jen ve třech krajích (Královéhradeckém, Pardubickém a Hl. městě Praze) se produktivita práce meziročně zvýšila. Nejvyšší meziroční zvýšení produktivity práce zaznamenal Královéhradecký kraj (o 252 tis. Kč). Na dosažené produktivitě práce v ČR (4 311 tis. Kč) se významně podílely kraje Středočeský (7 013 tis. Kč), Pardubický kraj (5 760 tis. Kč) a Ústecký (5 003 tis. Kč). V časové řadě 2015–2020 se v Plzeňském kraji produktivita práce v roce 2016 nepatrně snížila, ale v rozmezí let 2017–2019 se začala zvyšovat. Nejvyšší meziroční zvýšení produktivity bylo dosaženo mezi lety 2017 a 2018, kdy se produktivita práce na 1 zaměstnance zvýšila o 241 tis. Kč. Produktivita práce se v roce 2020 v důsledku pandemie COVID–19 významně snížila. Plzeňský kraj byl v tomto ukazateli v porovnání s ostatními kraji v letech 2017 a 2020 sedmý, v ostatních letech časové řady byl šestý.

²⁸ Podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance (běžné ceny)

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v roce 2020

Tržby z prodeje výrobků a služeb ve zpracovatelském průmyslu představovaly 97,6 % z tržeb celkem

Objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve zpracovatelském průmyslu dosáhl v roce 2020 výše 196 883 mil. Kč, což v porovnání s rokem 2019 představovalo pokles o 12,5 %. Tržby ve zpracovatelském průmyslu představovaly 97,6 % z celkových tržeb v průmyslu. Na výši tržeb se ve zpracovatelském průmyslu (po vyloučení individuálních údajů) podílela především odvětví výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (28,8 %), výroby strojů a zařízení j. n. (13,8 %) a výroby nápojů (9,7 %).

Meziročně vzrostly nejvíce tržby v odvětví výroby ostatních nekovových minerálních výrobků

Po vyloučení individuálních údajů se meziročně zvýšily tržby jen ve dvou odvětvích, v odvětví výroby ostatních nekovových minerálních výrobků o 5,9 % a v odvětví zpracování dřeva, výroby dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku o 5,2 %. V ostatních odvětvích byl především v důsledku pandemie COVID-19 zaznamenán pokles. Nejvíce poklesly tržby v odvětví výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení o 31,5 % a v odvětví výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů o 19,5 %. I když odvětví výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů stále tvořilo nejvyšší podíl tržeb ve zpracovatelském průmyslu, meziroční pokles byl v absolutní míře v tomto odvětví nejvyšší a dosáhl 13 755 mil. Kč.

Nejvyšší produktivity práce dosahovalo odvětví výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení

Nejvyšší produktivitu práce v roce 2020 v Plzeňském kraji dosahovala (po vyloučení individuálních údajů) odvětví výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (7 502 tis. Kč) a výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (4 580 tis. Kč). Vyšší produktivita práce byla v těchto odvětvích dosažena velkým snížením zaměstnanců.

Nejvyšší podíl tržeb z přímého vývozu byl v odvětví výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení

Podíl tržeb z přímého vývozu na celkových tržbách činil v roce 2020 v oblasti **zpracovatelského průmyslu** 63,5 %. Po vyloučení individuálních údajů byl dosažen nejvyšší podíl tržeb z přímého vývozu na celkových tržbách v odvětvích výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (98,5 %), ostatním zpracovatelském průmyslu (91,1 %) a zpracování dřeva, výroby dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku (85,1 %). Naopak nejnižší podíl tržeb z přímého vývozu byl zaznamenán v odvětví výroby nápojů (9,4 %).

Nejvyšší průměrná měsíční mzda byla v odvětví výroby nápojů

Průměrná měsíční mzda ve zpracovatelském průmyslu v Plzeňském kraji činila 37 045 Kč, v porovnání s rokem 2019 vzrostla o 1,6 %. Po vyloučení individuálních údajů byl nejvyšší meziroční nárůst průměrných měsíčních mezd zaznamenán v odvětvích výroby potravinářských výrobků (6,3 %) a výroby nápojů (4,4 %). Průměrné měsíční mzdy se meziročně snížily ve dvou odvětvích zpracovatelského průmyslu, a to v odvětví ostatního zpracovatelského průmyslu o 4,5 % a ve výrobě motorových vozidel (kromě motocyklů) přívěsů a návěsů o 1,4 %. Nejvyšší průměrná měsíční mzda (54 951 Kč) byla dosažena v odvětví výroby nápojů. Nejnižší průměrnou měsíční mzdu (29 266 Kč) pobírali zaměstnanci v odvětví ostatního zpracovatelského průmyslu.

Energetika

Nejvyšší instalovaný výkon měly v kraji parní a fotovoltaické elektrárny

V roce 2020 činil instalovaný výkon elektrizační soustavy v regionu 569,8 MW a jeho podíl na ČR představoval 2,7 %. Nejvyšší instalovaný výkon měly elektrárny parní (262,1 MW) a fotovoltaické (210,4 MW).

Celková výroba elektrické energie v Plzeňském kraji tvořila 1,7 % z celkové elektrické energie v ČR

V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 vyrobeno 1 348,0 GWh elektřiny brutto²⁹. Meziročně se zvýšila **výroba elektřiny** brutto o 5,3 %. Výroba elektřiny brutto se v Plzeňském kraji zvýšila ve všech typech elektráren kromě fotovoltaických. Nejvyšší meziroční nárůst (45,9 GWh) byl zaznamenán v parních elektrárnách, tj. zvýšení o 6,2 %. Výroba elektřiny brutto v Plzeňském kraji tvořila 1,7 % z celkové výroby elektřiny brutto v ČR a v mezikrajském srovnání se Plzeňský kraj zařadil na desáté místo. Na výrobě brutto elektřiny v ČR se nejvíce podílel Ústecký kraj (28,2 %). V období let 2015–2020 bylo v Plzeňském kraji vyrobeno nejvíce elektrické energie v roce 2015, kdy výroba elektrické energie celkem činila 1 476,4 GWh, naopak nejnižší výroba elektrické energie (1 280,1 GWh) byla zaznamenána v roce 2019. V roce 2020 byla výroba elektřiny v porovnání s rokem 2015 nižší o 8,7 %.

Na výrobě elektřiny se v Plzeňském kraji nejvíce podílely parní elektrárny

K největším výrobcům elektřiny brutto patřily v Plzeňském kraji **parní elektrárny**. V roce 2020 bylo vyrobeno 786,5 GWh elektrické energie v parních elektrárnách, tj. 58,3 % z celkově vyrobené elektřiny brutto v kraji. Další v pořadí podle výše vyrobené elektrické energie byly elektrárny plynové a spalovací (19,0 %) a fotovoltaické (16,6 %).

Meziročně se výroba elektrické energie v parních elektrárnách zvýšila o 6,2 %

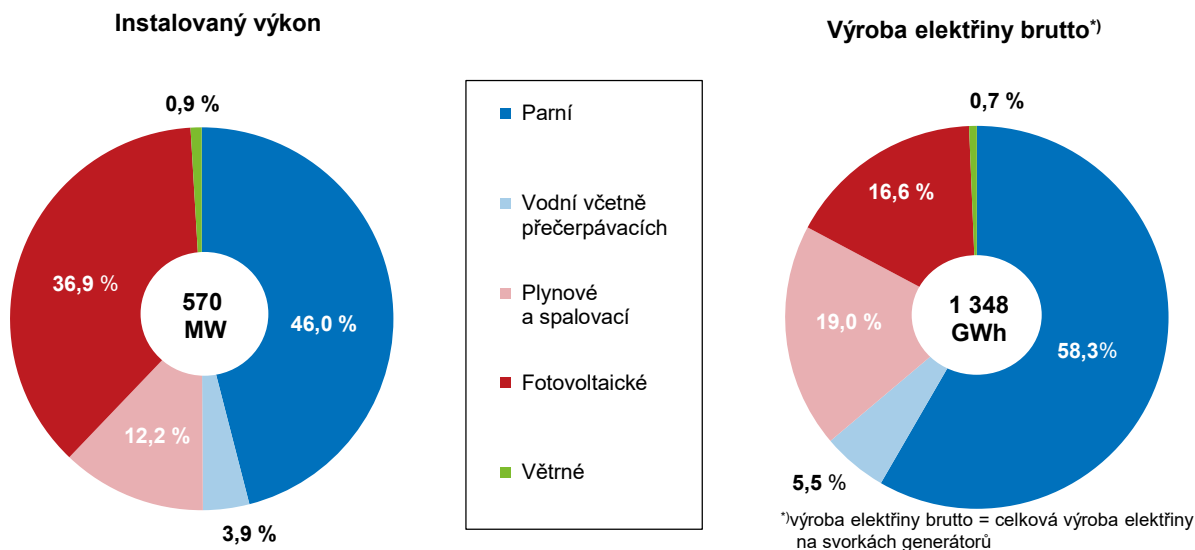
Elektrická energie vyrobená **parními elektrárnami** v Plzeňském kraji tvořila 2,2 % z celkové energie vyrobené parními elektrárnami v ČR. Meziroční zvýšení výroby v Plzeňském kraji dosáhlo 6,2 %. V rozmezí let 2015–2020 byla zaznamenána nejvyšší hodnota elektrické energie v roce 2015, a to 950,7 GWh. Oproti roku 2015 se snížila výroba elektrické energie v parních elektrárnách v roce 2020 o 17,3 %. Mezi největší výrobce elektrické energie v parních elektrárnách v ČR patřily kraje Ústecký (52,9 %), Středočeský (15,6 %) a Pardubický (10,5 %).

²⁹ Celková výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů

Graf 3.13 Instalovaný výkon a výroba elektřiny podle technologie elektráren v Plzeňském kraji v roce 2020

Pramen: Energetický regulační úřad

V časové řadě 2015–2020 byla výroba elektrické energie v plynových a spalovacích elektrárnách nejvyšší v roce 2020

V plynových a spalovacích elektrárnách bylo v roce 2020 vyrobeno 255,5 GWh elektrické energie. Na výrobě elektrické energie v plynových a spalovacích elektrárnách v ČR se podílel Plzeňský region 6,7 %. V rozmezí let 2015–2020 byla dosažena nejvyšší výroba elektrické energie (255,5 GWh) v roce 2020. Meziročně vzrostla elektrická energie brutto vyrobená v plynových a spalovacích elektrárnách o 5,0 %, v porovnání s rokem 2015 se zvýšila o 7,3 %.

Na výrobě elektrické energie z fotovoltaických elektráren v ČR se Plzeňský kraj podílel 10,0 %

Ve fotovoltaických elektrárnách bylo v Plzeňském kraji v roce 2020 vyrobeno (223,3 GWh) elektrické energie, meziročně se její výroba snížila o 1,0 %. Plzeňský kraj se v porovnání s ostatními kraji ve výrobě elektřiny získané z fotovoltaických elektráren umístil na čtvrtém místě. Na celkové elektrické energii vyrobené ve fotovoltaických elektrárnách v ČR se Plzeňský kraj podílel 10,0 %. V časovém období 2015–2020 bylo největší množství elektrické energie (230,4 GWh) vyrobeno v roce 2018. Výroba elektřiny brutto se v roce 2020 zvýšila v porovnání s rokem 2015 o 1,7 GWh, tj. zvýšení o 0,8 %. Nejvíce elektrické energie se vyrobilo ve fotovoltaických elektrárnách v krajích Jihomoravském (523,3 GWh), Jihočeském (268,3 GWh) a Středočeském (264,4 GWh).

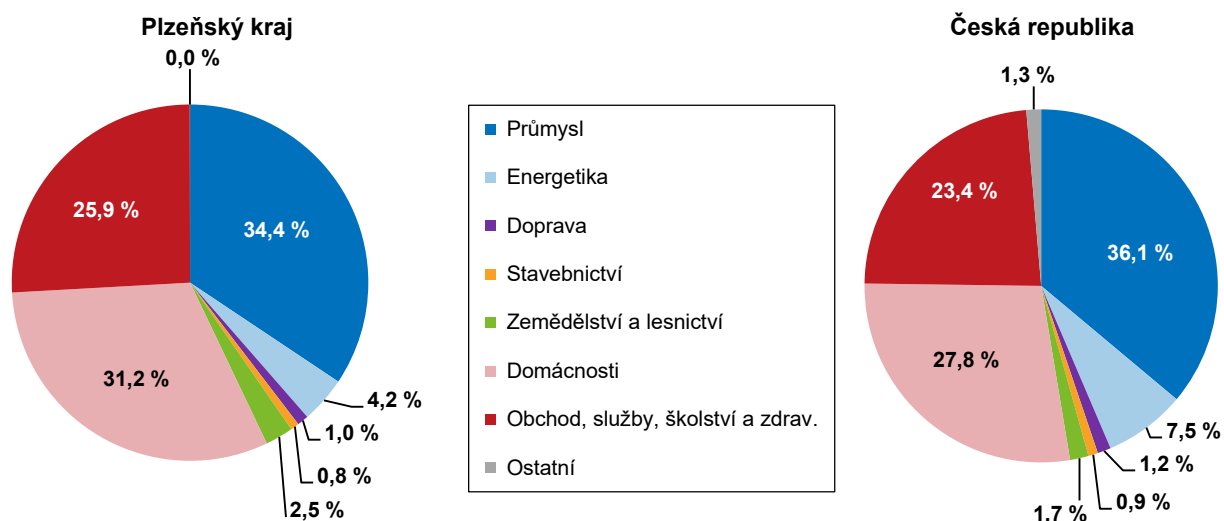
Nejvyšší spotřebu elektřiny netto v Plzeňském regionu mělo odvětví průmyslu

V roce 2020 bylo v Plzeňském kraji spotřebováno 2 947,0 GWh elektřiny netto³⁰. Meziroční spotřeba elektřiny byla nižší o 2,8 %. Podíl regionu na celkové **spotřebě elektřiny netto** v ČR činil 5,1 % (desáté místo v mezikrajském porovnání). Z hlediska odvětvové struktury se podílely nejvíce na spotřebě elektřiny netto průmysl (34,4 %), domácnosti (31,2 %) a obchod, služby, školství a zdravotnictví (25,9 %). Meziročně se spotřeba elektřiny snížila v odvětví průmyslu o 106,9 GWh, v odvětví obchodu, služeb, školství a zdravotnictví o 7,7 GWh, ale naopak v odvětví domácnosti vzrostla o 54,0 GWh. Pokles spotřeby elektrické energie v průmyslu souvisí s pandemickou situací COVID-19.

³⁰ Celková spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Graf 3.14 Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2020

Pramen: Energetický regulační úřad

^{*)} Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Ve spotřebě elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele se Plzeňský kraj umístil na šestém místě

Spotřeba elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele v Plzeňském kraji dosáhla 1 556,0 kWh, v porovnání s loňským rokem vzrostla o 5,6 %. Zvýšená spotřeba elektrické energie v domácnostech byla ovlivněna vyšším počtem zaměstnanců, žáků a studentů na distanční výuce, kteří v důsledku pandemie pracovali z domova. Ve spotřebě elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele se v mezikrajském porovnání umístil Plzeňský kraj na šestém místě. V rámci všech krajů dosáhl v tomto ukazateli nejvyšší spotřeby kraj Středočeský (2 100,3 kWh) a naopak nejnižší spotřeby Hl. město Praha (1 118,1 kWh). V porovnání s průměrem ČR (1 492,8 kWh) byla spotřeba elektřiny netto v domácnostech na jednoho obyvatele v Plzeňském kraji vyšší o 63,2 kWh. V časové řadě 2015–2020 s výjimkou roku 2018 spotřeba elektrické energie v domácnostech na 1 obyvatele rostla. V roce 2020 se porovnání s rokem 2015 zvýšila tato spotřeba o 160,5 kWh, tj. zvýšení o 11,5 %.

Na spotřebě zemního plynu se podíleli nejvíce velkooběratelé, v pořadí druhé byly domácnosti

V roce 2020 se spotřebovalo v Plzeňském kraji 362,3 mil. m³ zemního plynu, meziročně se spotřeba mírně snížila (o 0,1 mil. m³). **Spotřeba zemního plynu** v GWh v roce 2020 dosáhla v Plzeňském kraji hodnoty 3 871,5 a v porovnání s rokem 2019 nepatrně klesla (o 3,1 GWh). Na spotřebě zemního plynu se nejvíce podíleli velkooběratelé (39,5 %), v pořadí druhé byly domácnosti (30,8 %). V období let 2015–2020 se spotřeba zemního plynu až do roku 2017 zvyšovala, kdy dosáhla vrcholu. V porovnání s rokem 2018 byla spotřeba zemního plynu v následujících letech nižší. Nejvyšší meziroční pokles ve spotřebě zemního plynu (306,8 GWh) byl zaznamenán mezi lety 2017 a 2018. Spotřeba zemního plynu byla v roce 2020 oproti roku 2015 vyšší jen o 1,4 %.

Na celkové spotřebě zemního plynu v ČR se nejvíce podílely kraje Ústecký, Středočeský a Jihomoravský

Nejvyšší podíl spotřeby zemního plynu (16,7 %) z celkové spotřeby v ČR byl zaznamenán v Ústeckém kraji. Druhy nejvyšší podíl spotřeby na ČR (12,8 %) měl kraj Středočeský. Plzeňský kraj, který se podílel na celkové spotřebě zemního plynu v ČR 4,2 %, se v mezikrajském porovnání umístil na desátém místě. Nejvyšší průměrnou spotřebu zemního plynu na 1 zákazníka 68,5 MWh vykazoval Ústecký

kraj. V Plzeňském kraji dosáhla **průměrná spotřeba na 1 zákazníka** 24,2 MWh a Plzeňský kraj se v rámci mezikrajského porovnání umístil na 13. místě.

Plzeňský region obsadil desáté místo mezi kraji ve spotřebě zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele

Spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele byla nejvyšší v krajích Středočeském (1 135,9 m³) a Jihomoravském (1 054,0 m³). V Plzeňském kraji činila tato spotřeba 756,2 m³ a v rámci krajů se umístil na desátém místě. Meziročně se spotřeba zemního plynu v domácnostech v průměru na 1 odběratele zvýšila o 42,9 m³, tj. nárůst o 6,0 %. Oproti roku 2015 vzrostla spotřeba zemního plynu v roce 2020 o 35 m³, tj. zvýšení o 4,9 %.

Stavebnictví, stavební povolení

Objem základní stavební výroby podle sídla podniku meziročně stoupl o 1,5 %

Počet stavebních podniků zaměstnávajících 50 a více zaměstnanců se sídlem v kraji se v regionu dlouhodobě snižoval do roku 2018 (z 31 v roce 2011 na 23 v roce 2018). V roce 2019 se zvýšil počet podniků na 28 a průměrný evidenční počet zaměstnanců ve stavebnictví na 3 251. V roce 2020 došlo opět k mírnému poklesu počtu podniků na 26 a s tím souvisel také úbytek evidenčního počtu zaměstnanců na 3 160. Průměrná hrubá měsíční mzda v tomto odvětví meziročně stoupla o 2 017 Kč na 41 489 Kč. Objem **základní stavební výroby** (ZSV) podle sídla podniku (zaměstnávajících 50 a více zaměstnanců) se meziročně zvýšil o 1,5 % na 7 490 mil. Kč (v běžných cenách) a jedná se o osmý nejvyšší nárůst mezi kraji. Na republikové úrovni ZSV stoupla o 2,8 %. Produktivita práce vyjádřená jako podíl ZSV na 1 zaměstnance dosáhla výše 2 370 tis. Kč, což je v meziročním porovnání o 4,5 % více. Z hlediska struktury ZSV se objem zvýšil u pozemního stavitelství o 8,6 %, ale u inženýrského stavitelství se snížil o 1,8 %.

Objem stavebních prací „S“ podle sídla podniku se v Plzeňském kraji meziročně snížil

Objem stavebních prací „S“ v tuzemsku podle **sídla podniku** (subjekty s 20 a více zaměstnanci) se meziročně snížil o 3,6 % na 10 467 mil. Kč. Na celorepublikové úrovni objem stavebních prací „S“ v roce 2020 meziročně stoupl o 3,1 % a dosáhl hodnoty 322 563 mil. Kč. Největší objem byl tradičně realizován v kraji Hl. město Praha, který se na republikovém objemu podílel 37,1 %, Plzeňský kraj s podílem 3,2 % skončil až na jedenáctém místě.

Objem stavebních prací „S“ podle místa stavby se meziročně zvýšil

Objem stavebních prací „S“ v tuzemsku podle **místa stavby** (subjekty s 20 a více zaměstnanci) zaznamenal v Plzeňském kraji naopak meziroční nárůst o 16,5 % na 17 453 mil. Kč. Největší nárůst byl realizován v Pardubickém kraji (o 17,7 %), Plzeňský kraj se zařadil v meziročním porovnání hned na druhou příčku. Stejně jako u objemu stavebních prací „S“ podle sídla podniku dominuje co do objemu stavebních prací „S“ podle místa stavby kraj Hl. město Praha, který se na republikovém objemu podílí 20,0 %. Plzeňský kraj s podílem 5,4 % se umístil na osmém místě.

Míra intenzity stavební výroby je nejvyšší za posledních 12 let

Míru intenzity stavební výroby na daném území udává ukazatel stavební práce „S“ podle místa stavby na 1 obyvatele. V Plzeňském kraji dosáhl tento ukazatel v roce 2020 hodnoty 29,6 tis. Kč, je nejvyšší za uplynulých 12 let a blíží se roku 2008, kdy bylo dosaženo hodnoty 30,1 tis. Kč. Nejvyšší hodnoty ve sledované časové řadě bylo dosaženo v roce 2004, a to 37,5 tis. Kč. Na celorepublikové úrovni činila v roce 2020 tato hodnota 30,1 tis. Kč.

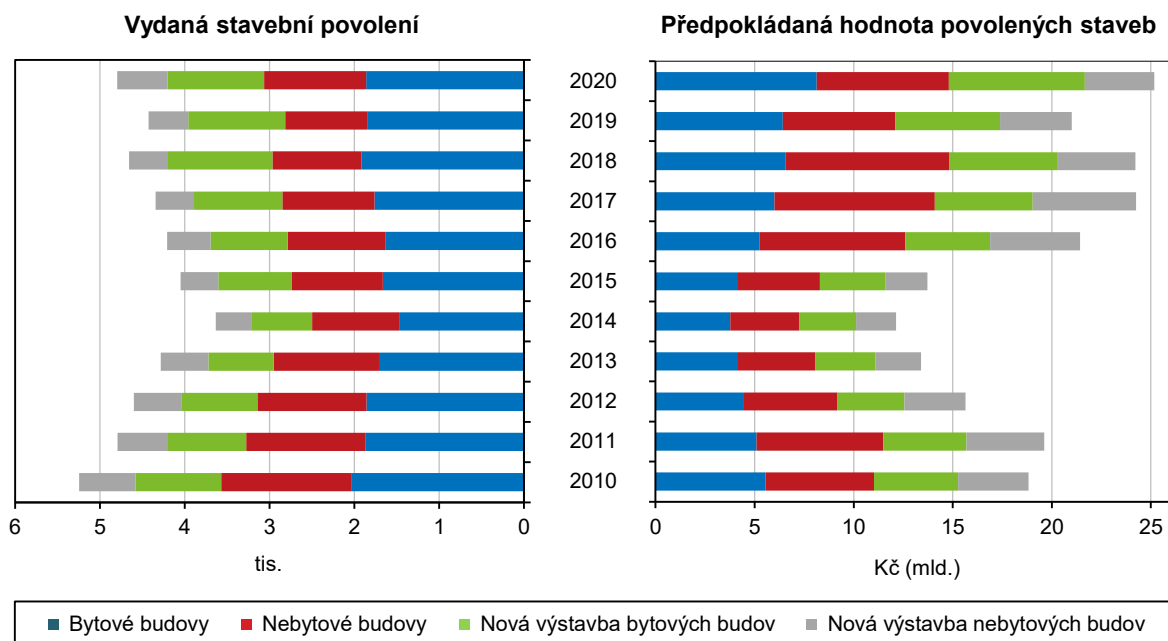
Počet stavebních povolení v okrese Plzeň-sever byl nejvyšší v kraji

V Plzeňském kraji bylo v průběhu roku 2020 vydáno 6 685 **stavebních povolení**. Podíl staveb bytových budov činil 27,8 % a nebytových budov 18,0 %. Z celkového počtu vydaných stavebních povolení v ČR (85 010) tvořil počet povolení v kraji 7,9 %. Z meziročního srovnání je patrný nárůst počtu vydaných stavebních povolení o 11,2 %. Nejvyšší počet stavebních povolení byl vydán v okrese Plzeň-sever

(1 766), naopak nejnižší počet (664) v okrese Tachov. V porovnání s okresem Plzeň-město byl počet stavebních povolení v okrese Plzeň-sever vyšší o 792. Oproti okresu Klatovy, který je přibližně srovnatelný co do počtu obyvatel s okresem Plzeň-sever, přesáhl okres Plzeň-sever počet vydaných stavebních povolení o 937. Rozdíl je dán nejvíce počtem vydaných stavebních povolení na inženýrské stavby, kdy v okrese Plzeň-sever bylo pro tyto účely vydáno 983 povolení, v okrese Klatovy 510 povolení a v okrese Plzeň-město jen 420 povolení. Také u stavebních povolení na stavby bytových i nebytových budov se v okrese Plzeň-sever vydal vyšší počet povolení než ve zmiňovaných okresech. U všech sedmi okresů Plzeňského kraje byl zaznamenán meziroční nárůst počtu stavebních povolení. Přestože v Plzni-severu bylo vydáno největší množství stavebních povolení, nedošlo tam k největšímu meziročnímu růstu (jen o 13,9 %). Ten byl zaznamenán v okrese Plzni-jih (o 20,5 %) a v okrese Klatovy (o 17,4 %). Ze všech vydaných stavebních povolení v kraji bylo 54,1 % určeno na inženýrské stavby a 45,9 % na stavby budov. Stavební povolení pro bytové budovy činilo 1 861 a pro nebytové budovy 1 206.

Graf 3.15 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Orientační hodnota povolených staveb meziročně vzrostla o 19,3 %

Významným ukazatelem budoucí hodnoty výstavby je také **orientační hodnota povolených staveb**, která v Plzeňském kraji činila celkem 19,7 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 19,3 %. Na celorepublikové úrovni přitom došlo k poklesu tohoto ukazatele o 1,1 % na celkovou sumu 324,7 mld. Kč. Plzeňský kraj se podílí 6,1 % na celkové orientační hodnotě stavebních povolení za ČR. Orientační hodnota staveb na 1 stavební povolení stoupla meziročně v Plzeňském kraji o 7,3 % a na celorepublikové úrovni naopak klesla o 0,8 %. Průměrná orientační hodnota stavby na jedno stavební povolení v Plzeňském kraji činí 2 958 tis. Kč. Z hlediska mezikrajského srovnání orientační hodnoty staveb na 1 stavební povolení dosahuje nejvyšší hodnoty Hl. město Praha s hodnotou 12 585 tis. Kč, čímž převyšuje průměr ČR o 229,4 %. Z hlediska struktury celkové orientační hodnoty povolovaných staveb tvořila vyšší podíl hodnota stavebních povolení na budovy celkem (74,8 %), než na inženýrské stavby (25,2 %). **Nová výstavba** budov představovala 70,1 % a změny dokončených staveb 29,9 % celkové hodnoty stavebních povolení na budovy.

U budov bytových činil podíl nové výstavby 84,4 % a u budov nebytových tvořila nová výstavba 52,7 % z orientační hodnoty. Orientační hodnota nové bytové výstavby v Plzeňském kraji meziročně vzrostla o 29,8 %. Orientační hodnota nové nebytové výstavby v kraji se proti roku 2019 snížila o 2,9 %. V celorepublikovém porovnání byl nejvyšší nárůst orientační hodnoty nové bytové výstavby zaznamenán právě v Plzeňském kraji. Na druhém místě se umístil Ústecký kraj (nárůst o 17,0 %) a na třetím místě Pardubický kraj (nárůst o 16,1 %). Hodnota stavebních povolení vzrostla meziročně v sedmi krajích ze čtrnácti.

K nejvyššímu meziročnímu nárůstu orientační hodnoty povolovaných staveb došlo v okrese Rokycany

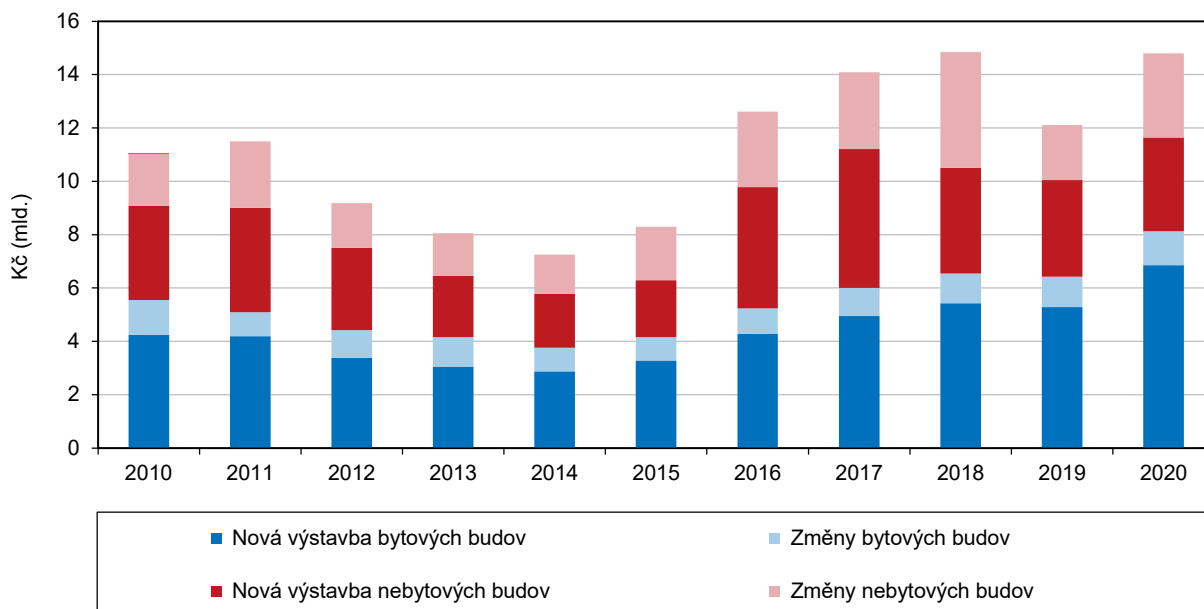
V Plzeňském kraji došlo meziročně k navýšení orientační hodnoty budov o 2 693. K největšímu nárůstu orientační hodnoty povolovaných staveb z pohledu okresního členění došlo o 73,9 % v okrese Rokycany, následované okresem Plzeň-město s nárůstem o 49,2 % a okresem Plzeň-sever o 46,3 %. Naopak k nejméně výraznému poklesu došlo v okrese Domažlice (o 29,7 %) a Tachov (o 19,6 %). Pokud se zaměříme na orientační hodnoty povolovaných staveb **nové bytové výstavby**, byl zaznamenán největší nárůst v okrese Plzeň-město (o 125,2 %) následovaný okresem Plzeň-jih s nárůstem o 23,2 % a okresem Rokycany o 21,4 %. Naopak k poklesu orientační hodnoty povolovaných staveb na novou bytovou výstavbu došlo v okresech Plzeň-sever (o 10,4 %) a Domažlice (o 2,4 %).

Nejvyšší orientační hodnota povolovaných staveb na 1 stavební povolení byla v Plzni-městě

Hodnota ukazatele **orientační hodnota povolených staveb na 1 stavební povolení** meziročně klesla v okresech Tachov, Domažlice, Plzeň-jih a Klatovy. V okrese Plzeň-sever došlo k nárůstu hodnoty o 38,0 %, v okrese Plzeň-město o 32,3 % a v okrese Rokycany o 18,6 %. Nejvyšší průměrné hodnoty v roce 2020 bylo dosaženo v Plzni-městě, a to 6 675 tis. Kč na jedno stavební povolení, druhá nejvyšší hodnota byla evidována v okrese Tachov (3 584 tis. Kč), a naopak nejnižší v okrese Plzeň-jih (jen 1 572 tis. Kč).

Graf 3.16 Orientační hodnota povolených staveb podle druhu stavby v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba

V Plzeňském kraji se meziročně zvýšil počet zahájených bytů

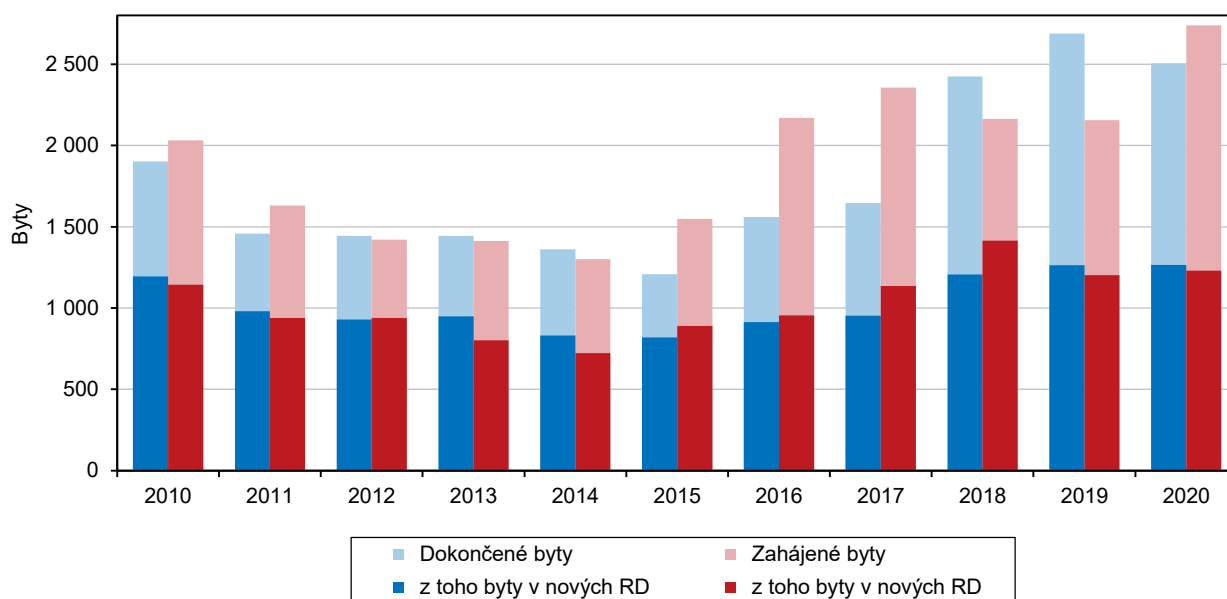
V roce 2020 byla v Plzeňském kraji **zahájena výstavba 2 740 bytů**, což ve srovnání s předcházejícím rokem představuje nárůst o 27,1 %. Na celorepublikové úrovni klesla ale meziročně zahájená výstavba bytů o 8,9 %. V počtu zahájených bytů v ČR vede Středočeský kraj s 5 823 byty, následovaný Jihomoravským krajem (4 942 bytů) a Hl. městem Prahou (4 335 bytů). Výstavba nejnižšího počtu bytů byla zahájena v krajích Karlovarském (726 bytů) a Libereckém (1 193 bytů). Z hlediska struktury nově zahájené výstavby bytů v Plzeňském kraji došlo v roce 2020 k razantnímu navýšení zahájených bytů v bytových domech. Zatímco v roce 2019 činil počet zahájených bytů v bytových domech 578, v nadcházejícím roce byl zaznamenán nárůst o 113,3 % na celkových 1 233 bytů. V rodinných domech se začalo stavět 1 229 bytů. Zbytek výstavby bytů připadl na nástavby, vestavby a přístavby v rodinných a bytových domech či specializovaných domech, přesné počty nejsou za rok 2020 k dispozici. Nepatrný podíl tvořily zahájené byty v nebytových budovách, celkem to bylo 59 bytů. Vyrovnání počtu zahájené výstavby bytů v rodinných a v bytových domech v Plzeňském kraji neodpovídá ale celorepublikovému trendu. V České republice byla zahájená výstavba nových bytů v 55,2 % případech v rodinných domech a pouze v 26,7 % případech v bytových domech. Zvýšený zájem o výstavbu bytů v bytových domech poukazuje na nový trend v Plzeňském kraji, který silně ovlivnil vyrovnání podílu mezi zahájenou výstavbou bytů v bytových (45,0 %) a rodinných (44,9 %) domech.

V roce 2020 nejvíce vzrostla zahájená bytová výstavba v okrese Plzeň-město

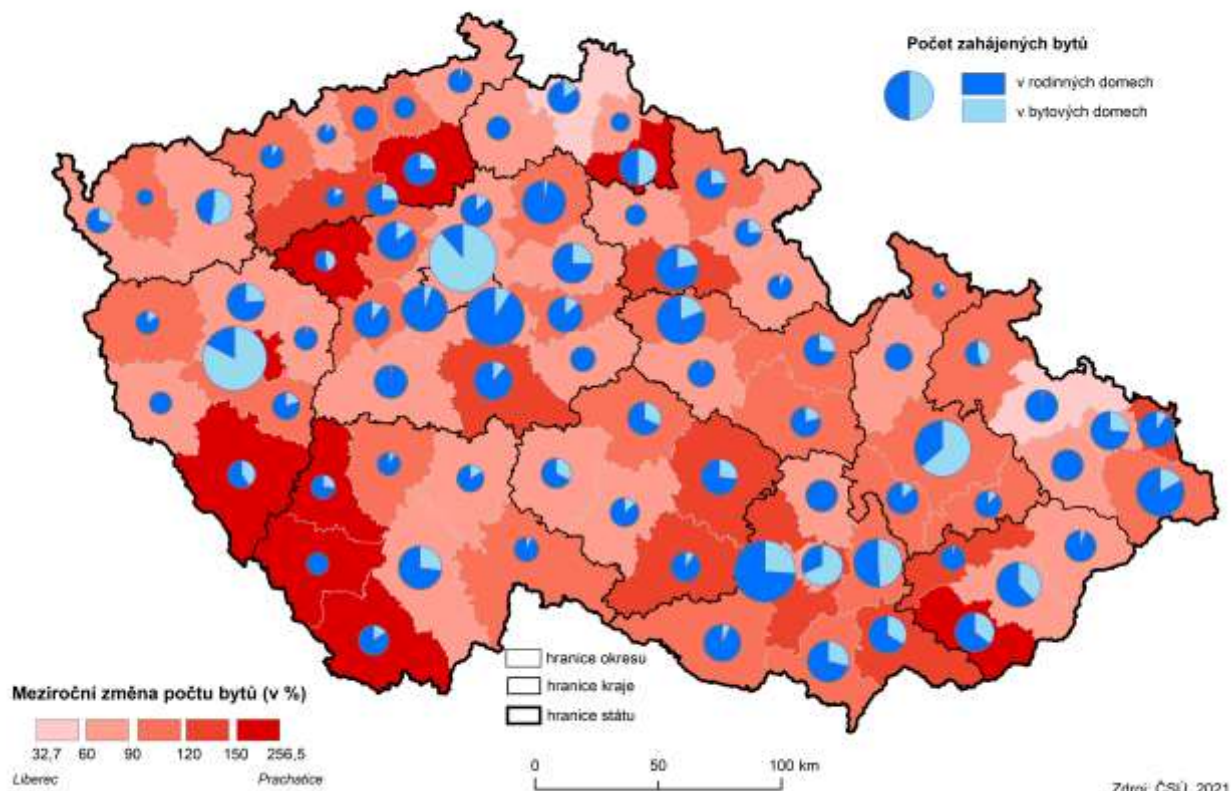
V rámci kraje vzrostla **zahájená bytová výstavba** meziročně nejvíce v okrese Plzeň-město, kde byla celkem zahájena výstavba 1 257 bytů, což představuje nárůst o 126,5 %. Následoval okres Klatovy s nárůstem o 63,6 %, celkem zde byla zahájena výstavba 270 bytů, a v okrese Tachov byla zahájena výstavba 192 bytů, tj. nárůst o 11,0 %. Naopak k poklesu došlo v okresech Domažlice (o 28,3 %), Plzeň-sever a Rokycany (shodně o 21,9 %). Přestože v okrese Plzeň-sever byl zjištěn propad zahájených bytů oproti roku 2019, celkově se umístil v rámci kraje na druhém místě s počtem 435 zahájených bytů.

Graf 3.17 Bytová výstavba v Plzeňském kraji

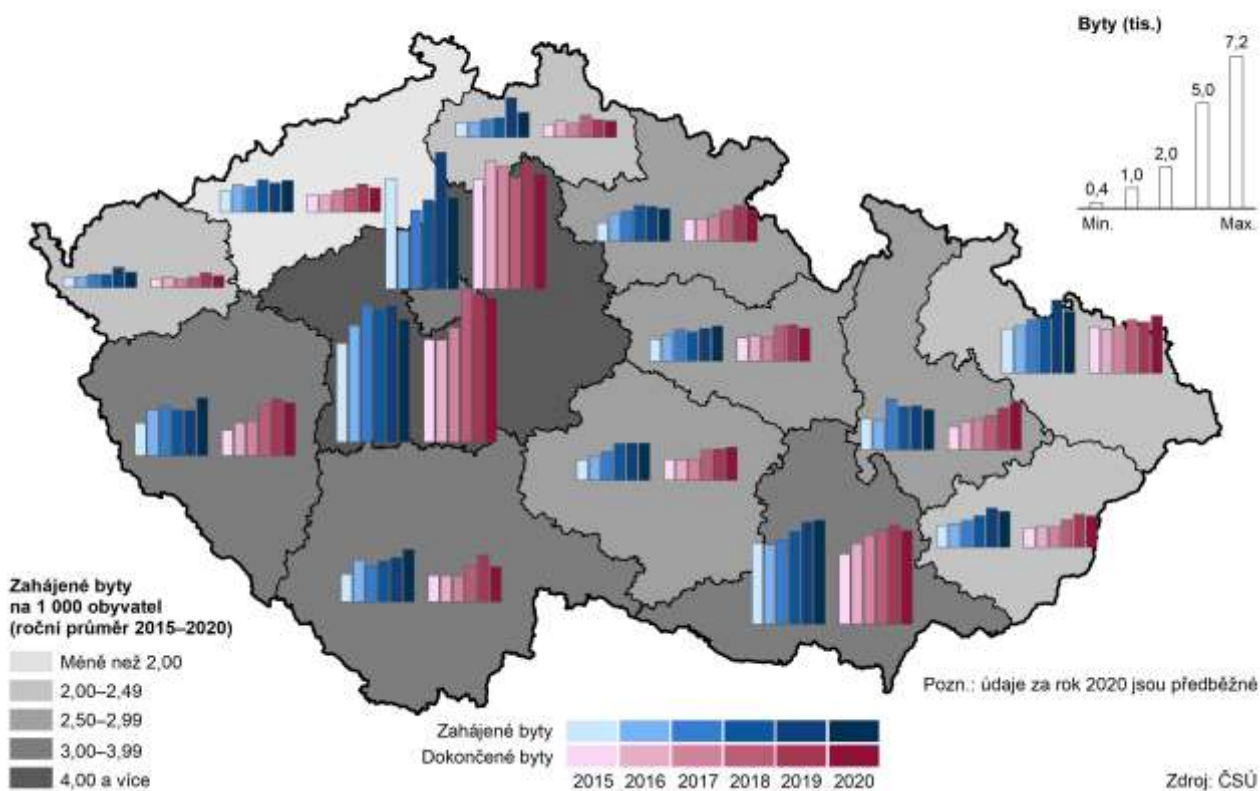
Zdroj: ČSÚ

Zahájené byty v okresech České republiky v roce 2020

Bytová výstavba v krajích v letech 2015 až 2020

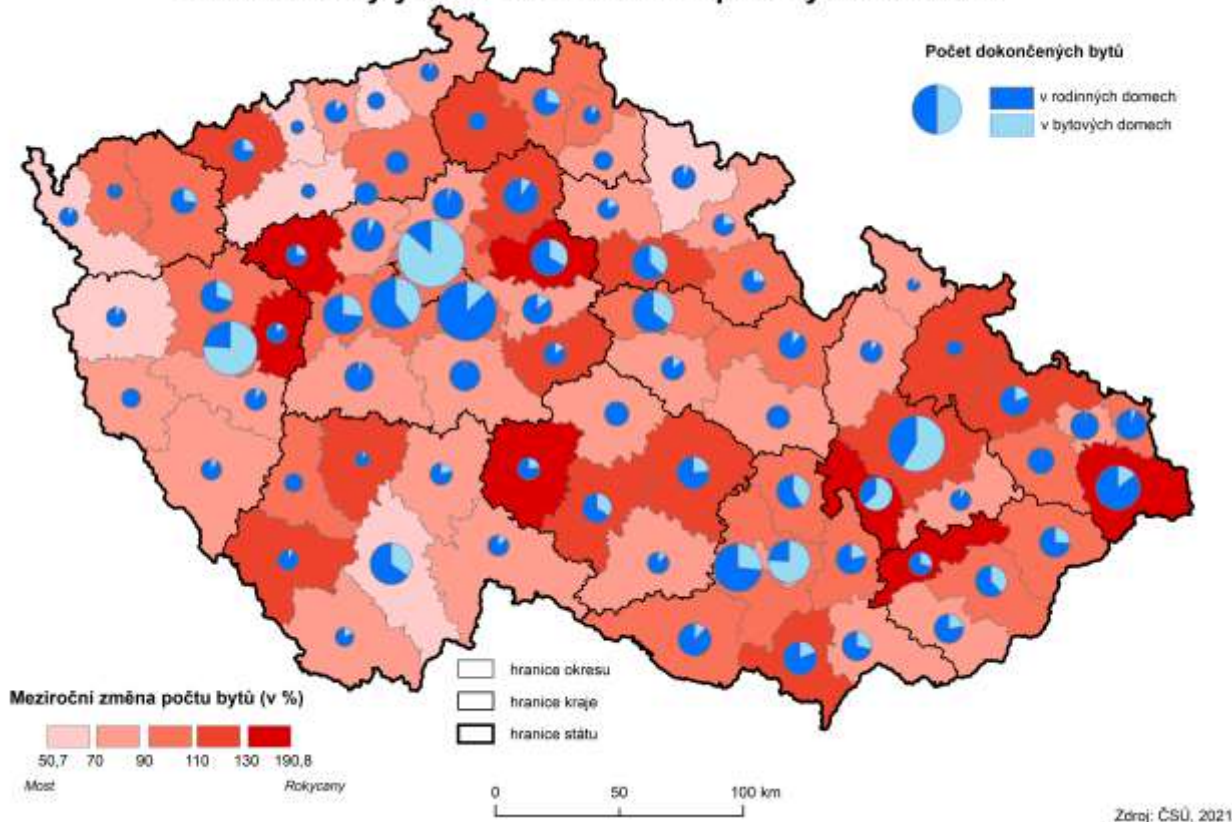
V roce 2020 bylo dokončeno méně bytů než v předchozím roce

V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 **dokončeno** celkem 2 506 bytů, tj. o 6,8 % méně než v předchozím roce. Stavělo se více bytů v rodinných domech, kde bylo dokončeno 1 265 bytů, oproti počtu 1 055 bytů v bytových domech. Celkově došlo na úrovni Plzeňského kraje k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů v rodinných domech o 0,1 % a k poklesu o 6,6 % v bytových domech. Přesné počty bytů vzniklých úpravami dokončených domů a dalšími novými úpravami (nástavby, přístavby, vestavby) nejsou pro rok 2020 k dispozici. Nové byty vznikly též úpravou nebytových budov, kde bylo postaveno celkem 19 bytů. Na celorepublikové úrovni došlo v roce 2020 k meziročnímu poklesu dokončených bytů o 5,5 %, což odpovídá 34 412 bytů. Nejvíce bytů bylo v mezikrajském srovnání dokončeno ve Středočeském kraji (6 836 bytů), v Hl. městě Praze (5 449 bytů) a v Jihomoravském kraji (4 451 bytů). Naopak nejméně bytů bylo v roce 2020 dokončeno v Karlovarském (549 bytů), Libereckém (788 bytů) a Ústeckém kraji (1 146 bytů). Plzeňský kraj se počtem dokončených bytů umístil v mezikrajském srovnání na pátém nejvyšším místě. Počet dokončených bytů v regionu představuje 7,3 % z republikového počtu celkem.

Nejvyšší nárůst dokončených bytů byl v okrese Rokycany

Nejvyšší meziroční nárůst počtu **dokončených bytů** o 90,8 % byl evidován v okrese Rokycany, což v absolutním čísle znamená 208 dokončených bytových jednotek. Druhý nejvyšší nárůst o 2,3 % byl zaznamenán v okrese Plzeň-město, což představuje 1 194 dokončených bytů. Naopak v ostatních okresech počet dokončených bytů meziročně klesl. Nejméně bytů bylo dokončeno v okrese Domažlice (149) a Tachov (154).

Dokončené byty v okresech České republiky v roce 2020

Intenzita bytové výstavby v kraji oproti roku 2019 mírně poklesla

Intenzita bytové výstavby udává počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel, což lépe vystihuje aktivity v bytové výstavbě s ohledem na počet obyvatel daného regionu. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v Plzeňském kraji v roce 2008, kdy na

1 000 obyvatel bylo dokončeno téměř 5 bytů. Od tohoto období hodnota ukazatele klesala až do roku 2015 (2,10 dokončených bytů na 1 000 obyvatel) v důsledku absolutního poklesu počtu dokončených bytů. Zlom nastal v roce 2016, kdy poprvé od roku 2008 tento ukazatel meziročně stoupl na hodnotu 2,70. V roce 2018 intenzita bytové výstavby vzrostla na hodnotu 4,16 dokončených bytů. V roce 2019 hodnota opět vzrostla, a to na 4,58 dokončených bytů, čímž se přiblížila rekordnímu počtu z roku 2008 (4,70). V roce 2020 došlo k mírnému poklesu ukazatele na hodnotu 4,24 dokončených bytů. Na celorepublikové úrovni v roce 2019 hodnota tohoto ukazatele činila 3,41, v roce 2020 došlo taktéž k mírnému poklesu na hodnotu 3,22 dokončených bytů. V Plzeňském kraji byla v rámci mezikrajského porovnání nadprůměrná aktivita při výstavbě bytů. Nejnížší hodnota byla dosažena v kraji Ústeckém (1,40). Nejvyšší hodnotu vykázal Středočeský kraj, který dosáhl u tohoto ukazatele v roce 2020 hodnoty 4,91, druhou nejvyšší intenzitu bytové výstavby pak vykazuje Plzeňský kraj (4,24), a třetí nejvyšší příčku intenzity bytové výstavby za rok 2020 obsadil kraj Hl. město Praha s hodnotou 4,11.

Ceny nemovitostí

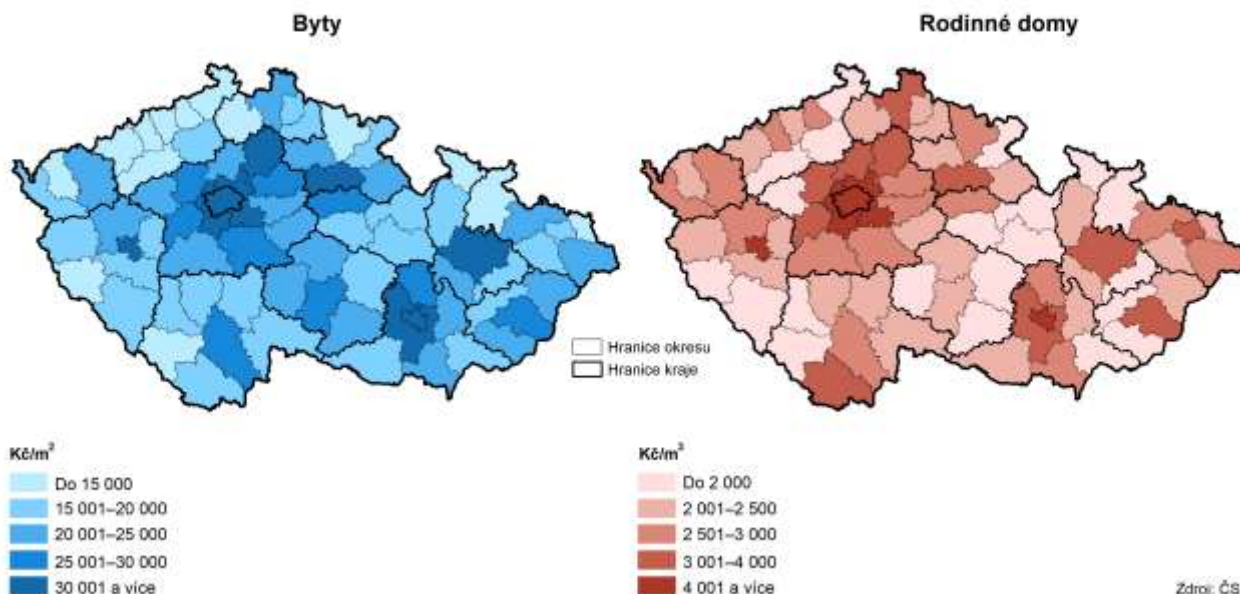
Ceny nemovitostí v kraji stále rostou

Bytová výstavba má oproti jiným odvětvím průmyslu svá specifika. Jde především o omezenou možnost stavební (developerské) firmy prodat bytovou nemovitost mimo regionální trhy s nemovitostmi. Situace na regionálním trhu s bytovými nemovitostmi je závislá na sociální a ekonomické prosperitě regionu, kupní síle domácností, demografickém vývoji regionu. Vyšší poptávka ovlivňuje tempo růstu **cen bytových nemovitostí**, které rostou od roku 2014. Ekonomický růst stále pokračuje, s čímž souvisí i nárůst cen bytových nemovitostí.

Průměrné ceny bytů v celé ČR rostou, v kraji vzrostly o 4,5 %

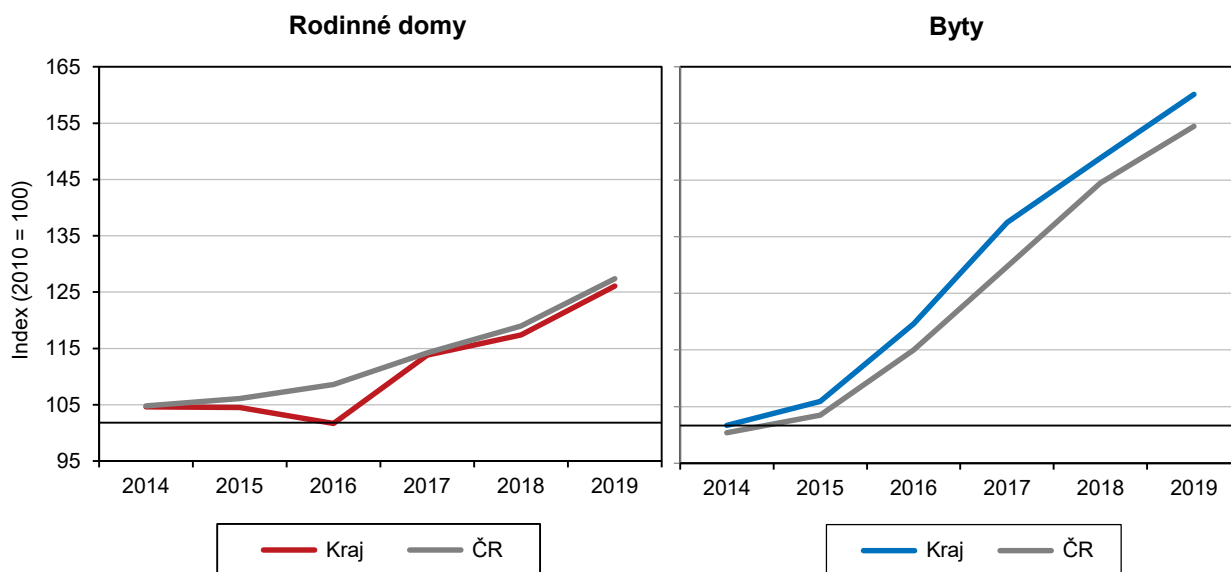
Ze statistiky cen bytů za roky 2017–2019 vyplývá, že cena 1 m² bytu v Plzeňském kraji byla v roce 2019 v sídlech nad 50 tis. obyvatel téměř třikrát vyšší (31 996 Kč), než v sídlech do 1 999 obyvatel (11 503 Kč). **Průměrná kupní cena bytu** v kraji činila v roce 2019 celkem 27 914 Kč/m² (o 4,5 % více než v roce 2018), v meziokresním porovnání byla nejvyšší v okrese Plzeň-město (33 641 Kč/m²) a naopak nejnižší na Domažlicku (18 354 Kč/m²). Kupní cena rodinného domu v Plzeňském kraji ve stejném období byla 2 570 Kč/m³ a pohybovala se lehce pod republikovým průměrem (2 645 Kč/m³).

Průměrné kupní ceny bytů a rodinných domů v okresech, 2017–2019

Graf 3.18 Indexy cen nemovitostí v Plzeňském kraji a ČR (roční průměr)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: údaje za rok 2019 jsou předběžné

Doprava

Nejvyšší hustotu dopravní sítě mají okresy Plzeň-město, Plzeň-jih a Rokycany

Silniční a dálniční síť (k 1. 1. 2021) tvoří v Plzeňském kraji 5 129,0 km komunikací, což je o 2,6 km více než v předcházejícím roce. Od roku 2015 však ubylo 3,8 km komunikací. Převážná část dopravních komunikací je tvořena silnicemi III. třídy (60,6 %) a silnicemi II. třídy (29,2 %). Silnice I. třídy tvoří 8,2 % a dálnice 2,1 % z celkové délky komunikací. Dálnice D5 měří 109,2 km a prochází na území Plzeňského kraje pěti okresy (Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov). Nejdelší část dálnice probíhá okresem Tachov (44,7 km). Meziročně došlo jen k mírnému přírůstku u silnic I. a II. třídy, u ostatních komunikací na území Plzeňského kraje k přírůstku nedošlo. Největším počtem km dálnic se může pochlubit Středočeský kraj (361,3 km) následovaný Jihomoravským krajem (160,3 km). Dálniční síť ČR tvoří celkem 1 298,3 km dálnic a meziročně v roce 2020 přibyl 21,9 km dálnic.

Dopravních prostředků na silnicích stále přibývá

Podle údajů z centrálního registru **vozidel** bylo v roce 2020 evidováno v Plzeňském kraji 363 362 osobních aut (vč. dodávkových). Ve srovnání s předchozím obdobím se počet osobních aut zvýšil o 7 404 aut, tj. o 2,1 %. Počet vybraných druhů silničních vozidel vzrostl v porovnání s předchozím rokem i u dalších kategorií: nákladní auta o 2,0 % na 40 282 a motocykly o 3,1 % na 75 765. Počet autobusů meziročně poklesl (o 33,7 % na 753). Tato čísla znamenají, že na jednoho obyvatele Plzeňského kraje připadá 0,6 osobního auta a motocykl v průměru vlastní každý 8. obyvatel regionu. Na úrovni ČR pak připadá na jednoho obyvatele v průměru 0,6 osobního auta a motocykl vlastní v průměru každý 9. obyvatel. Plzeňský kraj je tedy mírně nadprůměrně motorizovaný.

Cestovní ruch

Počet hromadných ubytovacích zařízení se v Plzeňském kraji meziročně zvýšil o 12,1 %

V Plzeňském kraji bylo v roce 2020 registrováno celkem 592 **hromadných ubytovacích zařízení** (dále jen HUZ) s 30 828 lůžky. Téměř polovina HUZ (47,8 %) v regionu se vyskytovala v okrese Klatovy (významná rekreační centra na Šumavě). Okres Plzeň-město se na celkovém počtu HUZ v regionu podílel 12,3 % a mezi okresy se umístil na druhém místě. Více než desetinu z krajského počtu tvořily HUZ

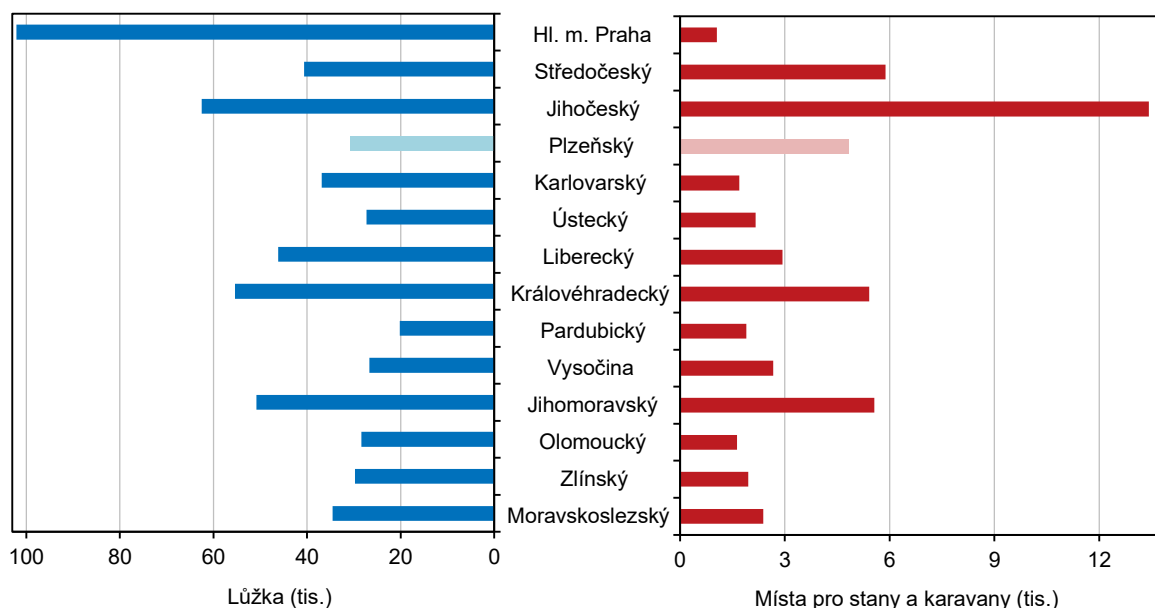
v okrese Tachov (10,5 %). Okres Domažlice se podílel na krajském úhrnu HUZ 9,3 %. Oba tyto okresy patří k turisticky zajímavým oblastem (lesnaté rekreační části Českého lesa). Meziročně se počet HUZ v kraji zvýšil o 64, tj. o 12,1 %. Lůžková kapacita stálých lůžek (bez příležitostných) se meziročně zvýšila o 2 342 lůžek, tj. o 8,2 %. K hodnocení efektivity HUZ slouží ukazatele **využití pokojů a čistého využití lůžek** (tj. počet pokojů a lůžek, která jsou hostům k dispozici). V Plzeňském kraji dosáhl ukazatel využití pokojů 30,0 % a ukazatel čistého využití lůžek 26,5 %. V mezikrajském porovnání se oba tyto ukazatele umístily na šestém místě. Meziročně se v Plzeňském kraji ukazatel využití pokojů v hotelech a penzionech snížil o 11,5 procentního bodu a ukazatel čistého využití lůžek v hotelech a penzionech klesl o 8,0 procentního bodu.

Počet hostů v Plzeňském kraji představuje 4,9 % klientely ČR

Plzeňský region v roce 2020 navštívilo 533 620 **hostů**, což představovalo ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku pokles o 338,3 tis. osob, (tj. o 38,8 %). Výrazný pokles návštěvníků v porovnání s předchozím obdobím byl způsoben hygienicko-protiepidemickými opatřeními v souvislosti s onemocněním COVID-19. Počet hostů v kraji v roce 2020 představoval 4,9 % z celkového počtu návštěvníků ČR, v mezikrajském porovnání se Plzeňský kraj zařadil na deváté místo. Oproti roku 2019 byl v roce 2020 zaznamenán pokles počtu hostů ve všech krajích ČR. Ve srovnání s rokem 2019 byl nejvyšší pokles návštěvníků v Hl. městě Praze (o 5 861,9 tis.) a v krajích Jihomoravském (o 966,5 tis.) a Jihočeském (o 668,8 tis.). Nejnižšího poklesu v počtu hostů bylo dosaženo v krajích Pardubickém (o 158,3 tis.) a Vysočina (o 207,8 tis.). **V přepočtu hostů na 1 000 obyvatel středního stavu** zaujímal první místo kraj Karlovarský s počtem 2 302,8 hostů. Plzeňský kraj se umístil s počtem 903,1 hostů na 1 000 obyvatel středního stavu na sedmém místě mezi krají ČR. Na posledním čtrnáctém místě se umístil Ústecký kraj, kde na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 467,8 hostů. Pandemická situace COVIDU-19 se nejvíce projevila v poklesu hostů v Hl. městě Praze, která se z prvního místa dostala až na páté. Zatímco v roce 2019 připadalo na 1 000 obyvatel středního stavu v Hl. městě Praze 6 115,9 hostů, v roce 2020 se počet hostů snížil na 1 644,3, tj. snížení o 4 471,6 hostů na 1 000 obyvatel středního stavu.

Graf 3.19 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Doba průměrného počtu přenocování se v Plzeňském kraji velmi nepatrně zvýšila

Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Plzeňském kraji v meziročním srovnání snížil o 29,7 %. Průměrný počet přenocování se zvýšil z 2,45 v roce 2019 na 2,81 v roce 2020. Doba průměrného počtu přenocování ukazovala na krátkodobý charakter těchto cest. Pokles počtu přenocování byl v roce 2020 oproti roku 2019 zaznamenán ve všech krajích ČR. Meziroční nejvyšší úbytek byl registrován v Hl. městě Praze (73,5 %) a Karlovarském kraji (46,1 %), nejnižší v Libereckém kraji (20,8%). Meziročně se **průměrná doba pobytu** zvýšila v Plzeňském kraji z 3,45 dne v roce 2019 na 3,81 dne v roce 2020. V průměrné době pobytu se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na desátém místě. Nejdelší dobu pobytu strávili v průměru hosté v krajích Karlovarském (5,29 dne) a Královéhradeckém (4,44 dne), nejkratší dobu průměrného pobytu 3,25 dne v Hl. městě Praze.

Největší zastoupení mezi zahraniční klientelou mají turisté z Německa

Z detailního pohledu na strukturu hostů je zřejmé, že domácí návštěvníci (415 177) tvořili převážnou část hostů, a to 77,8 % z celkového počtu hostů. Návštěvnost rezidentů v porovnání s rokem 2019 klesla o 25,5 %. Ze zahraniční klientely měli tradičně největší zastoupení turisté z Německa (63,9 tis. osob). Další skupinou v pořadí byli návštěvníci ze Slovenska (7,0 tis.) a z Polska (6,2 tis.). V roce 2020 se v porovnání s rokem 2019, v důsledku přijatých opatření v jednotlivých zemích kvůli pandemii COVID-19, počet zahraničních návštěvníků výrazně snížil. Oproti roku 2019 se snížila návštěvnost německých turistů o 55,1 %, slovenských hostů ubylo o 58,9 %, turistů z Polska bylo o 42,4 % méně. Nejvýrazněji se změna projevila v návštěvnosti čínských turistů. Jejich celkový počet se snížil z 21 123 v roce 2019 na 1 487 v roce 2020, tj. pokles o 93,0 %. V roce 2020 se na návštěvnosti německých turistů v České republice podílel Plzeňský kraj 7,9 %. V porovnání s ostatními kraji to byl třetí podíl. Vyšší návštěvnost německých turistů než v Plzeňském kraji byla zaznamenána v Hl. městě Praze (38,5 %) a v Karlovarském kraji (20,8 %).

Město Plzeň představuje významné centrum kongresové turistiky

Jedním ze zajímavých a stále se rozvíjejících součástí cestovního ruchu je kongresová turistika. V roce 2020 se konalo v ČR 4 436 konferencí/kongresů, kterých se účastnilo 421,3 tis. hostů. V porovnání s rokem 2019 se počet kongresů/konferencí v ČR snížil o 69,9 % a počet účastníků klesl o 70,6 %. Ve stejném období bylo v Plzeňském kraji realizováno 136 konferencí/kongresů s 12,5 tis. účastníky. Meziročně se počet konferencí a počet účastníků v Plzeňském kraji výrazně snížil, počet konferencí byl nižší o 70,6 % a počet účastníků o 78,8 %. Plzeňský kraj se podílel na počtu konferencí/kongresů v ČR 3,1 %. Z časové řady uskutečněných kongresů a konferencí je patrný proměnlivý charakter v realizaci těchto odborných akcí. Po skončení epidemie se jistě kongresová turistika zlepší, protože město Plzeň patří k významným centrům kongresové turistiky a díky své poloze, okolí a dopravní dostupnosti bude mít turistům co nabídnout. Město disponuje nejen vhodnými konferenčními sály (hotely, univerzitními prostorami apod.), ale i bohatými kulturními a sportovními aktivitami, které se z důvodu opatření vlády nekonaly.

Plzeňský kraj zahrnuje turistické oblasti Plzeňsko, Český les a Šumavu

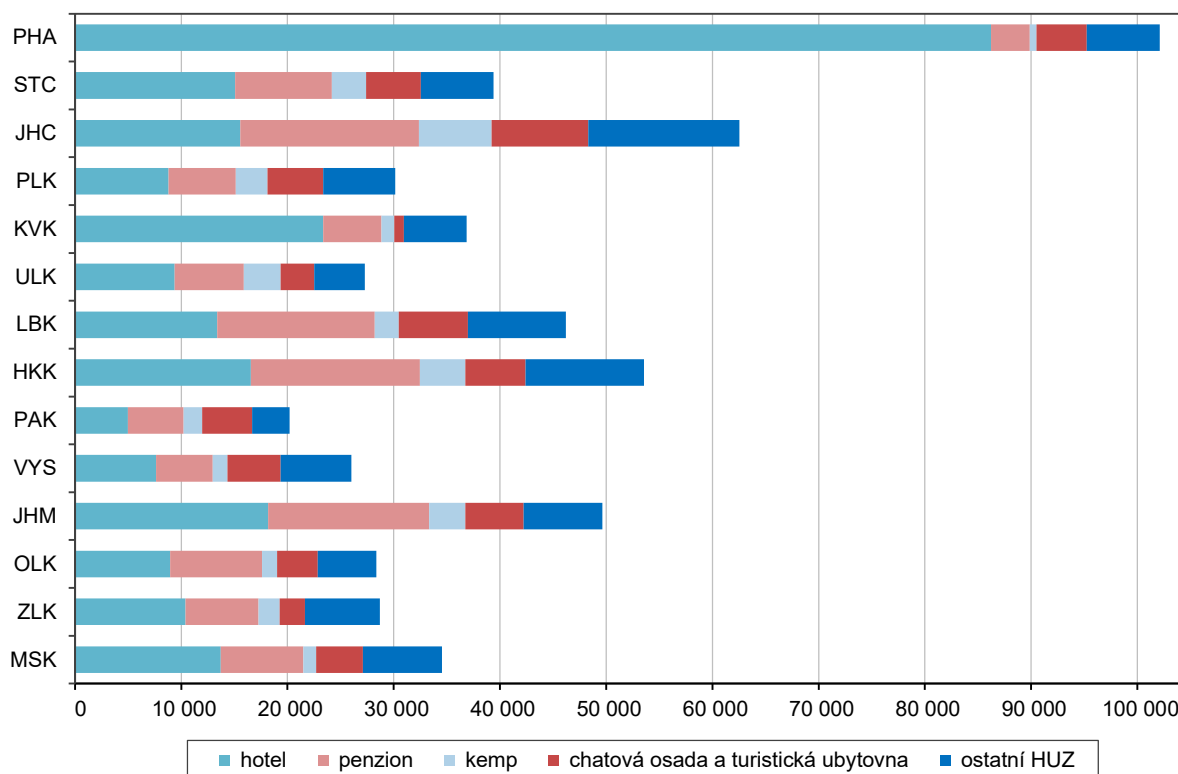
Významným fenoménem v oblasti cestovního ruchu jsou turistické oblasti. Plzeňský kraj zahrnuje turistickou oblast Plzeňsko, Český les a část území Národního parku Šumava. Podle údajů **organizace destinačního managementu (DMO)** navštívilo v roce 2020 turistickou oblast **Plzeňsko** 137 427 návštěvníků. Domácí hosté tvořili 62,3 % a zahraniční hosté 37,7 %. Průměrný počet přenocování dosáhl 1,9 noci a průměrná doba pobytu činila 2,9 dne. V porovnání s rokem 2019 se návštěvnost Plzeňská snížila o 60,1 %. V roce 2020 navštívilo turistickou oblast **Šumava** 98 149 hostů. Domácí hosté se podíleli na návštěvnosti 94,7 % a zahraniční hosté jen 5,3 %. Průměrný počet přenocování činil 3,3 noci a doba pobytu trvala v průměru

4,3 dne. V roce 2020 v porovnání s předchozím rokem klesl počet návštěvníků Šumavy o 21,7 %. V roce 2020 navštívilo **turistickou oblast Český les, Chodsko** 104 766 návštěvníků, 55,6 % tvořili domácí hosté a 44,4 % zahraniční hosté. Hosté strávili v této destinaci v průměru 3,0 noci a průměrná doba pobytu činila 4,0 dne. **Plzeňské Pošumaví, Přešticko** navštívilo 55 178 návštěvníků. V této turistické oblasti výrazně převažovali domácí hosté (95,4 %) nad zahraničními hosty (4,6 %). Průměrná doba přenocování činila 2,5 noci a průměrná doba pobytu byla 3,5 dne.

Graf 3.20 Lůžka v HUZ podle krajů a kategorie ubytovacího zařízení v roce 2020

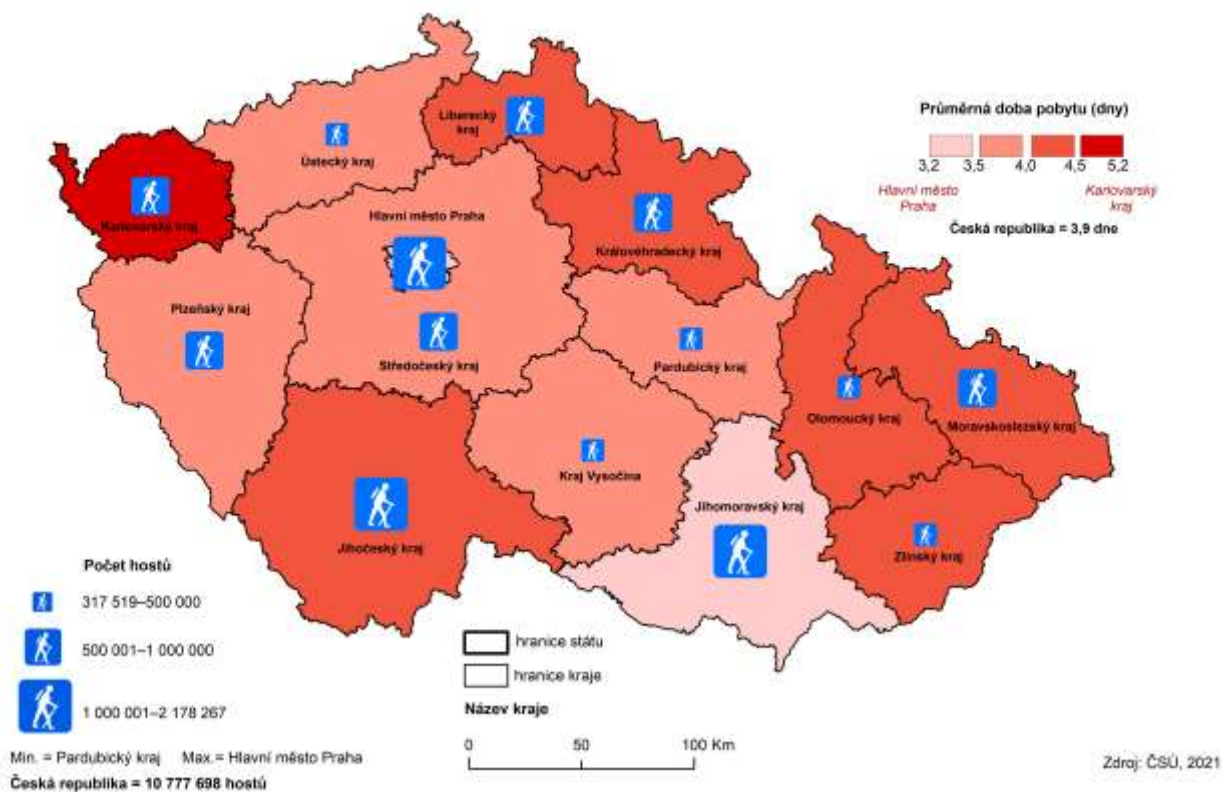
Zdroj: ČSÚ

Cestovní ruch má v Plzeňském kraji dlouhodobou tradici

Cestovní ruch v Plzeňském kraji má dlouhodobou tradici. Pro svoji atraktivitu je region vyhledávanou destinací nejen pro turisty a návštěvníky toužící po poznání, ale i pro turisty-sportovce. Rozvoj cestovního ruchu je determinován přírodními podmínkami kraje, úrovní životního prostředí a v neposlední řadě i množstvím kulturních a historických památek. Důležitým atributem rozvoje cestovního ruchu je i významná strategická poloha Plzeňského kraje spojující východ se západem.

Hosté a doba pobytu v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v 1. až 4. čtvrtletí 2020

4. Životní prostředí

Plzeňský kraj, s výjimkou města Plzně, jeho okolí a okolí dálnice D5, patří ke krajům s kvalitním životním prostředím. Koeficient ekologické stability, který stanovuje poměr stabilních a nestabilních krajinných prvků, dosáhl v Plzeňském kraji v mezikrajském porovnání páté nejvyšší hodnoty, což potvrzuje vcelku vyváženou krajinu. Ekologické hospodářství kraje vzhledem k jeho venkovskému charakteru hraje důležitou roli v zemědělství. V mezikrajském porovnání byla rozloha ekologicky obhospodařované půdy celkem v regionu druhá nejvyšší po Jihočeském kraji. Plzeňský kraj má nejnižší podíl obyvatel napojených na síť veřejných vodovodů. V průměrné denní spotřebě pitné vody v domácnostech na 1 osobu byl kraj v porovnání s ostatními kraji osmý. Podle nejnižší hodnoty měrných emisí tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku se Plzeňský kraj umístil v mezikrajském srovnání na druhém místě za Jihočeským krajem, třetí nejnižší místo zaujímal v měrných emisích oxidu uhelnatého. V produkci komunálního odpadu v kg na 1 obyvatele se umístil až na 13. místě.

Půdní fond

Zemědělské půda činila v Plzeňském kraji 49,3 % z celkové výměry

Celková **výměra** Plzeňského kraje k 31. 12. 2020 činila 7 649 km², z toho připadlo 49,3 % na zemědělskou půdu a 50,7 % na nezemědělskou půdu. Z celkové zemědělské půdy tvořila orná půda 66,3 %. V časové řadě 2013–2020 se výměra zemědělské půdy neustále postupně zmenšovala (výjimku představoval jen rok 2019). Výměra zemědělské půdy se nepatrně snížila z 377 137 ha v roce 2019 na 376 919 ha v roce 2020. Podíl orné půdy na zemědělské půdě se rovněž postupně trvale snižoval. V období let 2013–2020 se rozloha orné půdy snížila o 6 343 ha. Porovnáme-li strukturu zemědělské půdy v roce 2020 s rokem 2019, zvýšila se nepatrně ve výměrách zahrad o 1,4 % a trvalých travních porostů o 0,8 %. Nejvyšší podíl orné půdy na zemědělské půdě měly okresy s převážně zemědělským charakterem Plzeň-sever (80,3 %), Rokycany (72,8 %) a Plzeň-jih (71,3 %). Plocha zastavěných pozemků v Plzeňském kraji, která v roce 2020 činila 9 589 ha, se meziročně zvýšila o 48 ha. Nejvyšší podíl zastavěných ploch na celkové výměře (5,1 %) byl zaznamenán v okrese Plzeň-město.

Na celkové lesní ploše se v Plzeňském kraji podílejí nejvíce okresy Klatovy, Tachov a Plzeň-sever

Rozsah **lesních ploch** se postupně mírně zvyšoval. V průběhu posledních pěti let se lesní pozemky rozšířily nejvíce mezi lety 2015–2016, kdy plocha lesních pozemků vzrostla o 7 896 ha. V roce 2020 činil podíl lesních pozemků na celkové výměře v Plzeňském kraji 40,4 %. Oproti průměru ČR (34,0 %) byl vyšší o 6,4 procentního bodu. Na celkové lesní ploše se v Plzeňském kraji podílejí nejvíce okresy Klatovy (27,3 %), Tachov (19,4 %) a Plzeň-sever (16,8 %). Lesní plochy v Plzeňském kraji jsou převážně tvořeny lesy hospodářské kategorie, zbytek představují lesy ochranné a zvláštního určení. Z hlediska druhového složení převažují lesy jehličnaté, zejména smrkové.

Koeficient ekologické stability dosáhl nejvyšších hodnot na Klatovsku

Jedním z environmentálních indikátorů k posouzení míry udržitelnosti vývoje v oblasti životního prostředí je **koeficient ekologické stability**³¹. Jedná se o ukazatel charakterizující krajinný typ z hlediska využití pozemků. K 31. 12. 2020 dosáhl koeficient ekologické stability v Plzeňském kraji hodnoty 1,41. V meziokresním srovnání byly zaznamenány nejvyšší hodnoty koeficientu ekologické stability v okresech Klatovy (1,97) a Tachov (1,71). Tyto koeficienty znamenají v celku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Oba okresy mají nejvyšší podíl lesních pozemků (Šumava a Český les). Relativně vyšší hodnoty koeficientu ekologické stability byly zjištěny i v okresech Rokycany (1,60) a Domažlice (1,39),

³¹ Poměr ekologicky stabilních (lesy, trvale travní porosty, sady, zahrady, vinice, a vodní plochy) a nestabilních (orná půda, chmelnice, zastavěné a ostatní plochy) krajinných prvků na daném území

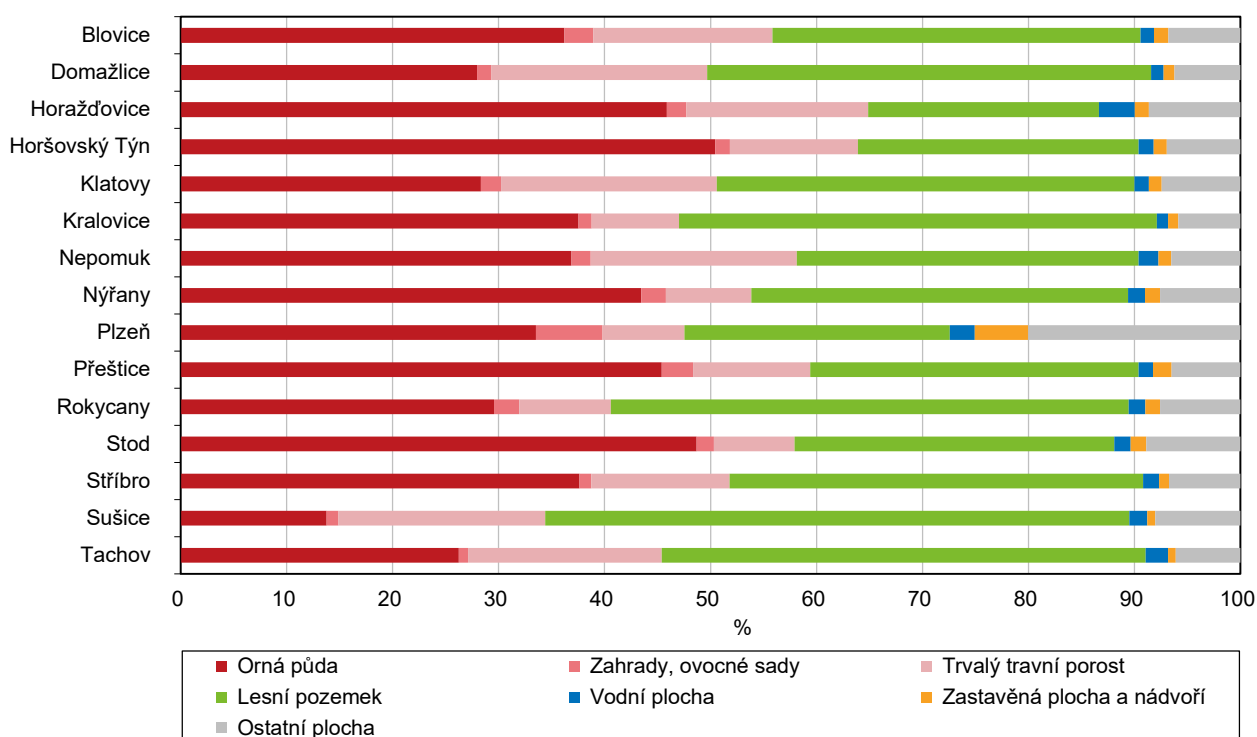
kteří patří rovněž k okresům s vyšším podílem lesní půdy. Nejnižší hodnoty koeficientu ekologické stability (eliminujeme-li specifika okresu Plzeň-město) dosáhl okres Plzeň-jih (0,97), kde se jedná o území intenzivně využívané pro zemědělskou výrobu. Hodnota ukazatele v okrese Plzeň-jih je ovlivněna relativně nízkým podílem lesních pozemků s vysokým podílem orné půdy.

Nejvyšší podíl orné půdy na celkové výměře byl v SO ORP Horšovský Týn

V rámci nižšího územního členění na správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byl v kraji ke konci roku 2020 zaznamenán nejvyšší podíl orné půdy na celkové výměře daného území v SO ORP Horšovský Týn (50,4 %), podíl lesních pozemků byl nejvyšší v Sušici (55,1 %) a trvalé travní porosty zaujímaly nejvíc z výměry v Domažlicích (20,4 %). Vodní plocha zabírala největší plochu v porovnání s ostatními SO ORP v Horažďovicích, zastavěná plocha s nádvořím a zahrady i s ovocnými sady pak v Plzni.

Graf 4.1 Struktura půdy ve správních obvodech ORP Plzeňského kraje k 31. 12. 2020

Pramen: ČÚZK

Plzeňský kraj s hodnotou koeficientu ekologické stability 1,41 zaujímá páté nejvyšší místo v ČR

Porovnáme-li hodnoty **koeficientu ekologické stability** v rámci krajů ČR k 31. 12. 2020 podle optimálních, tzn. nejvyšších hodnot, pak se na prvním místě umístil Liberecký kraj (2,41) s prvním nejvyšším mezikrajským podílem lesních pozemků na celkové výměře (44,7 %) a s druhým mezikrajským nejnižším podílem orné půdy na celkové výměře (19,6 %). Druhé místo v rámci mezikrajského porovnání zaujímá Karlovarský kraj (2,09) s podobným charakterem krajinných prvků jako v Libereckém kraji. Na posledním místě se v mezikrajském porovnání umístilo Hl. město Praha s koeficientem ekologické stability 0,32. V Praze se totiž vyskytuje vysoký podíl nestabilních krajinných prvků, jakými jsou zastavěné a ostatní plochy. Předposlední místo mezi kraji obsadil Středočeský kraj s druhým nejnižším koeficientem ekologické stability 0,67. Nízká hodnota koeficientu ekologické stability ve Středočeském kraji je ovlivněna vysokým podílem orné půdy na celkové výměře (49,4 %). Plzeňský kraj s hodnotou 1,41 zaujímá v rámci krajů ČR páté nejvyšší místo a třetí nejvyšší mezikrajské místo v podílu lesních pozemků na celkové výměře. V porovnání s ČR byl koeficient ekologické stability vyšší o 0,32.

Ekologické zemědělství jako moderní forma hospodaření je jedním z principů trvale udržitelného rozvoje

Ekologické zemědělství je jedním z principů trvale udržitelného rozvoje. Jako součást agrární politiky státu představuje moderní formu hospodaření při respektování přírodních zákonitostí, přirozené kvality a úrodnosti půdy. V ekologickém zemědělství se minimalizuje použití chemických prostředků pro zemědělskou výrobu a v důsledku toho se snižují negativní dopady do environmentální oblasti.

Plzeňský kraj byl druhý v ekologicky obhospodařované půdě

Podíl ekologicky obhospodařované půdy³² (včetně přechodného období) na celkové výměře dosáhl k 31. 12. 2020 v Plzeňském kraji 9,2 %. V meziročním srovnání se hodnota prakticky nezměnila. Rozloha půdy v ekologickém zemědělství se oproti roku 2019 snížila o 43 ha. K 31. 12. 2020 činila rozloha ekologicky obhospodařované půdy celkem (včetně přechodného období) 70 163,5 ha, zatímco v roce 2014 jen 54 734,3 ha. V časové řadě 2014–2020 vzrostla rozloha ekologicky obhospodařované půdy celkem (včetně přechodného období) o 28,2 %. Výměra ekologicky obhospodařované půdy v přechodném období se v rámci časové řady zvýšila o 75,9 % a výměra ekologicky obhospodařované půdy (bez přechodného období) o 25,4 %. Plzeňský kraj patří ke krajům s významným podílem ekologicky obhospodařované půdy. V mezikrajském porovnání byla rozloha ekologicky obhospodařované půdy celkem v Plzeňském kraji druhá nejvyšší po Jihočeském kraji. K 31. 12. 2020 dosáhl podíl ekologicky obhospodařované půdy celkem (včetně přechodného období) na ČR 12,9 %.

Chráněná území

Množství chráněných území svědčí o kvalitě přírodního bohatství kraje

O kvalitě přírodního bohatství Plzeňského kraje svědčí i množství **chráněných území**, která vznikají k ochraně rozmanitých forem života, k péči o ekosystémy a krajinný ráz přírody. K 31. 12. 2020 se na území Plzeňského regionu nacházelo 200 zvláště chráněných území, v tom 1 národní park (část Šumavy), 5 chráněných krajinných oblastí, 6 národních přírodních rezervací, 5 národních přírodních památek a zbývající 183 zvláště chráněných území tvořily přírodní rezervace a přírodní památky. K 1. 3. 2017 došlo ke změně metodiky výpočtu souhrnných rozloh chráněných území. Rozlohy jsou od tohoto data vypočítávány ve všech případech z obvodových hranic chráněných území. Z tohoto pohledu představuje rozloha chráněných oblastí³³ 17,4 % z celkové výměry kraje.

Největší část přírodních rezervací se vyskytuje v okresech Klatovy a Tachov

Část **Národního parku Šumava**, nacházející se na území Plzeňského kraje na ploše 34,5 tis. ha, je určena k ochraně a uchování nejcennějších lokalit s původní divokou horskou přírodou, jedinečnými a ohroženými ekosystémy (rašeliniště, ledovcová jezera, původní lesní porosty aj.) a rozmanitou typickou flórou a faunou. Téměř 13 % z celkové výměry Plzeňského kraje zaujímají **chráněné krajinné oblasti** (CHKO). Jsou to CHKO Šumava (část), Křivoklátsko (část), Slavkovský les (část), Český les a nově Brdy (část). V Plzeňském kraji se vyskytuje také 89 přírodních rezervací a 94 přírodních památek. Přírodní rezervace se vyskytují nejvíce v okresech Klatovy (35) a Tachov (18). Nejvíce přírodních památek můžeme najít v okresech Rokycany (19) a Tachov (18). Kromě uváděných chráněných území se v Plzeňském kraji vyskytuje i 68 **evropsky významných lokalit**, což je druh chráněného území, které je vyhlášeno k ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a 2 **ptačí oblasti** (Šumava a Křivoklátsko).

³² Podle statistických údajů Ministerstva zemědělství ČR

³³ Podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

Vodovody a kanalizace

Cena pitné vody v kraji meziročně mírně roste

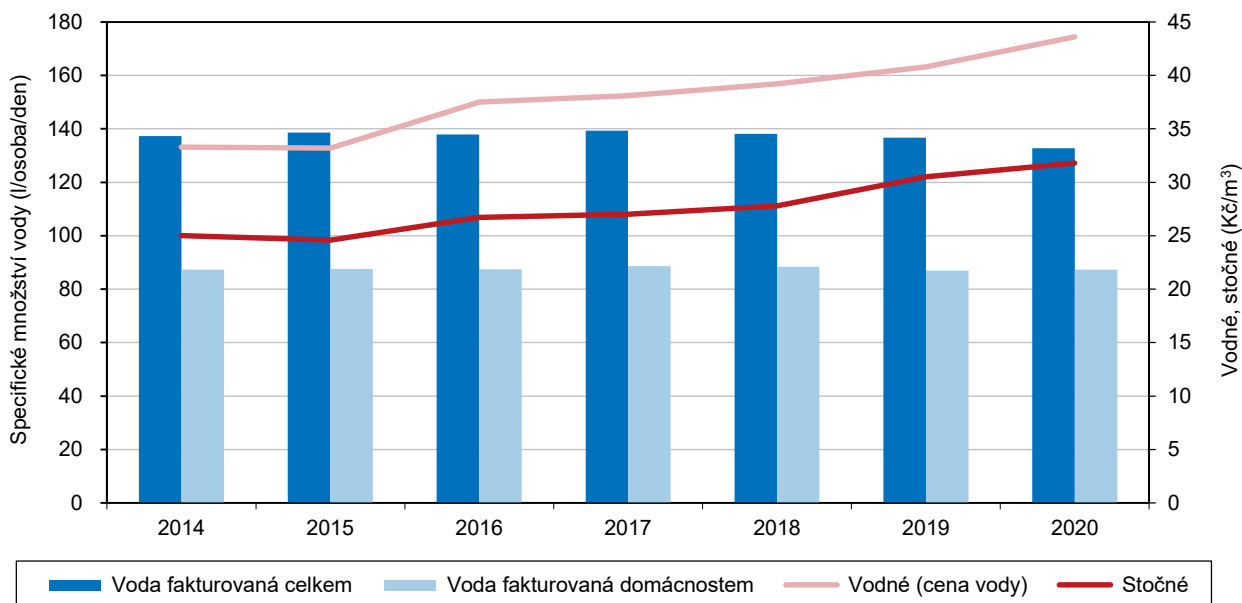
Úroveň technické vybavenosti v obcích Plzeňského kraje je relativně na dobré úrovni. V převážné části územních celků jsou obce vybaveny veřejným vodovodem. **Délka vodovodní sítě** v roce 2020 měřila 4 430 km, oproti roku 2019 se zkrátila o 23 km, tj. pokles o 0,5 %. **Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů** od roku 2015 až do roku 2018 mírně rostl a od roku 2019 začal mírně klesat. V roce 2020 se oproti roku 2019 tento podíl nepatrně snížil na 85,7 %, což v meziročním srovnání znamenalo snížení o 0,2 procentního bodu. Plzeňský kraj má v porovnání s ostatními kraji nejnižší podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů a v tomto ukazateli je v porovnání s průměrem ČR (94,6 %) nižší o 8,9 procentního bodu. Výroba pitné vody meziročně klesla z 30 870 tis. m³ v roce 2019 na 30 187 tis. m³ v roce 2020, tj. pokles o 2,2 %.

Průměrná spotřeba pitné vody v kraji je nižší než v ČR celkem

Hodnota relativního ukazatele **specifické množství vody fakturované domácnostem** (v přepočtu na obyvatele a den) dosáhla v roce 2020 hodnoty 87,3 l/os/den. V meziročním srovnání hodnota tohoto ukazatele oproti roku 2019 vzrostla o 0,4 litrů na osobu a den. V mezikrajském srovnání byla zaznamenána nejvyšší hodnota v Hl. městě Praze (112,5 l/os/den) a naopak nejnižší v kraji Zlínském (80,0 l/os/den). Podle **výše specifického množství fakturované vody domácnostem** se Plzeňský kraj v rámci mezikrajského porovnání zařadil na osmé místo. Oproti průměru ČR byla spotřeba pitné vody v Plzeňském kraji nižší o 3,8 l/os/den, což zřejmě souvisí se zvýšením její ceny. Cena pitné vody (bez DPH) v porovnání s rokem 2019 v regionu vzrostla o 2,8 Kč/m³ (v roce 2019 sazba 40,8 Kč/m³, v roce 2020 sazba 43,6 Kč/m³), v mezikrajské porovnání se dostala na páté místo. Cena stočného (bez DPH) se zvýšila z 30,5 Kč/m³ v roce 2019 na 31,8 Kč/m³ v roce 2020, tj. zvýšení o 1,3 Kč/m³, mezi kraji se zařadil Plzeňský region až na dvanácté místo.

Graf 4.2 Specifické množství fakturované vody, vodné a stočné v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ

Emise³⁴

Emise jsou důležitým faktorem pro hodnocení kvality ovzduší

Jednou z problematických oblastí životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života je kvalita ovzduší. Determinujícím faktorem pro její hodnocení je celkové množství **emisí** (tj. vypouštění resp. únik znečišťujících látek do ovzduší). Vybrané základní znečišťující látky jsou oxid siřičitý (SO₂), oxid uhelnatý (CO), NO_x oxidy dusíku (NO a NO₂) a tuhé znečišťující látky. Producenti tohoto znečištění (REZZO) jsou ve smyslu zákona o ovzduší členěni podle velikosti zdrojů znečištění na stacionární (REZZO 1–3; velké, střední a malé) a mobilní (REZZO 4). V důsledku likvidace zastaralých a nevyužívaných výrobních provozů restrukturalizace některých výrobních procesů a především vlivem přechodu na jiný, ekologičtější způsob vytápění došlo během pětileté časové řady k mírnému poklesu. Intenzivní rozvoj automobilové dopravy v souvislosti s provozem dálnice D5 je dalším faktorem, který ovlivňuje kvalitu ovzduší v Plzeňském kraji (emise REZZO 4).

Měrné emise tuhých znečišťujících látek v kraji vzrostly

Z analýzy předběžných dat **měrných emisí** (REZZO 1–4) vyplývá, že se v Plzeňském kraji meziročně³⁵ nepatrně snížily měrné emise oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Měrné emise oxidu siřičitého se snížily z 0,51 t/km²/rok v roce 2018 na 0,47 t/km²/rok v roce 2019, tj. snížení o 7,5 %. Měrné emise oxidů dusíku klesly z 1,05 t/km²/rok v roce 2018 na 1,02 t/km²/rok v roce 2019, tj. snížení o 3,5 %. Naopak měrné emise tuhých znečišťujících látek a oxidu uhelnatého nepatrně vzrostly. Měrné emise tuhých znečišťujících látek se zvýšily z 0,47 t/km²/rok v roce 2018 na 0,48 t/km²/rok v roce 2019, tj. zvýšení o 2,7 %. Měrné emise oxidu uhelnatého vzrostly z 5,08 t/km²/rok v roce 2018 na 5,17 t/km²/rok v roce 2019, tj. nárůst o 1,6 %.

Hodnoty měrných emisí v kraji dosahují nižších hodnot než v ČR celkem

V rámci České republiky lze hodnotit **ovzduší** v Plzeňském kraji jako relativně čisté. Hodnoty měrných emisí (REZZO 1–4) dosahují v Plzeňském kraji nižších hodnot než v ČR. Nejvíce zatížená emisemi znečišťujících látek jsou území s vysokou koncentrací průmyslových aktivit, s vysokou hustotou osídlení v okolí Plzně a v neposlední řadě i se značně soustředěnou dopravou v okolí dálnice D5. Naopak mezi méně zatížené oblasti patří horské partie Šumavy, Českého lesa a západní části Brd.

Emise znečišťujících látek v Plzeňském kraji se pohybují pod průměrem ČR

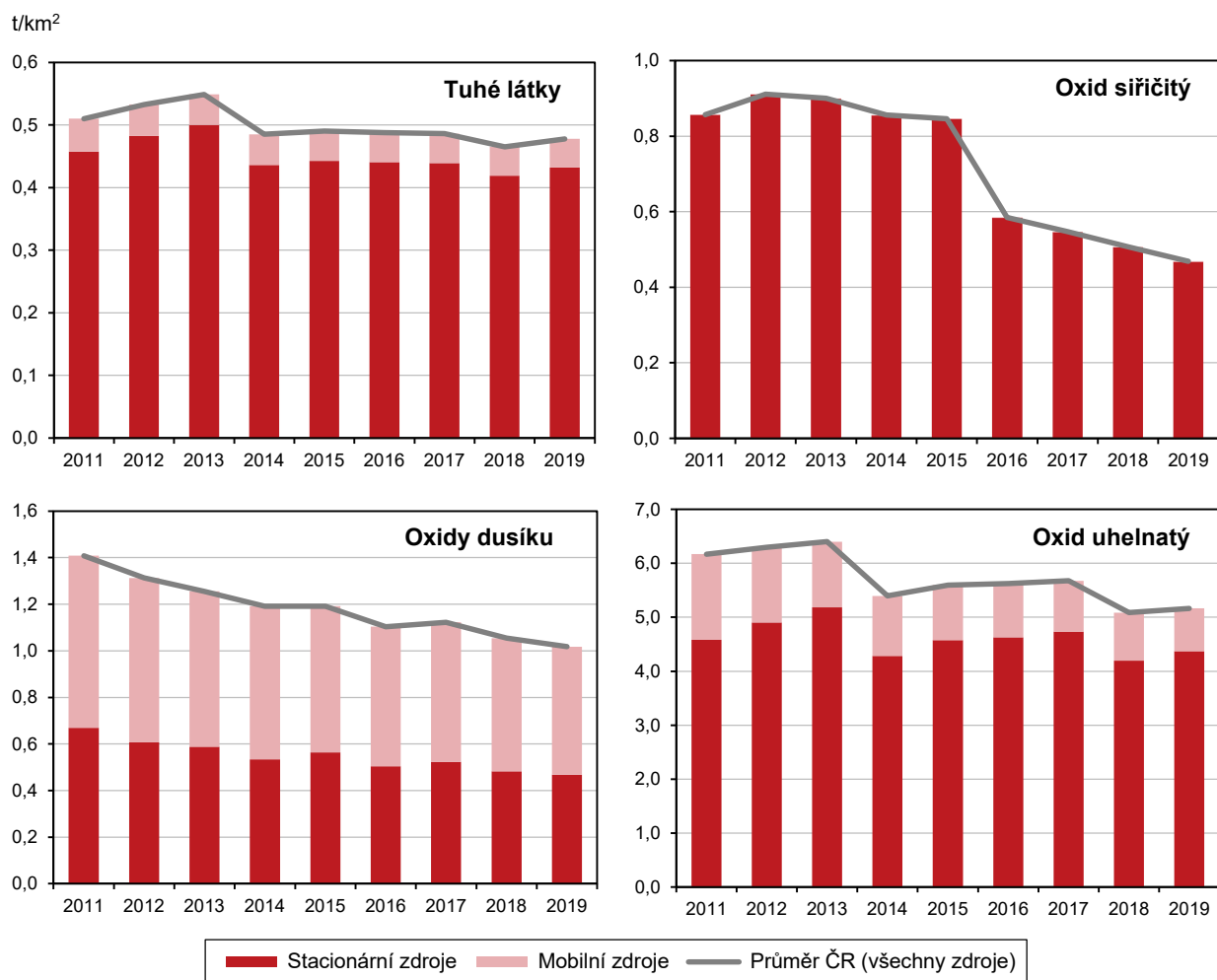
Hodnoty emisí vybraných základních znečišťujících látek se v Plzeňském kraji pohybují pod průměrem ČR. Výši měrných **emisí tuhých znečišťujících látek** v ČR (0,65 t/km²) ovlivňují především kraje se silně znečištěným ovzduším, tedy Hl. město Praha (2,11 t/km²/rok), Ústecký (1,22 t/km²/rok) a Moravskoslezský (1,07 t/km²/rok). Na zvyšování **měrných emisí oxidu siřičitého** v ČR (0,97 t/km²) se podílejí především kraje Ústecký (3,82 t/km²), Moravskoslezský (2,46 t/km²) a Karlovarský (1,50 t/km²). **Měrné emise oxidu dusíku** dosáhly v roce 2019 v ČR hodnoty 2,12 t/km²/rok a k největším znečišťovatelům těchto emisí patří kraje Hl. město Praha (20,65 t/km²/rok), Ústecký (5,74 t/km²/rok) a Moravskoslezský (3,64 t/km²/rok). **Měrné emise CO** v roce 2019 činily v ČR 8,52 t/km²/rok a na těchto emisích měly nejvyšší podíl především kraje Moravskoslezský (33,26 t/km²/rok), Hl. město Praha (26,84 t/km²/rok) a Zlínský (9,47 t/km²/rok). V ČR se v časové období 2011 až 2019 dařilo všechny tyto škodlivé emise snižovat. V porovnání s rokem 2011 se v ČR nejvíce snížily měrné emise SO₂, a to o 52,2 %, naopak nejnižší pokles představovaly měrné emise tuhých znečišťujících látek, a to jen o 13,6 %.

³⁴ ČHMÚ provedl v roce 2014 z důvodů nové struktury stacionárních zdrojů přepočty celé časové řady. Emisní bilance za rok 2013 byla zpracována pro všechny kategorie zdrojů z aktuálních dostupných podkladů a odpovídá požadavkům na mezinárodní inventarizaci emisí.

³⁵ Data za rok 2020 nejsou k dispozici

Graf 4.3 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Plzeňském kraji

Pramen: ČHMÚ

Odpady

Množství odpadu je vyšší než jeho druhotná využitelnost

Odpad je jedním z negativních vlivů zasahujícím do environmentální sféry. Současná situace v odpadovém hospodářství je charakterizována převahou množství produkovaného odpadu nad jeho relativně nízkým využitím jako zdroje druhotných surovin a energie. Produkce podnikového odpadu vzniká v přímé závislosti na materiálové a energetické náročnosti výroby.

Plzeňský kraj má sedmou nejvyšší hodnotu vyprodukovaného podnikového odpadu v kg na obyvatele v rámci ČR

V Plzeňském kraji bylo v roce 2019³⁶ vyprodukováno 2 018,6 tis. tun odpadu celkem. Meziročně se tedy množství odpadu zvýšilo o 113,2 tis. t., tj. o 5,9 %. **Produkce celkového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele** dosáhla v roce 2019 v kraji hodnoty 3 421,9 kg a oproti roku 2018 se zvýšila o 163,1 kg. V období 2017–2019 byla hodnota podnikového odpadu nejnižší v roce 2018. Nejvyšší množství odpadu celkem bylo vyprodukováno v roce 2017, kdy připadlo na 1 obyvatele 4 285,0 kg. V roce 2019 se v porovnání s rokem 2017 tato hodnota snížila o 20,1 %. V porovnání s ostatními kraji byla v Plzeňském kraji hodnota vyprodukovaného celkového odpadu na 1 obyvatele v roce 2019 sedmá nejvyšší. Nejvyšší celkový odpad na 1 obyvatele byl zaznamenán v Jihomoravském (4 168,3 kg), nejnižší pak v Karlovarském kraji (2 312,8 kg). Oproti průměru ČR (3 462,8 kg na 1 obyvatele) byla hodnota celkového odpadu v Plzeňském kraji nižší o 41 kg na 1 obyvatele.

³⁶ Údaje roku 2020 zatím nejsou k dispozici

Plzeňský kraj měl v porovnání s ostatními kraji nejnižší podíl celkového nebezpečného odpadu na 1 obyvatele

V roce 2019 se **nebezpečný odpad** podílel na celkovém odpadu v Plzeňském kraji 2,1 %. V Plzeňském kraji připadlo na 1 obyvatele 73,1 kg nebezpečného odpadu celkem a tento podíl byl v mezikrajském porovnání nejnižší. Nejvyšší množství celkového nebezpečného odpadu na 1 obyvatele (236,2 kg) bylo vyprodukováno v Moravskoslezském kraji. Oproti průměru ČR (136,3 kg na 1 obyv.) bylo množství nebezpečného odpadu celkem na 1 obyvatele v Plzeňském kraji nižší o 63,2 kg.

Komunální odpad v Plzeňském kraji představoval 5,0 % z celkové produkce tohoto odpadu v ČR

Zvláštní kategorií odpadů tvoří **komunální odpad**. V České republice bylo v roce 2019 vyprodukováno 5 337,5 tis. tun komunálního odpadu, z toho nejvíce v kraji Středočeském (746,5 tis. tun) a nejméně v kraji Karlovarském (128,0 tis. tun). Vyprodukovaný komunální odpad v Plzeňském kraji v roce 2019 činil 264,3 tis. tun a představoval 5,0 % celkové produkce komunálního odpadu v ČR. V roce 2019 dosáhlo množství vyprodukovaného komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v Plzeňském kraji 448,0 kg. Meziročně se tento ukazatel snížil o 2,5 %. V mezikrajském srovnání v roce 2019 zaujímá Plzeňský kraj v relativním ukazateli vyprodukovaného komunálního odpadu na obyvatele druhé nejnižší místo. **Nejvyšší produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele** se vyskytovala v krajích Středočeském (539,0kg) a Olomouckém (534,0kg). Naopak **nejnižší produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele** byla zaznamenána v Karlovarském kraji (434,3 kg).

Průměrné množství nebezpečného odpadu v kraji na obyvatele bylo nižší než v ČR celkem

V roce 2019 se v Plzeňském kraji podílel **nebezpečný komunální odpad** na celkovém komunálním odpadu 0,2 %. Na 1 obyvatele připadlo 0,8 kg nebezpečného komunálního odpadu. V mezikrajském porovnání byl tento podíl šestý nejnižší. Nejvyšší množství nebezpečného komunálního odpadu na 1 obyvatele měl kraj Středočeský (1,4 kg) a naopak nejnižší komunální odpad na 1 obyvatele (0,4 kg) byl zaznamenán v Karlovarském kraji. V Plzeňském kraji bylo množství nebezpečného odpadu na 1 obyvatele v porovnání s průměrem ČR nižší o 0,1 kg.

Odpady jsou i zdrojem energie a surovin

Odpady vznikající jako důsledek nehospodárného a neefektivního nakládání s **neobnovitelnými** zdroji (půda, voda apod.) jsou však na druhé straně zdrojem energie a surovin. Základním aspektem udržitelného rozvoje v environmentální oblasti je právě upřednostňování jejich **využití** (recyklace, materiálové využití aj.) před jejich **odstraňováním**. Skládkování a spalování představuje v mnoha případech zdroj znečištění životního prostředí zejména půdy, vody a ovzduší s dopadem do krajinných ekosystémů. Mezi základní aktuální řešené otázky v **nakládání s odpady** patří i **separovaný sběr vytříděných položek** komunálního odpadu.

Výdaje na ochranu životního prostředí

V Plzeňském kraji bylo v roce 2019 v meziročním srovnání proinvestováno na ochranu životního prostředí podle místa investice o 3,2 % více finančních prostředků

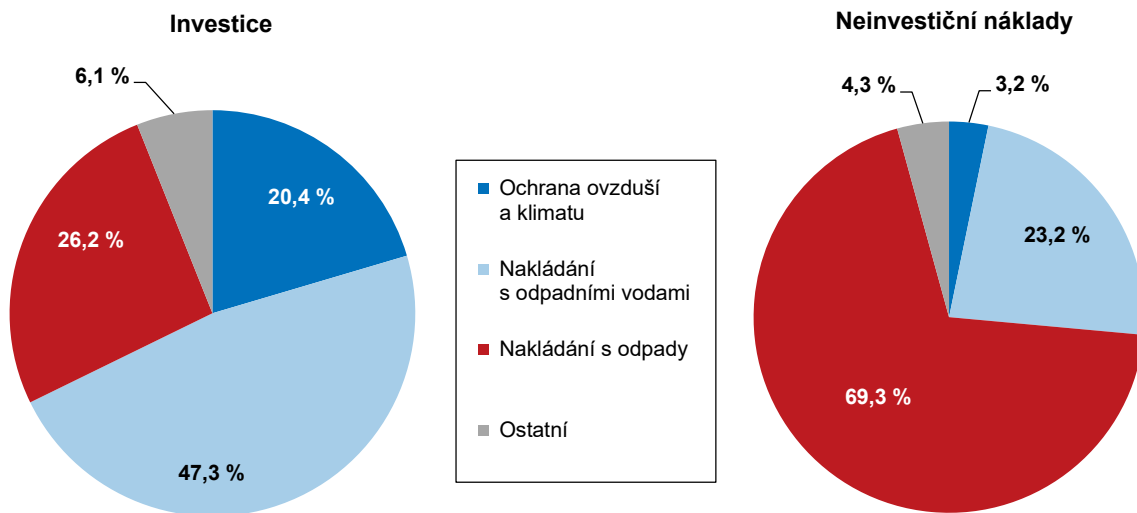
V roce 2019³⁷ dosahoval objem **pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice** v Plzeňském kraji hodnoty 1 167,9 mil. Kč, což v meziročním srovnání představovalo nárůst o 3,2 %. V přepočtu na jednoho obyvatele bylo v roce 2019 proinvestováno 1 988 Kč. Meziročně se tento ukazatel zvýšil o 45 Kč na 1 obyvatele. V mezikrajském porovnání se tento ukazatel umístil na čtvrtém nejnižším místě. **Objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora** (1 046,6 mil. Kč) se zvýšil v meziročním srovnání o 6,0 %. Z hlediska struktury pořízených investic podle sídla investora bylo vloženo nejvíce investičních prostředků do nakládání s odpadními vodami (54,9 %). Náklady na ochranu ovzduší a klimatu činily 26,6 % a na nakládání

³⁷ Údaje roku 2020 zatím nejsou k dispozici

s odpady připadlo 14,8 % investičních prostředků. **Objem neinvestičních nákladů environmentálního charakteru podle kraje sídla investora** v absolutní výši 2 866,8 mil. Kč se meziročně snížil o 9,3 %. Ze struktury neinvestičních nákladů vyplývá, že největší část finančních prostředků směřovala do oblasti nakládání s odpady (72,2 %).

Graf 4.4 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Plzeňském kraji (průměr let 2015–2019)

Zdroj: ČSÚ

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (%)															
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-2,4	-3,4	-3,4	-3,5
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
Živě narození mimo manželství (%)															
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
2020	48,5	40,5	46,8	50,6	49,2	62,7	62,8	53,3	51,5	48,6	44,6	43,9	50,0	43,1	51,1
Index stáří k 31. 12.¹⁾															
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2015	75,7	77,5	76,0	75,6	76,1	74,4	73,8	75,4	76,5	76,2	76,5	76,3	75,1	75,4	74,1
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
2020	75,8	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2015	81,6	82,4	81,5	81,5	81,4	80,2	79,7	81,4	82,2	82,1	82,6	82,4	81,7	81,8	80,8
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
2020	81,7	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4
2020	5,9	17,1	6,4	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
2017	58,5	63,1	60,2	58,4	59,4	59,3	55,8	56,0	58,4	58,3	57,5	58,0	56,8	56,7	56,6
2018	59,2	64,4	60,9	58,5	59,6	60,4	55,8	56,8	58,0	59,1	58,5	58,5	58,2	57,8	57,6
2019	59,2	64,5	61,4	57,9	60,0	59,7	55,8	56,6	58,6	59,2	58,7	58,9	57,4	57,3	56,9
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2015	6,24	4,20	5,41	5,07	4,62	7,06	8,91	6,36	4,96	5,14	6,22	7,01	7,01	5,98	8,56
2016	5,19	3,35	4,31	4,28	3,56	5,45	7,79	5,17	3,76	4,04	5,17	6,11	5,94	4,92	7,45
2017	3,77	2,34	3,17	3,09	2,55	3,47	5,39	3,76	2,72	2,83	3,80	4,60	4,35	3,43	5,77
2018	3,07	1,93	2,64	2,38	2,12	2,93	4,50	3,18	2,31	2,19	3,02	3,86	3,37	2,61	4,65
2019	2,87	1,90	2,44	2,31	2,33	2,74	3,90	2,95	2,38	2,20	2,70	3,48	2,94	2,43	4,44
2020	4,02	3,51	3,52	3,19	3,36	5,45	5,46	4,06	3,11	2,92	3,31	4,55	4,11	3,22	5,55
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2015	2,68	1,68	2,17	1,57	1,73	3,40	4,59	2,67	1,78	1,71	2,43	3,04	3,09	2,28	4,37
2016	2,08	1,28	1,56	1,18	1,25	2,52	3,72	1,95	1,24	1,12	1,81	2,51	2,34	1,67	3,69
2017	1,37	0,77	1,05	0,75	0,71	1,42	2,40	1,31	0,75	0,64	1,13	1,74	1,57	1,08	2,67
2018	0,88	0,48	0,74	0,43	0,44	0,76	1,49	0,79	0,48	0,26	0,79	1,25	0,88	0,59	1,84
2019	0,65	0,37	0,55	0,30	0,38	0,55	0,96	0,58	0,38	0,23	0,54	0,96	0,54	0,39	1,49
2020	1,01	0,67	0,81	0,55	0,70	1,01	1,55	0,96	0,61	0,44	0,74	1,36	0,93	0,64	2,07
Čistý disponibilní důchod domácnosti na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2015	216,6	283,0	229,1	204,2	221,7	195,8	185,5	201,2	209,6	207,8	209,8	217,4	195,6	207,1	194,5
2016	223,6	298,7	243,5	210,0	221,5	202,9	193,3	209,2	212,3	213,7	216,5	218,7	199,8	207,1	199,7
2017	238,8	339,5	250,9	222,8	235,5	221,2	202,5	218,4	227,8	225,8	228,5	231,0	210,5	218,5	211,8
2018	253,9	355,6	270,2	237,4	244,5	230,4	218,6	231,8	243,5	239,6	246,2	243,8	225,8	231,8	226,6
2019	268,1	364,3	283,8	247,3	265,0	242,8	234,5	245,5	263,4	250,8	261,0	262,0	238,8	247,0	239,3
2020
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
2016	24 982	29 906	25 490	24 018	25 388	22 735	24 004	24 764	23 914	23 543	23 953	24 675	23 205	23 242	24 071
2017	26 843	31 878	27 709	25 457	27 879	24 832	25 639	26 752	25 865	25 507	25 783	26 559	24 956	24 814	25 534
2018	29 184	34 338	30 048	27 909	30 055	26 774	27 901	28 882	28 348	27 851	28 211	28 728	27 253	27 398	27 653
2019	31 434	37 602	32 570	29 460	31 985	28 793	30 165	30 936	30 872	29 761	30 262	30 951	29 613	29 164	29 881
2020	33 256	39 233	34 229	31 188	33 735	30 714	32 159	32 726	32 679	31 679	32 289	32 942	31 708	30 863	32 025
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)³⁾ (MPSV)															
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
2017	11 866	12 691	12 019	11 765	11 811	11 519	11 718	11 750	11 719	11 629	11 594	11 719	11 504	11 638	11 936
2018	12 435	13 299	12 605	12 325	12 380	12 054	12 272	12 301	12 282	12 190	12 164	12 279	12 063	12 207	12 503
2019	13 487	14 384	13 669	13 380	13 423	13 066	13 299	13 349	13 334	13 238	13 231	13 331	13 108	13 261	13 553
2020	14 502	15 439	14 703	14 393	14 434	14 030	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 100	14 279	14 570
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁴⁾ (ČSSZ)															
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5
2017	25,8	13,6	22,4	27,4	28,7	28,2	28,3	25,0	26,9	30,8	32,5	24,4	29,2	27,3	30,2
2018	26,3	13,7	22,7	28,0	29,0	28,6	28,6	25,5	27,4	31,2	33,1	24,8	29,8	27,7	30,8
2019	26,7	13,8	23,0	28,7	29,3	29,0	28,9	25,9	27,9	31,8	33,8	25,2	30,4	28,2	31,3
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

2) podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, ve jmenovateli data ČSÚ k 31. 12.

3) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

4) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2015	438,7	975,3	391,6	351,9	401,1	287,5	328,4	336,4	372,9	346,8	354,8	415,8	332,1	372,9	358,4
2016	454,0	1009,8	413,1	360,7	414,5	295,9	326,3	346,7	392,5	360,6	368,0	422,7	345,8	385,6	371,7
2017	482,6	1061,8	439,3	388,7	439,6	315,1	343,9	369,4	427,5	389,2	393,5	447,2	372,6	411,3	390,4
2018	509,1	1136,7	450,7	407,5	459,0	324,5	355,6	387,2	447,8	408,4	403,9	480,7	392,5	425,2	415,5
2019	538,8	1190,6	484,5	438,1	474,3	341,5	386,4	411,4	479,3	422,7	434,0	505,9	418,5	457,4	430,0
2020
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2015	105,4	106,7	106,0	103,9	104,2	101,3	107,5	104,7	105,8	105,2	102,9	106,0	105,7	103,5	103,5
2016	102,5	102,9	105,4	101,2	102,4	101,8	98,9	102,1	104,1	103,1	102,1	100,4	102,8	102,4	102,9
2017	105,2	104,4	107,1	106,7	105,5	103,0	102,7	106,0	108,6	106,9	105,3	104,4	105,9	105,7	103,4
2018	103,2	105,4	102,4	102,7	102,5	99,1	100,1	102,4	102,9	103,1	99,7	104,9	102,2	101,6	102,7
2019	102,3	101,7	105,1	103,6	100,3	100,6	104,4	102,6	103,6	100,1	103,2	101,6	102,6	103,9	100,0
2020
Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2015	36,8	41,7	29,9	33,8	20,2	35,0	23,0	41,3	45,4	39,1	42,0	36,2	35,8	31,9	
2016	37,9	43,0	31,7	33,0	20,0	35,2	23,4	41,1	46,7	43,2	46,2	36,6	34,8	29,4	
2017	38,0	43,7	32,0	33,6	20,5	34,9	23,2	40,0	49,3	44,5	42,7	37,0	35,5	28,8	
2018	38,6	43,4	33,1	34,4	20,8	33,9	24,7	39,3	50,1	45,2	47,1	35,4	35,9	29,6	
2019	40,0	45,0	34,4	36,1	21,3	35,5	25,1	40,4	50,8	47,7	48,4	36,8	36,5	31,2	
2020	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
2017	849,9	80,3	105,9	50,5	61,6	18,8	59,3	45,0	49,7	48,3	50,6	70,7	47,2	53,8	108,1
2018	863,5	81,3	108,8	50,4	61,5	18,4	63,1	47,8	49,0	49,6	50,5	72,1	47,9	55,1	108,0
2019	850,6	80,9	110,7	51,4	59,5	18,0	63,0	47,4	43,9	49,1	49,5	69,0	45,9	54,2	108,1
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele³⁾ (tis. Kč)															
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
2017	23,0	43,8	19,1	32,4	21,7	18,9	19,5	17,3	19,5	19,1	22,7	23,0	19,3	15,6	15,6
2018	25,8	44,8	21,4	32,3	24,0	24,5	23,4	18,0	22,2	21,5	23,7	27,7	23,7	18,1	20,3
2019	29,3	49,7	27,8	31,3	25,5	23,1	26,3	19,9	24,5	25,3	30,2	31,7	27,4	21,5	22,6
2020	29,4	48,0	24,7	29,9	28,4	21,1	26,3	18,6	28,1	31,4	32,9	34,2	28,3	20,4	20,7
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
2017	2,7	4,5	4,0	2,0	2,8	1,3	1,2	1,5	2,2	2,2	2,0	3,6	2,3	1,7	1,9
2018	3,2	4,1	5,3	2,7	4,2	1,7	1,4	2,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,6	2,2	2,1
2019	3,4	4,6	5,1	3,5	4,6	2,3	1,6	1,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,1	2,7	2,0
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,6	2,3
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel															
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940
2017	5 026	14 034	1 802	6 287	3 194	17 429	1 902	6 520	7 448	2 565	2 711	3 200	3 207	3 609	2 113
2018	5 224	14 026	1 942	6 788	3 493	17 774	2 057	6 744	7 818	2 554	2 877	3 449	3 416	3 821	2 285
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548

1) semidefinitivní údaje

2) podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

3) podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

4) předběžné údaje

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2015	1,56	0,57	1,78	0,61	0,85	2,92	6,27	0,41	0,90	2,57	0,29	0,26	0,75	1,09	3,36
2016	1,35	0,45	1,57	0,36	0,58	3,06	5,50	0,40	0,92	1,56	0,29	0,20	0,71	1,03	3,23
2017	1,31	0,47	1,68	0,40	0,55	2,31	5,15	0,39	0,88	1,55	0,29	0,20	0,68	1,17	3,18
2018	1,14	0,53	1,39	0,32	0,51	1,97	4,80	0,33	0,72	1,30	0,25	0,18	0,60	0,80	2,90
2019	0,97	0,55	1,20	0,33	0,47	1,50	3,82	0,34	0,66	1,06	0,26	0,18	0,61	0,60	2,5
2020
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2015	2,49	23,28	2,65	1,08	1,19	2,40	6,70	1,83	1,53	3,03	1,21	2,04	1,73	1,78	4,87
2016	2,35	22,19	2,50	1,05	1,10	2,31	6,12	1,81	1,49	2,58	1,17	1,96	1,62	1,72	4,72
2017	2,34	22,66	2,51	1,09	1,12	2,22	6,06	1,89	1,52	2,77	1,19	1,97	1,62	1,74	4,33
2018	2,23	21,71	2,26	1,04	1,05	2,10	5,95	1,83	1,42	2,82	1,09	1,88	1,54	1,67	4,05
2019	2,12	20,65	2,20	1,00	1,02	1,86	5,74	1,77	1,40	2,51	1,09	1,85	1,49	1,57	3,64
2020
Produkce odpadů celkem na 1 obyvatele (kg)^{1,2)}															
2015
2016
2017	3 240	3 509	3 326	2 885	4 285	2 677	3 486	2 173	2 818	2 787	2 988	3 563	3 591	2 289	3 357
2018	3 537	3 946	3 610	3 304	3 259	3 177	3 506	2 343	3 099	2 844	3 299	4 390	4 147	2 467	3 771
2019	3 463	3 790	3 637	2 997	3 422	2 313	3 548	2 588	2 995	3 121	2 978	4 168	3 459	2 644	3 988
2020
Produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele (kg)^{2,3)}															
2015
2016
2017	488	512	528	495	452	429	478	463	509	480	512	439	503	455	501
2018	493	507	527	518	460	433	477	464	514	477	521	447	529	443	513
2019	499	507	539	523	448	434	494	465	523	493	532	457	534	460	510
2020
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (litr/den)															
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
2017	88,7	109,3	85,3	84,6	88,6	85,5	89,6	86,8	80,2	78,0	79,1	92,9	83,5	75,9	89,1
2018	89,2	107,5	88,2	84,1	88,4	86,7	91,6	87,5	80,5	79,7	81,2	92,9	83,2	75,7	89,9
2019	90,6	113,1	89,7	82,3	86,9	86,5	93,0	89,2	84,6	80,2	81,4	92,9	84,3	78,7	89,6
2020	91,1	112,5	90,0	82,6	87,3	89,0	93,1	90,5	85,6	81,4	80,6	93,2	83,2	80,0	91,0
Podíl čistěných odpadních vod (v %)															
2015	97,0	100,0	99,8	95,2	94,7	100,0	97,7	97,9	95,2	98,5	88,5	96,6	94,3	94,4	96,8
2016	97,3	100,0	99,7	95,5	95,7	100,0	97,7	98,5	95,0	98,9	88,1	98,5	95,0	93,2	97,3
2017	97,5	100,0	99,7	95,8	96,4	99,9	97,7	98,5	94,8	99,2	90,7	98,5	95,6	92,3	98,0
2018	97,6	100,0	99,6	96,2	95,7	99,9	99,0	98,5	96,6	99,0	90,1	98,8	97,7	92,5	95,8
2019	97,7	100,0	99,7	96,5	95,5	100,0	99,9	97,6	96,0	99,0	90,2	98,8	98,1	93,4	95,5
2020	97,5	100,0	99,7	96,3	95,6	99,9	97,8	97,9	95,6	99,4	91,0	98,9	98,4	93,1	95,0
Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2016	2 411	2 981	1 445	1 170	2 545	2 608	7 610	1 002	1 506	2 391	1 757	1 896	1 270	770	2 986
2017	3 345	3 298	1 605	1 991	1 797	1 109	18 999	2 292	1 378	1 819	2 785	1 612	1 452	958	2 710
2018	2 920	4 498	2 463	3 135	1 943	1 302	5 579	2 327	2 383	2 337	2 484	1 515	1 899	1 994	3 939
2019	2 812	3 076	3 466	3 239	1 988	1 088	2 860	1 369	2 164	3 321	3 033	2 247	1 854	2 451	4 089
2020

¹⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

²⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

³⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Plzeňského kraje v letech 2001–2020

	Měřicí jednotka	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	osoby	549 635	551 552	554 559	561 095	569 647	571 884	572 065	571 732
v tom ve věku: 0–14 let		84 919	79 034	78 309	78 534	78 806	79 632	80 836	81 915
15–64 let		385 820	391 188	393 664	398 304	404 086	402 863	399 524	394 339
65 a více let		78 896	81 330	82 586	84 257	86 755	89 389	91 705	95 478
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	39,5	40,4	40,6	40,7	40,8	41,0	41,2	41,5
Sňatky		2 943	2 745	2 898	2 989	2 763	2 528	2 546	2 454
Rozvody		1 696	1 683	1 643	1 734	1 604	1 543	1 627	1 630
Živě narození	osoby	4 774	5 445	5 803	6 100	6 385	6 412	6 242	5 567
Zemřelí	osoby	5 917	5 846	5 918	5 653	5 785	5 859	5 816	5 888
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-1 143	-401	-115	447	600	553	426	-321
Přistěhovalí	osoby	3 317	5 704	6 521	9 982	11 395	6 484	4 828	4 278
Vystěhovalí	osoby	3 376	3 400	3 399	3 893	3 443	4 800	5 073	3 506
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-59	2 304	3 122	6 089	7 952	1 684	-245	772
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-1 202	1 903	3 007	6 536	8 552	2 237	181	451
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Cistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	133,7	159,9	169,0	181,3	192,7	194,4	196,0	197,6
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	282,3	284,2	281,7	281,9	290,4	293,2	290,8	290,7
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	182,1	186,2	191,8	196,1	194,2	199,0	201,8	199,3
Míra ekonomické aktivity	%	60,8	60,4	59,5	59,0	59,9	59,6	59,0	59,3
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	18 580	20 500	17 959	14 516	16 757	26 802	27 267	23 308
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	4,94	4,30	3,41	3,98	6,51	6,65	5,75
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 770	7 703	8 147	8 713	9 604	10 009	10 088	10 520
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	4,1	4,3	4,3	4,4	4,4	4,5	4,5	4,6
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		14 427	14 998	15 123	15 322	15 985	16 795	17 818	18 549
základních škol		55 655	47 797	45 708	44 548	43 435	42 191	42 078	42 457
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	27 385	27 594	27 020	26 541	26 400	25 242	24 175
Studenti vysokých škol ³⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	12 008	16 209	17 161	17 996	18 932	19 200	17 798	17 325
Registrované trestné činy na 1 000 obyv.		28,2	27,5	25,2	27,6	26,8	25,0	24,2	24,1
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	130 242	164 500	180 955	191 382	189 606	194 241	197 660	202 260
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	103,4	103,7	109,9	101,1	97,3	99,5	104,5	102,8
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	1 130	1 334	1 380	1 767	1 599	2 295	3 142
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		111 961	127 341	129 639	132 217	136 698	140 383	144 632	147 419
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	.	7 658	7 916	9 462	9 500	7 743	8 325	9 540
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	52 043	59 362	59 397	57 764	59 318	51 470	50 478	53 037
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	10 152	16 062	18 156	18 020	17 014	14 358	13 210	12 640
Dokončené byty		1 697	1 975	2 067	1 905	2 662	2 051	1 903	1 457
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	tis. osob	467,1	469,3	487,9	514,1	487,5	479,0	484,2	495,6
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	384 431	382 719	382 202	381 770	381 349	380 844	380 330	379 930
z toho orná půda		265 553	263 546	262 954	262 312	261 697	260 428	259 172	258 261
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	371 669	373 397	373 906	374 334	374 740	375 250	375 763	376 167
z toho: lesní pozemky		297 982	298 567	298 927	299 134	299 296	299 563	299 739	299 842
zastavěné plochy a nádvoří		9 724	9 702	9 705	9 727	9 727	9 730	9 684	9 641
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	102,2	102,3	96,8	98,5	96,1	93,1	90,6	83,4
Podíl čistěných odpadních vod	%	98,6	89,7	89,1	95,0	95,1	93,0	94,2	94,8
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 657	1 265	1 842	3 425	3 330	5 453	1 994	2 678

¹⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji⁴⁾ průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
6) 572 709	573 491	575 143	576 635	578 629	580 816	584 672	589 899	591 041	Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)
6) 83 173	84 103	85 260	86 400	87 678	88 938	90 310	91 693	92 300	v tom ve věku: 0–14 let
6) 390 355	386 981	384 324	381 948	379 877	377 756	377 210	378 516	377 106	15–64 let
6) 99 181	102 407	105 559	108 287	111 074	114 122	117 152	119 690	121 635	65 a více let
6) 41,7	41,9	42,1	42,3	42,5	42,6	42,7	42,8	42,9	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
2 498	2 367	2 519	2 638	2 857	2 857	3 034	3 006	2 479	Sňatky
1 452	1 613	1 374	1 462	1 380	1 356	1 386	1 279	1 207	Rozvody
5 768	5 510	5 674	5 861	5 940	6 066	6 082	6 027	5 876	Živě narození
6 003	6 061	5 761	6 307	6 153	6 242	6 276	6 356	7 066	Zemřelí
-235	-551	-87	-446	-213	-176	-194	-329	-1 190	Přirozený přírůstek/úbytek
4 761	5 160	5 363	5 594	6 189	6 881	7 959	9 496	7 243	Přistěhovalí
3 549	3 827	3 624	3 656	3 982	4 518	3 909	3 940	4 911	Vystěhovalí
1 212	1 333	1 739	1 938	2 207	2 363	4 050	5 556	2 332	Přírůstek/úbytek stěhováním
977	782	1 652	1 492	1 994	2 187	3 856	5 227	1 142	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
202,0	205,5	209,1	221,7	221,5	235,5	244,5	265,0	.	Cistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
291,3	295,9	294,9	298,8	297,4	297,3	297,5	300,6	301,0	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
198,6	193,4	194,5	191,2	192,7	193,4	194,4	194,1	197,6	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
59,5	60,5	60,3	61,0	60,7	60,6	60,5	60,8	60,4	Míra ekonomické aktivity
23 724	25 709	22 641	18 587	14 655	10 517	9 009	9 811	13 673	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
5,94	6,45	5,70	4,62	3,56	2,55	2,12	2,33	3,36	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
10 740	10 933	11 038	11 308	11 424	11 811	12 380	13 423	14 434	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
4,6	4,7	4,8	4,7	4,6	4,7	4,7	4,7	.	Lékaři na 1 000 obyvatel
19 055	19 429	19 650	19 399	18 853	18 704	18 863	18 845	18 789	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.) mateřských škol
43 369	44 658	46 307	47 924	49 438	50 550	51 237	51 990	52 501	základních škol
22 774	21 835	21 309	21 038	21 243	21 326	21 343	21 680	22 264	středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
16 309	14 993	13 883	12 998	12 192	11 987	11 558	11 816	11 939	Studenti vysokých škol ³⁾ (stav k 31. 12.)
22,4	23,9	20,9	18,3	16,8	16,8	17,0	17,6	15,2	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
197 695	207 513	218 947	230 887	239 439	254 606	267 405	278 672	.	Hrubý domácí produkt
95,8	103,0	102,6	104,2	102,4	105,5	102,5	100,3	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
3 779	4 133	4 737	4 607	3 447	3 614	4 361	5 098	.	Výdaje na výzkum a vývoj
147 750	141 202	142 307	143 478	144 545	145 763	147 014	146 382	147 671	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
9 924	10 290	11 545	10 537	10 328	10 619	10 941	11 531	.	Produkce zemědělského odvětví ⁸⁾
54 027	55 284	57 646	59 681	61 062	61 560	61 496	59 524	56 961	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
11 097	10 032	12 825	12 704	13 313	12 588	13 958	14 998	17 473	Stavební práce "S" provedené v krajích ⁵⁾
1 444	1 445	1 362	1 208	1 561	1 647	2 426	2 688	2 506	Dokončené byty
9) 595,1	558,8	568,7	650,3	660,0	751,6	839,9	871,9	533,6	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
379 335	378 868	378 166	377 762	377 477	377 203	377 106	377 137	376 919	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
257 434	256 406	254 982	254 298	253 519	252 977	252 266	251 382	250 064	z toho orná půda
376 756	377 230	377 921	378 334	387 421	387 697	387 790	387 757	387 972	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
300 048	300 191	300 420	300 553	308 449	308 631	308 703	308 732	308 918	z toho: lesní pozemky
9 604	9 583	9 557	9 523	9 514	9 495	9 516	9 542	9 589	zastavěné plochy a nádvoří
81,6	80,5	87,3	87,6	87,4	88,6	88,4	86,9	87,3	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
95,8	96,5	93,9	94,7	95,7	96,4	95,7	95,5	95,6	Podíl čištěných odpadních vod
2 246	2 322	4 344	2 106	2 545	1 797	1 943	1 988	.	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

5) podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

6) údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

7) od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

8) semidefinitivní výsledky

9) od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	osoby	576 635	578 629	580 816	584 672	589 899	591 041
v tom: muži		285 659	286 667	287 844	290 226	293 394	293 818
ženy		290 976	291 962	292 972	294 446	296 505	297 223
z toho cizinci (bez azylantů)		27 304	29 331	31 479	35 381	39 779	42 070
Sňatky		2 638	2 857	2 857	3 034	3 006	2 479
Průměrný věk při prvním sňatku: ženichové		32,0	32,1	32,2	32,3	32,8	33,3
nevěsty		29,1	29,4	29,4	29,6	30,0	30,3
Rozvody		1 462	1 380	1 356	1 386	1 279	1 207
Živě narození	osoby	5 861	5 940	6 066	6 082	6 027	5 876
z toho mimo manželství	%	49,4	50,5	50,8	51,6	48,3	49,2
Průměrný věk matky při narození dítěte		30,3	30,3	30,5	30,6	30,6	30,7
prvního dítěte		28,6	28,5	28,7	28,8	28,9	28,8
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,555	1,607	1,670	1,696	1,702	1,688
Potraty		2 025	1 847	1 992	1 663	1 714	1 512
z toho umělá přerušení těhotenství		927	903	967	859	808	657
Potraty na 100 narozených	%	34,5	31,0	32,7	27,3	28,4	25,7
Zemřelí	osoby	6 307	6 153	6 242	6 276	6 356	7 066
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-446	-213	-176	-194	-329	-1 190
Přistěhovalí	osoby	5 594	6 189	6 881	7 959	9 496	7 243
z toho z ciziny		1 843	2 364	3 275	4 197	5 480	3 501
Vystěhovalí	osoby	3 656	3 982	4 518	3 909	3 940	4 911
z toho do ciziny		676	742	1 371	796	863	1 727
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	1 938	2 207	2 363	4 050	5 556	2 332
z toho s cizinou		1 167	1 622	1 904	3 401	4 617	1 774
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	1 492	1 994	2 187	3 856	5 227	1 142
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	‰	10,2	10,3	10,5	10,4	10,3	9,9
zemřelí	‰	11,0	10,7	10,8	10,8	10,8	12,0
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-0,8	-0,4	-0,3	-0,3	-0,6	-2,0
přistěhovalí	‰	9,7	10,7	11,9	13,7	16,2	12,3
vystěhovalí	‰	6,4	6,9	7,8	6,7	6,7	8,3
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	3,4	3,8	4,1	7,0	9,5	3,9
celkový přírůstek/úbytek	‰	2,6	3,5	3,8	6,6	8,9	1,9
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	2,2	2,2	3,5	1,6	2,2	2,2
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	1,0	1,2	2,5	1,0	1,8	1,7
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.) ve věku:							
0–14 let	osoby	86 400	87 678	88 938	90 310	91 693	92 300
%	%	15,0	15,2	15,3	15,4	15,5	15,6
15–64 let	osoby	381 948	379 877	377 756	377 210	378 516	377 106
%	%	66,2	65,7	65,0	64,5	64,2	63,8
65 a více let	osoby	108 287	111 074	114 122	117 152	119 690	121 635
%	%	18,8	19,2	19,6	20,0	20,3	20,6
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	42,3	42,5	42,6	42,7	42,8	42,9
mužů		41,1	41,3	41,4	41,5	41,6	41,7
žen		43,5	43,7	43,8	43,9	44,0	44,1
Index stáří (stav k 31. 12.) ⁴⁾	%	125,3	126,7	128,3	129,7	130,5	131,8
mužů		105,8	107,2	108,9	110,4	111,3	112,3
žen		145,7	147,0	148,5	149,9	150,6	152,0
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ⁵⁾	%	51,0	52,3	53,8	55,0	55,8	56,7
Naděje dožití (dvouleté období)	roky						
mužů při narození		76,1	76,0	76,2	76,2	76,4	76,0
žen při narození		81,4	81,4	81,7	81,6	81,9	81,9
mužů ve věku 65 let		16,1	15,9	16,0	16,2	16,2	15,7
žen ve věku 65 let		19,1	19,1	19,4	19,5	19,6	19,4

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL ¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	490,0	490,1	490,7	492,0	494,8	498,6
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	13,9	13,7	13,5	12,8	13,0	13,7
střední bez maturity	%	36,5	36,4	37,1	36,4	36,9	35,4
střední s maturitou	%	34,2	34,1	32,7	33,8	33,8	35,4
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	15,4	15,8	16,7	17,0	16,4	15,5
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	298,8	297,4	297,3	297,5	300,6	301,0
v tom: zaměstnaní		287,5	287,2	291,5	293,0	296,8	294,4
z toho ženy		124,0	124,8	129,7	128,9	128,6	128,5
nezaměstnaní		11,3	10,2	5,8	4,5	3,8	6,6
z toho ženy		6,6	5,4	3,0	2,4	2,1	3,8
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	191,2	192,7	193,4	194,4	194,1	197,6
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	86,2	85,3	84,9	83,3	86,0	85,8
zaměstnavatelé	%	3,3	2,7	3,0	2,9	2,2	2,3
pracující na vlastní účet	%	10,1	11,4	11,6	13,6	11,4	11,2
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	280,4	280,8	281,3	283,8	289,0	.
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	4,3	4,2	4,0	4,0	3,9	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	42,0	42,0	42,2	41,9	41,3	.
terciární (služby)	%	53,7	53,8	53,7	54,2	54,8	.
Míra ekonomické aktivity	%	61,0	60,7	60,6	60,5	60,8	60,4
v tom: muži		69,7	69,2	68,1	68,5	69,6	68,4
ženy		52,5	52,4	53,3	52,6	52,2	52,5
Míra zaměstnanosti	%	58,7	58,6	59,4	59,6	60,0	59,0
v tom: muži		67,8	67,2	66,9	67,6	68,8	67,2
ženy		49,9	50,2	52,1	51,7	51,3	51,0
Obecná míra nezaměstnanosti	%	3,8	3,4	1,9	1,5	1,3	2,2
v tom: muži		2,8	2,9	1,7	1,3	1,0	1,7
ženy		5,0	4,1	2,2	1,8	1,6	2,84
NEZAMĚSTNANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	18 587	14 655	10 517	9 009	9 811	13 673
z toho: ženy		9 675	7 631	5 371	4 553	5 045	6 884
absolventi škol a mladiství		934	699	400	409	481	611
osoby se zdravotním postižením		3 045	2 825	2 195	1 775	1 708	2 182
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		5 368	4 712	3 951	3 745	4 216	5 049
dosažitelní		17 607	13 499	9 623	7 955	8 737	12 670
v tom podle věku:							
do 19 let		616	501	338	343	382	512
20–24 let		1 820	1 230	790	743	834	1 123
25–34 let		3 863	2 872	1 994	1 767	1 971	2 673
35–44 let		4 407	3 413	2 293	1 901	2 123	2 988
45–54 let		4 043	3 172	2 343	1 985	2 154	3 114
55 a více let		3 838	3 467	2 759	2 270	2 347	3 263
průměrný věk	roky	41,6	42,6	43,5	42,9	42,6	42,7
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		5 486	4 420	3 159	2 672	2 865	3 857
střední bez maturity		7 545	6 023	4 319	3 592	3 862	5 455
střední s maturitou		4 293	3 193	2 302	2 029	2 333	3 339
vyšší odborné vč. nástavbového		152	117	86	83	74	105
vysokoškolské		1 111	902	651	633	677	917
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby	8 044	6 226	4 416	3 877	4 433	6 115
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 244	1 726	1 280	1 232	1 434	1 807
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		5 800	4 500	3 136	2 645	2 999	4 308
manuální pracovníci	osoby	10 110	8 170	5 949	5 036	5 287	7 203
kvalifikovaní (třídy 6–8)		4 914	3 979	2 894	2 543	2 687	3 859
nekvalifikovaní (třída 9)		5 196	4 191	3 055	2 493	2 600	3 344

¹⁾ údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
v tom podle délky evidence:	osoby						
do 3 měsíců		6 384	5 533	4 745	4 557	4 843	4 769
3–6 měsíců		3 095	2 405	1 695	1 657	2 141	3 229
6–12 měsíců		2 508	1 969	1 385	1 153	1 393	3 045
od 1 roku do 2 let		2 124	1 494	816	579	700	1 679
více než 2 roky		4 476	3 254	1 876	1 063	734	951
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměstnanosti	Kč	6 537	6 740	7 329	7 787	8 471	8 892
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	4,62	3,56	2,55	2,12	2,33	3,36
v tom: muži		4,36	3,38	2,47	2,08	2,23	3,25
ženy		4,89	3,75	2,64	2,16	2,43	3,48
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁴⁾	%	1,73	1,25	0,71	0,44	0,38	0,70
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	místa	8 458	10 210	20 396	34 866	37 876	27 764
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	osoby	2,2	1,4	0,5	0,3	0,3	0,5
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	127 644	127 931	136 391	142 440	155 707	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	221,7	221,5	235,5	244,5	265,0	.
průměr ČR = 100	%	102,4	99,0	98,6	96,3	98,8	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	27 013	28 182	30 700	33 020	35 208	37 397
v tom: muži		29 748	31 104	33 683	36 147	37 978	39 671
ženy		23 724	24 562	26 927	29 130	31 710	34 449
Medián mezd	Kč	24 135	25 388	27 879	30 055	31 985	33 735
v tom: muži		26 204	27 609	30 351	32 460	34 336	35 621
ženy		21 946	22 715	25 222	27 240	29 286	31 569
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby						
mateřských škol		19 399	18 853	18 704	18 863	18 845	18 789
základních škol		47 924	49 438	50 550	51 237	51 990	52 501
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		21 038	21 243	21 326	21 343	21 680	22 264
vyšších odborných škol (denní studium)		1 110	1 003	862	813	820	904
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)	osoby						
s trvalým bydlištěm v kraji		13 077	12 418	12 017	11 400	11 329	11 587
s místem výuky v kraji		12 998	12 192	11 987	11 558	11 816	11 939
z toho v prezenčním studiu	%	81,4	81,0	81,4	83,9	86,1	88,4
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	3 267	3 030	2 621	2 560	2 385	2 419
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	2 699	2 673	2 733	2 725	2 744	.
na 1 000 obyvatel		4,7	4,6	4,7	4,7	4,7	.
Nemocnice ⁶⁾		11	11 ¹²⁾	10	10	10	.
lůžka		3 246	3 485	3 355	3 321	3 332	.
případy hospitalizace	případů	.	.	.	115,6	107,5	.
průměrná ošetrovací doba	dny	.	.	.	11,71	12,01	.
využití lůžek	dny	.	.	.	290,5	272,0	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	4,572	4,708	4,688	4,843	5,033	5,872
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	39,2	40,2	39,1	38,4	39,6	38,3
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. pést. péče)	v tis.	474,8	454,3	423,5	378,2	359,3	373,1
z toho přídavek na dítě		171,5	170,1	173,2	175,7	177,7	196,9
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	1 693	1 717	1 705	1 826	1 786	2 505
z toho přídavek na dítě		1 152	1 165	1 191	1 291	1 278	1 998
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	2 941	2 972	2 943	3 134	3 040	4 240

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstn. (12 měsíců a déle) v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ⁵⁾ Pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)⁶⁾ nemocnice akutní a následné péče¹²⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (stav k 31. 12.; MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		1 797	1 781	1 727	1 629	1 639	1 665
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		16,6	16,0	15,1	13,9	13,7	13,7
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		789	1 053	968	1 192	1 283	1 473
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením		1 076	1 076	1 076	1 076	1 076	1 064
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁷⁾	osoby	131 235	132 327	133 017	133 610	133 803	133 188
z toho ženy		79 824	80 134	80 203	80 098	79 928	79 190
Příjemci starobního důchodu sólo ⁸⁾	osoby	97 809	98 875	99 758	100 478	100 873	100 638
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7,9)}	osoby	36 639	37 504	38 223	38 800	39 180	39 610
z toho ženy		20 769	21 366	21 803	22 152	22 386	22 650
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	27,9	28,3	28,7	29,0	29,3	29,7
v tom: muži		30,9	30,9	31,1	31,1	31,2	31,4
ženy		26,0	26,7	27,2	27,7	28,0	28,6
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁸⁾	Kč	11 308	11 424	11 811	12 380	13 423	14 434
v tom: muži		12 450	12 567	12 975	13 582	14 669	15 746
ženy		10 284	10 388	10 748	11 271	12 265	13 199
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁸⁾ na mzdovém mediánu	%	46,9	45,0	42,4	41,2	42,0	42,8
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 274 979	1 401 951	1 486 303	1 809 832	2 046 456	2 927 939
v tom dávky:							
nemocenské		883 146	976 685	1 020 909	1 278 905	1 487 632	1 786 649
ošetřovné		64 797	72 108	84 800	98 790	100 283	¹³⁾ 646 323
peněžitá pomoc v mateřství		326 643	352 724	380 205	419 760	439 455	473 943
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		392	434	389	437	469	507
otcovská poporodní péče ¹⁰⁾		.	.	.	10 463	13 333	13 519
dlouhodobé ošetřovné ¹⁰⁾		.	.	.	1 477	5 284	6 998
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		10 512	9 679	9 727	9 923	10 324	8 996
na 1 000 obyvatel		18,3	16,8	16,8	17,0	17,6	15,2
Objasněné trestné činy		5 687	4 931	4 664	4 812	4 930	4 005
Hlášené dopravní nehody		3 205	3 352	3 590	3 673	4 091	3 731
na 1 000 obyvatel		5,6	5,8	6,2	6,3	7,0	6,3
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	osoby	39	41	53	44	28	31
Podíl bodovaných řidičů ¹¹⁾ z registrovaných řidičů celkem	%	8,7	7,4	7,0	6,6	6,3	5,2
Požáry		1 244	935	989	1 199	1 082	1 085
na 1 000 obyvatel		2,2	1,6	1,7	2,1	1,8	1,8
přímá škoda	mil. Kč	107	298	104	219	139	185

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁹⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

¹⁰⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018

¹¹⁾ bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

¹³⁾ na růst výdajů na ošetřovné mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	230 887	239 439	254 606	267 405	278 672	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	104,2	102,4	105,5	102,5	100,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	401,1	414,5	439,6	459,0	474,3	.
průměr ČR = 100	%	91,4	91,3	91,1	90,2	88,0	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	823,5	852,7	905,3	942,3	964,2	.
průměr ČR = 100	%	92,3	93,6	94,7	94,4	91,1	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	207 915	215 372	228 794	240 977	251 568	.
v tom sektory: primární	%	3,5	3,3	3,3	3,1	3,2	.
sekundární	%	46,0	45,0	44,1	43,0	41,4	.
terciární	%	50,5	51,7	52,7	53,8	55,3	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	51 749	51 323	53 574	61 909	63 921,0	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	89,9	88,8	92,5	106,3	108,8	.
průměr ČR = 100	%	77,2	78,5	76,9	79,4	76,9	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	280 370	280 785	281 251	283 769	289 015	.
z toho zaměstnanci		250 708	248 887	248 542	245 159	257 686	.
NÁKLADY PRÁCE¹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	35 324	37 227	40 003	42 925	46 493	.
z toho: přímé náklady		25 563	26 967	28 998	31 151	33 675	.
sociální náklady a výdaje		9 165	9 625	10 372	11 108	12 092	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY²⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	25 875	26 543	28 092	31 054	35 877	37 065
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	24 709	23 634	26 374	30 683	33 988	36 479
z toho: běžné výdaje		18 785	19 501	20 923	23 151	26 166	27 364
kapitálové výdaje		5 924	4 133	5 451	7 532	7 822	9 115
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	4 607	3 447	3 614	4 361	5 098	.
z toho: mzdové		1 607	1 553	1 679	1 980	2 340	.
financované z veřejných zdrojů ČR		1 086	952	1 039	1 149	1 174	.
Zaměstnaní ve výzkumu a vývoji	přep. os.	2 971	2 787	2 850	3 133	3 725	.
z toho výzkumní pracovníci		1 770	1 652	1 685	1 915	2 255	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE³⁾							
Podíl domácností vybavených počítačem	%	75,3	77,8	79,3	79,1	79,7	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	75,1	77,5	79,3	80,4	83,2	.
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		143 478	144 545	145 763	147 014	146 382	147 671
z toho živnostníci		97 800	98 606	100 702	101 512	102 720	103 679
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		71 043	69 886	71 136	71 676	72 249	73 071
z toho živnostníci		44 500	43 963	44 978	45 114	45 359	46 201
Vzniklé subjekty		4 074	4 137	4 412	4 135	4 243	4 219
z toho živnostníci		2 446	2 450	2 564	2 565	2 693	2 626
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	10 537	10 328	10 619	10 941	⁷⁾ 11 531	.
z toho: rostlinná produkce		4 953	5 248	4 956	5 203	⁷⁾ 5 638	.
živočišná produkce		4 757	4 658	4 591	4 694	⁷⁾ 4 736	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (stav k 31. 5.)	ha	312 522	310 550	314 953	316 536	319 423	319 549
z toho orná		195 424	194 758	196 322	195 381	197 559	197 664
Sklízeň: obilovin	t	564 069	592 460	540 266	530 317	575 339	599 565
brambor	t	20 115	31 725	34 144	30 056	31 964	35 949
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)							
skot	kusy	168 987	165 396	164 897	164 983	164 685	161 706
prasata	kusy	118 532	120 839	104 757	116 173	117 893	112 189
drůbež	tis. ks	2 324	2 294	1 646	2 416	2 136	2 837
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	21 522	20 118	18 588	19 372	19 187	18 162

1) podniky se sídlem v kraji

2) souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí

3) tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2016 je vypočten z dat roku 2015, 2016 a 2017)

7) semidefinitivní výsledky

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	20 489	22 237	19 830	22 232	19 905	22 081
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	30 161	25 899	23 040	27 669	22 049	25 767
Výroba mléka	tis. l	306 030	315 259	324 400	333 554	339 090	350 541
Snáška konzumních vajec	tis. ks	196 100	171 457	199 993	112 486	217 742	190 992
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	2 090	2 103	1 985	1 944	2 185	2 829
Těžba dřeva	m ³ b. k.	1 641 077	1 627 936	1 727 434	1 768 221	2 372 059	3 020 113
z toho nahodilá hmyzová		131 425	230 218	419 609	863 276	1 671 745	2 318 367
PRŮMYSL⁴⁾							
Průměrný počet podniků		163	164	164	166	159	154
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnance	mil. Kč tis. Kč	211 019 3 536	213 925 3 503	220 462 3 581	235 030 3 822	229 564 3 857	201 623 3 540
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	59 681	61 062	61 560	61 496	59 524	56 961
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	29 052	30 357	32 416	34 518	36 559	37 130
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	1 476	1 287	1 308	1 336	1 280	1 348
podíl na ČR	%	1,8	1,5	1,5	1,5	1,5	1,7
Spotřeba elektřiny	GWh	2 915	3 048	3 107	3 080	3 033	2 947
podíl na ČR	%	5,2	5,3	5,3	5,2	5,1	5,1
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 395,5	1 452,5	1 476,8	1 458,5	1 472,9	1 556,0
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	358 327	379 678	392 601	363 913	362 408	362 338
podíl na ČR	%	4,8	4,7	4,7	4,5	4,3	4,2
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	721,2	763,2	790,5	739,4	713,3	756,2
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁵⁾		25	25	24	23	28	26
Základní stavební výroba ⁵⁾	mil. Kč tis. Kč	6 354 2 099	5 858 1 997	5 429 1 916	5 871 2 056	7 376 2 269	7 490 2 370
na 1 zaměstnance							
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁵⁾	fyz. os.	3 027	2 933	2 834	2 855	3 251	3 160
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁵⁾	Kč	30 495	32 202	35 001	37 902	39 472	41 489
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁶⁾	mil. Kč	12 704	13 313	12 588	13 958	14 998	17 473
z toho pro veřejné zadavatele		6 048	4 810	5 434	6 889	7 214	9 583
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	12 604	16 060	17 808	21 279	16 571	19 773
z toho: budov (bytových a nebytových)		8 299	12 612	14 091	14 841	12 106	14 799
na ochranu životního prostředí		5 419	8 813	10 154	9 374	8 901	10 372
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 432	2 861	3 051	3 626	2 757	2 958
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		1 548	2 170	2 356	2 163	2 156	2 740
z toho v nových rodinných domech		889	954	1 135	1 414	1 202	1 229
Dokončené byty		1 208	1 561	1 647	2 426	2 688	⁸⁾ 2 506
z toho v nových rodinných domech		820	913	952	1 206	1 264	⁸⁾ 1 265
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	35 280	35 334	35 983	37 225	39 239	⁸⁾ 40 584
v novém bytovém domě	Kč	37 521	36 154	33 619	36 953	41 599	⁸⁾ 51 018
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		304 968	315 974	330 684	344 128	355 958	363 362
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		521	519	507	535	528	592
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		28 503	28 375	27 503	28 703	28 486	30 828
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	650	660	752	840	872	534
z toho ze zahraničí		235	233	257	306	314	118
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,6	3,6	3,5	3,4	3,4	3,8
z toho hostů ze zahraničí		3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	3,4

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

⁵⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

⁶⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁸⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj - životní prostředí

	Měřicí jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	377 762	377 477	377 203	377 106	377 137	376 919
z toho: orná půda		254 298	253 519	252 977	252 266	251 382	250 064
zahrady a ovocné sady		13 385	13 387	13 411	13 484	13 594	13 743
trvalé travní porosty		110 079	110 572	110 815	111 355	112 161	113 112
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	378 334	387 421	387 697	387 790	387 757	387 972
z toho: lesní pozemky		300 553	308 449	308 631	308 703	308 732	308 918
zastavěné plochy a nádvoří		9 523	9 514	9 495	9 516	9 542	9 589
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	83,9	84,4	85,0	86,3	85,9	85,7
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	87,6	87,4	88,6	88,4	86,9	87,3
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	33,2	37,5	38,1	39,2	40,8	43,6
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	24,6	26,7	27,0	27,8	30,5	31,8
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	83,0	83,8	84,9	86,3	85,9	85,0
na kanalizaci s koncovou ČOV		77,5	77,4	79,4	80,8	80,6	80,8
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	94,7	95,7	96,4	95,7	95,5	95,6
Čistírný odpadních vod (ČOV)		196	196	200	210	208	211
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	172 861	171 452	171 716	173 795	173 137	173 333
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	8 095	9 113	8 483	8 843	8 601	8 756
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)¹⁾							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	0,49	0,49	0,49	0,47	0,48	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,44	0,44	0,44	0,42	0,43	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	0,85	0,58	0,55	0,51	0,47	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,85	0,58	0,55	0,51	0,47	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	1,19	1,10	1,12	1,05	1,02	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,56	0,50	0,52	0,48	0,47	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,63	0,60	0,60	0,57	0,55	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	5,60	5,63	5,68	5,08	5,17	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		4,58	4,63	4,73	4,20	4,37	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,02	1,00	0,95	0,89	0,79	.
ODPADY							
Produkce odpadů celkem ^{2,3)}	t	.	.	2 488 783	1 905 339	2 018 571	.
na 1 obyvatele	kg	.	.	4 285,0	3 258,8	3 421,9	.
z toho: nebezpečných	t	.	.	47 237	55 569	43 135	.
na 1 obyvatele	kg	.	.	81,3	95,0	73,1	.
Produkce komunálních odpadů ^{3,4)}	t	.	.	262 260	268 735	264 292	.
na 1 obyvatele	kg	.	.	451,5	459,6	448,0	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 106	2 545	1 797	1 943	1 988	.
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	1 090,9	1 383,3	949,5	987,2	1 046,6	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	13,0	24,3	13,7	23,1	26,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	36,6	48,3	52,5	45,0	54,9	.
nakládání s odpady	%	39,3	23,7	27,7	25,8	14,8	.
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	2 593,1	2 975,2	3 141,7	3 162,1	2 866,8	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,6	3,0	3,1	3,2	3,4	.
nakládání s odpadními vodami	%	24,5	24,7	23,2	21,5	22,3	.
nakládání s odpady	%	68,9	67,9	68,7	68,8	72,2	.

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

³⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

⁴⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2019 a 2020

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	2019	589 899	62 062	86 405	194 280	63 488	79 979	49 349	54 336
	2020	591 041	61 784	86 253	194 840	63 615	80 671	49 489	54 389
z toho cizinci (bez azylantů)	2019	39 779	3 686	3 206	20 043	2 452	2 602	2 578	5 212
	2020	42 070	3 603	3 347	21 528	2 618	2 827	2 643	5 504
v tom ve věku (%):									
0–14 let	2019	15,5	15,9	14,8	15,4	15,7	16,2	15,5	15,6
	2020	15,6	16,0	14,8	15,5	15,7	16,3	15,6	15,7
15–64 let	2019	64,2	64,1	63,3	63,8	63,9	64,7	64,0	66,6
	2020	63,8	63,8	62,9	63,4	63,5	64,4	63,6	66,1
65 a více let	2019	20,3	20,0	21,9	20,8	20,4	19,1	20,4	17,7
	2020	20,6	20,2	22,3	21,0	20,8	19,3	20,8	18,2
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	2019	42,8	42,5	43,9	43,0	42,9	42,0	42,9	41,8
	2020	42,9	42,6	44,0	43,1	43,0	42,1	43,1	42,0
Index stáří (stav k 31. 12.) ¹⁾	2019	130,5	125,5	148,3	134,8	130,5	117,7	131,6	113,3
	2020	131,8	126,0	151,1	135,4	132,9	118,1	132,9	115,7
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ²⁾	2019	55,8	56,0	58,1	56,8	56,5	54,6	56,2	50,0
	2020	56,7	56,7	59,0	57,6	57,4	55,2	57,3	51,2
Živě narození na 1 000 obyvatel	2019	10,3	10,7	9,4	10,7	10,0	9,5	10,6	10,7
	2020	9,9	9,6	9,6	10,2	9,6	10,1	10,2	9,8
Zemřelí na 1 000 obyvatel	2019	10,8	10,9	11,7	10,5	11,2	10,2	11,8	10,0
	2020	12,0	13,1	13,4	11,5	12,4	11,4	11,2	10,9
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	2019	16,2	16,3	14,5	33,0	24,4	26,5	23,0	29,5
	2020	12,3	15,0	14,0	25,7	20,9	25,7	19,0	20,8
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	2019	6,7	13,6	11,5	19,3	15,5	17,0	14,0	16,4
	2020	8,3	16,0	12,0	21,4	16,2	15,7	15,2	18,8
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2019	-0,6	-0,2	-2,3	0,2	-1,3	-0,7	-1,2	0,8
	2020	-2,0	-3,4	-3,8	-1,3	-2,7	-1,4	-1,0	-1,1
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel	2019	9,5	2,7	3,1	13,7	8,9	9,5	9,0	13,1
	2020	3,9	-1,0	2,0	4,2	4,7	10,0	3,8	2,0
Celkový přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2019	8,9	2,6	0,8	13,9	7,7	8,8	7,8	13,9
	2020	1,9	-4,5	-1,8	2,9	2,0	8,6	2,8	1,0
Naděje dožití při narození (v období 2016–2020)									
muži		.	75,3	75,7	77,2	75,6	75,9	75,7	74,9
ženy		.	81,2	81,8	82,3	81,9	81,6	81,1	80,6
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	2019	9 811	911	1 515	3 153	863	1 410	854	1 105
	2020	13 673	1 444	1 921	4 580	1 136	1 988	1 155	1 449
z toho (%):									
ženy	2019	51,4	51,0	49,2	53,2	54,8	50,5	56,1	44,7
	2020	50,3	49,4	49,7	51,6	52,2	49,3	53,3	46,0
absolventi škol a mladiství	2019	4,9	7,6	4,0	4,7	4,8	5,5	4,1	4,6
	2020	4,5	5,6	5,4	3,7	5,2	5,1	3,3	3,9
osoby se zdravotním postižením	2019	17,4	18,0	18,0	14,1	19,9	15,7	24,6	20,4
	2020	16,0	18,4	15,7	12,9	21,4	13,2	23,6	16,8

1) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

2) počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2019 a 2020

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2019	43,0	34,4	45,7	44,8	43,3	43,8	41,5	40,9
	2020	36,9	28,5	43,0	36,3	36,4	39,4	34,8	38,1
dosažitelní	2019	89,1	92,8	88,8	88,0	86,8	86,0	92,5	92,3
	2020	92,7	94,6	92,9	92,6	91,1	90,7	93,5	93,8
ve věku do 24 let	2019	12,4	17,2	11,7	10,5	13,4	14,7	11,1	12,1
	2020	12,0	14,8	13,7	10,6	12,5	13,2	10,1	10,4
ve věku 55 a více let	2019	23,9	20,2	24,2	23,3	23,8	22,6	28,3	26,7
	2020	23,9	21,5	23,6	23,9	24,1	22,6	26,3	25,9
evidovaní 12 a více měsíců	2019	14,6	11,9	12,5	13,4	14,6	15,1	23,1	16,3
	2020	23,2	20,8	23,4	23,2	23,4	22,0	25,9	24,9
Podíl nezaměstnaných osob (stav k 31. 12.; %) ³⁾	2019	2,33	2,12	2,46	2,27	1,86	2,36	2,52	2,85
	2020	3,36	3,45	3,29	3,43	2,57	3,50	3,44	3,77
v tom: muži	2019	2,23	2,03	2,54	2,12	1,62	2,29	2,13	3,04
	2020	3,25	3,39	3,24	3,30	2,34	3,46	3,07	3,88
ženy	2019	2,43	2,22	2,38	2,42	2,13	2,44	2,92	2,64
	2020	3,48	3,51	3,34	3,57	2,82	3,55	3,82	3,64
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (stav k 31. 12.; %) ⁴⁾	2019	0,38	0,27	0,35	0,34	0,31	0,41	0,62	0,50
	2020	0,70	0,66	0,50	0,67	0,58	0,81	0,99	0,85
Lékaři na 1 000 obyvatel	2018	4,7	2,3	3,5	8,8	3,5	1,3	2,9	2,6
	2019	4,7	2,5	3,6	8,8	3,4	1,3	2,9	2,3
Průměrné procento dočasně pracovní neschopnosti	2019	5,033	5,134	5,384	4,238	5,834	5,521	6,251	6,423
	2020	5,872	5,843	6,153	5,071	6,553	6,389	7,274	7,444
Průměrná doba trvání 1 případu dočasně pracovní neschopnosti	2019	39,6	39,1	42,1	36,1	46,0	41,2	44,0	41,0
	2020	38,3	37,7	39,3	35,0	42,6	39,1	44,2	42,7
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	2018	13,9	30,3	17,6	4,8	13,0	5,1	23,7	28,8
	2019	13,7	29,5	17,2	4,7	12,7	6,3	23,2	27,1
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ⁵⁾	2019	13 423	13 081	13 048	13 764	13 407	13 389	13 452	13 217
	2020	14 434	14 062	14 031	14 797	14 425	14 405	14 464	14 210
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu; %) ⁶⁾	2019	29,3	32,2	34,9	25,7	31,3	31,4	29,0	23,7
	2020	29,7	32,8	35,5	26,1	32,0	31,8	29,4	24,0
v tom: muži	2019	31,2	33,8	37,1	27,5	34,9	31,6	31,4	25,1
	2020	31,4	34,0	37,4	27,8	35,6	31,7	31,5	24,9
ženy	2019	28,0	31,2	33,5	24,5	28,7	31,2	27,4	22,9
	2020	28,6	31,9	34,2	25,0	29,4	31,8	27,9	23,4
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	2019	17,6	13,3	14,3	26,2	11,6	13,7	16,2	
	2020	15,2	12,1	11,3	22,4	10,3	12,1	15,1	
z toho násilné a mravnostní	2019	1,5	1,0	1,1	2,0	1,3	1,6	2,0	
	2020	1,4	1,0	1,1	1,8	1,1	1,2	1,9	
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2019	7,0	8,3	5,3	7,6	5,4	7,0	9,9	
	2020	6,3	8,0	5,8	6,8	4,8	5,7	7,8	

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁵⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdovečským; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec⁶⁾ starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdovečským; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2019 a 2020

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel (stav k 31. 12.)	2019	174,1	161,9	171,9	183,6	167,2	178,5	176,2	157,6
	2020	175,4	163,7	172,3	184,2	169,4	180,6	178,0	159,2
z toho:									
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2019	122,5	101,1	120,9	147,9	109,8	111,7	114,3	96,6
	2020	123,6	102,2	118,9	149,8	111,8	113,6	115,8	97,4
subjekty vzniklé v roce	2019	7,2	6,2	6,0	9,0	6,9	6,3	5,8	6,6
	2020	7,1	6,0	5,8	9,1	6,2	7,0	5,8	5,9
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2019	3,7	3,9	1,9	2,9	3,9	7,0	4,4	3,2
	2020	4,6	2,8	3,1	6,5	3,8	5,4	3,4	3,5
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2019	4,6	3,2	3,0	6,0	4,1	5,7	2,2	4,5
	2020 ⁷⁾	4,2	2,4	2,1	6,1	2,9	5,4	4,2	2,8
Hromadná ubytovací zařízení	2019	528	49	252	70	27	46	31	53
	2020	592	55	283	73	34	49	36	62
lůžka	2019	28 486	2 351	10 088	5 364	1 161	3 815	1 912	3 795
	2020	30 828	2 533	11 282	5 594	1 470	3 907	2 016	4 026
lůžka na 1 000 obyvatel	2019	48,5	38,0	116,8	27,8	18,4	47,9	38,9	70,3
	2020	52,2	40,8	130,6	28,7	23,1	48,6	40,8	74,0
hosté (tis. osob)	2019	871,9	⁸⁾ 36,7	⁸⁾ 284,7	⁸⁾ 336,7	⁸⁾ 21,6	⁸⁾ 54,6	⁸⁾ 36,1	⁸⁾ 101,4
	2020	533,6	⁸⁾ 34,2	⁸⁾ 218,8	⁸⁾ 133,4	⁸⁾ 15,8	⁸⁾ 36,7	⁸⁾ 24,3	⁸⁾ 70,5
z toho ze zahraničí (tis. osob)	2019	314,3	⁸⁾ 11,4	⁸⁾ 32,7	⁸⁾ 189,7	⁸⁾ 5,6	⁸⁾ 5,4	⁸⁾ 6,3	⁸⁾ 63,1
	2020	118,4	⁸⁾ 7,8	⁸⁾ 13,6	⁸⁾ 51,0	⁸⁾ 2,2	⁸⁾ 2,8	⁸⁾ 2,4	⁸⁾ 38,7
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ									
Podíl na celkové výměře (stav k 31. 12.; %):									
orná půda	2019	32,9	34,4	24,9	33,7	42,2	40,8	29,6	30,0
	2020	32,7	34,3	24,8	33,5	42,1	40,4	29,6	29,8
lesní pozemky	2019	40,4	38,3	43,4	25,0	30,8	40,4	48,9	43,6
	2020	40,4	38,3	43,4	25,0	30,8	40,4	48,9	43,6
zastavěné plochy a nádvoří	2019	1,2	1,1	1,0	5,0	1,5	1,2	1,4	0,8
	2020	1,3	1,1	1,0	5,1	1,5	1,2	1,4	0,8

⁷⁾ předběžné údaje

⁸⁾ méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
			Pelhřimov	PE	CZ0633
			Třebíč	TR	CZ0634
			Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031			
České Budějovice	CB	CZ0311	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Český Krumlov	CK	CZ0312	Blansko	BK	CZ0641
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313	Brno-město	BM	CZ0642
Písek	PI	CZ0314	Brno-venkov	BI	CZ0643
Prachatice	PT	CZ0315	Břeclav	BV	CZ0644
Strakonice	ST	CZ0316	Hodonín	HO	CZ0645
Tábor	TA	CZ0317	Vyškov	VY	CZ0646
			Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeňský kraj	PLK	CZ032			
Domažlice	DO	CZ0321	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Klatovy	KT	CZ0322	Jeseník	JE	CZ0711
Plzeň-město	PM	CZ0323	Olomouc	OC	CZ0712
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Prostějov	PV	CZ0713
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Přerov	PR	CZ0714
Rokycany	RO	CZ0326	Šumperk	SU	CZ0715
Tachov	TC	CZ0327			
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Cheb	CH	CZ0411	Kroměříž	KM	CZ0721
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Sokolov	SO	CZ0413	Vsetín	VS	CZ0723
			Zlín	ZL	CZ0724
Ústecký kraj	ULK	CZ042			
Děčín	DC	CZ0421	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Chomutov	CV	CZ0422	Bruntál	BR	CZ0801
Litoměřice	LT	CZ0423	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Louny	LN	CZ0424	Karviná	KI	CZ0803
Most	MO	CZ0425	Nový Jičín	NJ	CZ0804
Teplice	TP	CZ0426	Opava	OP	CZ0805
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Ostrava-město	OV	CZ0806
Liberecký kraj	LBK	CZ051			
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			

